

RUNDSKRIV UM LÓGARSMÍÐ

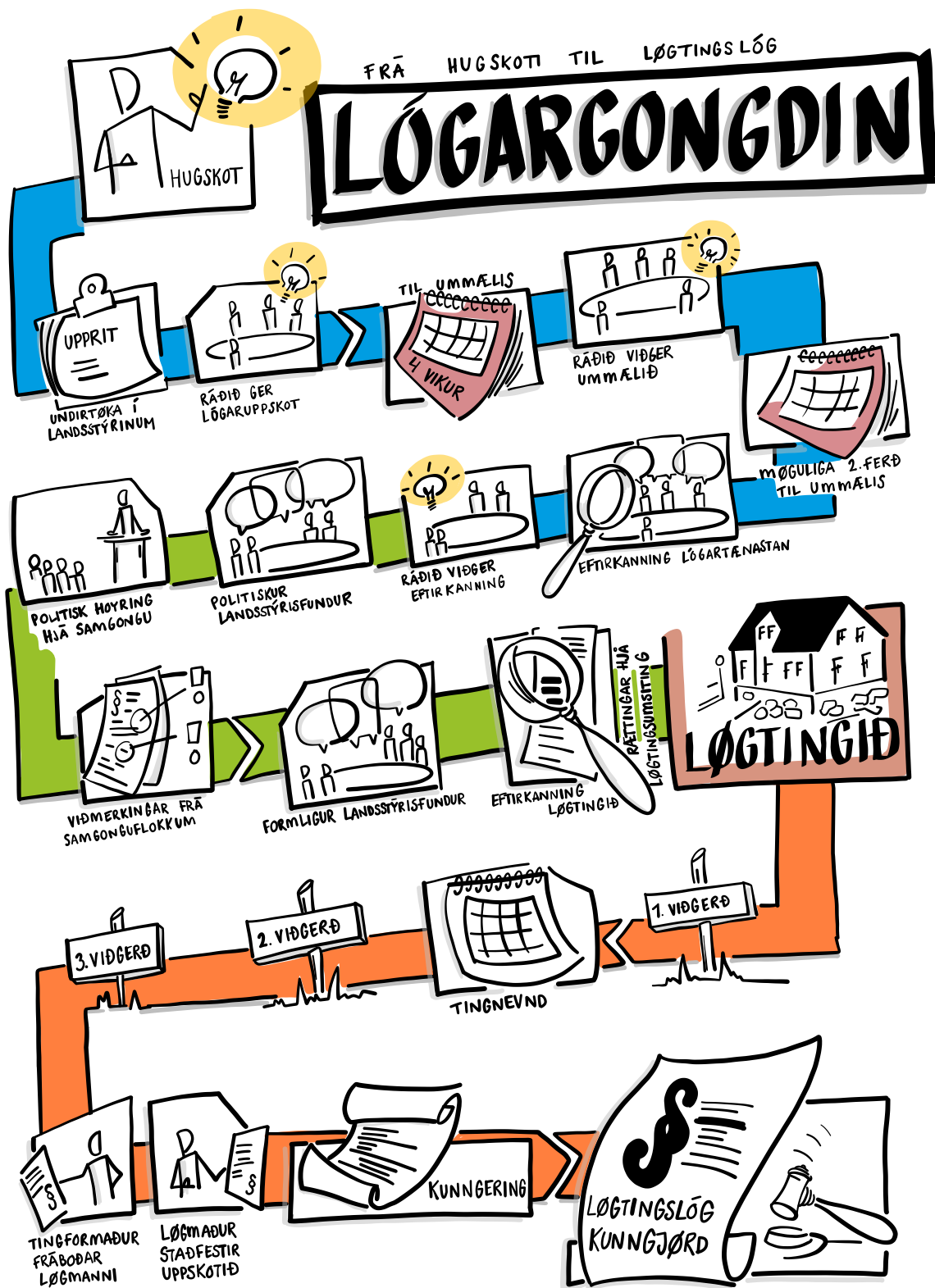
LØGMANSSKRIVSTOVAN

Lógartænastan januar 2019

Rundskriv um lógarsmið

LØGMANSSKRIVSTOVAN

Rundskrivnið um lógarsmið
Løgmannsskrivstovan, januar 2019

Umbróting, prent og liðuggerð:
Føroyaprent, www.føroyaprent.fo

NORÐURLANDSKT UMHVØRVISMERKI
Svanamerktur prentlutur 541 705

Rundskriv um lógarsmið

(Til stjórnarráðini og stovnar undir landinum)

Í hesum rundskrivi er ásett, hvussu lögtingslógarpuppskot og broytingarpuppskot skulu orðast og setast upp. Krøv til innihaldið í viðmerkingum til hesi uppskot verða eisini ásett. Rundskrivið fevnir eisini um orðingar í og uppseting av kunngerðum og broytingarkunngerðum.

Harumframt er ein serstakur partur um uppseting av ríkislógartilmælum og ein serstakur partur um uppseting av uppskotum til samtyktar frá landsfyrisingini. Ein partur er um serstakan lóggávuhátt til ávísar ES-rættarreglur og ávísar kunngerðir, og at enda er eisini ein serstakur partur um uppseting og nýtslu av rundskrivum og ein serstakur partur um uppseting og nýtslu av leiðbeiningum.

Við hesum rundskrivi eru mestsum allir tættir innan lógarsmið nú samlaðir á einum staði.

Endamálið við rundskrivinum er at lætta um lóggávuárið. Rundskrivið er tí uppsett, so tað kann nýtast sum eitt uppslagsverk. Greitt verður í stuttum frá, hvørji lögfrøðilig atlit skulu havast í huga, og hvussu tey ymisku uppskotini skulu setast upp tøkniliga.

Fleiri av dømum í hesum rundskrivinum eru funnin í galdandi rættarreglum, men tey eru lagað til, so at tey í størstan mun samsvara við tøkniliga ásetingarnar, ið verða settar í hesum rundskrivinum.

Rundskrivið er ikki galdandi fyri uppskot til lögtingsfíggarlógir, eykajáttanir, uppskot til samtyktar til játtanarkarmar á lögtingsfíggarlógini, átekningar o.tíl.

Rundskrivið er býtt í 8 partar:

- **PARTUR I:** Uppseting av lögtingslógum og kunngerðum
- **PARTUR II:** Broytingar í lögtingslógum og kunngerðum
- **PARTUR III:** Almennar ásetingar, so sum gildiskoma, úrgildisseting, afturvirkandi virknaður, kærureglur, gjöld, eginrættarligar gerðir, áseting av samskiftis-háttum, lutakast, revsiásetingar, fyrisingarlig sekt, pantiheimild, eftirlits-ásetingar, afturtøka av lóggilding o.tíl., skiftisreglur og landøkisásetingar
- **PARTUR IV:** Uppseting av ríkislógartilmælum
- **PARTUR V:** Serstakur lóggávuháttur til ávísar ES-rættarreglur og ávísar kunngerðir
- **PARTUR VI:** Uppseting av uppskotum til samtyktar frá landsfyrisingini
- **PARTUR VII:** Uppseting og nýtsla av rundskrivum
- **PARTUR VIII:** Uppseting og nýtsla av leiðbeiningum

PARTUR I

■ Uppseting av lögtingslógum og kunngerðum

1.1.	LÖGTINGSLÓGARUPPSKOTIÐ	19
1.1.1.	Skipan av innihaldinum	19
1.1.2.	Uppseting av uppskotinum	19
1.1.3.	Málið	20
1.1.4.	Stavseting og teknseting.	21
1.1.5.	Styttingar.	22
1.1.6.	At vísa til greinir, stykki o.tíl.	24
1.1.7.	At vísa til rættarreglur	24
1.1.8.	Skjal, ið er partur av lögtingslóg ella kunngerð.	25
1.1.9.	Verklagslógir.	26
1.1.10.	At senda til ummælis	27
1.1.11.	Mannagongd, tá ið uppskot verða latin lógartænastuni til eftirkanningar	27
1.1.12.	Mannagongd, tá ið uppskot verða latin stjórnartænastuni til landsstýrisfund	28
1.1.13.	Mannagongd, tá ið uppskot verða latin Løgtinginum.	28
1.2.	VIÐMERKINGAR TIL LÖGTINGSLÓGARUPPSKOT.	29
1.2.1.	Kapittul 1. Almennar viðmerkingar.	29
1.2.1.1.	Málið í viðmerkingunum	29
1.2.1.2.	Orsökir til uppskotið	29
1.2.1.3.	Galdandi lóggáva	29
1.2.1.4.	Endamálið við uppskotinum.	29
1.2.1.5.	Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum.	30
1.2.1.6.	Ummæli og ummælis skjál.	30
1.2.2.	Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum.	30
1.2.2.1.	Fíggarligar avleiðingar fyri land og kommunur	30
1.2.2.2.	Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur	30
1.2.2.3.	Avleiðingar fyri vinnuna.	31
1.2.2.4.	Avleiðingar fyri umhvørvið	31
1.2.2.5.	Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum	31
1.2.2.6.	Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	31
1.2.2.7.	Millumtjóðasáttmálar á økinum.	32
1.2.2.8.	Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar	32
1.2.2.9.	Markaforðingar	33
1.2.2.10.	Revsing, fyrisingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv	34
1.2.2.11.	Skattir og avgjöld	34
1.2.2.12.	Gjöld	35
1.2.2.13.	Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?	35
1.2.2.14.	Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?	35
1.2.2.15.	Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?	36
1.2.2.16.	Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?	36
1.2.2.17.	Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum	37

1.2.3.	Kapittul 3. Serligar viðmerkingar	38
1.2.3.1.	Innihaldið í tí einstöku greinini	38
1.2.3.2.	Viðmerkingar til ta einstöku greinina.	38
1.2.3.3.	Er eingin viðmerking til greinina	38
1.2.4.	Fylgiskjøl til lógaruppskot	38
1.3.	UPPSETING AV LÖGTINGSLÓGARUPPSKOTI	40
1.3.1.	Skabelónir til lögtingslógaruppskot	40
1.3.2.	Word, skrift, skriftstödd, talvir, myndir og slóðir	40
1.3.3.	Heitið á lögtingslógaruppskoti.	41
1.3.4.	Stytt heiti á lögtingslógaruppskoti	41
1.3.5.	Uppseting í greinir og stykkir	41
1.3.6.	Uppseting í bókur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum	42
1.3.7.	Uppseting í nummar, litra og smá rómartøl	43
1.3.8.	Serligt um uppreksingar	43
1.3.8.1.	Uppreksing við fleiri setningum	43
1.3.8.2.	Uppreksing við einum setningi	44
1.3.9.	Undirskriftir	45
1.3.10.	Heitið landsstýrismaður	45
1.4.	KUNNGERÐARUPPSKOTID	47
1.4.1.	Heimildin at áseta nærri reglur í kunngerð	47
1.4.2.	Innihaldið í eini kunngerð	48
1.4.3.	Heimildin fyri ítøkiligum kunngerðini	48
1.4.3.1.	Kunngerð gerast “í samráð við” annan landsstýrismann, myndugleika, ráð o.tíl.	50
1.4.4.	Ásetingar, sum krevja beinleiðis lógarheimild	50
1.4.5.	Ásetingar, sum ikki krevja beinleiðis lógarheimild.	51
1.4.6.	Ásetingar, sum ikki kunnu ásetast í kunngerð	51
1.4.7.	At vísa til heimildarlóg	52
1.4.8.	At endurgeva lógartekst í kunngerð	52
1.4.9.	Skjøl og fylgiskjøl til kunngerð	53
1.5.	UPPSETING AV KUNNGERÐARUPPSKOTI	54
1.5.1.	Skabelónir til kunngerðaruppskot	54
1.5.2.	Word, skrift, skriftstödd, talvir, myndir og slóðir	54
1.5.3.	Heitið á kunngerðaruppskoti	55
1.5.4.	Stytt heiti á kunngerðaruppskoti	55
1.5.5.	Inngangur og uppseting í greinir og stykkir	55
1.5.6.	Uppseting í bókur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum	56
1.5.7.	Uppseting í nummar, litra og smá rómartøl	57
1.5.8.	Serligt um uppreksingar	57
1.5.9.	Undirskriftir og frumrit at kunngera	58
1.5.10.	Heitið landsstýrismaður	58

PARTUR II

■ Broytingar í lögtingslógum og kunngerðum

2.1.	BROYTINGAR Í LÖGTINGSLÓGUM	64
2.1.1.	Um broytingar í lögtingslógum	64
2.1.2.	Um broytingar í broytingarlögtingslógum	65
2.1.2.1.	Broyting í broytingarlögtingslóg sum er í gildi	66
2.1.2.2.	Broyting í broytingarlögtingslóg, sum er kunngjörð, men ikki er komin í gildi.	66
2.1.3.	Um at endurnýta tómar greinir	67
2.1.4.	Savningarlógaruppskot	68
2.1.4.1.	Fylgibroytingar í aðrari lóggávu.	69
2.1.5.	At kanna galdandi lóggávu	69
2.1.5.1.	At rætta tilvísingar, myndugleikaheiti, inngang í kunngerð o.tíl.	69
2.1.5.2.	At rætta hefti til revsing	70
2.1.6.	Javntekstur	70
2.1.7.	Tá ið broytt verður í donskum teksti	70
2.1.8.	At seta úr gildi danskan tvítekst.	71
2.1.9.	Broyting, innseting og striking	71
2.2.	UPPSETING AV BROYTINGARLÓGUM	72
2.2.1.	Skabelónir til broytingarlógaruppskot	72
2.2.2.	Heiti á broytingarlógum	72
2.2.3.	Frágreiðandi heiti	73
2.2.4.	Stytt og frágreiðandi heiti samansett	73
2.2.5.	Inngangur í broytingarlógum	74
2.2.5.1.	Er lögtingslógin ikki broytt áður	74
2.2.5.2.	Er lögtingslógin broytt eina ferð áður.	74
2.2.5.3.	Er lögtingslógin broytt fleiri ferðir áður	74
2.2.5.4.	Er lögtingslógin broytt 10 ferðir ella fleiri áður.	75
2.2.5.5.	Er lögtingslógin broytt 10 ferðir ella fleiri áður og evnið eisini broytt áður.	75
2.2.5.6.	Orðingin “við seinni broytingum”	75
2.2.5.7.	Inngangur, har broyting er gjörd í savningarlóg	75
2.2.6.1.	Tá ið bert einstök broyting verður gjörd	77
2.2.7.	Broyting av heiti	78
2.2.8.	Innseting av stytum heiti	78
2.2.9.	Broyting av stytum heiti	79
2.2.10.	Striking av stytum heiti.	79
2.2.11.	Tá ið heimildaráseting verður broytt	79
2.3.	BROYTINGAR Í KUNNGERÐUM	80
2.3.1.	Um broytingar í kunngerðum	80
2.3.2.	Inngangurin í broytingarkunngerðum	81

2.4.	UPPSETING AV BROYTINGARKUNNGERÐUM.	82
2.4.1.	Skabelónir til broytingarkunngerðaruppskot	82
2.4.2.	Heiti á broytingarkunngerðum	82
2.4.3.	Frágreiðandi heiti	82
2.4.4.	Stytt og frágreiðandi heiti samansett	83
2.4.5.	Inngangur í broytingarkunngerðum.	83
2.4.5.1.	Er kunngerðin ikki broytt áður	83
2.4.5.2.	Er kunngerðin broytt eina ferð áður.	84
2.4.5.3.	Er kunngerðin broytt fleiri ferðir áður	84
2.4.5.4.	Er kunngerðin broytt 10 ferðir ella fleiri áður	84
2.4.5.5.	Er kunngerðin broytt 10 ferðir ella fleiri áður og evnið eisini broytt áður.	84
2.4.5.6.	Orðingin “við seinni broytingum”	84
2.4.6.	Uppseting í greinir og stykki	85
2.4.6.1.	Tá ið bert einstök broyting verður gjörd	86
2.4.7.	Broyting av heiti	87
2.4.8.	Innseting av stytum heiti	87
2.4.9.	Broyting av stytum heiti	87
2.4.10.	Striking av stytum heiti.	88
2.4.11.	Broyting av inngangi í kunngerð	88
2.5.	BØKUR, PARTAR, KAPITLAR OG YVIRSKRIFTIR YVIR GREINUM	89
2.5.1.	Bøkur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum	89
2.5.1.1.	Broyting av heiti á bókum, pørtum og kapitlum	89
2.5.1.2.	Innseting av bókum, pørtum og kapitlum.	89
2.5.1.3.	Striking av bókum, pørtum og kapitlum	91
2.5.1.4.	Striking av nummari og heiti hjá bókum, pørtum og kapitlum.	91
2.5.2.	Yvirskriftir yvir greinum	91
2.5.2.1.	Broyting av yvirskriftum yvir greinum.	91
2.5.2.2.	Innseting av yvirskriftum yvir greinum	91
2.5.2.3.	Striking av yvirskriftum yvir greinum	92
2.6.	GREINIR, STYKKI, PUNKTUM, LIÐ, ORD, NUMMAR, LITRA OG SMÁ RÓMARTØL	93
2.6.1.	Greinir	93
2.6.1.1.	Broyting av greinum.	93
2.6.1.2.	Innseting av greinum	95
2.6.1.3.	Striking av greinum	96
2.6.1.4.	Endurnýtsla av strikaðum greinum	96
2.6.2.	Stykki	97
2.6.2.1.	Broyting av stykkjum	97
2.6.2.2.	Innseting av stykkjum	98
2.6.2.3.	Striking av stykkjum	101
2.6.3.	Punktum	102
2.6.3.1.	Broyting av punktumi	102
2.6.3.2.	Innseting av punktumi.	102

2.6.3.3.	Striking av punktumi	103
2.6.4.	Lið	103
2.6.5.	Orð	104
2.6.5.1.	Broyting av orðum	104
2.6.5.2.	Innseting av orðum	105
2.6.5.3.	Striking av orðum	105
2.6.6.	Nummar, litra og smá rómartøl	105
2.6.6.1.	Broyting av nummari, litra og smáum rómartølum	106
2.6.6.2.	Innseting av nummari, litra og smáum rómartølum	106
2.6.6.3.	Striking av nummari, litra og smáum rómartølum	109
2.7.	SKJØL	110
2.7.1.	Serligt um talvur	110
2.7.1.1.	Frágreiðing um talvu	110
2.7.1.2.	Broyting í talvu	110
2.7.1.2.1.	Broyting í punti	110
2.7.1.2.2.	Broyting av raði	111
2.7.2.	Broyting av heilum skjølum	112
2.7.3.	Broyting inni í skjølum	113
2.7.4.	Broyting av fleiri skjølum savnað í einum skjali	115
2.7.5.	Innseting av nýggjum skjølum	116
2.7.6.	Striking av skjølum	118

PARTUR III

■ Almennar ásetingar

3.1.	GILDISKOMUÁSETINGAR	123
3.1.1.	Gildiskoma dagin eftir kunngerding	123
3.1.2.	Gildiskoma ávísan dag.	123
3.1.3.	Gildiskoma og virknaður	124
3.1.4.	Gildiskoma og galdandi frá	124
3.1.5.	Gildiskoma og úrgildisseting	125
3.1.6.	Serligt um gildiskomu og skiftisreglur í broytingarlóg	125
3.1.7.	Broytingar í gildiskomu ella skiftisreglum	125
3.1.8.	Útseting av gildiskomu	126
3.1.8.1.	Útseting av gildiskomuni av heilari lögtingslóg	126
3.1.8.2.	Útseting av gildiskomuni av parti av lögtingslóg	126
3.1.8.3.	Útseting av gildiskomuni av parti av lögtingslóg, og at ymiskir partar kunnu hava ymiska gildiskomu	127
3.1.9.	Tíðaravmarkaðar ásetingar	127
3.1.9.1.	Tíðaravmarkaðar ásetingar, sum ikki fara úr gildi	128
3.1.9.2.	Tíðaravmarkaðar ásetingar, sum skulu broytast aftur til upprunaásetingarnar	128
3.1.10.	Sólseturáseting	129
3.1.10.1.	Sólseturáseting og gildistíð	130
3.1.10.2.	Sólseturáseting í verklagslóg	130
3.1.10.3.	Broyting í sólseturáseting	131
3.1.11.	Áseting um endurskoðan	131
3.2.	ÚRGILDISSETINGARREGLUR	133
3.2.1.	Skabelónir til lögtingslógaruppskot og kunngerðaruppskot um úrgildisseting	133
3.2.2.	Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð ávísan dag	133
3.2.3.	Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð dagin eftir kunngerð	133
3.2.4.	Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð við skiftisreglum ávísan dag.	134
3.2.5.	Úrgildisseting av lögtingslóg í eini broytingarlóg, sum broytir aðra lögtingslóg	135
3.3.	AFTURVIRKANDI VIRKNAÐUR	136
3.3.1.	Afturvirkandi virknaður í lögtingslóg	136
3.3.2.	Serligt um skatt viðvíkjandi afturvirkandi virknaði	137
3.3.3.	Afturvirkandi virknaður í kunngerð	137
3.4.	KÆRUREGLUR.	138
3.4.1.	Kærureglur eftir fyrisitingarrættinum	138
3.4.2.	Kærureglur eftir kommunurættinum	139
3.4.3.	Kærunevndir o.tíl.	140
3.5.	SKATTIR, AVGJÖLD OG GJÖLD	141
3.5.1.	Skattir og avgjöld	141
3.5.2.	Fyrisitingarlig gjöld	141
3.5.3.	Áseting av fyrisitingarligum gjaldi í kunngerð	141

3.6.	EGINRÆTTARLIGAR GERÐIR143
3.6.1.	Keyp av ognum og rættindum	144
3.6.2.	Søla av ognum og rættindum	144
3.7.	ÁSETING AV SAMSKIFTISHÁTTUM146
3.7.1.	Um elektronískt og talgilt samskipti	146
3.7.2.	Ásetingar um at nýta elektronískt ella talgilt samskipti.	146
3.7.3.	Ásetingar um at nýta trygt talgilt samskipti	147
3.7.4.	Ásetingar um at nýta ávísa kt-skipan	147
3.7.5.	Ásetingar um at nýta ávíst filasnið	148
3.8.	LUTAKAST149
3.9.	REVSÍÁSETINGAR.150
3.9.1.	Revsíásetingar í lögtingslóg	150
3.9.2.	Revsíásetingar viðvíkjandi lögfrøðiligum persónum	152
3.9.3.	Revsíásetingar í serlóggevu	153
3.9.4.	Revsíásetingar í kunngerð	153
3.9.5.	Hefti sum revsing er strikað	154
3.9.6.	Sekt ella bót?	154
3.10.	FYRISITINGARLIG SEKTARUPPSKOT156
3.11.	PANTIHEIMILD157
3.12.	EFTIRLITSÁSETINGAR.159
3.13.	AFTURTØKA AV LØGGILDING O.TÍL.160
3.14.	SKIFTISREGLUR.162
3.15.	LANDØKISÁSETINGAR:	
	AT LØGGEVA ÚT Á SJÓØKI OG UPPEFTIR Í LUFTINA.163

PARTUR IV

■ **Ríkislógartilmæli**

4.1.	HVAT ER EITT RÍKISLÓGARTILMÆLI?	166
4.1.1.	Serstøk ríkislóg fyri Føroyar	166
4.1.2.	Konglig fyriskipan (anordning)	166
4.1.3.	Ríkislóg, sum hevur beinleiðis gildi fyri Føroyar.	167
4.2.	FORMLIG KRØV TIL INNIHALD Í RÍKISLÓGARTILMÆLUM	168
4.2.1.	Ríkislógartilmæli	168
4.2.2.	Kunngerð við heimild í ríkislóg (bekendtgørelse)	169
4.3.	UPPSETING AV RÍKISLÓGARTILMÆLI.	170
4.3.1.	Skabelónir til ríkislógartilmæli	170
4.3.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir	170
4.3.3.	Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av ríkislóg við kongligari fyriskipan (anordning).	171
4.3.4.	Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av serstakari ríkislóg fyri Føroyar	172
4.3.5.	Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av ríkislóg, sum skal hava beinleiðis gildi í Føroyum	172
4.3.6.	Stytt heiti	173
4.3.7.	Frágreiðandi heiti	173
4.3.8.	Stytt og frágreiðandi heiti samansett	173
4.4.	TILMÆLI OG LÓGARUPPSKOT Í EINUM RÍKISLÓGARTILMÆLI.	174
4.4.1.	Orðing av ríkislógartilmælinum.	174
4.4.2.	Lógaruppskotið sett inn í fullum líki	174
4.4.3.	Fleiri lógaruppskot í somu lóg í einum ríkislógartilmæli.	175
4.4.4.	Heimildarásetingin í kongligari fyriskipan	177
4.4.5.	Inngangur	177
4.4.5.1.	Høvuðslóg verður sett í gildi	178
4.4.5.2.	Høvuðslóg og seinni lógarbroytingar verða settar í gildi.	178
4.4.5.3.	Broyting í ríkislóg fyri Føroyar	179
4.4.5.4.	Broyting í kongligari fyriskipan (ændringsanordning)	180
4.4.5.5.	Savningarlóg (broytingar í fleiri lógum í einum lógaruppskoti)	180
4.4.6.	Serlig føroysk viðurskifti	182
4.4.7.	Gildiskoma í kongligari fyriskipan	182
4.4.8.	Kunngerðir givnar við heimild í lógini	183
4.4.9.	Lógin hevur tilvísingar til ES-reglur, sum eisini skulu galda í Føroyum	183
4.5.	VIÐMERKINGAR TIL RÍKISLÓGARTILMÆLI.	185
4.6.	SKJØL OG FYLGISKJØL	186

PARTUR V

■ Serstakur lóggávuháttur at seta í gildi ávísar ES-rættarreglur og ávísar kunngerðir

5.1.	UM AT SETA ÁVÍ SAR ES-RÆTTARREGLUR Í GILDI Í FØROYUM190
5.1.1.	ES-fyriskipanir og direktivir	190
5.1.2.	Serstakur lóggávuleistur.	190
5.1.3.	Treytirnar fyri, nær hesin serstaki ES-lóggávuleistur kann brúkast	191
5.1.4.	Innihaldið í ígildissetingarlógini	192
5.1.5.	Umsitingarligar avleiðingar	192
5.1.6.	Góðkenning frá lógartænastuni	192
5.2.	UPPSETING AV UPPSKOTI SAMBÆRT SERSTAKA LÓGGÁVUHÁTTINUM193
5.2.1.	Skabelónir til uppskotið sambært serstaka lóggávuháttinum.	193
5.2.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir	193
5.3.	DØMI UM ORÐING Í ÍGILDISSETANARLÓG VIÐ LØGTINGSLÓG194
5.4.	DØMI UM ORÐING Í ÍGILDISSETANARLÓG VIÐ RÍKISLÓG195
5.5.	DØMI UM RÍKISLÓG EFTIR HESUM LEISTI196
5.6.	UM AT SETA ÁVÍ SAR KUNNGERÐIR Í GILDI.198
5.6.1.	Góðkenning frá lógartænastuni	198
5.7.	UPPSETING AV UPPSKOTI SAMBÆRT SERSTAKA KUNNGERÐARHÁTTINUM199
5.7.1.	Skabelónir til uppskot sambært serstaka kunngerðarháttinum	199
5.7.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir	199
5.8.	DØMI UM KUNNGERÐ EFTIR HESUM LEISTI200

PARTUR VI

■ Uppseting av uppskotum til samtyktar frá landsfyrisingini

6.1.	UPPSKOT TIL SAMTYKTAR FRÁ LANDSFYRISITINGINI204
6.1.1.	Samtykki og góðkenning Løgtingsins204
6.1.2.	Krevja luttøku Løgtingsins fyri at vera útint204
6.1.3.	Týðningarmiklir sáttmálar205
6.1.4.	Uppsøgn av millumtjóðasáttmála206
6.1.5.	Landsstýrismaðurin í uttanríkismálum hevur ábyrgdina av millumtjóðasáttmálum og avtalum206
6.2.	MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLI ELLA AVTALA, SUM IKKI SKAL FYRI LØGTINGIÐ207
6.2.1.	Avtalur, sum landsstýrið ger.207
6.2.2.	Millumtjóðasáttmálar, sum landsstýrið ummælir207
6.2.3.	Fyrisingarligt og meira úttinnandi samstarv millum lond207
6.2.4.	Hvussu viðger landsstýrið hesar sáttmálar og avtalur?207
6.3.	UPPSETING AV UPPSKOTI TIL SAMTYKTAR208
6.3.1.	Skabelónir til uppskot til samtyktar208
6.3.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir208
6.3.3.	Orðing av samtykt, sum landsstýrið vil hava Løgtingið at góðkenna209
6.3.4.	Sáttmálin ella avtalan sett inn í fullum líki209
6.3.5.	Hvør málslig útgáva av sáttmálanum ella avtaluni skal setast inn?210
6.4.	VIÐMERKINGAR TIL UPPSKOT TIL SAMTYKTAR211
6.4.1.	Orsøkin til uppskotið211
6.4.2.	Lýsing av innihaldinum í millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni211
6.4.3.	Avleiðingarnar av góðkenning av millumtjóðasáttmála ella avtalu211
6.4.4.	Ummæli211
6.5.	SKJØL OG FYLGISKJØL212
6.6.	GÓÐKENNING AV MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLA OG AVTALU SUM PARTUR AV UPPSKOTI TIL LØGTINGSLÓGARBRØYTING213
6.7.	MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLI ELLA AVTALA VERÐUR LØGTINGSLÓG.214

PARTUR VII

■ Uppseting og nýtsla av rundskrivum

7.1.	UM RUNDSKRIV220
7.1.1.	Hvat er eitt rundskriv?	220
7.1.2.	Hvønn venda rundskriv sær til?	220
7.1.3.	Heimild at geva út rundskriv	220
7.1.4.	At broyta rundskriv	221
7.1.5.	Ummæli	221
7.1.6.	Rundskriv skulu leggjast á logir.fo	221
7.2.	UPPSETING AV RUNDSKRIVUM222
7.2.1.	Skabelónir til rundskriv	222
7.2.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir	222
7.2.3.	Heitið á rundskrivinum	223
7.2.4.	Inngangur	223
7.2.4.1.	Á eins egna málsøki	223
7.2.4.2.	Sambært málsbýtisfráboðanini	224
7.2.4.3.	Heimild í løgtingslóg	224
7.2.5.	Uppseting av teksti í rundskrivum	224
7.2.6.	Ásetingar um gildiskomu og úrgildisseting	225
7.2.7.	Serstøk úrgildisseting	225
7.2.8.	Undirskriftir	226

PARTUR VIII

■ Uppseting og nýtsla av leiðbeiningum

8.1.	UM LEIÐBEININGAR230
8.1.1.	Hvat er ein leiðbeining?	230
8.1.2.	Hvønn binda leiðbeiningar?	230
8.1.3.	Heimild at geva út leiðbeiningar.	230
8.1.4.	At broyta leiðbeiningar	230
8.1.5.	Ummæli	231
8.1.6.	Leiðbeiningar skulu leggjast á logir.fo	231
8.2.	UPPSETING AV LEIÐBEININGUM232
8.2.1.	Skabelónir til leiðbeiningar	232
8.2.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir	232
8.2.3.	Heitið á leiðbeiningini	232
8.2.4.	Inngangur	233
8.2.5.	Uppseting av teksti í leiðbeiningum.	233
8.2.6.	Ásetingar um gildiskomu og úrgildisseting	234
8.2.7.	Serstøk úrgildisseting	234
8.2.8.	Undirskriftir	235

Gildiskoma og skjøl

GILDISKOMA AV HESUM RUNDSKRIVI237
SKJAL 1239
Dømi um uppseting av upprunalóg239
Dømi um uppseting av broytingarlóg241
SKJAL 2247
Javntekstur247

Løgbitar

INNGANGUR253
Løgbiti nr. 1: Stjórnarrættarlíga støða Føroya.255
Løgbiti nr. 2: Stýrisskipanarlógin § 55 og millumtjóðasáttmálar263
Løgbiti nr. 3: Arbeidsháttur Løgtingsins265
Løgbiti nr. 4: Arbeidsháttur landsstýrisins271
Løgbiti nr. 5: Lóggáva í mun til kommunurnar275
Løgbiti nr. 6: Kunngerðaportalurin og Lógasavnið – hvat er munurin?279
Løgbiti nr. 7: At senda til ummælis283
Løgbiti nr. 8: Singuler lóggáva285
Løgbiti nr. 9: Lóggávumannagongdin í landsstýrinum.287
Løgbiti nr. 10: Fíggjarlógargongdin – frá byrjan til enda291
Løgbiti nr. 11: Lóggáva búgvín til talgilding?.295

PARTUR I

Uppseting av lögtingslógum og kunngerðum

1.1.	LÖGTINGSLÓGARUPPSKOTIÐ	19
1.1.1.	Skipan av innihaldinum	19
1.1.2.	Uppseting av uppskotinum	19
1.1.3.	Málið	20
1.1.4.	Stavseting og teknseting	21
1.1.5.	Styttingar	22
1.1.6.	At vísa til greinir, stykki o.tíl.	24
1.1.7.	At vísa til rættarreglur	24
1.1.8.	Skjal, ið er partur av lögtingslóg ella kunngerð	25
1.1.9.	Verklagslógir	26
1.1.10.	At senda til ummælis	27
1.1.11.	Mannagongd, tá ið uppskot verða latin lógartænastuni til eftirkanningar	27
1.1.12.	Mannagongd, tá ið uppskot verða latin stjórnartænastuni til landsstýrisfund	28
1.1.13.	Mannagongd, tá ið uppskot verða latin Løgtinginum.	28
1.2.	VIÐMERKINGAR TIL LÖGTINGSLÓGARUPPSKOT.	29
1.2.1.	Kapittul 1. Almennar viðmerkingar	29
1.2.1.1.	Málið í viðmerkingunum	29
1.2.1.2.	Orsøkir til uppskotið	29
1.2.1.3.	Galdandi lóggáva	29
1.2.1.4.	Endamálið við uppskotinum.	29
1.2.1.5.	Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum.	30
1.2.1.6.	Ummæli og ummælisskjal	30
1.2.2.	Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum.	30
1.2.2.1.	Figgjarligar avleiðingar fyri land og kommunur	30
1.2.2.2.	Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur	30
1.2.2.3.	Avleiðingar fyri vinnuna.	31
1.2.2.4.	Avleiðingar fyri umhvørvið	31
1.2.2.5.	Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum	31
1.2.2.6.	Avleiðingar fyri ávisar samfelagsbólkar ella felagsskapir	31
1.2.2.7.	Millumtjóðasáttmálar á økinum.	32
1.2.2.8.	Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar	32
1.2.2.9.	Markaforðingar	33
1.2.2.10.	Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv	34
1.2.2.11.	Skattir og avgjöld	34
1.2.2.12.	Gjöld	35
1.2.2.13.	Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?	35
1.2.2.14.	Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?	35

1.2.2.15.	Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgöngd til privata ogn?	36
1.2.2.16.	Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?	36
1.2.2.17.	Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskötinum	37
1.2.3.	Kapittul 3. Serligar viðmerkingar	38
1.2.3.1.	Innihaldið í tí einstöku greinini	38
1.2.3.2.	Viðmerkingar til ta einstöku greinina	38
1.2.3.3.	Er eingin viðmerking til greinina	38
1.2.4.	Fylgiskjøl til lógaruppskot	38
1.3.	UPPSETING AV LÖGTINGSLÓGARUPPSKOTI	40
1.3.1.	Skabelónir til lögtingslógaruppskot	40
1.3.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir	40
1.3.3.	Heitið á lögtingslógaruppskoti	41
1.3.4.	Stytt heiti á lögtingslógaruppskoti	41
1.3.5.	Uppseting í greinir og stykkir	41
1.3.6.	Uppseting í bókur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum	42
1.3.7.	Uppseting í nummar, litra og smá rómartøl	43
1.3.8.	Serligt um uppreksingar	43
1.3.8.1.	Uppreksing við fleiri setningum	43
1.3.8.2.	Uppreksing við einum setningi	44
1.3.9.	Undirskriftir	45
1.3.10.	Heitið landsstýrismaður	45
1.4.	KUNNGERÐARUPPSKOTID	47
1.4.1.	Heimildin at áseta nærri reglur í kunngerð	47
1.4.2.	Innihaldið í eini kunngerð	48
1.4.3.	Heimildin fyri ítøkiligu kunngerðini	48
1.4.3.1.	Kunngerð gerast “í samráð við” annan landsstýrismann, myndugleika, ráð o.tíl.	50
1.4.4.	Ásetingar, sum krevja beinleiðis lógarheimild	50
1.4.5.	Ásetingar, sum ikki krevja beinleiðis lógarheimild.	51
1.4.6.	Ásetingar, sum ikki kunnu ásetast í kunngerð	51
1.4.7.	At vísa til heimildarlóg	52
1.4.8.	At endurgeva lógartekst í kunngerð	52
1.4.9.	Skjøl og fylgiskjøl til kunngerð	53
1.5.	UPPSETING AV KUNNGERÐARUPPSKOTI	54
1.5.1.	Skabelónir til kunngerðaruppskot	54
1.5.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir	54
1.5.3.	Heitið á kunngerðaruppskoti	55
1.5.4.	Stytt heiti á kunngerðaruppskoti	55
1.5.5.	Inngangur og uppseting í greinir og stykkir	55
1.5.6.	Uppseting í bókur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum	56
1.5.7.	Uppseting í nummar, litra og smá rómartøl	57
1.5.8.	Serligt um uppreksingar	57
1.5.9.	Undirskriftir og frumrit at kunngera	58
1.5.10.	Heitið landsstýrismaður	58

1.1. LÖGTINGSLÓGARUPPSKOTIÐ

Eitt lógaruppskot skal orðast greitt, vera væl skipað og skrivast so tað er lætt at skilja.

Lögtingslógin vendir sær í fyrstu syftu til borgaran, sum skal kunna lesa og skilja lógina. Tað hevur eisini stóran týdning fyri viðgerðina í Løgtinginum, at tað ikki er ov torført at seta seg inn í lógaruppskotið og avleiðingar tess.

Tá ið lógin er samtykt, skulu m.a. advokatar, ákæruvald, dómarrar og fyrisiting kunna nýta hana. Lógaruppskot skulu vera so greið og væl orðað, at tá ið tey skulu nýtast í verki, skal eingin ivi vera um, hvat er ásett í teimum.

Hetta hevur stóran týdning fyri rættartrygdina.

1.1.1. Skipan av innihaldinum

Lógaruppskotið skal skipast soleiðis, at innihaldið er greitt og einfalt.

Hvussu lógaruppskotið verður skipað, hongur neyvt saman við innihaldinum í tí. Tað ber ikki til at gera ein leist, sum kann nýtast til øll høvi. Leisturin niðanfyri kann verða nýttur sum ein leiðbeining, men má lagast til hvørt lógaruppskot sær.

Eitt lógaruppskot kann ofta skipast á henda hátt:

- 1) Ásetingar um virkisøki.
- 2) Greining av hugtøkum.
- 3) Ásetingar um rættindi og skyldur hjá borgaranum.
- 4) Ásetingar um heimild, málsviðgerð, kærurøguleikar o.a.
- 5) Revsíásetingar.
- 6) Ásetingar um gildiskomu.
- 7) Úrgildissetingarreglur og skiftisreglur.
- 8) Ásetingar um fylgibroytingar í aðrari lóggávu.

Endamálsásetingar, ið ikki staðfesta ávís rættindi ella skyldur, men einans greiða frá tí yvirskipaða endamálinum við lögtingslógini, eiga ikki at verða skrivaðar inn í sjálva lógina. Endamálsorðingar eiga heldur at verða skrivaðar og lýstar í teimum vanligu viðmerkingunum í kapittul 1 til lógaruppskotið.

1.1.2. Uppseting av uppskotinum

Eitt lógaruppskot verður býtt sundur í fleiri styttri greinir og stykki. Hetta ger, at uppskotið gerst greiðari og lættari at skilja, enn um uppskotið hevur fáar og langar greinir og stykki. Ein grein eigur vanligu ikki at hava meira enn 3–4 stykki. Um hon hevur fleiri enn 3–4 stykki, eigur hon um gjørligt at verða býtt sundur í fleiri greinir.

Høvuðsreglan skal standa fremst, og undantøk og treytir koma aftaná.

Stytttri lógir, tað eru lógir við færri enn 15–20 greinum, eiga ikki at verða býttar sundur í kapitlar. Heldur eiga yvirskriftir yvir greinum at verða nýttar at skipa og gera lógarbygnaðin greiðan.

Lógir við 15–20 greinum ella fleiri eiga at verða býttar sundur í kapitlar eftir evni, og hvør kapittul skal hava eitt kapittulheiti. Kapittulheitini skulu vera stutt, greið og væl umhugsað. Heitið eigur ikki at vera innihaldsleyst ella einkisigandi, t.d.: innleiðandi kapittul, endaásetingar o.s.fr.

Inni í kapitli kann tað vera hóskandi at seta yvirskriftir yvir einstakar greinir ella bólkar av greinum fyri at gera lógarbygnaðin enn greiðari.

Um lógin er long, kann tað vera neyðugt at býta lógina sundur í partar og bøkur. Dømi um tílíkar lógir er rættargangslógin, revsilógin og lögtingslóg um fyrisiting av sjófeingi.

1.1.3. Málið

Lógartekstir skulu vera greiðir og lögfrøðiliga neyvir. Bæði setningar, orðaval og málsnið skulu vera stutt, greið og neyv.

Innskotnir setningar eiga ikki at verða nýttir, og høvuðsútsøgnin eigur at vera sett frammarlaga í setninginum.

Hugtøk og orðingar eiga at verða nýtt á sama hátt gjøgnum allan lógartekstin. Í kunngerðum eiga hugtøk og orðingar eisini at samsvara við tey hugtøk og tær orðingar, ið verða nýtt í heimildarlógini.

Hugtøk eiga at verða nýtt í sínum vanliga týðningi. Tað merkir, at hugtøk, sum ofta koma fyri í ymiskari lóggávu, skulu nýtast á sama hátt og ikki broyta týðning. Hetta er fyri at sleppa undan misskiljingum.

Fremmandaorð eiga ikki at vera nýtt, um góð og alment viðurkend føroysk orð ella heiti eru, sum hava somu merking. Orðingar og tekniskar máliskur eiga ikki at vera nýttar, uttan so, at tað er neyðugt fyri at tryggja neyðugan neyvleika ella greidleika í ásetingini.

Orð, sum eru margtýdd ella óneyðug, eiga ikki at verða nýtt. Sera long orð eiga heldur at verða umskrivað til fleiri styttri orð.

Tá ið lógartekstir verða týddir úr øðrum málum, eigur ikki at verða týtt orð fyri orð, tí tað ger ofta, at málið verður tungt, fløkjasligt og torskilt.

Passivformar eiga at verða broyttir: “Landsstýrismaðurin velur” heldur enn at týða beinleiðis úr donskum “valgt af ministeren”.

Tá ið nýggj lögfrøðiorð o.tíl. verða flutt úr øðrum máli, eigur hetta at gerast í samráð við Málráðið. Eisini eigur “Dansk-føroyskur orðalisti í lögfrøðimáli”, vanligi nevndur Lögfrøðiorðalistin hjá Sigurði Joensen o.ø., at verða nýttur, tá ið lögfrøðiorðið er at finna í honum. Lögfrøðiorðalistin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

Orðingar eiga at vera kynsóheftar, tá ið tað er gjørligt.

1.1.4. Stavseting og teknseting

Rættarreglur verða skrivaðar á góðum føroyskum máli.

Viðmælt verður at brúka stavsetingarreglurnar í “Føroysk orðabók / ritstjórn: Jóhan Hendrik W. Poulsen ... o.o.– 1. útgáva. – Tórshavn : Føroya Fróðskaparfelag, 1998.” eisini nevnd Móðurmálsorðabókin, s. 1443–1453.

Móðurmálsorðabókin og stavsetingarreglurnar eru at finna á heimasíðuni hjá Sprotanum, www.sprotin.fo. Stavsetingarreglurnar eru eisini at finna á heimasíðuni hjá Málráðnum, www.malrad.fo.

Grammatiskt komma verður brúkt.

Tankastrika, skákstrika, gásareygu, klombur og semikolon eiga sum meginregla ikki at verða nýtt í rættarreglum. Er ein setningur so torgreiddur, at eitt nú tankastrika er neyðug fyri at skilja tekstin, skal setningurin heldur verða býttur sundur í fleiri setningar.

Bindistrika eigur ikki at verða nýtt, tá ið fleiri samansett orð eru um sama orðlut, t.d. “út- og innflutningur”. Skriva heldur “útflutningur og innflutningur”. Eitt undantak frá hesum eru almenn heiti sum eitt nú “Búskapar- og Lögfrøðingafelag Føroya”.

Verður t.d. skrivað “út- og innflutningur” við bindistriku í eina rættarreglu, finnur leitiskipanin ikki rættarregluna, um ein leitar eftir orðinum “útflutningur” á Kunngerðaportalinum og í øðrum lógadátagrimum. Sum dømi kann nevast: “Kunngerð nr. 29 frá 28. mars 2012 um hvat ferðandi kunnu flyta inn toll- og avgjaldsfrítt til Føroya”. Bleiv leitað upp á orðið “tollfrítt” í t.d. logir.fo, so fann skipanin einki. Kunngerðin hevur síðani broytt heitið, og verður orðið “toll-” nú skrivað fult út.

1.1.5. Styttingar

Styttingar eiga ekki at verða brúktar í rættarreglum. Undantiknar eru niðanfyri nevndu styttingar, sum eru at finna á styttingarlistanum á heimasíðuni hjá Málráðnum, www.malrad.fo:

m.a.	millum annað
o.a.	og annað
o.a.m.	og annað meir
o.o.	og onnur
o.fl.	og fleiri
o.tíl.	og tílíkt
o.s.fr.	og so framvegis
o.ø.	og øðrum
t.d.	til dømis
t.e.	tað er
uml.	umleið
sbr.	samanber
sbrt.	sambært
viðv.	viðvíkjandi
viðm.	viðmerkingar

Styttingin “v.m.” eigur ekki at verða nýtt. Mælt verður til at brúka “og annað”, stytt o.a., ella aðra orðing ella stytting.

Um styttingarnar sbr. og sbrt.

Í rættarreglum er viðhvørt neyðugt at vísa til aðrar ásetingar í lögtingslógini ella kunnngerðini. Tað kann onkuntíð vera trupult at avgera, um tað skal skrivast “sbr./samanber” ella “sbrt./sambært”. Her verður greitt eitt sindur nærri frá hesum hugtøkum:

Sbr./samanber: Verður brúkt, um tað hevur týdning fyri at skilja og brúka eina áseting rætt, at hon verður samanborin við eitthvørt, sum stendur í eini aðrari áseting í lógini ella kunnngerðini.

Sbrt./sambært: Verður brúkt um tað, sum stendur í ásetingini, skal vera í sambæri við nakað, sum stendur í eini aðrari áseting. Ella um nakað í ásetingini skal vera svarandi til eitthvørt, sum stendur aðra staðni t.d. treytir, freistir o.tíl.

Barnaverndarlógin

§ 9. Barnaverndarnevndin tekur avgerð í málum, har samtykki er fingið frá tí ella teimum, ið hava foreldramyndugleikan, og einum barni, ið hevur fyllt 15 ár, tó undantikið í málum viðvíkjandi umsorganaryvirtøku og samverurætti, **sbr.** §§ 19 og 22–24 og viðvíkjandi § 15 a.

Stk. 2. Harumframt tekur Barnaverndarnevndin avgerð í málum **sbrt.** § 15, stk. 2, § 17, stk. 1, § 18, stk. 1, § 20, stk. 1 og § 21, stk. 2 uttan samtykki frá tí ella teimum, ið hava foreldramyndugleikan.

Í § 9, stk. 1, sum er um mál har samtykki er fingið, verður styttingin “sbr.” (samanber) nýtt at vísa til greinar um mál uttan samtykki.

Í § 9, stk. 2 verður styttingin “sbrt.” (sambært) nýtt fyri at vísa á, at Barnaverndarnevndin tekur avgerð, sum tað er ásett í ávísnum greinum.

Tøkniligar styttingar:

Tøkniligar og fakligar styttingar, ið eru almannakendar ella betri kendar enn fulla heitið, verða góðtiknar, serliga um orðið ella hugtakið kemur ofta fyri í einum rættarregluteksti.

Dømi: | kW | MHz | kr. | m² | sek. | ADHD | p-tal | % | ‰ |

Verður valt at brúka stytting, eigur henda stytting at verða brúkt gjøgnum alla rættarregluna. Tað merkir, at man ikki eigur at skifta millum stytta orðið, og fulla orðið, í somu rættarreglu. Er talan um eina broytingarlóg, so eigur man eisini at hyggja eftir, um styttingar eru brúktar í upprunalógini, so at samsvar verður millum upprunalógina og broytingarlógina hesum viðvíkjandi. Sama er galdandi fyri broytingarkunngerðir.

Nøvn á stovnum o.tíl. verða brúkt í styttingum sniði, tá ið tað almenna navnið sæst í innganginum í tekstinum. Styttingin verður víst á hendan hátt: Búskapar- og Løgfrøðingafelag Føroya, BLF, ella Norðurlandahúsið, NLH.

1.1.6. At vísa til greinir, stykki o.tíl.

Tá ið víst verður til greinir, stykki o.tíl. í lögtingslóg ella kunngerð, verður hetta gjørt sum víst í dømunum her:

- 1) § 5, stk. 1 og 5, § 6, stk. 1 og 4–6, § 27 a, stk. 1, nr. 2, § 27 c, stk. 8, 2. pkt., §§ 26, 28 a–28 f, 30, 32 og 33, § 35, stk. 1, §§ 36, 37 og 45–57 og § 97, stk. 2.
- 2) § 22, stk. 5 og §§ 67 og 68.
- 3) §§ 56–58 (ikki: § 56–58).
- 4) §§ 2 og 4–7 (ikki: § 2 og §§ 4–7).
- 5) nr. 1–3 (ikki: nr. 1–3).
- 6) nr. 1 og 2 (ikki: nr. 1–2).
- 7) §§ 23 a og 23 b (ikki: §§ 23 a og b).
- 8) Um ein grein bert hevur 1 stykki, og í greinini verður víst til t.d. eitt nummar, verður skrivað: § 10, nr. 1–4 (ikki: § 10, stk. 1, nr. 1–4). Ella t.d. § 10, 1. pkt. (ikki: § 10, stk. 1, 1. pkt.).

Undantak

Um uppreksingin fjalir greinir, sum ikki hava eitt natúrligt samband við uppreksingina, kunnu tær framhevjast við at skriva:

“§§ 12–15, 15 a–15 c og 16–20” í staðin fyri “§§ 12–20”. Við hesum verður gjørt vart við greinirnar § 15 a, § 15 b og § 15 c.

1.1.7. At vísa til rættarreglur

Tá ið víst verður til aðrar rættarreglur, t.e. lógir, kunngerðir, o.tíl., verður bara víst til heitið á rættarregluni, og ikki til nummar og dagfesting. Hevur rættarreglan eitt kunngjørt stytt heiti, kann vísast til hetta í staðin.

§ 7. Kringvarpsstøð við sendiloyvi sambært lögtingslóg um kringvarp kann senda ...

§ 9. Málið verður lagt fyri dómsvaldið eftir reglunum í § 78, stk. 3 í revsilógini ...

§ 11. Arbeidsleys hava sambært kunngerð um starvsvenjing fyri arbeidsleys rætt til ...

§ 17. Treytir um nýtslu av Heldini, sum ásettar í rundskrivi um heldina, eru eisini ...

Tó eigur fulla heitið á rættarregluni við nummar og dagfesting at verða skrivað í tær serligu viðmerkingarnar í kapitl 3 til lögtingslógaruppskotið.

1.1.8. Skjal, ið er partur av lögtingslóg ella kunngerð

Skilt verður ímillum skjal, ið er partur av sjálvari lögtingslógini ella kunngerðini, og so fylgiskjal, ið ikki er partur av lögtingslógini ella kunngerðini.

Skjal verður brúkt til tilfar, ið er trupult ella ikki hóskar seg at seta upp í eina grein. Tað kann vera oyðubløð, tekningar, myndir, tøkniligar nágreiningar ella langur uppreksandi tekstur av onkrum slag. Víst verður til skjalið í sjálvum lógartekstinum.

Skjalið er tá partur av lógartekstinum og kann einans verða broytt við nýggjari lögtingslóg ella kunngerð. Skjalið verður kunngjørt í Kunngerðablaðnum saman við lögtingslógini ella kunngerðini.

Skjalið skal hava ein greiðan bygnað og verða skipað í nummar við arabaratølum, so tað ber til at gera greiðar tilvísingar til innihaldið. Strikur, bollar, pinnar og onnur punkttekn eiga ikki at verða brúkt, tí tað er trupult at gera tilvísingar til slík tekn.

Broytingar eiga ikki at verða gjørdar í einum skjali uttan so, at broytingarnar kunnu gerast á ein neyvum og ivaleysan hátt. Um skjalið inniheldur myndir, tekningar ella stórar broytingar, verður mælt til at gera eitt nýtt skjal heldur enn at gera broytingar í skjalinum. Skjal skal eins og annar lógartekstur verða sett upp í Word og skal standa í sama skjalið sum lógartekstur.

Um myndir verða brúktar, skulu tær gerast í hágóðsku. Hesi myndaformat verða góðtikin: .gif, .jpg, .jpeg ella .png í RGB, men ikki í CMYK.

Ovast á síðuni verður høgrasett: **Skjal og nr.**

Dømi: Lögtingslóg nr. 143 frá 18. desember 2015 um tollsatsir (Toll- og vøruskráin), sí lögtingsmál nr. 44/2015. Lögtingslóg nr. 68 frá 29. mai 2017 fjórða útbjóðingarumfar til leiting eftir og framleiðslu av kolvetnum, sí lögtingsmál nr. 72/2016.

Skjalið verður sett inn beint aftan á lógartekstin í uppskotinum og frammanfyri viðmerkingarnar til lógaruppskotið, soleiðis at raðfylgjan er hendan:

- 1) Lógaruppskot,
- 2) skjal,
- 3) viðmerkingar til lógaruppskotið,
- 4) undirskrift hjá landsstýrismanni, og
- 5) fylgiskjøl.

Uppskot til kunngerð hava ikki viðmerkingar, og tí verður skjal til kunngerð sett inn aftan á undirskriftina hjá landstýrismanninum, soleiðis at raðfylgjan er hendan:

- 1) Kunngerðaruppskot,
- 2) undirskrift hjá landsstýrismanni, og
- 3) skjal.

Uppskot til kunngerð hava vanliga ikki fylgiskjøl.
Sí eisini nr. 1.2.4. Fylgiskjøl til lógaruppskot.

1.1.9. Verklagslógir

Sambært § 4, stk. 1 í kunngerð nr. 83 frá 7. juni 2011 um lögjáttan skulu størri lögverkætlanir uppá 10 mió. kr. ella meira verða gjørdar við grundarlagi í einari verklagslóg. Lögverkætlanir, sum eru minni enn 10 mió. kr., kunnu verða gjørdar við grundarlagi í einari verklagslóg.

Ein lögjáttan verður nýtt í sambandi við bygging, ognan ella avhending av bygningum, lögum og skipum o.ø. og í sambandi við stór viðlíkahaldsarbeiði sambært § 22, stk. 1 í lögtingslóg nr. 42 frá 4. mai 2009 um landsins játtanarskipan. Í viðmerkingunum til lögjáttanir skal vera ein frágreiðing um tað ávísar lögstarbeiðið, og upplýsingar um útreiðslurnar fyri alla verkætlanina, liðaðar á figgjarár, sí § 22, stk. 3 í lögtingslóg um landsins játtanarskipan.

Ein verklagslóg hevur altíð eina áseting um samlaðu løguupphæddina og hevur somuleiðis altíð eina sólseturáseting, ið ásetur, nær lógin fer úr gildi. Við heimild í ásettu samlaðu løguupphæddini í verklagslógini, kann landsstýrismaðurin gera avtalur, sum hava við sær byggjútreiðslur í komandi figgjarárum, um so er, at hetta er neyðugt fyri at gera skynsammar sáttmálar við atliti at tí valda útbjóðingarháttinum og byggiháttinum, og treytað av, at tann samlaða løguupphæddin verður hildin, sí § 4, stk. 2 í kunngerð um lögjáttan.

At verklagslógir hava eina sólseturáseting kemst av, at tá ið byggjætlanin er framd, er støðið undir verklagslógini burtur, og hon eigur sostatt at verða sett úr gildi. Royndir vísa tó, at um sólseturáseting ikki er í lógini, verður hon verandi í gildi.

At ein verklagslóg verður verandi í gildi, er harumframt óheppið, um heimildin ongantíð verður brúkt orsakað av t.d. politiskari ósemju.

Ein sólseturáseting eigur at verða grundað á eina veruliga meting av, hvussu leingi byggjætlanin væntandi fer at vara, umframt at lagt eigur at verða upp fyri møguligum seinkingum. Í viðmerkingunum til lógina skal verða grundgivið fyri, hvussu komið er fram til setta áramálið. Eisini eigur at verða greitt frá, hvussu komið er fram til samlaðu løguupphæddina í lógini.

Dømi: Lögtingslóg nr. 59 frá 17. mai 2013 um at umbyggja og útbyggja kringvarpshúsini í Sortudíki, lögtingsmál nr. 149/2012. Lögtingslóg nr. 55 frá 15. mai 2014 um at byggja virkisdepil og umlættingardepil til børn og ung við serligum tørvi, lögtingsmál nr. 19/2013.

Verklagslógir eiga ikki at broytast ov ofta. Verður verklagið broytt munandi eigur at hugsast um, um nýggj verklagslóg eigur at gerast.

Uppskot til lögtingslóg um verklag eiga altíð at verða send til ummælis hjá Fíggjarmálaráðnum.

Sí eisini nr. 3.1.10. um sólseturáseting.

1.1.10. At senda til ummælis

Tað er ógvuliga týðningarmikið, at øll uppskot verða send til ummælis. Hetta so at borgarar, vinnulív, almennir myndugleikar, stovnar o.o. fáa høvi at gera viðmerkingar og siga sína hugsan um uppskotið. Eisini er tað vanligu so, at tey, sum kenna økið best, sum lóggivið verður um, eru teir borgarar, vinnulív o.o., sum lóggávan hevur til endamáls at ávirka.

Uppskot verða send beinleiðis til øll tey, sum stjórnarráðið veit verða ávirkað av uppskotinum. Eisini skulu øll uppskot leggjast alment út á ummælisportalin hjá Føroya landsstýri, har øll hava móguleika at koma við sínum ummæli.

Ummælisfreistin eigur ikki at vera styttri enn 4 vikur.

Verður uppskotið sent til ummælis samstundis sum frítíð er, eitt nú summarfrí, jólafrí og páskafri, eigur ummælisfreistin at leingjast samsvarandi.

1.1.11. Mannagongd, tá ið uppskot verða latin lógartænastuni til eftirkanningar

Øll uppskot frá landsfyrisingini skulu latast lógartænastuni á Løgmannsskrivstovuni til eftirkanningar. Lógartænastan skal hava minst 5 yrkadagar til at eftirkanna uppskotið. Uppskotið skal sendast til eftirkanning, *aftan á* at tað hevur verið til ummælis, men *áðrenn* tað verður sent á politiskan landsstýrisfund. Uppskotini skulu saman við viðkomandi tilfari sendast til: eftirkanning@tinganes.fo.

Sí treytir og innihald í eftirkanningini í rundskrivi um eftirkanning.

1.1.12. Mannagongd, tá ið uppskot verða latin stjórnartænastuni til landsstýrisfund

Stjórnartænastan á Løgmannsskrivstovuni hevur ábyrgd av at samskipa landsstýrisfundirnar. Vanliga er landsstýrisfundur hvønn mánamorgun kl. 9:00. Freistin fyri at fáa uppskot á skrá til landsstýrisfund er mikumorgun kl. 8:00. Uppskot skulu sendast til: fundur@tinganes.fo.

Tá ið uppskot verða latin stjórnartænastuni, skulu tey fyrst hava verið eftirkannað av lógartænastuni. Uppskotini, sum verða latin stjórnartænastuni, skulu vera tey endaligu, og eftirkanningin frá lógartænastuni skal vera viðgjørd í tí uppskotinum, sum verður latið stjórnartænastuni. Uppskot skulu ikki sendast til stjórnartænastuna og lógartænastuna samstundis.

Sí treytir og mannagongd í samband við landsstýrisfundir á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

1.1.13. Mannagongd, tá ið uppskot verða latin Løgtinginum

Eftir at lógaruppskot o.tíl. hava verið á formligum landsstýrisfundi, verða tey latin Løgtinginum.

Tað er Løgtingið, sum ásetir, hvussu lógaruppskot o.tíl. skulu latast Løgtinginum. Uppskot sum skulu verða viðgjørd, áðrenn tingsetan endar, skulu verða framløgd innan 8. mars. Uppskot, sum skulu koma í gildi 1. januar, skulu verða framløgd innan 5. november.

Mannagongdin í sambandi við, at uppskot verða latin Løgtinginum, kann síggjast á heimasíðuni hjá Løgtinginum: “Mannagongd í sambandi við lögtingsmál at lata Løgtinginum”.

1.2. VIÐMERKINGAR TIL LÖGTINGSLÓGARUPPSKOT

Í Tingskipanini § 37 eru ásett minstukrøvini til lögtingslógaruppskot, sum skal leggjast fyri Løgtingið. Hetta rundskrivið ásetur fleiri krøv enn minstukrøvini í tingskipanini § 37 til tey lógaruppskot, sum landsstýrið leggur fyri Løgtingið.

Viðmerkingar til lógaruppskot eiga at verða skipaðar soleiðis:

Kapittul 1: Almennar viðmerkingar

Kapittul 2: Avleiðingarnar av uppskotinum

Kapittul 3: Serligar viðmerkingar

Fylgiskjøl

1.2.1. Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.2.1.1. Málið í viðmerkingunum

Almennu viðmerkingarnar verða skrivaðar á greiðum máli og eiga at verða orðaðar á ein slíkan hátt, at fólk uttan serstakt fakligt innlit eru før fyri at skilja lógaruppskotið og avleiðingar tess.

Verða yrkisorð brúkt, skal týðningurin verða greinaður.

Í viðmerkingunum eiga galdandi lóg at verða lýst og skrivað í nútíð, og sjálvst lógaruppskotið eiga at verða lýst og skrivað í framtíð.

Dømi: “Í galdandi lóg eru treytirnar, at ...”, og “Í hesum uppskoti verður skotið upp, at treytirnar framyvir skulu verða ...”

1.2.1.2. Orsøkir til uppskotið

Í almennu viðmerkingunum verður fyrst greitt frá, hví lógaruppskotið er gjørt.

1.2.1.3. Galdandi lóggáva

Greitt verður frá galdandi lóggávu. Upplýst verður, um atfinningar hava verið ella kunnu verða gjørdar ímóti galdandi lóggávu.

1.2.1.4. Endamálið við uppskotinum

Greitt verður nágreiniliga frá endamálinum við uppskotinum.

1.2.1.5. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Ein stuttur samandráttur verður gjørdur av nýskipanini, sum uppskotið hevur við sær. Hvat verður broytt við uppskotinum? Hvørjir fyrimunir og vansar, metir landsstýrismaðurin, eru við uppskotinum?

1.2.1.6. Ummæli og ummælisskjal

Upplýst verður, hvørjir myndugleikar, almennir stovnar, privatir felagsskapir, áhugafeløg og onnur hava havt uppskotið til ummælis. Greitt verður í stuttum frá, hvørjar viðmerkingar ummælispartarnir hava gjørt. Greitt verður eisini frá, hvørja støðu landsstýrismaðurin og stjórnarráðið hava til hesar viðmerkingar. Hetta ger, at møguligar avleiðingar av lógaruppskotinum verða umhugsaðar og lýstar betur.

Eitt ummælisskjal eigur eisini at verða gjørt. Ummælisskjalið er ein stuttur samandráttur av innkomnu ummælunum saman við viðmerkingum hjá landsstýrismanninum til hesi. Serliga til uppskot, har nógv ummæli eru innkomin, er ummælisskjal eitt hent amboð, sum gevur greitt yvir til tey ummælini, sum eru komin inn.

Ummælini verða lögð við sum fylgiskjal til lógaruppskotið. Hvørt ummæli skal í skjal fyri seg, og skjalið skal vera í PDF-sniði.

Sí eisini nr. 1.1.10. At senda til ummælis.

1.2.2. Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

Tá ið greitt verður frá avleiðingunum av uppskotinum, skal minnast til, at avleiðingarnar kunnu eisini vera positivar ella jaligar.

1.2.2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Hvørjar útreiðslur eru av lógaruppskotinum, og hvussu er ætlanin at fíggja útreiðslurnar av lógini:

- 1) Á komandi fíggjarlóg,
- 2) við eykajáttanarlóg, ella
- 3) á annan hátt.

Er lógaruppskotið partur av broytingum í einum samlaðum lógarverki, eigur tað eisini at verða upplýst, hvørjar tær samlaðu fíggjarligu avleiðingarnar av hesum eru.

Tað skal eisini verða tilskilað, um ongar fíggjarligar avleiðingar eru av lógaruppskotinum.

1.2.2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Hvørjar umsitingarligar avleiðingar eru fyri land og kommunur? Upplýsast skal t.d., um neyðugt verður at seta á stovn ella víðka umsitingarligar eindir og um metta kostnaðin av

hesum. Upplýst verður eisini, um uppskotið leggur stórri byrður á verandi umsiting, ella um uppskotið hefur við sær sparingar ella minkingar av umsitingarligum eindum o.tíl.

Hevur lógaruppskotið ongar umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur, skal tað verða tilskilað.

1.2.2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Hevur uppskotið jaligar ella neiligar figgjarligar ella umsitingarligar avleiðingar fyri vinnuna, skal tað verða tilskilað.

Hevur lógaruppskotið ongar figgjarligar ella umsitingarligar avleiðingar fyri vinnuna, skal tað verða tilskilað.

1.2.2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Metast skal um avleiðingarnar á umhvørvið í breiðari merking. Hetta merkir, at metingin bæði eigur at fevna um yvirskipað og algongd umhvørvisfyrilit og náttúrufyrilit, sum taka stóði í náttúrupolitikkinum, umhvørvispolitikkinum og veðurlagspolitikkinum, umframt ítøkiliga at meta um ávirkanina, tá ið talan er um tilrættisløgd inntriv.

Eru árinmetingar gjørdar, sum kunnu setast í samband við lógaruppskotið, eiga tær at verða endurgivnar ella lagdar við sum fylgiskjal.

Verður mett, at lógaruppskotið hefur positivar ella ongar avleiðingar fyri umhvørvið, skal tað eisini verða tilskilað.

1.2.2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Her verður serliga hugsað um, hvørt lógaruppskotið fær figgjarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella sosialar avleiðingar fyri eitt ávíst øki í landinum. Verður t.d. stovnur fluttur, skal verða grundgivið fyri, hví avgjørt er at skipa økið umsitingarliga á einum ávísnum stað. At ein almennur stovnur ella tænasta verður flutt úr einum øki til annað øki, kann hava sosialar avleiðingar við sær fyri tey fólk, sum búgva í hesum økjum.

Hevur lógaruppskotið ikki serligar figgjarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella sosialar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum, skal tað verða tilskilað.

1.2.2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Hevur lógaruppskotið avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir t.d. sosialar avleiðingar ella aðrar avleiðingar? Her verður serliga hugsað um, hvørt almennur stovnur ella tænasta verður uppraðfest ella niðurraðfest, sum rakar ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

Hevur lógaruppskotið ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir, skal tað verða tilskilað.

1.2.2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Tað eigur at verða upplýst, um tað eru millumtjóðasáttmálar á økinum, ið lógaruppskotið fevnir um, og sum Føroyar hava skyldu at fylgja. Her verður serliga hugsað um sáttmálar á fakøkjunum hjá stjórnarráðunum. T.d. skattaavtalur, sáttmálar á sosiala økinum, útbúgvingarøkinum, umhvørvisøkinum, fiskivinnuøkinum, vinnuøkinum o.s.fr.

Greitt skal verða frá, um bindingar til millumtjóðasáttmála gera, at uppskotið fær figgjarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella aðrar avleiðingar fyri landsmyndugleikar, kommunumyndugleikar, ávís øki í landinum, ávísar samfelagsbólkar ella vinnuna.

Hóast millumtjóðasáttmálar ikki eru á økinum, ella um uppskotið, hóast tilíkir sáttmálar eru, ikki fær figgjarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella aðrar avleiðingar, skal tað verða tilskilað.

1.2.2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Tað eigur at verða upplýst, hvussu uppskotið samsvarar við tvørgangandi millumtjóðasáttmálar, sum eru viðkomandi fyri lógaruppskotið, og hvussu og í hvønn mun Føroyar við lógaruppskotinum halda og menna krøvini, sum eru ásett í millumtjóðasáttmála.

Í lógaruppskotinum skal lýsast, hvussu lógaruppskotið sampakkar við hesar tvørgangandi sáttmálarnar:

1) Hoyvíkssáttmálin

Sáttmálin varð settur í gildi í Føroyum við *Løgtingslóg nr. 66 frá 18. mai 2006 um at seta í gildi Hoyvíkssáttmálan Sáttmáli millum stjórn Íslands, øðrumegin, og stjórn Danmarkar og Føroya landsstýri, hinumegin*. Sáttmálin hevur virkað frá 31. august 2005.

Løgtingið viðgjørði sáttmálan í lögtingsmáli nr. 15/2005, og tann 2. mai 2006 varð lögtingslógin endaliga samtykt av Løgtinginum.

Sáttmálin skipar Føroyar og Ísland sum eitt búskaparøki, har tað innan fyri innihaldsvídd sáttmálans er bannað at gera mismun vegna tjóðskap, virkisstað ella vegna vøruuppruna.

2) Evropeiski mannarættindasáttmálan, EMRS

Sáttmálin varð settur í gildi fyri Føroyar sum lóg tann 1. mai 2000 við *Anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention*.

Løgtingið viðgjørði sáttmálan í lögtingsmáli nr. 12/1994: Uppskot til samtyktar um Ígildissetan fyri Føroyar av lóg um Tann Evropæiska Mannarættindasáttmálan. Uppskot varð samtykt við 29–0 atkvøðum. Við lögtingsmáli nr. 92/1995: Uppskot til ríkislógartilmæli um Broyting í lóg um tann europeiskan mannarættindasáttmálan varð samtykt, at protokollirnar 9–11 eisini skuldu setast í gildi fyri Føroyar. Evropeiski Mannarættindasáttmálin sum samtyktur við lögtingsmál nr. 12/1994 og broytingarnar sum samtyktar við lögtingsmáli nr. 92/1995 komu tó ikki í gildi fyri Føroyar fyrr enn tann 1. mai 2000.

Evropeiski Mannarættindasáttmálin hevur til endamáls at verja borgarar í teimum evropeisku londunum ímóti mannarættindabrotum. Sáttmálin varð samtyktur í Evroparáðnum í 1950 við íblástri frá heimsyvirlysingini hjá ST.

Ein røð av ískoytisprotokollum er lögð aftur at sáttmálanum gjøgnum árin. Í Føroyum er í gildi høvuðssáttmálin frá 4. november 1950 sum broyttur við protokoll nr. 3, 5, 8, 10 og 11 og ískoytisprotokollirnar nr. 1, 4, 6 og 7.

3) Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek
Sáttmálin er ikki settur í gildi í Føroyum sum lóg, men sum altjóða sáttmáli.

Løgtingið viðgjørði sáttmálan í lögtingsmáli nr. 162/2008 og nr. 163/2008, og tann 13. mai 2009 varð sáttmálin góðkendur av Løgtinginum.

Sáttmálin fekk gildi fyri Danmark og harvið eisini fyri Føroyar tann 23. august 2009.

Sáttmálin áleggur limalondunum at menna og fremja politikk, lógir og fyrisitingarlig mál, ið skulu tryggja rættindi hjá fólki, ið bera brek.

Sáttmálin er kunngjørdur við *Bekendtgørelse nr. 20 af 15. november 2017 af FN-konvention af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap.*

Danska Institut for menneskerettigheder hevur gjørt eina leiðbeining um sáttmálan: www.menneskeret.dk

1.2.2.9. Markaforðingar

Tað eigur at verða upplýst, um kendar markaðforðingar eru á økinum. Greitt verður frá, um uppskotið móguliga kann elva til markaðforðingar.

Markaðforðingar eru lógir, almennar reglur og siðvenjur, ið tarna flytfføri hjá tí einstaka ella móguleikanum hjá fyrítøkum at virka um landamørk í Norðurlondum.

Eitt dømi um markaförðing er, tá ið eitt fólk arbeiðir í einum landi, men býr í einum øðrum landi, og at hetta elvir til trupulleikar. Vanligt er, at fólk rinda skatt í arbeiðslandinum og eisini eru sosialt tryggjað har. Eru skipanirnar í londunum ikki samskipaðar og taka atlit at hesum viðurskiftunum, kunnu krøv verða í lóggávu, sum gera, at viðkomandi verður noyddur at rinda til sosiala trygd í tveimum londum.

Markaförðingar koma vanliga av, at lóggávan í londunum kring okkum ikki er samskipað. Tí eigur at vera kannað, um kendar markaförðingar eru á økinum í markaförðingardátugrunninum hjá Norden.org.

Tað ber eisini til at seta seg í samband við skrivstovuna hjá Halló Norðurlond í Føroyum og kanna, um skrivstovan hevur vitan um markaförðingar á økinum.

Markaförðingar eru serliga á arbeiðsmarknaðarøkinum og útbúgvingarøkjunum og á sosiala økinum. Tí eiga markaförðingar at fáa serligan ans, tá ið lógaruppskot verður gjørt á hesum økjum.

Tað eigur eisini at verða upplýst, um uppskotið kann hava við sær markaförðingar og tarna flyttfæri hjá tí einstaka borgaranum ella ávirka umstøðurnar hjá fyrítøkum at virka um landamærk millum Føroyar, Danmark og Grønland.

1.2.2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Hevur lógaruppskotið ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantheimildir, ella ger lógaruppskotið onnur størri inntriv í rættindi hjá fólki, eigur at verða grundgivið fyri, hví hildið verður, at inntrivið er neyðugt. Meting skal verða gjørd, um inntrivið stendur mót við lógarbrotið og við endamálið í lógini.

Verður revsiheimild ásett í lögtingslóg, ið heimilar revsiásetingar í kunngerð, skal sjálf revsiramman standa í lögtingslógini. Somuleiðis skal standa í lögtingslógini, at brot á ásetingar givnar við heimild í hesi lögtingslóg kunnu revsast.

Sí nr. 3.9. um revsiásetingar, nr. 3.10. um fyrisitingarligar sektir og nr. 3.11. um pantheimildir.

1.2.2.11. Skattir og avgjöld

Skattir og avgjöld kunnu einans verða álagd, broytt ella avtikin við lögtingslóg sambært § 41, stk. 1 í lögtingslóg um stýrisskipan Føroya.

Eingin beinleiðis ella óbeinleiðis skattur kann verða álagdur við afturvirkandi virknaði aftur um framløgudagin í Løgtinginum sambært § 41, stk. 2 í lögtingslóg um stýrisskipan Føroya.

Skattir og avgjöld kunnu sostatt ikki verða ásett í kunngerð.

Eru ásetingar um skatt ella avgjöld í lógaruppskotinum, eigur at verða greitt frá, hvat endamálið er við skattinum ella avgjaldinum, hví mett verður, at tað er neyðugt at áleggja skattin ella avgjaldið, og hvørjar avleiðingar tað fær.

Sí nr. 3.5.1. um skattir og avgjöld.

1.2.2.12. Gjöld

Gjald til ávíst endamál, so sum nýtslugjald, er ein samsýning fyri eina ítøkiliga tænastru ella veiting.

Gjaldið má ikki vera hægri enn útreiðslurnar, sum eru av virkseminum í samband við ta ítøkiliga tænastruna ella veitingina. Er gjaldið hægri enn hetta, er talan um skatt ella avgjald.

Er ætlanin, at landsstýrismaðurin skal kunna áseta gjald í kunngerð, skal tað hava heimild í lögtingslógini.

Hevur lógaruppskotið ásetingar um gjöld, eigur at verða greitt frá, hvat endamálið er við gjaldinum, og hví tað er neyðugt.

Sí nr. 3.5.2. um fyrisitingarlig gjöld.

1.2.2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Leggur lógaruppskotið skyldur á likamligar ella lögfrøðiligar persónar, so sum upplýsingarskyldu, skrásetingarskyldu ella t.d. krøv um loyvi, eigur at verða greitt frá teimum umsitingarligu og fíggjarligu avleiðingunum av tí. Grundgivið eigur at vera fyri, hví hetta inntrivið er neyðugt.

1.2.2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Tá ið heimild verður givin einum landsstýrismanni at áseta nærri reglur, skal bara verða skrivað:

“Landsstýrismaðurin ásetir nærri reglur ...”. Skrivast skal ikki: “Landsstýrismaðurin ásetir nærri reglur í kunngerð ...”. Orsøkin er, at tað er ikki altíð, at hesar nærri reglur eiga at verða gjørdar í kunngerð. Í summum førum, tá ið reglurnar ikki venda sær til borgarar ella fyrirtøkur, eiga slíkar reglur at verða gjørdar í rundskrivi.

Tað skal ikki tilskilast, hvør landsstýrismaður skal gera nærri reglur. Tí skal ikki verða skrivað: “Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum ásetir nærri reglur ...”. Orsøkin er, at sambært § 33, stk. 1 í lögtingslóg um stýrisskipan Føroya er tað lögmaður, sum býtir málsøkini millum landsstýrismenninar. Hetta verður gjørt við fráboðan um býti av málsøkjum landsstýrisins millum landsstýrismenninar.

Um heimildir skulu leggjast til ymiskar landsstýrismenn í somu lögtingslóg, kann tað vera skilagott at nevna beinleiðis í lógartekstinum, hvør landsstýrismaður ætlanin er skal hava tær ymisku heimildirnar. T.d. landsstýrismaðurin í tryggingarmálum, landsstýrismaðurin í landbúnaðarmálum o.s.fr.

Sjálv heimildin skal orðast so greitt og neyvt sum møguligt. Greiðast skal nærri frá teimum heimildum, sum verða latnar. Greitt verður frá vavinum á teimum, og hvussu tær eftir ætlan skulu nýtast.

Leggur lógaruppskotið heimildir beinleiðis til ein stovn, eigur tað í viðmerkingunum at vera grundgivið fyri teimum fyrilitum, ið liggja til grund fyri hesum. Hetta eigur einans at verða gjørt í undantaksfæri. Vanliga verða heimildir latnar til landsstýrismannin, og hann kann so lata tær víðari til stovn at umsita.

Greitt eigur eisini at verða frá, um hetta skerjir móguleikan at kæra avgerðina til hægri fyrisitingarligan myndugleika. Somuleiðis eigur at verða greitt frá, hvørjar heimildir landsstýrismaðurin hevur í mun til tann, sum hevur fingið heimildir sambært lógaruppskotinum.

Verða aðrar heimildir latnar til kommunurnar, enn tær heimildir, sum kommunurnar hava sambært kommunustýrisslógini, eigur tað í viðmerkingunum at vera grundgivið fyri teimum fyrilitum, ið eru fyri hesum.

1.2.2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn uttan rættarúrskurð? Fær t.d. ein myndugleiki heimild at koma á eftirlitsvitjan í privatum heimum ella á virkjum, eigur at verða grundgivið fyri, hví tað er neyðugt. Eisini eigur nágreiniliga at verða greitt frá vavinum av heimildini. Eitt nú hava TAKS, Arbeidseftirlitið, kommunala tilbúgvingin og landstilbúgvingin slíka heimild.

Sí nr. 3.12. um eftirlitsásetingar.

1.2.2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri, kann greiðast frá teimum her. Hetta kann t.d. vera yvirlit ella frágreiðing um, hvørjar *fyrgibroytingar* eru neyðugar at gera í aðrari lóggávu orsakað av lógaruppskotinum.

Eisini kann her greiðast frá, um lógaruppskotið hevur avleiðingar viðvíkjandi *javnstöðu* millum kyn ella aðramáta. Harumframt kann t.d. atlit til *kappingarspurningar* lýsast her. Eru serlig álit útgivin, kann verða lýst, í hvønn mun lógaruppskotið viðger ella stuðlar undir tilmæltu átøkini.

Eisini kann verða upplýst, hvussu lógaruppskotið stuðlar undir *tey 17 Heimsmálini hjá ST* fyri burðadyggari menning.

1.2.2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

Aftan á frágreiðingina um avleiðingarnar av lógaruppskotinum verða avleiðingarnar í nr. 1.2.2.1 til og við 1.2.2.8 svaraðar við “ja” ella “nei” í talvuni niðanfyri.

Eru ongar avleiðingar, verður svarað “nei”. Eru avleiðingar, eisini smávegis, verður svarað “ja”.

Svarast skal bara “ja” ella “nei”. Svarast skal í allar teigar. Klombur (ja) ella (nei) o.tíl. eigur ikki at verða brúkt.

Talvan verður sett inn seinast í kapitli 2 um avleiðingarnar av uppskotinum:

	Fyri landið ella lands- myndugleikar	Fyri kommunalas myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelags- bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar					
Umsitingarligar avleiðingar					
Umhvørvisligar avleiðingar					
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur					
Sosialar avleiðingar	////////////////////				////////

1.2.3. Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

1.2.3.1. Innihaldið í tí einstøku greinini

Í serligu viðmerkingunum eigur at verða greitt frá innihaldinum í hvørjari einstakari grein. Tað eigur eisini at verða greitt frá ætlanini við greinini, og hvussu hon skal skiljast. Gott er at lýsa innihaldið við dømunum.

Teksturin í greinini eigur ikki at verða endurgivin. Heldur kann íblástur fáast úr almennu viðmerkingunum. Tað er einki til hindurs fyri at endurgeva úr teimum.

Lóggevast kann ikki í viðmerkingunum. Tað merkir, at ansast skal serliga væl eftir, at viðmerkingarnar ikki fara víðari enn teksturin í sjálvari greinini. Er ikki samsvar millum lógina og viðmerkingarnar, vinnur lógin vanliga á viðmerkingunum.

1.2.3.2. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Viðmerkingarnar til hvørja einstaka grein eiga at innihalda hesar upplýsingar:

- 1) Hvørjar broytingar greinin hevur við sær í mun til galdandi rætt,
- 2) grundgevingina fyri broytingunum, og
- 3) hvørjar avleiðingar broytingarnar fáa.

1.2.3.3. Er eingin viðmerking til greinina

Verður hildið, at eingin viðmerking er neyðug til eina einstaka grein, eigur tað at verða tilskilað.

1.2.4. Fylgiskjøl til lógaruppskot

Eitt fylgiskjal er ikki partur av lógaruppskotinum, eins og eitt skjal er.

Sum fylgiskjal til eitt lógaruppskot verða lögð t.d. ummælisskrivini frá hoyrdu pørtunum og møguliga eitt ummælisskjal. Eitt ummælisskjal er ein stuttur samandráttur av innkomnu ummælunum saman við viðmerkingunum hjá landsstýrismanninum.

Við broytingarlögum skal eisini javntekstur leggjast við lógaruppskotinum sum fylgiskjal.

Sum dømi um onnur fylgiskjøl kunnu nevast:

- 1) Upprit, frágreiðingar ella álit, sum viðgera og lýsa nágreiniligari ta tillaging, sum verður gjørd við lógaruppskotiðnum.
- 2) Talvur við útrokningum, hagtøl, talvir o.tíl.
- 3) Strikumyndir ella myndir.
- 4) Kanningar ella frágreiðingar um fyrisitingarliga siðvenju á økinum.
- 5) Størri vinnubúskaparligar ella umhvørvisligar metingar, sum hava samband við evnið í lógaruppskötinum.
- 6) Til ríkislógartilmæli verða vanligar viðmerkingarnar til danska lógaruppskotið lagdar við.

Endamálið við hesum fylgiskjølum er einans at lýsa lógaruppskotið betur. Tey eru ikki partur av sjálvum lógarstekstinum og verða heldur ikki kunngjørd saman við lógini, tá ið hon verður kunngjørd í Kunngerðablaðnum.

Fylgiskjølini verða lögð við aftast í lógaruppskötinum. Yvirlit yvir hjálögð fylgiskjøl eigur at verða sett aftan á undirskriftina hjá landstýrismanninum og vinstrumegin á síðuni.

Fylgiskjølini verða lögð við í skjølum fyri seg, tey verða ikki skrivað inn í skjalið, sum inniheldur lögtingslógaruppskotið. Fylgiskjølini skulu ovast í høgra horni vera merkt fylgiskjal 1, fylgiskjal 2 o.s.fr. Fylgiskjølini skulu vera í PDF-sniði. Lögtingslógaruppskotið er í Word-sniði.

Um eitt skjal skal vera beinleiðis partur av lógaruppskötinum eigur at verða víst til skjalið í sjálvum lógarstekstinum. Skjalið verður tá sett inn beint aftan á sjálvan lógarstekstin í uppskötinum og frammanfyri viðmerkingarnar til lógaruppskotið.

Sí nærri um hetta í nr. 1.1.8. Skjal, ið er partur av lögtingslóg ella kunngerð.

1.3. UPPSETING AV LÖGTINGSLÓGARUPPSKOTI

Öll lögtingslógaruppskot skulu vera sett upp tækniliga sum ásett í hesum rundskrivu. Krøvini eru ásett niðanfyri.

1.3.1. Skabelónir til lögtingslógaruppskot

Lógaruppskot verða skrivað í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tæknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

1.3.2. Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir

Lógaruppskotið verður skrivað í Word. Skriftin skal vera Times New Roman, skriftstøddin skal vera 12, og reglugloppið skal vera 1,0. Teksturin skal vera vinstrasettur og orðbýti skal ikki verða nýtt. Síðutøl skulu vera niðast og miðsett á síðuni í uppskotinum. Typografi og tabulatorfunkan í Word skulu ikki nýtast heldur. Er neyðugt at brúka talvir og myndir, eiga tær ikki at verða settar inn í sjálvan lógartekstin, men eiga at verða settar í eitt skjal. Slóðir til heimasíður og teldupostadressu skulu hvørki vera virknar ella undirstrikaðar. Tá ið serlig viðurskipti tala fyri tí, kann lógartænastan loyva ella krevja undantøk frá ásetingunum í nr. 1.3.1. og 1.3.2.

Ovast á uppskotinum verður tilskilað:

Løgtingið

Dagfesting:
Mál nr.:
Málsviðgjørt:
Eftirkannað:

Løgtingsmál nr. xx/2017: Uppskot til lögtingslóg um ...

<i>Dagfesting:</i>	Dagurin, uppskotið verður sent ávikavist til ummælis, til lógartænastuna, til politiskan og formliga landsstýrisfund og til Løgtingið.
<i>Mál nr.:</i>	Journal nummarið, ið stovnurin hevur givið uppskotinum.
<i>Málsviðgjørt:</i>	Forbókstavnir hjá tí embætisfólkinum, ið hevur viðgjørt málið.
<i>Eftirkannað:</i>	Lógartænastan dagfestir, nær eftirkanngin av uppskotinum er send stjórnarráðnum.
<i>Løgtingsmál nr.:</i>	Árstalið á lögtingsmáli fylgir tingárinum (ikki kalendaraárinum). Tingárið byrjar á ólavsøku og endar á ólavsøku árið eftir. T.d. tingárið 2016 er frá 29. juli 2016 til 28. juli 2017.

1.3.3. Heitið á lögtingslógaruppskoti

Heitið á lógaruppskoti verður miðsett og skrivað við feitum stavum:

Uppskot til
Lögtingslóg
um
havnaðöðsing

1.3.4. Stytt heiti á lögtingslógaruppskoti

Ein lögtingslóg kann fáa eitt stytt heiti. Tað kann verða gjørt í teimum fòrum, tá ið lögtingslógin í fólkamunni vanligar verður nevnd við einum styttum heiti, uttan at tað stytta heitið er alment kunngjørt. T.d. skattalógin, revsilógin, ættleiðingarlógin o.tíl.

Stytt heiti verða bara givin í undantaksføri. Talan skal vera um lóggávu, sum er so mikið alment kend, at eingin ivi er hjá nøkrum, hvørja lóg sipað verður til, tá ið tað stytta heitið verður brúkt. Stytt heiti, sum kunnu nýtast á fleiri fakøkjum, t.d. próvtøkulógin, vátanarlógin o.tíl., eiga ikki at nýtast.

Fær lógin tilskilað eitt stytt heiti, verður tað sett í klombur og skrivað við feitum stavum á linjuna undir vanligar heitinum:

Uppskot til
Lögtingslóg
um
landsskatt og kommunuskatt
(Skattalógin)

1.3.5. Uppseting í greinir og stykkir

Uppskotið er tveyteigað, og §-tekn og nummur eru vinstrasett á fyrstu linju við feitum stavum. “*Stk.*” verður skrivað við skáksskrift.

§ 23. Arbeidsinntøkan og starvsset-anin skal skjálprógvast av arbeids-gevaranum á umsóknarblað, sum ...
Stk. 2. Óarbeitsføri og longdin av óarbeitsførinum skal skjálprógvast við ...

§ 24. Almannastovan kann frá við-komandi persónum, myndugleikum og feløgum, sum hava innlit í viður-skiftini, krevja upplýsingar, sum ...
Stk. 2. Eftir samráðingar við ...

Hevur eitt stykki fleiri nummur, verða tey vinstrasett í hálvum klombri:

Stk. 2. Fyri at fáa stuðul skal umsøkjarin:

- 1) hava búð í Føroyum í minsta lagi eitt ár,
- 2) vera undir útbúgving uttan fyri Norðurlond, og
- 3) vera lestrarvirkin.

1.3.6. Uppseting í bøkur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum

Lógir kunnu verða býttar sundur í 4 ymiskar partar: bøkur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum. Bøkur er tann størsti parturin og verður nærum aldri nýttur. Rættargangslógin er t.d. skild sundur í 5 bøkur. Bøkur kunnu so aftur innihalda partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum.

Bøkur verða nevndar:	Fyrsta bók, Onnur bók, Triðja bók ...
Partar verða nevndir:	Partur I, Partur II, Partur III, Partur IV ...
Kapitlar verða nevndir:	Kapittul 1, Kapittul 2, Kapittul 3 ...

Hevur lógin 15–20 greinir ella fleiri, er ofta hóskandi at býta lógina sundur í kapitlar.

Eru færri enn 15–20 greinir, verður mælt til at nýta yvirskriftir yvir greinum. Yvirskriftir yvir greinum kunnu fevna um eina ella fleiri greinir.

Er uppskotið býtt sundur í bøkur, partar og kapitlar, skulu tey vera talmerkt og hava heiti. Hevur einstaka ásetingin yvirskrift, verður hon skrivað við skákskrift og miðsett á sjálvstøðuga reglu oman fyri § tekstin:

Kapittul 2 Rætturin til dagpening

Orsøkir

§ 2. Dagpeningur verður sambært hesari lögtingslóg veittur orsakað av óarbeiðsføri vegna ...

1.3.7. Uppseting í nummar, litra og smá rómartöl

Skal ein grein nágreinast meiri enn í stykki, so kunnu nummar, litra og smá rómartöl verða nýtt. Raðfylgjan skal altíð vera nummar, litra og smá rómartöl. Fyri at kunna varðveita yvirlitið eigur ikki at verða nágreinað ov langt niður í nummar, litra og smá rómartöl. Heldur eigur nýggj grein at verða gjørd. Smá rómartöl skulu einans nýtast sum undantak. Hava nummur fleiri litra og móguliga eisini smá rómartöl, verða tey sett upp á henda hátt:

- 1) Bólkur AM, koda 175 – lítið prutl:
 - a) Fyri persónar yngri enn 18 ár: kr. 150.
 - b) Fyri persónar 18 ár og eldri:
 - i) Fyrsta roynd: kr. 550.
 - ii) Fylgjandi ástøðisroynd: kr. 300 hvørja ferð.
 - iii) Fylgjandi verklig roynd: kr. 400 hvørja ferð.
 - iv) ...
- 2) Bólkur PM, koda 180, stórt prutl ...

Tá ið uppreksingin endar, skal antin nýggj grein ella stykki setast inn. Reglubrot við framhaldandi teksti, sum ikki er settur upp í nýggja grein ella stykki, eigur ikki at koma fyri.

Tað ber ikki til at brúka punkttekn, strikur, o.tíl.

1.3.8. Serligt um uppreksingar

Ein uppreksing av treytum o.tíl. kann ofta gera ein lógartekst lættari at skilja. Tá ið uppreksingar verða gjørdar, sum víst omanfyri í nr. 1.3.7. uppseting í nummar, litra og smá rómartöl, eru tveir móguleikar. Uppreksingin kann verða gjørd við, at fleiri setningar verða settir saman í eina uppreksing, ella við at ein setningur verður býttur sundur í eina uppreksing.

1.3.8.1. Uppreksing við fleiri setningum

Uppreksingar, har fleiri setningar verða settir saman í eina uppreksing, byrja við kolon og hvør setningur endar við punktum. Slíkar uppreksingar kunnu í undantaksfæri hava undiruppreksingar, t.v.s. áseta litra ella smá rómartöl. Tá ið uppreksingin er liðug, ber ikki til at seta ein nýggjan setning undir uppreksingini. Hetta elvir til óvissu, um innihaldið í hesum setninginum viðvíkur síðsta nummarinum í uppreksingini, ella um innihaldið í hesum setningi viðvíkur allari uppreksingini. Slíkur setningur má setast sum nýtt stykki, um hann er neyðugur.

Dømi:

Kunngerð um vápnaprógv

§ 13. Saman við oyðiblaðnum sambært § 12, stk. 2 skulu hesi skjøl leggjast við umsóknini:

- 1) Váttan um staðið vápnatrygdarskeið.
 - a) Persónar, føddir 31. desember 1985 ella áðrenn, skulu ikki lata inn váttan um vápnatrygdarskeið. Tá verður viðmerkt á oyðiblaðið, at viðkomandi ikki hevur vápnatrygdarskeið.
 - b) Persónar, sum hava fingið útlendsk vápnatrygdarskeið góðkent sum javnsett við føroyskt vápnatrygdarskeið sambært § 10, viðleggja hesa váttan.
- 2) Revsiváttan, sum ikki er eldri enn 6 mánaðir.

1.3.8.2. Uppreksing við einum setningi

Uppreksingar, har ein setningurin verður býttur sundur í eina uppreksing, byrja við kolon og setningarnir enda við komma, ikki við punktumi. Í uppreksingum, sum býta ein setning upp í uppreksing, er ikki gjørligt at seta inn undiruppreksingar. Eftir næstsíðstu uppreksingina verður sett annaðhvørt orðið “ella” ella orðið “og”. Hetta er fyri at vísa á, um tað er nóg mikið at bert ein av treytunum í uppreksingini er lokin, ella um tað er ein treyt, at allar treytirnar í uppreksingini eru loknar.

Dømi har “ella” verður nýtt:

Kunngerð um kravda eftirútbúgving fyri góðkendar grannskoðarar

§ 10. Rithøvundavirksemi er at meta sum eftirútbúgving, um viðkomandi:

- 1) hevur skrivað ella verið við til at skriva eitt fakligt bókmentunarligt verk, ið eitt forlag gevur út,
- 2) hevur skrivað ella verið við til at skriva eina fakliga grein, ið verður almannakunngjørd í einum tíðarriti, aftaná at ritstjórnin á tíðarritinum frammanundan hevur kannað fakliga støðið, ella
- 3) hevur skrivað ella verið við til at skriva eina granskingarritgerð, undir hesum t.d. eina ph.d. ritgerð.

Dømi har “og” verður nýtt:

Kunngerð um kravda eftirútbúgving fyri góðkendar grannskoðarar

§ 12, stk. 2. Í skjalprógvanini skulu í minsta lagi vera upplýsingar um:

- 1) navn á skeiðsveitara,
- 2) lýsing av skeiðsinnihaldi, og hvør hevur staðið fyri undirvísingini, og
- 3) tíðarnýtsla umframt møguliga fakliga býtið av evnum á skeiðnum.

1.3.9. Undirskriftir

Aftan á seinastu ásetingina verður navnið á avvarðandi landsstýrismanni miðsett og skrivað við feittum. Navnið á embætisfólki verður høgrasett. Vanliga undirskrivar aðalstjórin sum embætisfólk.

Navn á landsstýrismanni
landsstýrismaður

/ Navn á embætisfólki
(Starvsheitið á embætisfólki skal ikki tilskilast)

1.3.10. Heitið landsstýrismaður

Sambært lögtingslóg um stýrisskipan Føroya er bara eitt formligt heiti, og tað er landsstýrismaður.

Heitið landsstýriskvinna verður tó javnan brúkt í dagligari talu, í miðlunum, í røðum o.tíl., tá ið talan er um kvinnuligan landsstýrismann. Og tess fleiri kvinnur hava verið landsstýrismenn, tess vanligari er hetta heitið vorðið í okkara dagliga málbrúki. Hetta hevur flutt seg yvir á undirskrivning av lógaruppskotum og kunngerðum, har formliga rætta heitið, sum er landsstýrismaður, eigur at verða brúkt.

Í álitinum um stýrisskipanarligu viðurskifti Føroya sæst, at hetta ikki er komið inn í lógina ótilvitað.

Á síðu 170 stendur soleiðis:

“Um heitini lögtingsmaður, lögmaður og landsstýrismaður er at siga, at nevndin hefur umrøtt, eisini við málkøn, um hesi heiti eiga at verða slept, soleiðis at størvini fáa eitt heiti, sum ikki hefur beinleiðis másliga ávísing til, um talan er um mann ella konu í trengri merking, so sum kvinnurák í tíðini mæla til. Nevndin heldur, at sera torført er at finna góð føroysk orð, sum ikki eru bundin at manni ella konu, og metir, at hesi orð hava so sterkar søguligar bindingar, at ikki er rætt at sleppa hesum uttan so, at líka góð onnur orð kunnu finnast. Eisini er ivasamt, um tað er másliga rætt at gera slíkar broytingar. Eingin ivi er tó um – samsvarandi samfelagsgongdini í hesi øldini – at orðini í lögfrøðiligari merking merkja bæði maður og kona (kallmaður og kvennmaður).”

Sostatt er formliga rætta heitið landsstýrismaður. Lögmaður tilnevnir eisini bara landsstýrismenn, og tað er eisini galdandi fyri kvinnuligu landsstýrismenninar.

1.4. KUNNGERÐARUPPSKOTIÐ

Ásetingarar niðanfyri eru eisini galdandi fyri kunngerðaruppskot:

- Nr. 1.1. Lögtingslóguruppskotið.
- Nr. 1.1.1. Skipan av innihaldinum.
- Nr. 1.1.2. Uppseting av uppskotinum.
- Nr. 1.1.3. Málið.
- Nr. 1.1.4. Stavseting og teknseting.
- Nr. 1.1.5. Styttingar.
- Nr. 1.1.6. At vísa til greinir, stykki o.tíl.
- Nr. 1.1.7. At vísa til rættarreglur.
- Nr. 1.1.8. Skjal, ið er partur av lögtingslóg ella kunngerð.
- Nr. 1.1.10. At senda til ummælis.
- Nr. 1.1.11. Mannagongd, tá ið uppskot verða send til eftirkanningar.
- Nr. 1.1.12. Mannagongd, tá ið uppskot verða send til landsstýrisfund.

Kunngerðir hava somu rættarstöðu mótvegis borgaranum sum lögtingslógir. Fyri at landsstýrismaðurin skal kunna áseta nærri reglur í kunngerð krevst, at heimild er fyri kunngerðini í lögtingslóg. Hetta merkir, at allar ásetingarnar í eini kunngerð skulu kunna rúmast í heimildini í lögtingslógini.

Kunngerðir verða settar upp eins og lögtingslógir. Tó hava kunngerðir ein inngang, sum vísir til ásetingarnar í lögtingslógini, ið heimila kunngerðini.

Hevur ein kunngerð heimild í fleiri ymiskum lögtingslógum, verður víst til allar lögtingslógirnar í innganginum.

1.4.1. Heimildin at áseta nærri reglur í kunngerð

Sambært § 1, 1. pkt. í lögtingslóg um stýrisskipan Føroya er lóggávuvaldið hjá Løgtinginum og lögmanni í felag. Tó kann landsstýrið ella stovnur undir landsstýrinum í nærri ásettan mun við lögtingslóg fáa heimild til við kunngerð at áseta rættarreglur av almennum slagi, sambært § 34, 1. pkt. í lögtingslóg um stýrisskipan Føroya.

Løgtingslóg um stýrisskipan Føroya

§ 1. Í yvirtiknum málum er lóggávvaldið hjá lögtinginum og lögmanni í felag. Útinnandi valdið er hjá landsstýrinum. Dómsvaldið er hjá dómsstólunum.

[...]

§ 34. § 1 í hesi lögtingslóg er ikki til hindurs fyri, at landsstýrið ella stovnur undir landsstýrinum í nærri ásettan mun, við lögtingslóg fær heimild til við kunngerð at áseta rættarreglur av almennum slagi. Ein tilík heimild kann ikki verða treytað av, at reglurnar, sum ásettar verða, skulu hava góðkenning frá umboðum lögtingsins.

1.4.2. Innihaldið í eini kunngerð

Kunngerðir eru eins og lögtingslógir beinleiðis bindandi fyri bæði borgarar, vinnulív o.o. Meðan lögtingslógir kunna hava ásetingar um alt, sum ikki gongur í móti hægri yvirskipaðari lóg, so sum grundlóg, heimastýrslóg ella stýrisskipanarlóg, so kunnu kunngerðir bert áseta almennar rættarreglur í nærri ásettan mun, sum eru innan fyri heimildina í lögtingslógini.

Hetta merkir, at grundleggjandi reglur eiga ikki at ásetast í kunngerð. Hóast ein heimild í lögtingslóg kann vera heilt víð, so eiga grundleggjandi reglur ikki at ásetast í kunngerð, tí hetta er ikki í tráð við § 34, 1. pkt. í stýrisskipanarlóg Føroya. Kunngerðir kunnu sostatt bert nágreina tað, sum longu er ásett í lögtingslógini. Ásetingar um grundleggjandi reglur fyri borgaran, vinnulív o.o. skulu standa í lögtingslógini.

1.4.3. Heimildin fyri ítøkiligum kunngerðini

Fyri at landsstýrismaður ella stovnur undir landsstýrinum skal kunna áseta nærri rættarreglur av almennum slagi, skal landsstýrismaðurin ella stovnurin hava heimild í lögtingslóg. Innihaldið í kunngerðini kann ikki fara út um innihaldið í sjálvari heimildini ella út um innihaldið í lögtingslógini, har heimildin er ásett.

Meiri víðfevnd, ein áseting í kunngerðini skal vera, tess greiðari lógarheimild krevst.

Ásetingar um revsing, gjöld, afturvirkandi virknað, tvingsilsinntrev, talgilt samskipti o.tíl. eiga at verða beinleiðis nevndar í kunngerðarheimildini.

Ásetingar av meiri praktiskum slagi nýtast ikki at verða beinleiðis nevndar í kunngerðarheimildini.

Dømi:

Lögtingslóg um vápni o.a.

§ 3 c. Landstýrismaðurin ásetur í kunngerð nærri reglur um vápnaprógv, herundir krøvini til at fáa vápnaprógv, útvegan av revsiváttan, skráseting av vápnaprógv, møguleikan at taka vápnaprógv aftur og reglur um títleikan at endurtaka vápnatrygdarskeiðið.

Dømi:

Fjarskiftislógin

§ 31, stk. 4. Landsstýrismaðurin kann áseta reglur um, at ein ella fleiri av veitingarskyldunum:

- 1) ikki longur skulu bjóðast sum ein partur av veitingarskylduni, ella
- 2) ikki ella bert í ávísan mun skulu bjóðast nýggjum viðskiftafólki sum partur av veitingarskylduni.

§ 31, stk. 5. Landsstýrismaðurin kann áseta reglur um:

- 1) Vavið á veitingarskylduni, undir hesum hentleikar og virkseimi, ið eru partar av veitingarskylduni.
- 2) Tilnevning av veitingarskyldugum veitarum. Reglurnar kunnu m.a. fevna um, hvussu tilnevningin fer fram, tilnevning eftir almennum útboði og tilnevningartíðarskeiði.
- 3) Karmar fyri áseting av treytum fyri, hvussu teir tilnevndu veitararnir skulu røkja veitingarskylduna. Reglurnar kunnu eitt nú fevna um innihaldið í treytunum, undir hesum góðskukrøv til tær veitingar, sum tilnevndu veitararnir skulu lata, og krøv viðvíkjandi góðskumátingum og almannakunngerding av hesum góðskumátingum.
- 4) Skyldurnar hjá veitingarskyldugu veitarunum við tí endamáli at tryggja grundleggjandi brúkararættindi í sambandi við útboð og veiting av veitingarskyldugum veitingum. Reglurnar kunnu innihalda krøv til innihaldið í tí sáttmála, sum skal galda í viðurskiftunum millum veitingarskyldugan veitara og ein endabrukara, undir hesum:
 - a) krøv um kompensátiónsskipanir og afturgjaldskipanir, ið verða at nýta, um góðskukrøv ikki verða hildin, og
 - b) krøv til møguligar sáttmálatreytir um veiting av trygd.

Nakrar ásetingar kunnu ikki ásetast í kunngerð, heldur ikki um lógarheimild er fyri hesum. Tær eru t.d. ásetingar um skatt og avgjöld.

Sí nr. 3.5.1 um skatt og avgjöld.

1.4.3.1. Kunnngerð gerast “í samráð við” annan landsstýrismann, myndugleika, ráð o.tíl.

Ásetir heimildarlógin, at ein kunnngerð skal gerast í samráð við, eftir ummæli frá ella sambært avtalu o.tíl. við ein annan myndugleika, félagsskap o.tíl., skal tað skrivast inn í inngangin, at samráð hevur verið, ummæli er fingið ella avtala er gjørd. Hetta er bert galdandi, tá ið heimildarlógin ásetir tað og ikki í øðrum førum. Hetta er tað, sum vit kalla skyldubundið ummæli, obligatorisk høring.

Dømi:

Løgtingslóg um starvsviðurskifti o.a. hjá sjófolki

§ 71 d. Landsstýrismaðurin kann, í samráð við avvarðandi landsstýrismann við málsræði fyri lögtingslóg um trygging móti avleiðingunum av arbeiðsskaða, áseta reglur um loyvisbrøv ella onnur próvskjøl um vernd av sjófolki eftir lögtingslóg um trygging móti avleiðingunum av arbeiðsskaða, og um at heingja upp próvskjøl og loyvisbrøv o.a. umborð á skipinum.

Kunnngerð um uppslag av upplýsingum um rættindi hjá sjófolkum og skipsførarum sambært arbeiðsskaðatryggingarlógini

Við heimild í §§ 68 og 71 d í lögtingslóg nr. 4 frá 15. januar 1988 um starvsviðurskifti o.a. hjá sjófolki, sum broytt við § 1 í lögtingslóg nr. 71 frá 30. mai 2011 og lögtingslóg nr. 133 frá 20. desember 2016, og í samráð við landsstýrismannin í samferðslumálum, verður ásett:

1.4.4. Ásetingar, sum krevja beinleiðis lógarheimild

Ávisar ásetingar verða mettar at vera so tyngjandi fyri borgaran, vinnulív o.o., at tær krevja beinleiðis heimild í lögtingslóg.

Tað er ikki gjørligt at nevna allar hesar ásetingar, men í øllum førum hesar eiga at hava beinleiðis lógarheimild:

- 1) Revsing, bæði fongsul og sekt.
- 2) Um at krevja brúkaragjald, nýtslugjald, skrásetingargjald o.tíl.
- 3) Um at krevja upplýsingar frá borgara, vinnulívi o.ø.
- 4) Um tvingað talgilt samskifti.
- 5) Um at skera av kærmyndugleikan.
- 6) Um at áseta kærufreist.
- 7) Um at leggja kærmyndugleikan til kærunevnd.
- 8) Um at krevja revsiváttan.
- 9) Um at krevja skráseting.
- 10) Um at gera tvingsilsintrinsic.
- 11) Um at taka aftur loyvi.

1.4.5. Ásetingar, sum ikki krevja beinleiðis lógarheimild

Ásetingar av meiri praktiskum slagi nýtast ikki at vera nevndar beinleiðis í lógarheimidini, fyri at kunna ásetast í kunngerð.

Tað er ikki gjørligt til fulnar at nevna allar hesar ásetingar, men vanliga verður mett, at hesar ásetingar ikki krevja beinleiðis lógarheimild:

- 1) Ásetingar um hvussu málsviðgerðin skal fara fram.
- 2) Ásetingar um hvønn myndugleika borgari, vinnulív o.o. skulu venda sær til.
- 3) Sjálvboðið elektroniskt samskifti.
- 4) Endurtøka av óskrivaðum rættarreglum, t.d. at avgerðir hjá stovni kunnu kærast til landsstýrismannin.
- 5) Um at endurgeva lógartekst, sí nr. 1.4.8 at endurgeva lógartekst í kunngerð.

1.4.6. Ásetingar, sum ikki kunnu ásetast í kunngerð

Ávísar ásetingar skulu standa í lóg og kunnu ikki ásetast í kunngerð. Her verður serliga hugsað um skattir og avgjöld. Sambært § 41, stk. 1 í stýrisskipanarlógini kunnu skattir og avgjöld bert áleggjast, broytast ella avtakast við lögtingslóg.

Lögtingslóg um stýrisskipan Føroya

§ 41. Eingin beinleiðis ella óbeinleiðis skattur má verða álagdur, broyttur ella avtíkin uttan við lögtingslóg.

Stk. 2. Beinleiðis ella óbeinleiðis skattur kann ikki verða álagdur fyri inntøkur, innflutning, útflutning, sølu, gjald ella tilíkt, sum er farið fram í tíðini, áðrenn lögtingslógaruppskot um hetta varð lagt fyri lögtingið.

Stk. 3. Áðrenn lögtingsfíggarlóg ella bráðfeingis fíggarlóg er samtykt á lögtingi, er ikki loyvt at krevja inn teir skattir, ið nevndir eru í stk. 1.

Hetta merkir, at hóast tað skuldi verið so, at lógarheimild er fyri at áleggja, broyta ella avtaka skatt ella avgjald í kunngerð, so hevði henda lógarheimild verið í stríð við stýrisskipan Føroya og harvið ikki verið gildug.

1.4.7. At vísa til heimildarlóg

Tá ið kunngerð vísir til áseting, sum stendur í heimildarlógini, verður heimildarlógin einans nevnd “lögtingslógin”. Heitið á lögtingslógini verður ikki skrivað.

Kunngerð um vápn o.a.

§ 2. Skotvápn fevnd av lögtingslógini skulu goymast:

- 1) í vápnaskápi, sum er læst,
- 2) í rúmi, sum er læst, ella
- 3) við vápnalási, sum er læst.

Stk. 2. Lóður fevnt av lögtingslógini skal goymast:

- 1) í vápnaskápi, sum er læst, ella
- 2) í rúmi, sum er læst.

Hevur kunngerðin fleiri heimildarlógir, verður heitið á tí viðkomandi heimildarlógini skrivað í staðin fyri bert heimildarlógin.

1.4.8. At endurgeva lógartekst í kunngerð

Meginreglan er, at tað er óneyðugt at endurgeva lógartekst í kunngerðum. Men um tað bótir um gjøgnumskygni um, hvat er galdandi, og um tað beinleiðis kann vera misvísandi ikki at vísa til lógarásetingarnar, so ber til at víkja frá hesi meginreglu.

Um lógartekstur verður endurgivin í kunngerð, skal hann endurgevast orðarætt og við tílvísing til lógarásetingina.

Dømi:

Kunngerð um skipan av fiskiskapinum eftir svartkjafti við fiskiførum undir føroyskum flaggi í 2017

§ 20, stk. 3. Sambært § 45, stk. 1 í lögtingslógini kann Vørn beinanvegin taka inn fiskiloyvið, um skiparin á fiskifarinum er skuldsettur fyri brot á reglurnar í hesi kunngerð, um fiskifarið hevur fiskað meira enn tí er loyvt sambært fiskiloyvinum ella sambært hesi kunngerð, ella um fiskifarið ikki hevur hildið seg til treytir, ásettar í fiskiloyvinum sambært § 4 í hesi kunngerð. Fiskiloyvið kann verða tikið aftur upp til 4 vikur hvørja ferð.

§ 20, stk. 4. Sambært § 45, stk. 2, 2. pkt. í lögtingslógini kann Vørn beinanvegin taka aftur fiskiloyvið, um brot verður staðfest á § 11, stk. 2. Fiskiloyvið kann verða tikið aftur upp til 3 vikur hvørja ferð.

1.4.9. Skjøl og fylgiskjøl til kunngerð

Uppskot til kunngerð hava ikki viðmerkingar, og tí verður skjál til kunngerð sett inn aftan á undirskriftina hjá landstýrismanninum, soleiðis at raðfylgjan er hendan:

- 1) Kunngerðaruppskot,
- 2) undirskrift hjá landsstýrismanni, og
- 3) skjál.

Uppskot til kunngerð hava vanliga ikki fylgiskjøl.

Sí nærri nr. 1.1.8. Skjál, ið er partur av lögtingslóg ella kunngerð.

1.5. UPPSETING AV KUNNGERÐARUPPSKOTI

Öll kunngerðaruppskot skulu vera sett upp tækniliga sum ásett í hesum rundskrivu. Krøvini eru ásett niðanfyri.

1.5.1. Skabelónir til kunngerðaruppskot

Kunngerðaruppskot verða skrivað í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tæknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

1.5.2. Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir

Kunngerðauppskotið verður skrivað í Word. Skriftin skal vera Times New Roman, skriftstøddin skal vera 12, og reglugloppið skal vera 1,0. Teksturin skal vera vinstrasettur, og orðbýti skal ikki verða nýtt. Typografifunktióin og tabulatorfunktióin í Word skal ikki nýtast heldur. Er neyðugt at brúka talvir og myndir, eiga tær ikki at verða settar inn í sjálvan kunngerðartekstin, men eiga at verða settar í eitt skjal. Slóðir til heimasíður og teldupostadressu skulu hvørki vera virknar ella undirstrikaðar. Tá ið serlig viðurskifti tala fyri tí, kann lógartænastan loyva ella krevja undantøk frá ásetingunum í nr. 1.5.1. og 1.5.2.

Ovast á uppskotinum verður tilskilað:

Lógartænastan

Dagfesting:
Mál nr.:
Málsviðgjørt:
Eftirkannað:

Dagfesting: Dagurin, uppskotið verður sent ávikavist til ummælis, til lógartænastuna og til politiskan landsstýrisfund.

Mál nr.: Journal nr., ið stjórnarráðið ella stovnurin hevur givið uppskotinum.

Málsviðgjørt: Forbókstavirnir hjá tí embætisfólki, ið hevur viðgjørt málið.

Eftirkannað: Lógartænastan dagfestir, nær eftirkanningin av uppskotinum er send stjórnarráðnum.

1.5.3. Heitið á kunngerðaruppskoti

Heitið á kunngerðinni verður miðsett og skrivað við feitum stavum:

Uppskot til*
Kunngerð
um
upptöku í gymnasialu miðnámsútbúgvingarnar

* “Uppskot til” verður tilskilað, tá ið uppskotið verður sent lógartænastuni at eftirkanna. Tá ið uppskotið er liðugt eftirkannað, og kunngerðin verður send lógartænastuni at kunngerá, verður “Uppskot til” strikað.

1.5.4. Stytt heiti á kunngerðaruppskoti

Fær kunngerðin tilskilað eitt stytt heiti, verður tað sett í klombur og skrivað við feitum stavum á linjuna undir vanligu heitinum.

Stytt heiti verða bara givin í undantaksföri. Talan skal vera um kunngerð, sum er so mikið alment kend, at eingin ivi er hjá nøkrum, hvørja kunngerð sipað verður til, tá ið tað stytta heitið verður brúkt. Stytt heiti, sum kunnu nýtast innan fleiri fakøki, t.d. próvtøkukunngerðin, vátanarkunngerðin o.tíl., eiga ikki at nýtast.

Uppskot til
Kunngerð
um
grannskoðaraváttanir o.tíl.
(Grannskoðaraváttanarkunngerðin)

1.5.5. Inngangur og uppseting í greinir og stykkir

Uppskotið er tveyteigað, og greinir eru vinstrasettar á fyrstu linju við feitum stavum. ”Stk.” verður skrivað við skákskrift.

Í innganginum verður víst til tær lógarásetingar, ið heimila kunngerðina. Fulla heitið á lögtingslógini skal skrivast í innganginum. Hevur lögtingslógin eitt stytt heiti, verður hetta eisini tilskilað. Eisini verða skrivaðar tær broytingar, ið eru gjørdar í sjálvari lógarheimildini, ella tá ið heimildin er sett inn í lógina seinni. Orðingin “sum broytt við ...” í innganginum til kunngerðir vísir einans til broytingar í heimildarásetingini og ikki til allar aðrar broytingar, sum eru gjørdar í lógini.

Við heimild í § 15, stk. 4 og § 51, stk. 2 í lögtingslóg nr. 45 frá 11. maí 2009 um góðkendar grannskoðarar og grannskoðanarvirkir (Grannskoðaralógin), sum broytt við lögtingslóg nr. 76 frá 22. maí 2015, verður ásett:

§ 1. Grannskoðari er alment álitisumboð, tá ið grannskoðarin váttaar við vissu, og hetta er krav sambært lóggávuni ...

§ 2. Ein roknskapur er í hesi kunngerð at skilja sum:

- 1) ein ársfrásøgn, ein ársroknskapur, samtaksroknskapur, ein tíðarskeiðsfrásøgn, ein tíðarskeiðsroknskapur og ein tíðarskeiðssamtaksroknskapur sambært anordning om ikrafttræden for Færøerne av ársroknskaparlógini, umframt,
- 2) ein annar samsvarandi roknskapur, ið ikki er fevndur av nr. 1, ...

1.5.6. Uppseting í bókur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum

Kunngerðir kunnu verða býttar sundur í 4 ymiskar partar: bókur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum. Bókur og partar verða nær um ongantið brúkt í kunngerðum, men kapitlar og yvirskriftir yvir greinum verða ofta brúkt.

Bókur verða nevndar:	Fyrsta bók, Onnur bók, Triðja bók ...
Partar verða nevndir:	Partur I, Partur II, Partur III, Partur IV ...
Kapitlar verða nevndir:	Kapittul 1, Kapittul 2, Kapittul 3 ...

Hevur kunngerðin 15–20 greinir ella fleiri, er tað ofta hóskandi at býta kunngerðina sundur í kapitlar. Eru færri enn 15–20 greinir, verður tað mælt til at nýta yvirskriftir yvir greinum. Yvirskriftir yvir greinum kunnu fevna um eina ella fleiri greinir.

Er uppskotið býtt sundur í bókur, partar og kapitlar, skulu teir vera talmerktir og hava heiti. Verður yvirskrift nýtt, verður hon skrivað við skáskrift og miðsett á sjálvstøðuga reglu oman fyri §-tekstin:

Kapittul 2 **Givnar váttanir**

Grannskoðanarátekning á grannskoðaðar roknskapir

§ 3. Grannskoðanarátekning á ein roknskap er grannskoðarans váttan um grannskoðanina ...

1.5.7. Uppseting í nummar, litra og smá rómartöl

Skal ein grein nágreinast meiri enn í stykki, so kunnu nummar, litra og smá rómartöl verða nýtt.

Raðfylgjan skal altíð vera nummar, litra og smá rómartöl. Fyri at kunna varðveita yvirlitið eigur ikki at verða nágreinað ov langt niður í nummar, litra og smá rómartöl. Heldur eigur nýggj grein at verða gjörd. Smá rómartöl skulu einans nýtast sum undantak.

Um nummur hava fleiri litra og móguliga eisini smá rómartöl, verða tey sett upp á henda hátt:

- 1) Bólkur AM, koda 175 – lítið prutl:
 - a) Fyri persónar yngri enn 18 ár: kr. 150.
 - b) Fyri persónar 18 ár og eldri:
 - i) Fyrsta roynd: kr. 550.
 - ii) Fylgjandi ástøðisroynd: kr. 300 hvørja ferð.
 - iii) Fylgjandi verklig roynd: kr. 400 hvørja ferð.
 - iv) ...
- 2) Bólkur PM, koda 180, stórt prutl ...

Tá ið uppreksingin endar, skal antin nýggj grein ella stykki setast inn. Reglubrot við framhaldandi teksti, sum ikki er settur upp í nýggja grein ella stykki, eigur ikki at koma fyri.

Tað ber ikki til at brúka punkttekn, strikur o.tíl.

1.5.8. Serligt um uppreksingar

Ein uppreksing av treytum o.tíl. kann ofta gera ein lógartekst lættari at skilja. Tá ið uppreksingar verða gjørdar sum víst omanfyri í nr. 1.5.7. uppseting í nummar, litra og smá rómartöl, eru tveir móguleikar. Uppreksingin kann verða gjörd við, at fleiri setningar verða settir saman í eina uppreksing, ella við at ein setningur verður býttur sundur í eina uppreksing.

Sí nærri nr. 1.3.8., 1.3.8.1. og 1.3.8.2. um uppreksingar.

1.5.9. Undirskriftir og frumrit at kunngera

Aftan á seinastu ásetingina verður navnið á avvarðandi stjórnarráði ella stovni og dagfesting miðsett. Navnið á landsstýrismanninum ella stovnsleiðara verður miðsett og skrivað við feittum. Navnið á embætisfólki verður høgrasett. T.e. vanliga aðalstjórin ella deildarleiðarin.

Mentamálaráðið, 27. mars 2014

Navn á landsstýrismanni
landsstýrismaður

/ Navn á embætisfólki
(Starvsheitið á embætisfólki skal ikki tilskilast)

Tá ið kunngerðin verður send lógartænastuni at kunngera, skal eitt eintak verða stemplað **FRUMRIT**. Saman við frumritinum skal eisini sendast eitt nákvæmt teldutøkt eintak. Sí annars “Rundskriv um kunngering av lögtingslógum og kunngerðum o.tíl.” um mannagongdir, tá ið kunngerðir skulu undirskrivast.

1.5.10. Heitið landsstýrismaður

Sambært lögtingslóg um stýrisskipan Føroya er tað bara eitt formligt heiti, og tað er landsstýrismaður.

Sí nærri nr. 1.3.10. um heitið landsstýrismaður.

PARTUR II

Broytingar í lögtingslógum og kunngerðum

2.1.	BROYTINGAR Í LÖGTINGSLÓGUM	64
2.1.1.	Um broytingar í lögtingslógum	64
2.1.2.	Um broytingar í broytingarlögtingslógum	65
2.1.2.1.	Broyting í broytingarlögtingslóg sum er í gildi	66
2.1.2.2.	Broyting í broytingarlögtingslóg, sum er kunngjörð, men ikki er komin í gildi	66
2.1.3.	Um at endurnýta tómar greinir	67
2.1.4.	Savningarlógaruppskot	68
2.1.4.1.	Fylgibroytingar í aðrari lóggávu	69
2.1.5.	At kanna galdandi lóggávu	69
2.1.5.1.	At rætta tilvísingar, myndugleikaheiti, inngang í kunngerð o.tíl.	69
2.1.5.2.	At rætta hefti til revsing	70
2.1.6.	Javntekstur	70
2.1.7.	Tá ið broytt verður í donskum teksti	70
2.1.8.	At seta úr gildi danskan tvítekst	71
2.1.9.	Broyting, innseting og striking	71
2.2.	UPPSETING AV BROYTINGARLÓGUM	72
2.2.1.	Skabelónir til broytingarlógaruppskot	72
2.2.2.	Heiti á broytingarlógum	72
2.2.3.	Frágreiðandi heiti	73
2.2.4.	Stytt og frágreiðandi heiti samansett	73
2.2.5.	Inngangur í broytingarlógum	74
2.2.5.1.	Er lögtingslógin ikki broytt áður	74
2.2.5.2.	Er lögtingslógin broytt eina ferð áður	74
2.2.5.3.	Er lögtingslógin broytt fleiri ferðir áður	74
2.2.5.4.	Er lögtingslógin broytt 10 ferðir ella fleiri áður	75
2.2.5.5.	Er lögtingslógin broytt 10 ferðir ella fleiri áður og evnið eisini broytt áður	75
2.2.5.6.	Orðingin “við seinni broytingum”	75
2.2.5.7.	Inngangur, har broyting er gjörd í savningarlóg	75
2.2.6.1.	Tá ið bert einstök broyting verður gjörd	77
2.2.7.	Broyting av heiti	78
2.2.8.	Innseting av stytum heiti	78
2.2.9.	Broyting av stytum heiti	79
2.2.10.	Striking av stytum heiti	79
2.2.11.	Tá ið heimildaráseting verður broytt	79

2.3.	BROYTINGAR Í KUNNGERÐUM	80
2.3.1.	Um broytingar í kunngerðum	80
2.3.2.	Inngangurinn í broytingarkunngerðum	81
2.4.	UPPSETING AV BROYTINGARKUNNGERÐUM.	82
2.4.1.	Skabelónir til broytingarkunngerðaruppskot	82
2.4.2.	Heiti á broytingarkunngerðum	82
2.4.3.	Frágreiðandi heiti	82
2.4.4.	Stytt og frágreiðandi heiti samansett	83
2.4.5.	Inngangur í broytingarkunngerðum.	83
2.4.5.1.	Er kunngerðin ekki broytt áður	83
2.4.5.2.	Er kunngerðin broytt eina ferð áður.	84
2.4.5.3.	Er kunngerðin broytt fleiri ferðir áður	84
2.4.5.4.	Er kunngerðin broytt 10 ferðir ella fleiri áður	84
2.4.5.5.	Er kunngerðin broytt 10 ferðir ella fleiri áður og evnið eisini broytt áður.	84
2.4.5.6.	Orðingin “við seinni broytingum”	84
2.4.6.	Uppseting í greinir og stykki	85
2.4.6.1.	Tá ið bert einstök broyting verður gjörd	86
2.4.7.	Broyting av heiti	87
2.4.8.	Innseting av stytum heiti	87
2.4.9.	Broyting av stytum heiti	87
2.4.10.	Striking av stytum heiti.	88
2.4.11.	Broyting av inngangi í kunngerð	88
2.5.	BØKUR, PARTAR, KAPITLAR OG YVIRSKRIFTIR YVIR GREINUM	89
2.5.1.	Bøkur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum	89
2.5.1.1.	Broyting av heiti á bókum, pørtum og kapitlum	89
2.5.1.2.	Innseting av bókum, pørtum og kapitlum.	89
2.5.1.3.	Striking av bókum, pørtum og kapitlum	91
2.5.1.4.	Striking av nummari og heiti hjá bókum, pørtum og kapitlum.	91
2.5.2.	Yvirskriftir yvir greinum	91
2.5.2.1.	Broyting av yvirskriftum yvir greinum.	91
2.5.2.2.	Innseting av yvirskriftum yvir greinum	91
2.5.2.3.	Striking av yvirskriftum yvir greinum	92
2.6.	GREINIR, STYKKI, PUNKTUM, LID, ORÐ, NUMMAR, LITRA OG SMÁ RÓMARTØL	93
2.6.1.	Greinir	93
2.6.1.1.	Broyting av greinum.	93
2.6.1.2.	Innseting av greinum	95
2.6.1.3.	Striking av greinum	96
2.6.1.4.	Endurnýtsla av strikaðum greinum	96
2.6.2.	Stykki	97
2.6.2.1.	Broyting av stykkjum	97
2.6.2.2.	Innseting av stykkjum	98

2.6.2.3.	Striking av stykkjum	101
2.6.3.	Punktum	102
2.6.3.1.	Broyting av punktumi	102
2.6.3.2.	Innseting av punktumi	102
2.6.3.3.	Striking av punktumi	103
2.6.4.	Lið	103
2.6.5.	Orð	104
2.6.5.1.	Broyting av orðum	104
2.6.5.2.	Innseting av orðum	105
2.6.5.3.	Striking av orðum	105
2.6.6.	Nummar, litra og smá rómartøl	105
2.6.6.1.	Broyting av nummari, litra og smáum rómartølum	106
2.6.6.2.	Innseting av nummari, litra og smáum rómartølum	106
2.6.6.3.	Striking av nummari, litra og smáum rómartølum	109
2.7.	SKJØL	110
2.7.1.	Serligt um talvur	110
2.7.1.1.	Frágreiðing um talvu	110
2.7.1.2.	Broyting í talvu	110
2.7.1.2.1.	Broyting í punti	110
2.7.1.2.2.	Broyting av raði	111
2.7.2.	Broyting av heilum skjølum	112
2.7.3.	Broyting inni í skjølum	113
2.7.4.	Broyting av fleiri skjølum savnað í einum skjali	115
2.7.5.	Innseting av nýggjum skjølum	116
2.7.6.	Striking av skjølum	118

2.1. BROYTINGAR Í LÖGTINGSLÓGUM

2.1.1. Um broytingar í lögtingslógum

Ein spurningur, ið ofta tekur seg upp, tá ið ein lögtingslóg skal broytast, er, um broytingin skal gerast sum ein lógarbroyting, ella um ein nýggj lögtingslóg skal gerast.

Snýr tað seg um avgerandi broytingar í lóggávuni, eitt nú at broyta rættarstöðuna á fleiri ella á týðningarmiklum økjum, er høvuðsreglan, at tað verður gjørt við nýggjari lögtingslóg.

Broytingar í fleiri ymiskum lögtingslógum eiga ikki at verða gjørdar í sama lógaruppskoti. Tað kann tó verða gjørt, um tað í samband við eitt lógaruppskot er neyðugt at gera fylgibroyting í fleiri øðrum lógum. Eisini kann tað verða gjørt, um sama broyting skal gerast í fleiri lógum. Sí nr. 2.1.4. um savningarlógaruppskot.

Broytingar í broytingarlógum eiga ikki at verða gjørdar. Í staðin verður gjørd ein broytingarlóg til upprunalógina, sum vísir til hinar broytingarnar, ið gjørdar eru í lógini. Sí tó nr. 2.1.2. Um broytingar í broytingarlógum.

Einstøku broytingarnar fáa nummar í somu raðfylgju, sum tær koma fyri í upprunalógini, t.d. um heitið skal broytast, verður tað sett sum broyting nr. 1.

Tá ið broytingarlógin verður gjørd, er tað av stórum týðningi, at nýggi teksturin, ið skal setast inn, broytast ella strikast úr lógini, verður settur í “gásareygu”. Tá ið lógin verður samanskriðar, er tað bara tann teksturin og teknsetingin, ið standa í gásareygum, ið verða sett inn, broytt ella strikað úr upprunalógini.

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um trygd á sjónum (Kanning av vanlukkum á sjónum)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 165 frá 21. desember 2001 um trygd á sjónum, sum broytt við lögtingslóg nr. 30 frá 19. mai 2008, lögtingslóg nr. 71 frá 30. mai 2011, lögtingslóg nr. 61 frá 17. mai 2013 og lögtingslóg nr. 122 frá 15. desember 2014, verða gjørdar hesar broytingar:

1. § 19, stk. 1 verður orðað soleiðis:
“Starvsfólk hjá Sjóvinnustýrinum og onnur, ið hava heimildir vegna Sjóvinnustýrið at útinna arbeiði sbrt. §§ 13 og 22, hava í arbeiði sínum, tá ið hetta er neyðugt, rætt tiluttan rættarúrskurð at fara umborð á øll skip ímóti at vísa galdandi samleikaprógv.

Á sama hátt hava starvsfólk og onnur, ið eru fevnd av stk. 1, tá ið hetta er neyðugt, rætt til at fara inn í hølir, har vinnuligt virksemi viðvíkjandi skiparakstri verður útint, og at fáa atgongd til viðkomandi øki ella vanlukkustað, undir hesum eisini vrak ella vraklutir.”

2. ...

3. ...

§ 2

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

2.1.2. Um broytingar í broytingarlögtingslógum

Broytingar eiga ikki at verða gjørdar í eini broytingarlóg. Men í ávísam førum verður neyðugt at gera broytingarnar í sjálvari broytingarlógini.

Skilt verður í millum broytingarlógir sum eru komnar í gildi, og broytingarlógir sum eru kunngjørdar, men ikki eru komnar í gildi.

Frágreiðandi heiti á broytingarlógini, ið verður broytt, verður ikki sett inn eftir heitið. Men broytingarlógin, ið broytir broytingarlógina, fær sítt egna frágreiðandi heiti, sum stutt, greitt og til fulnar lýsir, hvat broytingin snýr seg um, t.d. (Leinging av skiftisreglu) ella (Útseting av gildiskomu).

2.1.2.1. Broyting í broytingarlögum sum er í gildi

Skal broyting gerast antin í gildiskomuni ella í skiftisregluni í eini broytingarlóg, má broytingin gerast í broytingarlógini.

Sí dømi í lögtingslóg nr. 164 frá 24. desember 2015 um broyting í lögtingslóg um áseting og javning av almannaveitingum.

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um áseting og javning av almannaveitingum (Leinging av skiftisreglu)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 164 frá 24. desember 2015 um broyting í lögtingslóg um áseting og javning av almannaveitingum verður í § 3, stk. 6 “31. desember 2016” broytt til: “31. desember 2018”.

§ 2

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

2.1.2.2. Broyting í broytingarlögum, sum er kunngjørd, men ikki er komin í gildi

Tað kann vera neyðugt at broyta ella strika ásetingar í einari broytingarlóg, sum er kunngjørd men ikki er komin í gildi, tá ið nýggja lógarbroytingin verður lögð fram í Løgtinginum.

Her verður skilt í millum tvær støður. Onnur støðan er, at ávísar ásetingar í broytingarlógini verða strikaðar, so at tær galdandi ásetingarnar í høvuðslógini ikki verða broyttar kortini.

Hin støðan er, at ávísar ásetingar í broytingarlógini verða strikaðar, men at tær galdandi ásetingarnar í høvuðslógini framvegis skulu broyttast. Í fyrru støðuni verður bert strikað í broytingarlógini. Í seinnu støðuni skal strikast í broytingarlógini, umframt at nýggjar broytingar skulu gerast í høvuðslógini.

Í seinnu støðuni verður broytingin gjørd sum ein savningarlóg, sí nr. 2.1.4 um savningarlógaruppskot. Í § 1 verður broyting gjørd í høvuðslógini, og í § 2 verður striking gjørd í broytingarlógini. Sí dømi í lögtingslóg nr. 166 frá 24. desember 2015 um broyting í lögtingslóg um almenna heilsutrygd (Heilsutrygdarlógin).

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um almenna heilsutrygd (Heilsutrygdarlógin)

(Broyting av reglum um gjald, kostiskoyti og merkivørur o.a.)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 178 frá 22. desember 2009 um almenna heilsutrygd (Heilsutrygdarlógin), sum broytt við ..., verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 24, stk. 1 verður “170 kr.” broytt til: “175 kr.” og “0,55%” broytt til: “0,60%”.

§ 2

Í lögtingslóg nr. 67 frá 22. mai 2015 um broyting í lögtingslóg um almenna heilsutrygd verða § 1, nr. 3 og § 2, stk. 2 strikað.

§ 3

Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. januar 2016.

Tá ið broyting verður gjørd í eini broytingarlóg, sum er kunngjørd, men ikki er komin í gildi, skal gildiskoman í lógaruppskotinum vera sama dag sum tann kunngjørda broytingarlógin. Tað ber nevnliga ikki til broyta í lóg, sum ikki er í gildi. Tí mugu broytingarnar koma í gildi sama dag sum bæði de facto og de jure er “samstundis”.

2.1.3. Um at endurnýta tómar greinir

Er hol í nummarraðnum av greinum, tí ein grein áður er strikað, og tað er har, sum ætlanin er at seta inn nýggja grein, so kann tann nýggja greinin fáa hetta nummarið. Er t.d. § 7 fyrr strikað, og tað nú skal setast inn ein nýggj grein aftan á § 6, verður tann nýggja greinin § 7.

Tá ið tóm grein verður endurnýtt, verður hetta tøkniliga gjørt soleiðis, at nýggj grein verður *sett inn*, har holið er.

Hendan mannagongd má einans verða brúkt í teimum førum, har tað ikki er vandi fyri misskiljingum, t.d. tí tað í hesi ella aðrari lóggávu er víst til ta strikaðu greinina, sum ikki er avleiðingabroytt, ella t.d. um nummarið á greininum vanliga verður brúkt í fakmáli sum heiti fyri ávíst slag av avgerðum (t.d. eitt § x-loyvi ella § 9 veiting). Vanliga eigur at vera nakað fráliðið, áðrenn ein strikað grein verður endurnýtt.

Leiðbeinandi kann sigast, at tað skulu ganga umleið 10 ár, áðrenn nummar á grein verður endurnýtt.

2.1.4. Savningarlógarruppskot

Broytingar í fleiri ymiskum lögtingslógum eiga ekki at verða gjørdar í sama lógarruppskoti.

Tá ið broytingar skulu gerast í fleiri ymiskum lógum samstundis, er høvuðsreglan, at tað eigur at verða gjørt í einstøkum broytingarlógum og ekki samlað í einari broytingarlóg. Tað kann tó verða gjørt, um tað í sambandi við eitt lógarruppskot er neyðugt at gera fylgibroyting í fleiri øðrum lógum. Skal sama broyting gerast í fleiri lógum, t.d. broyting av myndugleikaheiti, kann tað verða gjørt í einum broytingarlógarruppskoti.

Tað sama er galdandi, um broytingin hevur sama innihaldsliga grundarlag. Tá má verða mett um, hvussu víðfevnd broytingin verður, um hon skal gerast í einari lóg heldur enn í fleiri. Tað hevur stóran týdning, at tann samlaða broytingin ikki ávirkar gjøgnumskygnið og ger lógarruppskotið ógreitt.

Er stjórnarráðið í iva, um savningarlóg kann nýtast, kann stjórnarráðið umrøða spurningin við lógartænastuna.

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um almannapensjónir o.a., lögtingslóg um sjúkrahúsverkið og lögtingslóg um dagpening

§ 1

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um almannapensjónir o.a., sum broytt við ..., verða gjørdar hesar broytingar:

1. § 3, stk. 5 verður strikað.
2. Í § 7, stk. 3 verður “viðbót” broytt til: “avlamisviðbót”.

§ 2

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um sjúkrahúsverkið, verður í § 5 “kr. 100” broytt til: “kr. 200”.

§ 3

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um dagpening, sum broytt við ..., verður í § 55 “kr. 10.000” broytt til: “kr. 5.000” og “Almannastovan” broytt til: “Almannaverkið”.

§ 4

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

2.1.4.1. Fylgibroytingar í aðrari lóggávu

Skulu fáar tækniligar broytingar gerast í aðrari lóggávu sum fylgi av, at nýggj høvuðslóg verður sett í gildi, kann hetta gerast í høvuðslógini. Tað kann t.d. vera at rætta tilvísingar í aðrari lóggávu. Fylgibroytingin verður sett sum seinasta grein í høvuðslógini, t.e. aftan á gildiskomuna og møguligar skiftisreglur. Sí nr. 1.1.1. Skipan av innihaldinum.

Dømi: Lögtingslóg nr. 30 frá 30. apríl 2015 um upphavsrætt (Upphavsrættarlógin).

Broyting í revsilógini

§ 87. Í Revsilógini, sbrt. lovbekendtgørelse nr. 215 af 24. juni 1939 om straffeloven, sum seinast broytt við lögtingslóg nr. 36 frá 6. mai 2013, verður í § 299 b, nr. 1 “§ 62, stk. 2” broytt til: “§ 74, stk. 2” og “§ 64, stk. 2” broytt til: “§ 76, stk. 2”.

2.1.5. At kanna galdandi lóggávu

Tá ið lögtingslógir og kunngerðir verða broyttar, eigur øll lögtingslógini ella kunngerðin at verða kannað fyri at vita, um aðrar dagfóringar eisini eiga at gerast í lóggávuni. Her verður hugsað um broytingar av meiri tækniligum slagi.

2.1.5.1. At rætta tilvísingar, myndugleikaheiti, inngang í kunngerð o.tíl.

Hugt eigur at verða eftir, um nakrar broytingar eru gjørdar, ið gera, at ásetingar í lögtingslógini ella kunngerðini ikki longur eru rættar. Tað kann t.d. vera ein tilvísing til aðrar lögtingslógir ella kunngerðir, ið seinni hava broytt heiti, og tí verður víst til skeivt heiti. Ella kann innihald í grein vera flutt, t.d. at § 4, stk. 4 er flutt til § 4, stk. 3.

Eisini kunnu stovnar hava skift navn, t.d. Toll- og Skattstova Føroya til TAKS, Vaktar- og Bjargingartænastan til Fiskiveiðieftirlitið, Bileftirlit Føroya til Akstovan o.s.fr.

Tá uppgávur verða fluttar til annan myndugleika t.d. í samband við yvirtøku av málsøki ella samband við rationaliseringar, má eisini verða hugt eftir, um hetta ávirkar verandi myndugleikaskipan t.d. viðvíkjandi kærmyndugleika.

2.1.5.2. At rætta hefti til revsing

Hefti sum revsing varð strikað við einari broyting í revsilógini, sum fekk gildi 1. januar 2010. Frá hesum degi er tað ikki longur møguligt at døma heftirevsing, sjálvt um ein revsiáseting í aðrari lóggávu framvegis heimilar hesum. Í staðin fyri hefti kann tá verða dømt fongsul upp til 4 mánaðir.

Í serlóggávu sum framvegis heimilar hefti sum revsing, eigur hefti at verða broytt til fongsul upp til 4 mánaðir.

Tað eigur at verða rættað, tá ið lögtingslóg ella kunngerð verður broytt.

2.1.6. Javntekstur

Sum fylgiskjal 1 til lógaruppskotið eigur eitt tveyteigað yvirlit við javnteksti at verða lagt hjá.

Javntekstur er eitt tveyteigað yvirlit, har fyrri teigurin vísir á galdandi orðingar av teimum greinum, ið ætlanin er at gera broytingar í, og seinni teigurin vísir á broyttu orðingarnar.

Javntekstur verður skrivaður í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið.

Sí dømi um javntekst í skjali 2.

2.1.7. Tá ið broytt verður í donskum teksti

Tá ið broytingar skulu gerast í einum galdandi donskum teksti, skulu broytingarnar orðast á føroyskum. Einstøk føroysk orð skulu ikki setast inn í danska tekstin. Heldur eigur í minsta lagi alt stykkið ella øll greinin, ið skal broytast, at verða orðað av nýggjum.

2.1.8. At seta úr gildi danskan tvítekst

Áðrenn galdandi stýrisskipanarlóg kom í gildi tann 29. juli 1995, var ásett, at lögtingslógir skuldu orðast á føroyskum og donskum. Eldri lögtingslógir hava tí tvítekst, men lögtingslógir, ið eru gjørdar aftan á 29. juli 1995, hava ikki danskan tvítekst.

Í teimum førum, har lögtingslóg hevur danskan tvítekst kunngjørdan í Kunngerðablaðnum, verður mælt til, at stjórnarráðini stíla fyri, at tann danski teksturin verður settur úr gildi.

Tað kann verða gjørt samstundis, sum onnur lógarbroyting verður gjørd. Tá ið danski teksturin skal verða strikaður, verður tað gjørt sum sjálvstøðug lógarbroyting við orðingini:

1. Danski tvíteksturin í lógini verður strikaður.

Sum dømi um hetta kann vísast til § 1, nr. 3 í lögtingslóg nr. 58 frá 18. mai 2015 um broyting í lögtingslóg um meirvirðisgjald.

2.1.9. Broyting, innseting og striking

Tá ið greinir, stykki, punktum, orð o.a. skulu broytast, kann tað verða gjørt á triggjar hættir:

- 1) Galdandi ásetingar kunnu broytast.
- 2) Nýggjar ásetingar kunnu setast inn.
- 3) Galdandi ásetingar kunnu strikast.

Mælt verður til ikki at broyta meiri enn neyðugt í lógartekstinum. Skal bara eitt einstakt punktum broytast, er óneyðugt at broyta alla greinina. Hetta ger, at einstaka broytingin verður so gjøgnumskygd sum gjørligt.

Verður størri broyting gjørd í grein ella fleiri samanhangandi greinum, verður tó mælt til at gera hesar broytingar sum eina broyting, t.v.s. sum eina nýggja orðing av allari greinini ella øllum greinunum. Sí nr. 2.6. Greinir, stykki, punktum, lið, orð, nummar, litra og smá rómartøl.

2.2. UPPSETING AV BROYTINGARLÓGUM

Øll broytingarlógaruppskot skulu vera sett upp tøkniliga sum ásett í hesum rundskriv. Krøvini eru ásett niðanfyri.

Ásetingarnar í nr. 1.3.2., 1.3.9. og 1.3.10. um uppseting av lögtingslógaruppskoti eru eisini galdandi fyri broytingarlógir:

Nr. 1.3.2. Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir.

Nr. 1.3.9. Undirskriftir.

Nr. 1.3.10. Heitið landstýrismaður.

2.2.1. Skabelónir til broytingarlógaruppskot

Broytingarlógaruppskot verða skrivað í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tøknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

2.2.2. Heiti á broytingarlógum

Heitið á lógaruppskoti verður orðað soleiðis:

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um ...

Orðingin verður eisini brúkt, tá ið skotin verða upp fleiri broytingar í lógini.

Nummar og dagfesting á lögtingslógini, ið skal broytast, verða ikki skrivað í heitið.

2.2.3. Frágreiðandi heiti

Mælt verður til at geva uppskotinum eitt frágreiðandi heiti, sum stutt, greitt og til fulnar lýsir, hvat broytingin snýr seg um, t.d. (Full skattskylda fyri útlendingar). Heitið skal ikki vera innihaldsleyst sum t.d. (Rættingar), (Broytingar), (Tillagingar) o.tíl.

Ansast skal eftir, at heitið ikki er misvísandi. Tað kann vera misvísandi, um fleiri týðandi broytingar eru í lógini, men í frágreiðandi heitinum verður bara tann eina broytingin nevnd og síðani o.a.

Tað ger einki, um heitið gerst eitt sindur langt, tá ið tað er neyðugt, men tað skal sjálvsagt ikki vera óneyðuga langt. Tað týðningarmiklasta er, at frágreiðandi heitið lýsir broytingarnar í lógini. At tann, sum lesur heitið, fær eina veruliga fatan av, hvørjar broytingar verða gjørdar.

Er talan um eina høvuðsbroyting og t.d. fleiri minni týðandi broytingar og tillagingar, ber til einans at nevna høvuðsbroytingina + o.a.

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um meirvirðisgjald (Meirvirðisgjaldslógin)
(Afturbering av meirvirðisgjaldi fyri elakfør og vetnisakfør)

Einans broytingarlógir og broytingarkunngerðir fáa frágreiðandi heiti.

2.2.4. Stytt og frágreiðandi heiti samansett

Verður broytt í løgtingslóg, ið er kunngjørd við einum stytum heiti, og uppskotið fær eitt frágreiðandi heiti, verður tað sett upp soleiðis:

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um havnaløsing (Løðslógin)
(Undantaka smærri feroysk handilsskip frá løðsskyldu)

2.2.5. Inngangur í broytingarlógum

Í § 1 verður tilskilað nummar, dagfesting og fulla heitið á lögtingslógini, ið skal broytast. Allar broytingarlógirnar, ið áður hava broytt upprunalógina, verða eisini nevndar í tíðarrøð, t.v.s. tær elstu fyrst.

Høvuðsreglan er, at allar broytingarnar, ið áður eru gjørdar í lögtingslógini, skulu nevast í innganginum.

Hevur lögtingslógin eitt stytt heiti, verður tað skrivað í innganginum.

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um ... (stytt heiti) verða gjørdar hesar broytingar:

2.2.5.1. Er lögtingslógin ikki broytt áður

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um ... verða gjørdar hesar broytingar:

2.2.5.2. Er lögtingslógin broytt eina ferð áður

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um ..., sum broytt við lögtingslóg nr. ... frá ..., verða gjørdar hesar broytingar:

2.2.5.3. Er lögtingslógin broytt fleiri ferðir áður

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um ..., sum broytt við lögtingslóg nr. ... frá ..., lögtingslóg nr. ... frá ..., lögtingslóg nr. ... frá ... og lögtingslóg nr. ... frá ..., verða gjørdar hesar broytingar:

2.2.5.4. Er lögtingslógin broytt 10 ferðir ella fleiri áður

Tá ið lögtingslógin er broytt 10 ferðir ella fleiri, og er vandi fyri, at gjøgnumskygnið dettur burtur, verða allar broytingarnar settar inn í inngangin. Sum undantak kann inngangurin til lögtingslóg tå orðast soleiðis:

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um ..., sum seinast broytt við lögtingslóg nr. ... frá ..., verða gjørdar hesar broytingar:

2.2.5.5. Er lögtingslógin broytt 10 ferðir ella fleiri áður og evnið eisini broytt áður

Er lögtingslógin broytt 10 ferðir ella fleiri áður, og viðvíkur broytingin einari broyting, ið áður er gjørd, verður víst til tey føri, har tað evnið varð broytt, og til seinastu lógarbroytingina:

Í lögtingslóg nr. 39 frá 7. mai 1991 um arbeiðsmarknaðareftirlønargrunn, sum m.a. broytt við lögtingslóg nr. 149 frá 20. desember 2012, og seinast broytt við lögtingslóg nr. 153 frá 23. desember 2015, verður gjørd henda broyting:

2.2.5.6. Orðingin “við seinni broytingum”

Orðingin “við seinni broytingum” eigur ikki at verða brúkt. Orsøkin er, at um tað bara stendur “við seinni broytingum”, er trupult at síggja, hvørjar broytingar eru gjørdar í lógini.

2.2.5.7. Inngangur, har broyting er gjørd í savningarlóg

Er ein broyting í lögtingslógini gjørd í einari savningarlóg, eigur tann greinin, har broytingin er gjørd í savningarlógini, at verða nevnd.

Sum dømi kann nevntast inngangurin til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um tinglýsing:

Í lögtingslóg nr. 55 frá 16. august 1962 um tinglýsing, sum broytt við lögtingslóg nr. 24 frá 1. mai 1973, lögtingslóg nr. 37 frá 29. mai 1985, lögtingslóg nr. 39 frá 5. mai 1987, lögtingslóg nr. 59 frá 10. mai 2000, lögtingslóg nr. 164 frá 22. desember 2005, § 3 í lögtingslóg nr. 111 frá 13. desember 2006 og § 1 í lögtingslóg nr. 75 frá 25. mai 2009, verða gjørdar hesar broytingar:

2.2.6. Uppseting í greinir og stykki

Uppskotið er tveyteigað, og greinir verða miðsettar á sjálfstöðuga linju oman fyri tekstin við feitum stavum. Broytingarnar verða settar í nummarrað við feitum tölum í § 1 og gildiskoman í § 2. Møguligar skiftisreglur verða settar í sjálfstöðug stykki í § 2 ella í § 3:

§ 1	§ 2 *
Í lögtingslóg nr. 95 frá 17. desember 1996 um ..., sum broytt við lögtingslóg nr. 26 frá 3. mai 1999, lögtingslóg nr. 35 frá 17. mars 2002, lögtingslóg nr. 74 frá 10. november 2005 og lögtingslóg nr. 51 frá 17. august 2011, verða gjørdar hesar broytingar:	Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. mars 2013.
<ol style="list-style-type: none">1. § 5 verður strikað.2. Í § 7, stk. 2 verður “kr. 1.000” broytt til: “kr. 5.000”.3. § 8, stk. 3 verður orðað soleiðis: “<i>Stk. 3.</i> Landsstýrismaðurin kann áseta ...”	<p>§ 3</p> <p>Tey, ið byrja útbúgvingina áðrenn 1. august 2012, eru umfatað av ...</p>
	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"><p style="text-align: center;">* Um § 2 hevur fleiri stykki, verður “<i>stk. 1.</i>” eisini tilskilað:</p><p style="text-align: center;">§ 2</p><p><i>Stk. 1.</i> Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. mars 2013.</p><p><i>Stk. 2.</i> Tey, ið byrja útbúgvingina ...</p></div>

Nummarrøðfunkan í Word verður nýtt til at talmerkja broytingarnar.

2.2.6.1. Tá ið bert einstök broyting verður gjørd

Verður bara ein einstök broyting gjørd, er ikki neyðugt at talmerkja broytingina. Í staðin verður uppskotið orðað soleiðis:

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í lögtingslóg um bygging av nýggjum havrannsóknarskipi (Økt játtan)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 76 frá 7. juni 2011 um bygging av nýggjum havrannsóknarskipi, sum broytt við lögtingslóg nr. 136 frá 16. desember 2015, verður í § 1, stk. 2 “215 mió. kr.” broytt til: “286 mió. kr.”

§ 2

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

ella soleiðis, um meira enn orð verða broytt, t.d. nýtt stk. sett inn:

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í lögtingslóg um embæti og størv í fólkakirkjuni (Atnýttur hjálparprestur ikki skyldu til kirkjuráðsardeiði)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 48 frá 10. mai 2013 um embæti og størv í fólkakirkjuni verður í § 16 sum stk. 5 sett:
“Stk. 5. Prestur eftir hesi grein fær ikki rættindi og skyldur sum kirkjuráðs-
limur, men kann taka lut á kirkjuráðs-
fundi uttan atkvøðurætt.”

§ 2

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

2.2.7. Broyting av heiti

Heitið á einari lögtingslóg kann verða broytt, um upprunaliga heitið ikki longur lýsir innihaldið í lögtingslógini. Tað kann t.d. vera tí, at í heitinum á lögtingslógini er navnið á almennum stovni, sum síðan hevur broytt navn, ella tí at heitið á lögtingslógini av øðrum orsökum ikki longur verður hildið at vera nøktandi. T.d. hevur “lögtingslóg um jarðhitaskipanir” broytt heiti til “lögtingslóg um el-riknar hitapumpskipanir”.

1. Heitið á lögtingslógini verður orðað soleiðis:

**“Lögtingslóg
um
el-riknar hitapumpskipanir”**

2.2.8. Innseting av stytum heiti

Stytt heiti á einari lögtingslóg kann bara verða brúkt í heitinum, innganginum og sum tilvísing í øðrum lögtingslógum, um lögtingslógin er kunngjørð við stytum heiti. Hevur lögtingslógin ikki eitt stytt heiti, ber til at geva lögtingslógini eitt stytt heiti við einari broytingarlögtingslóg. Hetta kann vera gjørt í teimum førum, tá ið lögtingslógin í fólkamunni vanliga verður nevnd við einum stytum heiti, uttan at tað stytta heitið er alment kunngjørt. T.d. Skattalógin, Revsilógin, Ferðslulógin o.tíl.

Stytt heiti verða bara givin í undantaksføri. Talan skal vera um lóggávu, sum er so mikið alment kend, at tað ikki er nakar ivi hjá nøkrum, hvørja lóg sipað verður til, tá ið tað stytta heitið verður brúkt. Stytt heiti, sum kunnu nýtast á fleiri fakøkjum, t.d. próvtøkulógin, vátanarlógin o.tíl., eiga ikki at nýtast.

Sum dømi kann nevast, at lóg um almenna forsorg vanliga varð nevnd forsorgarlógin, hóast tað ikki var eitt kunngjørt heiti. Somuleiðis varð í aðrari lóggávu víst til forsorgarlógina. Tá ið so er, eigur lögtingslógin at verða broytt, soleiðis at stytta heitið verður sett inn í lögtingslógina og soleiðis kunngjørt.

1. Sum stytta heiti á lögtingslógini verður sett:

“(Forsorgarlógin)”

2.2.9. Broyting av stytum heiti

Hevur lögtingslógin eitt stytta heiti, sum skal broytast, verður tað gjørt soleiðis:

1. Stytta heitið á lögtingslógini verður orðað soleiðis:

“(Revsilógin)”

2.2.10. Striking av stytum heiti

Hevur lögtingslógin eitt stytta heiti, sum skal strikast, verður tað gjørt soleiðis:

1. Stytta heitið á lögtingslógini verður strikað.

2.2.11. Tá ið heimildaráseting verður broytt

Verður broyting gjørd í einari grein, ið er ein heimildaráseting, er tað neyðugt at eftirkanna, um givnar eru út kunngerðir við heimild í greinini.

Stendur heimildin t.d. í § 4, stk. 4, og § 4 verður umorðað, so at heimildin eftir hetta stendur í § 4, stk. 3, so eigur inngangurin í kunngerð, givin við heimild í greinini, at verða broyttur samsvarandi, fyri at inngangurin í kunngerðini eisini framyvir vísir til røttu heimildarásetingina.

Sí eisini nr. 2.4.11. Broyting av inngangi í kunngerð.

2.3. BROYTINGAR Í KUNNGERÐUM

Ásetingarnar eru eisini galdandi fyri broytingarkunngerðir:

- Nr. 2.1.1. Um broytingar í lögtingslógum.
- Nr. 2.1.2. Um broytingar í broytingarlögtingslógum.
- Nr. 2.1.2.1. Broyting í broytingarlögtingslóg, sum er í gildi.
- Nr. 2.1.2.2. Broyting í broytingarlögtingslóg, sum er kunngjørd, men ikki er komin í gildi.
- Nr. 2.1.3. Um at endurnýta tómar greinir.
- Nr. 2.1.4. Savningarlógaruppskot.
- Nr. 2.1.4.1. Fylgibroytingar í aðrari lóggávu.
- Nr. 2.1.5. At eftirhyggja galdandi lóggávu.
- Nr. 2.1.5.1. At rætta tilvísingar, myndugleikaheiti, inngang í kunngerð o.tíl.
- Nr. 2.1.5.2. At rætta hefti til revsing.
- Nr. 2.1.7. Tá ið broytt verður í donskum teksti.
- Nr. 2.1.9. Broyting, innseting og striking.

2.3.1. Um broytingar í kunngerðum

Broyting í kunngerð verður í høvuðsheitum sett upp eins og broyting í lögtingslóg.

Kunngerðir eiga ikki at verða broyttar ov ofta. Er ein kunngerð broytt fleiri ferðir, eigur heldur ein nýggj kunngerð at verða gjørd. Tá ið talan er um grundleggjandi ella rúgvismiklar broytingar, ið skulu gerast, eigur nýggj kunngerð at verða gjørd.

Broytingar eiga ikki at verða gjørdar í fleiri ymiskum kunngerðum í somu broytingarkunngerð.

Broyting í broytingarkunngerðum eigur ikki at verða gjørd.

2.3.2. Inngangurinn í broytingarkunngerðum

Broytingarkunngerðir hava ekki inngang eins og vanligar kunngerðir, har lógarheimildin verður tilskilað. Hinvegin verður í innganginum til § 1 víst til nr., dagfesting og heiti á upprunaligu kunngerðini og allar broytingarkunngerðirnar, ið áður hava broytt upprunakunngerðina, verða eisini nevndar.

Uppskot til

Kunngerð um broyting í kunngerð um gjald fyri sjúkrahúsviðgerð (Hækkan av gjaldi fyri sjúkrahúsviðgerð)

§ 1

Í kunngerð nr. 41 frá 27. apríl 2009 um gjald fyri sjúkrahúsviðgerð, sum broytt við kunngerð nr. 76 frá 3. juni 2014 og kunngerð nr. 15 frá 17. mars 2015, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Inngangurinn verður orðaður soleiðis:
“Við heimild í § 5, stk. 4 og 5 og § 6, stk. 3 og 4 í lögtingslóg nr. 64 frá 17. mai 2005 um sjúkrahúsverkið verður ásett.”

2. ...

§ 2

Henda kunngerð kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

2.4. UPPSETING AV BROYTINGARKUNNGERÐUM

Allar broytingarkunngerðir skulu verða settar upp tøkniliga sum ásett í hesum rundskrivum. Krøvini eru ásett niðanfyri.

Ásetingarnar í nr. 1.5.2., 1.5.9. og 1.5.10. um uppseting av kunngerðaruppskoti eru eisini galdandi fyri broytingarkunngerðir:

Nr. 1.5.2. Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir.

Nr. 1.5.9. Undirskriftir og frumrit at kunngerða.

Nr. 1.5.10. Heitið landstýrismaður.

2.4.1. Skabelónir til broytingarkunngerðaruppskot

Broytingarkunngerðaruppskot verða skrivað í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tøknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

2.4.2. Heiti á broytingarkunngerðum

Heitið á uppskotinum verður orðað soleiðis:

Uppskot til

Kunngerð um broyting í kunngerð um ...

Nummar og dagfesting á kunngerðini, ið skal broytast, verður ikki skrivað í heitið.

2.4.3. Frágreiðandi heiti

Mælt verður til at geva uppskotinum eitt frágreiðandi heiti, sum stutt, greitt og til fulnar lýsir, hvat broytingin snýr seg um, t.d. (Full skattskylda fyri útlendingar). Heitið skal ikki vera innihaldsleyst sum t.d. (Rættingar), (Broytingar), (Tillagingar) o.tíl.

Ansast skal eftir, at heitið ikki er misvísandi. Tað kann vera misvísandi, um fleiri týðandi broytingar eru í kunngerðini, men í frágreiðandi heitinum verður bara tann eina broytingin nevnd og síðani o.a.

Tað ger einki, um heitið gerst eitt sindur langt, tá ið tað er neyðugt, men tað skal sjálvsagt ikki vera óneyðuga langt. Tað týðningarmiklasta er, at frágreiðandi heitið lýsir broytingarnar í kunngerðini. At tann, sum lesur heitið, fær eina veruliga fatan av, hvørjar broytingar verða gjørdar.

Er talan um eina hövuðsbroyting og t.d. fleiri minni týðandi broytingar og tillagingar, ber til einans at nevna hövuðsbroytingina + o.a.

Uppskot til

Kunngerð um broyting í kunngerð um fíggjarligt frípláss (Hækking av inntøkumarki)

Einans broytingarlógir og broytingarkunngerðir fáa frágreiðandi heiti.

2.4.4. Stytt og frágreiðandi heiti samansett

Verður broytt í kunngerð, ið er kunngjörd víð einum styttum heiti, og uppskotið fær eitt frágreiðandi heiti, verður tað sett upp soleiðis:

Uppskot til

Kunngerð um broyting í kunngerð um koyrikort (Koyrikortkunngerðin) (Krøv um bústað og sjón)

2.4.5. Inngangur í broytingarkunngerðum

Í § 1 verður tilskilað nummar, dagfesting og fulla heitið á kunngerðini, ið skal broytast. Allar broytingarkunngerðirnar, ið áður hava broytt upprunakunngerðina, verða eisini nevndar í tíðarrøð, t.v.s. tær elstu fyrst.

Hövuðsreglan er, at allar broytingarnar, ið áður eru gjørdar í kunngerðini, skulu nevast í innganginum.

Hevur kunngerðin eitt stytt heiti, verður tað skrivað í innganginum.

Í kunngerð nr. ... frá ... um ... (stytt heiti) verða gjørdar hesar broytingar:

2.4.5.1. Er kunngerðin ikki broytt áður

Í kunngerð nr. ... frá ... um ... verða gjørdar hesar broytingar:

2.4.5.2. Er kunngerðin broytt eina ferð áður

Í kunngerð nr. ... frá ... um ..., sum broytt við kunngerð nr. ... frá ..., verða gjørdar hesar broytingar:

2.4.5.3. Er kunngerðin broytt fleiri ferðir áður

Í kunngerð nr. ... frá ... um ..., sum broytt við kunngerð nr. ... frá ..., kunngerð nr. ... frá ..., kunngerð nr. ... frá ... og kunngerð nr. ... frá ..., verða gjørdar hesar broytingar:

2.4.5.4. Er kunngerðin broytt 10 ferðir ella fleiri áður

Sum undantak kann inngangurin til kunngerð, sum er broytt 10 ferðir ella fleiri, orðast soleiðis:

Í kunngerð nr. ... frá ... um ..., sum seinast broytt við kunngerð nr. ... frá ..., verða gjørdar hesar broytingar:

2.4.5.5. Er kunngerðin broytt 10 ferðir ella fleiri áður og evnið eisini broytt áður

Er kunngerðin broytt 10 ferðir ella fleiri áður, og viðvíkur broytingin einari broyting, ið áður er gjørd, verður víst til tey føri, har tað evnið varð broytt, og til seinastu kunngerðarbroytingina:

Í kunngerð nr. ... frá ... um ..., sum m.a. broytt við kunngerð nr. ... frá ..., og seinast broytt við kunngerð nr. ... frá ..., verða gjørdar hesar broytingar:

2.4.5.6. Orðingin “við seinni broytingum”

Orðingin “við seinni broytingum” eigur ikki at verða brúkt. Orsøkin er, at um tað bara stendur “við seinni broytingum” er tað trupult at síggja, hvørjar broytingar eru gjørdar í kunngerðini.

2.4.6. Uppseting í greinir og stykki

Uppskotið er tveyteigað, og greinir verða miðsettar á sjálvstöðuga linju oman fyri tekstin við feitum stavum. Broytingarnar verða settar í nummarrað við feitum tölum í § 1 og gildiskoman í § 2. Møguligar skiftisreglur verða settar í sjálvstöðugt stykki í § 2 ella í § 3:

§ 1	§ 2 *
<p>Í kunngerð nr. 7 frá 4. mars 2014 um skipan av fiskiskapinum eftir svartkjafti við fiskiførur undir føroyskum flaggi í 2014, sum broytt við kunngerð nr. 15 frá 27. mars 2014, verða gjørdar hesar broytingar:</p> <ol style="list-style-type: none"> § 2, stk. 1 verður orðað soleiðis: “Fyri fiskifør undir føroyskum flaggi verður fyri 2014 ásett ein heildarkvota á 211.449 tons av svartkjafti.” Í § 6 verður sum stk. 3 sett: “<i>Stk. 3.</i> Tá ið fiskað verður í norskum sjógvi, skal fiskifarið halda seg til tær reglur, sum galda fyri fiskiskap eftir svartkjafti fyri skip undir føroyskum flaggi í norskum sjógvi.” 	<p>Henda kunngerð kemur í gildi 1. mars 2015.</p> <p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Skip, ið eru farin undir fiskiskap áðrenn 1. august 2014, eru umfatað av ...</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">* Hevur § 2 fleiri stykki, verður “<i>stk. 1.</i>” eisini tilskilað:</p> <p style="text-align: center;">§ 2</p> <p><i>Stk. 1.</i> Henda kunngerð kemur í gildi 1. mars 2015. <i>Stk. 2.</i> Tey, ið fiska svartkjaft ...</p> </div>

Nummarrøðfunkan í Word skal verða nýtt til at talmerkja broytingarnar.

2.4.6.1. Tá ið bert einstøk broyting verður gjørd

Verður bara ein einstøk broyting gjørd, er ikki neyðugt at talmerkja broytingina. Í staðin verður uppskotið orðað soleiðis:

Uppskot til

Kunngerð um broyting í kunngerð um skipan av fiskiskapinum eftir svartkjafti við fiskiførur undir føroyskum flaggi í 2017 (Broytt kvota sett av til fiskiførur undir føroyskum flaggi at fiska)

§ 1

Í kunngerð nr. 137 frá 22. desember 2016 um skipan av fiskiskapinum eftir svartkjafti við fiskiførur undir føroyskum flaggi í 2017, sum broytt við kunngerð nr. 15 frá 24. februar 2017, verður í § 2, stk. 1 “184.330 tons” broytt til: “255.807 tons”.

§ 2

Henda kunngerð kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

ella soleiðis, um meira enn orð verða broytt, t.d. nýggjur inngangur ella nýtt stk. verður sett inn:

Uppskot til

Kunngerð um broyting í kunngerð um figgjarligt ískoyti til sálarfrøðiliga viðgerð hjá privatstarvandi sálarfrøðingi (Broyttur inngangur)

§ 1

Í kunngerð nr. 150 frá 6. desember 2011 um figgjarligt ískoyti til sálarfrøðiliga viðgerð hjá privatstarvandi sálarfrøðingi, verður inngangurin orðaður soleiðis:

“Við heimild í § 8, stk. 4 í lögtingslóg nr. 178 frá 22. desember 2009 um almenna heilsutrygd, sum broytt við lögtingslóg nr. 13 frá 16. mars 2015, verður ásett:”

§ 2

Henda kunngerð kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

2.4.7. Broyting av heiti

Heitið á einari kunngerð kann sum frá líður vísa seg ikki longur at lýsa innihaldið í kunngerðini ella vera vorðið óhóskandi. Eitt dømi er kunngerð nr. 101 frá 15. oktober 2012 um fyriskipanir í sambandi við jarðhitaskipan. Har varð innihaldið í kunngerðini víðkað, og í tí sambandi varð mettt, at heitið eisini átti at broytast, so at tað neyvvari lýsti innihaldið í broyttu kunngerðini.

1. Heitið á kunngerðini verður orðað soleiðis:

**“Kunngerð
um
skipanir til upphiting við hitapumpum”**

2.4.8. Innseting av stytum heiti

Stytt heiti á einari kunngerð kann bara verða brúkt í t.d. broytingarkunngerðum og aðrari lóggávu, um kunngerðin er kunngjörd við stytum heiti. Er tað ikki gjørt av fyrstan tíð, ber til at geva kunngerðini stytt heiti við einari broytingarkunngerð.

Stytt heiti verða bara givin í undantaksføri. Talan skal vera um kunngerð, sum er so mikið alment kend, at tað ikki er nakar ivi hjá nøkrum, hvørja kunngerð sipað verður til, tá ið tað stytta heitið verður brúkt. Stytt heiti, sum kunnu nýtast á fleiri fakøkjum, t.d. próvtøkukunngerðin, vátanarkunngerðin o.tíl., eiga ikki at nýtast.

1. Sum stytt heiti á kunngerðini verður sett:

“(Koyrikortkunngerðin)”

2.4.9. Broyting av stytum heiti

Hevur kunngerðin eitt stytt heiti, sum skal broytast, verður tað gjørt soleiðis:

1. Stytta heitið á kunngerðini verður orðað soleiðis:

“(Grindakunngerðin)”

2.4.10. Striking av stytum heiti

Hevur kunngerðin eitt stytta heiti, sum skal strikast, verður tað gjørt soleiðis:

1. Stytta heitið á kunngerðini verður strikað.

2.4.11. Broyting av inngangi í kunngerð

Skal inngangurin í høvuðskunngerðini broytast, verður tað gjørt soleiðis:

1. Inngangurin verður orðaður soleiðis:
“Við heimild í § 17, stk. 2 í lögtingslóg nr. 94 frá 29. desember 1998 um yrkisútbúgvingar, sum broytt við lögtingslóg nr. 48 frá 26. mars 2002 ...”

Sí eisini nr. 2.2.11. Tá ið heimildaráseting verður broytt.

2.5. BÖKUR, PARTAR, KAPITLAR OG YVIRSKRIFTIR YVIR GREINUM

Niðanfyristandandi er galdandi fyri bæði lögtingslógir og kunngerðir.

2.5.1. Bøkur, partar, kapitlar og yvirskriftir yvir greinum

Broytingar í bókum, pørtum, kapitlum og yvirskriftum yvir greinum verða gjørdar á sama hátt í lögtingslógum og kunngerðum.

Skulu stórar broytingar gerast í einum kapitli, verður mælt til at orða broytingina sum eina einstaka broyting, t.e. sum eina nýggja orðing av øllum kapitlinum.

2.5.1.1. Broyting av heiti á bókum, pørtum og kapitlum

Broytingarnar av heiti á bókum, pørtum og kapitlum verða gjørdar á sama hátt.

Heiti á kapitli verður broytt soleiðis:

1. Heitið á kapitli 3 verður orðað soleiðis:

“Rakstur av hitapumpuskipanum og burturtøka av jarðhitaskipanum”

2.5.1.2. Innseting av bókum, pørtum og kapitlum

Raðfylgjan av bókum, pørtum og kapitlum skal ikki broytast. Skal ein nýggjur kapittul setast millum tveir kapitlar, fær nýggi kapittulin ein bókstav eftir kapittulnummarið, t.d. Kapittul 2 a, Kapittul 2 b, Kapittul 2 c o.s.fr.

Skal ein nýggjur kapittul setast inn verður tilskilað, hvar nýggi kapittulin skal setast inn. Niðanfyri er eitt dømi, har nýggjur kapittul verður settur inn aftan á § 46, sum er síðsta grein í kapitli 3.

Tá ið kapittul verður settur inn millum aðrar kapitlar:

1. Aftan á § 46 verður sum kapittul 3 a sett:

**“Kapittul 3 a
Koyrikort til bólk AM**

Koyrikort til bólk AM, lítið prutl, til persónar, sum hava fyllt 18 ár

§ 46 a. Koyrikort til bólk AM, lítið prutl, kann verða útgivið til persónar, sum hava fyllt 18 ár, og sum hava staðið eina ástøðisroynd.

Stk. 2. Ástøðisroyndin kann í fyrsta lagi verða hildin tann dagin, ið umsøkjarin fyllir 18 ár. ...

Koyrikort til bólk AM, lítið prutl, til persónar undir 18 ára aldur

§ 46 b. Koyrikort til bólk AM, lítið prutl, kann verða útgivið til persónar, sum hava fyllt 15 ár, men enn ikki hava fyllt 18 ár, sum hava fingið frálæru í ferðslureglum og koyring við lítlum prutli sbr. § 46 c, og hava staðið eina ástøðisroynd og eina verkliga koyriroynd í hesum sambandi, sbr. § 46 e.

§ 46 c. Frálæran í ferðslureglum og koyrivenjing, prutlfrálæran, verður givin av einum koyrilærara, ið er góðkendur til bólk A. Prutlfrálæran er sambært leiðreglum frá Rádet for Sikker Trafik, sbr. skjal 11. ...”

Tá ið kapittul verður settur inn sum seinasti kapittul:

2. Aftan á § 66 verður sum kapittul 6 sett:

**“Kapittul 6
Tollvirðið**

§ 66 a. Tollurin verður roknaður av gjaldskylduga virðinum.

Stk. 2. Gjaldskylduga virðið verður ásett eftir reglum, ið eru fyrisettar av landsstýrinum ...”

2.5.1.3. Striking av bókum, pørtum og kapitlum

Tá ið heil bók, partur ella kapittul við øllum heitum, yvirskriftum yvir greinum og øllum innihaldi skal strikast, verður gjørt soleiðis:

1. Kapittul 3 verður strikaður.

2.5.1.4. Striking av nummari og heiti hjá bókum, pørtum og kapitlum

Skal bara nummar og heiti hjá bók, parti ella kapitli strikast, uttan at innihaldið í teimum eisini verður strikað, verður gjørt soleiðis:

2. Kapittulnummar “**Kapittul 6**” og kapittulheitið “**Tollvirðið**” verður strikað.

2.5.2. Yvirskriftir yvir greinum

Yvirskrift yvir greinum kann nýtast sum yvirskrift yvir einari einstakari grein ella sum yvirskrift yvir fleiri samanhangandi greinum. Verður innihaldið í eini grein, sum hevur yvirskrift, broytt, skal støða takast til, um eisini yvirskriftin eigur at broytast.

2.5.2.1. Broyting av yvirskriftum yvir greinum

1. Yvirskriftin yvir § 81 verður orðað soleiðis:

“Fráboðan um ábrek”

2.5.2.2. Innseting av yvirskriftum yvir greinum

1. Sum yvirskrift yvir § 46 c verður sett:

“Serligar reglur fyri fólk við avlamni”

2.5.2.3. Striking av yvirskriftum yvir greinum

1. Yvirskriftin yvir § 3 verður strikað.

2.6. GREINIR, STYKKI, PUNKTUM, LIÐ, ORÐ, NUMMAR, LITRA OG SMÁ RÓMARTÖL

Niðanfyrirstandandi er galdandi fyrri bæði lögtingslógir og kunngerðir.

Mælt verður til ekki at broyta meiri enn neyðugt í lógartekstinum. Verður bara eitt einstakt punktum broytt, so eigur bara hetta punktum at verða broytt, ekki øll greinin. Hetta ger, at einstaka broytingin verður so gjøgnumskygd sum gjørligt.

Verður størri broyting gjørd í grein, ella fleiri samanhangandi greinum, verður tó mælt til at gera hesar broytingar sum eina broyting, t.v.s. sum eina nýggja orðing av allari greinini ella øllum greinum. Sí nr. 2.1.1. um broytingar í lögtingslógum.

Skulu fleiri broytingar gerast í einari grein, verða broytingarnar gjørdar sum sjálvstøðugar broytingar, uttan so at tær viðvíkja tí sama ella eru framhald av teirri fyrru broytingini.

Einstøku broytingarnar verða settar í somu raðfylgju sum tær greinir, ið skulu broytast. Ein broyting í § 2 verður sett framman fyrri t.d. broyting í § 4 o.s.fr.

2.6.1. Greinir

2.6.1.1. Broyting av greinum

Heilar greinir verða broyttar soleiðis:

1. § 1 verður orðað soleiðis:

“§ 1. Løgmaður fær eina samsýning, sum er 130% av 40. lønarflokki í tænaastumannalógini. Landsstýrismenn fáa eina samsýning, sum er 110% av 40. lønarflokki í tænaastumannalógini. Løgmaður fylgir í starvsviðurskiftum o.ø. somu reglum sum landsstýrismenn, sbr. tó stk. 2.

Stk. 2. Hevur lögmaður fastan bústað uttan fyrri høvuðsstaðarøkið, kann hann flyta til høvuðsstaðin í ein bústað, sum landið rindar. Løgmaður kann játta landsstýrismönnum endurgjald fyrri útreiðslur til bústað í høvuðsstaðnum, um viðkomandi í starvstíðini hevur fastan bústað, har tað ikki er landfast, ella serlig viðurskifti gera seg galdandi.

Stk. 3. Fyrri hvønn landsstýrismann verður í mesta lagi endurgoldið, móti kvittan, upp til 10.000 kr. pr. mánað fyrri húsaleigu, el og hita ...”

Hevur greinin bara eitt stykki, verður hon broytt soleiðis:

1. § 2 verður orðað soleiðis:

“§ 2. Grunnurin kann veita lán til menning av vinnumøguleikum í føroyskum landbúnaði.”

Hevur greinin fleiri stykki, og bara stk. 1 skal broytast, verður tað gjørt sum í hesum døminum:

1. § 2, stk. 1 verður orðað soleiðis:

“Viðbót til ávísar pensjónistar verður veitt frá mánaðinum eftir, at rætturin til veitingina er staðfestur.”

Hevur greinin t.d. 3 stykki, og stk. 1 og 2 skulu broytast, verður hetta gjørt sum í hesum døminum:

1. § 15, stk. 1 og 2 verða orðað soleiðis:

“Løgtingsmenn verða valdir fyri 4 ár í senn.
Stk. 2. Valbæri hevur hvør tann sum ...”

§ 15 verður ikki skrivað í broytingartekstin, tí tað kann skiljast sum nýggj orðing av allari § 15.

2.6.1.2. Innseting av greinum

Raðfylgjan av greinum verður ikki broytt. Verður ein grein sett inn í eina samhangandi røð av greinum í einari lögtingslóg, t.d. aftan á § 4, verður greinin nevnd § 4 a, § 4 b, § 4 c o.s.fr.

Tá ið grein verður sett inn millum aðrar greinir:

1. Aftan á § 4 verður sett:

“§ 4 a. Av kvotuni, sambært § 2, verður rætturin at veiða 53.000 tons av norðhavssild seldur á uppboði eftir ásetingunum í § 1 í lögtingslóg um serstakar treytir fyri fiskiskapi eftir makreli, norðhavssild og svartkjafti og botnfiski í Barentshavinum í 2017. Fiskiskapurin eftir hesi kvotu kann fara fram í føroyskum sjógvi, íslenskum sjógvi og í NEAFC skipanarøkinum.

§ 4 b. Av kvotuni, sambært § 2, verða 6.000 tons sett av til vinnuligar sildaroyndir og verkætlanir á føroysku landleiðunum, sambært § 5 a. Kvotan verður latin skipum sum felagskvota.

§ 4 c. Av kvotuni, sambært § 2, verða 1.000 tons sett av til at nýta sum hjáveiða í fiskiskapi hjá føroyskum skipum eftir uppsjóvarfiski í føroyskum sjógvi.”

Tá ið grein verður sett inn seinast í einum kapitli:

1. Aftan á § 57 verður í kapittul 4 sett:

“Útgáva av koyrikorti í sambandi við frádøming av rættinum at koyra lítið prutl

§ 57 a. Er rætturin at koyra lítið prutl frádømdur, verður hetta ritað á koyrikortið við eini talkotu, sbr. skjal 8, III. parti.

Stk. 2. Handhavi, sum hevur eitt koyrikort við talkotu, sum upplýsir at rætturin at koyra lítið prutl er frádømdur, kann tá frádømutíðin er liðin, søkja um at fáa koyrikortið umbýtt við eitt koyrikort uttan talkotu um frádøming.”

Støða skal eisini takast til, har tað er viðkomandi, um nýggja greinin skal standa áðrenn ella aftan á eina yvirskrift yvir greinum.

Tá ið grein verður sett inn áðrenn yvirskrift yvir greinum:

1. Aftan á § 1, men áðrenn yvirskriftina yvir § 2, verður sett:

“§ 1 a. Føroyska heildarkvotan av svartkjafti í 2017 er 476.901 tons.
Stk. 2. Umframt kvotuna í stk. 1 er kvota frá 2016, sum ikki er fiskað í 2016, og sum kann flytast til 2017.”

Tá ið grein verður sett inn aftan á yvirskrift yvir greinum:

1. Aftan á § 2, og aftan á yvirskriftina yvir § 3, verður sett:

“§ 2 a. Av kvotuni, sambært § 2, verða 53.097 tons sett av til fiskifør undir føroyskum flaggi at fiska. Fiskiskapurin kann fara fram í føroyskum sjógvi, íslenskum sjógvi, ES sjógvi og í NEAFC skipanarøkinum. Fiskiskapurin í ES sjógvi er avmarkaður til í mesta lagi 6.000 tons.”

2.6.1.3. Striking av greinum

Tá ið greinir verða strikaðar, kemur viðkomandi grein at standa tóm. Hinar greinirnar flyta ikki raðfylgju.

1. § 4 verður strikað.
2. §§ 4–8 verða strikaðar.
3. § 4 og § 5, stk. 5 (*red.*: sum er seinasta stykki í § 5) verða strikaðar.
4. §§ 4, 6 og 8 verða strikaðar.
5. §§ 4–8 og 10 verða strikaðar.

2.6.1.4. Endurnýtsla av strikaðum greinum

Sí nr. 2.1.3. um at endurnýta tómar greinir.

2.6.2. Stykki

2.6.2.1. Broyting av stykkjum

Tá ið stk. 1 verður broytt, verður tað gjørt soleiðis:

1. § 6, stk. 1 verður orðað soleiðis:
“Tryggingargjaldið til sjálvbodnu tryggingina sambært § 21 í dagpeningalógini fyri tíðarskeiðið 1. juni 2016 til 31. mai 2017 er 7.024,00 kr.”

Tá ið onnur stykki enn stk. 1 verða broytt, verður tað gjørt soleiðis:

1. § 11, stk. 2 verður orðað soleiðis:
“*Stk. 2.* Harumframt tekur Høvuðsbarnaverndarnevndin avgerð í málum viðvíkjandi rætti til ókeypis umboðan, sbr. § 57, stk. 3, í øllum málum viðvíkjandi umsorganaryvirtøku og samverurætti, sbr. §§ 19, 22, 23 og 24, í málum um familjuviðgerð og dagstovnatilboð á stovnum hjá landinum, sbr. § 15 a, fyriskipan eftir § 15 b, stk. 3 og í málum um privata samdøgursrøkt, sbr. § 63 a, stk. 1.”

Verða fleiri stykki broytt samstundis, verður tað gjørt soleiðis:

1. § 13, stk. 2 og 3 verða orðað soleiðis:
“*Stk. 2.* Somu frásagnarskyldu hevur verjin, tá ið rættarlígi myndugleikin verður frátikin eftir verjumálslogini § 6.
Stk. 3. Tá ið ómyndugur fær eigindóm sum arv, ella viðkomandi á annan hátt ognast fastan eigindóm, skal verjin tinglýsa ómyndugleikan. Fyri ómynding av aldri skal føðingardagur hansara upplýsast.”

2.6.2.2. Innseting av stykkjum

Tá ið stykki verða sett inn, kunnu tey setast inn fremst, t.v.s. áðrenn verandi stk. 1, sum so verður stk. 2, ímillum verandi stykki ella aftast. Eisini kann eitt ella fleiri stykki gerast um til nýggj stykki. Tá verða fyrst tey viðkomandi stykkini strikað, og síðani verða nýggju stykkini sett inn.

Stykki flyta sum høvuðsreglu raðfylgju. Hetta skal verða nevnt í broytingini. Verður ikki nevnt í broytingini, at stykkið flytur raðfylgju, flytur stykkið ikki raðfylgju. Tá verður hol í raðfylgjunum. Sí nr. 2.6.2.3. um striking av stykkjum.

Tað skal greitt ganga fram, um nýggja stykkið kemur í staðin fyri ella aftur at galdandi teksti. Tað er t.d. tvískilt at skriva: “Í § 2 verður sum nýtt stk. 3 sett: ...” um tað frammanundan er eitt stk. 3, sum framvegis skal vera í gildi.

Hevur greinin fleiri stykki, og nýggja stykkið verður sett inn ímillum verandi stykki, verður fyrst skrivað “aftan á” tað stykkið, har innsetast skal, og síðani verður orðingin “sum nýtt stk. sett:” brúkt.

Stykki verður sett inn áðrenn verandi stk. 1:

1. Í § 19 verður **áðrenn** stk. 1 sum **nýtt** stk. sett:
“Ein grannskoðari kann verða settur frá av tí, sum hevur valt grannskoðaran. Ein grannskoðari kann einans verða settur frá, innan starvstíðin er úti, um grundgivin viðurskifti geva orsök til tað.”
Stk. 1 verður eftir hetta stk. 2.

Stykki kemur inn millum tvey verandi stykki:

1. Í § 17 verður **aftan á** stk. 3 sum **nýtt** stk. sett:
“Stk. 4. Treytin í stk. 3 um, at barnið skal vera upphildið í heiminum, er ikki galdandi fyri børn, sum eru í fyriskipan hjá tí almenna eftir § 27, í sambandi við viðgerð á sjúkrahúsi. Stuðulin er treytaður av, at tað er ein avleiðing av sjúkuni ella brekinum, at mamman ella pápin er hjá barninum á sjúkrahúsinum.”
Stk. 4 verður eftir hetta stk. 5.

Fleiri stykki koma inn millum tvey verandi stykki:

2. Í § 1 verður **aftan á** stk. 2 sum **nýggj** stk. sett:
“Stk. 3. Far, ið er skrásett á lista hjá økisbundnum fiskiveiðifelagsskapi sum far, ið hevur framt ólógligan, ófráboðaðan ella óskipaðan fiskiskap, ella sum hevur stuðlað slíkum fiskiskapi, kann ikki fiska av rættindum, ið eru keypt á uppboði.
Stk. 4. Keypari, sambært stk. 2, nr. 3, og keypari og fiskifar, sambært stk. 2, nr. 4, skulu lúka treytir og krøv um eigaraviðurskifti, sambært § 7 í lögtingslógini um vinnuligan fiskiskap. ...”
Stk. 3–7 verða eftir hetta stk. 5–9.

Minnist til, at punktum her skal setast innanfyri gásareyguni.

Tá ið stykki verður sett inn sum seinasta stykki, verður nummarið á stykkinum nevnt. Innsetingin verður gjørd soleiðis:

1. Í § 37 verður sum stk. 3 sett:
“Stk. 3. Ásetingarnar í stk. 1 og 2 eru ikki galdandi fyri akfør, nevnd í § 42 a.”

Verða fleiri samanhangandi nýggj stykki sett inn seinast í eini grein, verður innsetingin gjørd soleiðis:

1. Í § 13 verða sum stk. 2 og 3 sett:
“Stk. 2. Landsstýrið ásetur í kunngerð, nær §§ 3, 4, 4 a, 4 b og 5 og § 8, stk. 2 fara úr gildi. Greinarnar hava tó framvegis gildi fyri landsstýrismenn, sum sita, ella hava sitið áðrenn úrgildissetanardagin og hjúnafelaga ella børn teirra. Eftirlønaraldurin hjá landsstýrismanninum hækkar tó ikki eftir nevnda dag.
Stk. 3. Tænastumaður hjá føroyskum myndugleika, sum fer í farloyvi fyri at gerast landsstýrismaður, fær ikki eftirlønargjald sbrt. § 1, stk. 7, men tíðin sum landsstýrismaður telur við í tænauldri hansara sum tænastumaður.”

Skulu tvey ella fleiri stykki gerast um til eitt stykki, verður tað gjørt soleiðis:

1. § 18, stk. 1 og 2 verða strikað, og í staðin verður sett:
“Fiskiskapur skal steðga beinanvegin, tá ið kvota er uppfiskað, sbr. tó stk. 2, hámark er rokkið, ella fiskidagar hjá fiskifari ella bólki eru nýttir. Fiskiloyvi ella partar av hesum flla burtur av sær sjálvum, tá ið kvota er uppfiskað, hámark er rokkið, ella fiskidagar eru nýttir.”
Stk. 3 verður eftir hetta stk. 2.

Verður eitt stykki strikað, og fleiri stykki skulu setast í staðin, verður tað gjørt soleiðis:

1. § 17, stk. 2 verður strikað, og í staðin verður sett:
“*Stk. 2.* Ásetingarnar í stk. 1 eru eisini galdandi, um annað felag ella persónur úttinnir nakrar av uppgávuunum ella skyldunum vegna reiðaran ella skiparan.
Stk. 3. Er eitt samsvarsskjal útskrivað sambært koduni um tryggan skiparakstur, ISM, ella eitt loyvisbræv sambært ILO-sáttmálanum um starvsviðurskifti hjá sjófólki, MLC, til eitt annað felag ella persón, hevur stk. 1 samsvarandi gildi fyri viðkomandi.
Stk. 4. Landsstýrismaðurin kann áseta nærri reglur um tær ásetingar, ið eru nevndar í stk. 1–3, herímillum áseta serlig samskiftiskrøv og málskrøv.”

Verða fleiri stykki strikað, og fleiri stykki skulu setast í staðin, verður tað gjørt soleiðis:

2. § 4, stk. 1 og 2 verða strikað, og í staðin verður sett:
“Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð reglur um fráboðan og skráseting av teimum lutum og tilfari, sum koma undir §§ 1 og 2.
Stk. 2. Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð reglur um goymslu og ræði á teimum í §§ 1 og 2 tilskilaðu lutum og evnum.
Stk. 3. Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð treytir hjá vinnurekandi at handla við lutum og tilfari, sum koma undir §§ 1 og 2, herundir hvussu vinnurekandi skulu skráseta og boða frá sølu av hesum lutum og tilfari.
Stk. 4. Í ítróttarhøpi er einki aldursmark at nýta høglbyrsu, tá ið persónar eru undir eftirliti av góðkendum skjótivegleiðara og á ítróttarskjótibreyt. Landsstýrismaðurin ásetir nærri krøv til góðkenning av skjótivegleiðara.”
Stk. 3 og 4 verða eftir hetta stk. 5 og 6.

2.6.2.3. Striking av stykkjum

Tað er týðningarmikið at taka støðu til, um eitt stykki skal standa tómt, ella um onnur stykki skulu flyta raðfylgju, tá ið eitt stykki verður strikað. Høvuðsreglan er, at stykki flyta raðfylgju.

Eitt undantak frá høvuðsregluni kann vera, um stykkið er ein heimildaráseting. Um t.d. stk. 4 er heimild fyri einari kunngerð, og stk. 3 verður strikað, so eigur stk. 4 ikki at flyta, og tá kemur stk. 3 at standa tómt.

Verður stk. 4 tá flutt, skal inngangurin í kunngerðini eisini broytast, sí nr. 2.4.11. um broyting í innganginum.

Stykki verður strikað, og onnur stykki flyta pláss samsvarandi:

1. § 10, stk. 3 verður strikað.
Stk. 4–9 verða eftir hetta stk. 3–8.

Stykki verður strikað, og onnur stykki flyta **ikki** pláss:

1. § 10, stk. 3 verður strikað.

Stykki verður strikað, onnur stykki flyta pláss samsvarandi, og orð verður strikað úr stykki:

1. § 10, stk. 2 verður strikað, og í stk. 3, sum verður stk. 2, verður orðið “øki” strikað.

2.6.3. Punktum

Punktum kunnu verða broytt í greinum, í skjølum o.s.fr.

Punktum verða nevnd “pkt.”

2.6.3.1. Broyting av punktumi

Skal eitt punktum umorðast, verður hendan orðingin brúkt:

1. § 15, stk. 2, 3. pkt. verður orðað soleiðis:
“Valnevndin sendir skjótast gjørligt øllum valstýrum fráboðan frá hesum.”

2.6.3.2. Innseting av punktumi

Verður punktum sett inn millum tvey punktum, verður ikki nevnt, at seinna punktum skiftir pláss í raðfylgjuni. Punktum skifta sjálvvirkandi pláss í raðfylgjuni. Tað er, tí at punktum hava ikki nummar. Sama er galdandi, um fleiri punktum verða sett inn í senn.

Tað skal nágreiniliga verða ásett, hvar punktum skal setast.

Skal eitt nýtt 1. pkt. setast inn framman fyri verandi 1. pkt., verður henda orðingin brúkt:

1. Í § 45, stk. 1 verður **áðrenn** 1. pkt. sum **nýtt** pkt. sett:
“Próvtøkur verða hildnar við endan av hvørjum hálvári.”

Minnist til, at punktum her skal setast innan fyri gásareyguni.

Verður nýtt punktum sett inn ímillum verandi punktum ella aftast, verður fyrst skrivað “aftan á” tað punktum, har innsetast skal, og síðani orðingin “verður sum nýtt pkt. sett.”

1. Í § 45, stk. 1 verður **aftan á** 1. pkt. sum **nýtt** pkt. sett:
“Undantøk viðvíkjandi próvtøku kunnu verða gjørd.”
2. Í § 45, stk. 1 verður aftan á 1. pkt. sum nýtt 2. og 3. pkt. sett:
“Undantøk viðvíkjandi próvtøku kunnu verða gjørd. Landsstýrismaðurin ásetir nærri reglur um, nær undantøk kunnu gerast.”

2.6.3.3. Striking av punktumi

Verður eitt punktum strikað, verða hini punktum flutt sjálvvirkandi, uttan at tað verður nevnt. Tað skal ikki nevast, at punktum flyta pláss, sum tað verður gjørt, tá ið stykki, nummar, litra ella smá rómartøl flyta pláss.

1. § 10, stk. 2, 4. pkt. verður strikað.
2. § 10, stk. 2, 4. og 5. pkt. verða strikað.
3. § 37, stk. 1, 1. pkt. verður strikað.

2.6.4. Lið

Tá ið setningur er sundurskildur við komma, verða hesar sundurskiljingar nevndar lið. Skulu lið broytast, setast inn ella strikast, verður tað gjørt sum broyting, innseting ella striking av orðum, sí nr. 2.6.5 um orð. Eisini kann alt punktum verður orðað av nýggjum, sí nr. 2.6.3.1 um broyting av punktum.

Tað kann tó vísast til lið, har hetta er neyðugt. Sí dømið í kunngerð nr. 8 frá 19. januar 2017 um námsfrøðiliga útbúgving av lærarum á vinnuskúlum og miðnámsskúlum (Námsfrøðikunngerðin).

§ 7. Meðan námsluttakarinn tekur undirvísingarvenjingarpartin sambært § 8, stk. 2, 2. pkt., **2. lið**, fær hann løn sambært avtalu millum Mentamálaráðið og avvarðandi fakfelag.

Dømi har eitt ávíst orð verður broytt í liði:

Í § 1, 2. pkt., § 4, § 9, § 18, stk. 1, § 34, stk. 2, 3. pkt., **2. liður**, og § 40, stk. 1 verður “Rigsombudsmanden” broytt til: “Famíljufyrisingin”.

2.6.5. Orð

Einstök orð ella nøkur samanhagandi orð kunnu verða broytt í rættarregluni, eitt nú í heitinum, í innganginum, í greinum, í skjølum o.s.fr.

2.6.5.1. Broyting av orðum

Tá ið orð verða broytt, skal eisini verða hugsað um teknseting, t.d. um nýggja orðið skal hava komma frammanfyri ella aftanfyri. Setningurin skal verða fullfiggjaður við teknseting o.s.fr., eftir at broytingin er gjørd.

1. Í § 10, stk. 2 verður “1. januar 2014” broytt til: “1. januar 2015”.
2. Í § 11, stk. 3 verður “í 2014” broytt til: “í 2015 og 2016”.
3. Í § 12, stk. 5 verður “longa” broytt til: “brosma, longa og svartkalvi”.

Verður eitt einstakt orð ella hugtak broytt á sama hátt í fleiri greinum, verða broytingarnar savnaðar undir einum nummari við ta greinina, har orðið kemur fyrstu ferð:

1. Í § 60, stk. 1, 1. pkt. og tvær staðni í § 62, stk. 3 verður “landsstýrið” broytt til: “landsstýrismaðurin”.

Tað ber **ikki** til at skriva:

1. “Landsstýrið” í øllum bendingum og vendingum skal broytast til: “Landsstýrismaður”.
2. Allastaðni og í øllum bendingum, skal “landsstýrið” broytast til: “landsstýrismaður”.

Orsøkin til, at slíkar orðingar ikki eru hepnar, er t.d., at broytta orðið og avleidd orð ofta verða bend ymiskt eftir broytingina. Eisini kemur tað fyrri, at orðið onkustaðni skal byrja við stórum bókstavi og aðrastaðni skal byrja við lítlum bókstavi.

2.6.5.2. Innseting av orðum

Tá ið orð verða sett inn, skal eisini verða hugsað um teknseting, t.d. um innsetta orðið ella orðini skulu hava komma frammanfyri ella aftanfyri. Setningurin skal verða fullfíggjaður við teknseting o.s.fr., eftir at broytingin er gjörd.

1. Í § 10, stk. 2 verður aftan á “fóður” sett: “og gras”.
2. Í § 12, stk. 3 verður aftan á “fóður” sett: “, gras og hoyggj”.
3. Í § 14, stk. 4 verður aftan á “fóður” sett: “, gras, hoyggj”.

2.6.5.3. Striking av orðum

Tá ið orð verða strikað, skal eisini verða hugsað um teknseting, t.d. um okkurt komma skal strikast eisini. Setningurin skal vera fullfíggjaður við teknseting o.s.fr., eftir at broytingin er gjörd.

1. Í § 10, stk. 2 verður “1. januar 2014,” strikað.

2.6.6. Nummar, litra og smá rómartøl

Lógartøkniliga er tað sama galdandi fyri nummar, litra og smá rómartøl sum fyri stykki. Verða tey broytt, tí at nýggj nummar, litra ella smá rómartøl verða sett inn ella verða strikað, verður lagt upp fyri hesum í broytingini á hendan hátt: “Nr. 2 og 3 verða eftir hetta nr. 3 og 4.” o.s.fr.

2.6.6.1. Broyting av nummari, litra og smáum rómartølum

1. § 10, stk. 2, nr. 3 verður orðað soleiðis:
“3) Skeið í veðrahaldi ...”
2. § 10, stk. 2, nr. 3, litra a verður orðað soleiðis:
“a) Skeið í veðrahaldi ...”
3. § 10, stk. 2, nr. 3, litra a, smátt rómartal iii verður orðað soleiðis:
“iii) Skeið í veðrahaldi ...”

2.6.6.2. Innseting av nummari, litra og smáum rómartølum

Innseting av nummari:

Nummar verður sett fremst:

1. Í § 30, stk. 2 verður áðrenn nr. 1 sum nýtt nr. sett:
“1) Skeið í veðrahaldi ...”
Nr. 1-3 verða eftir hetta nr. 2–4.

Nummar kemur inn ímillum tvey nummar:

2. Í § 31, stk. 2 verður aftan á nr. 2 sum nýtt nr. sett:
“3) Luttaka kann einhvør, ið ...”
Nr. 3 og 4 verða eftir hetta nr. 4 og 5.

Nummar verður sett afturat (aftast):

1. Í § 30, stk. 2 verður sum nr. 4 sett:
“4) Skeið í veðrahaldi ...”
2. Í § 31, stk. 2 verða sum nr. 2, 3 og 4 sett:
“2) Skeið í veðrahaldi ...
3) Luttaka kann hvør tann, ið ...
4) Fyri luttøku verður goldið ...”

Innseting av litra:

Litra verður sett fremst:

1. Í § 30, stk. 2, nr. 4 verður áðrenn litra a sum nýtt litra sett:
“a) Skeið í veðrahaldi ...”
Litra a–c verða eftir hetta litra b–d.

Litra kemur inn ímillum tvey litra:

2. Í § 31, stk. 2, nr. 3 verður aftan á litra b sum nýtt litra sett:
“c) Skeið í veðrahaldi ...”
Litra c og d verða eftir hetta litra d og e.

Litra verður sett afturat (aftast):

1. Í § 30, stk. 2, nr. 4 verður sum litra d sett:
“d) Skeið í veðrahaldi ...”
2. Í § 31, stk. 2, nr. 4 verða sum litra b, c og d sett:
“b) Skeið í veðrahaldi ...
c) Luttaka kann hvør tann, ið ...
d) Fyri luttøku verður goldið ...”

Innseting av smáum rómartølum:

Smátt rómartal verða sett fremst:

1. Í § 30, stk. 2, nr. 4, litra b verður áðrenn smátt rómartal i sum nýtt smátt rómartal sett:
“i) Skeið í veðrahaldi ...”
Smá rómartøl i–iii verða eftir hetta smá rómartøl ii–iv.

Smátt rómartal kemur inn ímillum tvey smá rómartøl:

2. Í § 31, stk. 2, nr. 3, litra c verður aftan á smátt rómartal ii sum nýtt smátt rómartal sett:
“iii) Fyri luttøku verður goldið ...”
Smá rómartøl iii og iv verða eftir hetta smá rómartøl iv og v.

Smátt rómartal verður sett afturat (aftast):

1. Í § 30, stk. 2, nr. 4, litra b verður sum smátt rómartal iii sett:
“iii) Skeið í veðrahaldi ...”
2. Í § 31, stk. 2, nr. 4, litra b verða sum smá rómartøl ii, iii, iv og v sett:
“ii) Skeið í veðrahaldi ...
iii) Luttaka kann hvør tann, ið ...
iv) Fyri luttøku verður goldið ...
v) ...”

2.6.6.3. Striking av nummari, litra og smáum rómartølum

1. § 31, stk. 3, nr. 3 verður strikað.
Nr. 4 verður eftir hetta nr. 3.
2. § 31, stk. 3, nr. 3, litra b verður strikað.
Litra c verður eftir hetta litra b.
3. § 31, stk. 3, nr. 3, litra b, smátt rómartal iii verður strikað.
Smátt rómartal iv verður eftir hetta smátt rómartal iii.

2.7. SKJØL

Skilt verður ímillum skjøl, ið eru partur av sjálvari lögtingslógini ella kunngerðini, og fylgiskjøl, ið ikki eru partur av lögtingslógini ella kunngerðini. Sí nr. 1.1.8. um skjal, ið er partur av lögtingslóg ella kunngerð.

Skjøl eiga at verða sett upp soleiðis, at til ber at gera rættingar í teimum á ein ivaleysan hátt.

2.7.1. Serligt um talvur

Í skjølum kunnu verða settar talvur, sum innihalda tekst og tøl. Talvur kunnu ikki setast í vanligan lógartekst, men skulu standa í skjølum.

Ein talva er býtt upp í puntar, rað og teigar. Ein puntur er har, sum tekstur ella tøl standa í. Raðið er vatnrætt gjøgnum talvuna, og teigurin er loddrættur gjøgnum talvuna.

Ein talva skal hava eitt nummar og eitt heiti. Nummar og heiti á talvuni verður skrivað omanfyri talvuna. Rimaverkið í talvuni skal síggjast.

2.7.1.1. Frágreiðing um talvu

Talvan niðanfyri hevur 6 rað, 3 teigar og 18 puntar. Eitt rað er víst sum myrkagrátt. Ein teigur er vístur sum ljósagráur, og ein puntur er vístur sum svartur.

2.7.1.2. Broyting í talvu

Broytast kann í einum punti ella í einum raði.

2.7.1.2.1. Broyting í punti

Tá ið broyting verður gjørd í einum punti, verður víst til raðið og teigin, har broytingin skal gerast. Tekstraðið telur við í talmerkingini.

Talva 1. Ymsar upphæddir til pensjónistar

Frágreiðing	Galdandi frá	Upphædd
Fyrítíðarpensjónistur – stakur	1. januar 2017	3.500 kr.
Fyrítíðarpensjónistur – giftur	1. juli 2015	2.500 kr.

Skal upphæddin í gráa puntinum í talvuni broytast, verður hetta gjørt soleiðis:

1. Í skjali 1, talvu 1, ymsar upphæddir til pensjónistar, verður í 5. raði, 3. teigi “3.500 kr.” broytt til: “4.000 kr.”

2.7.1.2.2. Broyting av raði

Tá ið heilt rað verður broytt, verður víst til nummarið á raðnum sum skal broytast. Røð flyta pláss sjálvvirkandi eins og punktum. Tekstraðið telur við í talmerkingini.

Talva 1. Ymsar upphæddir til pensjónistar

Frágreiðing	Galdandi frá	Upphædd
Fyrítíðarpensjónistur – stakur	1. januar 2017	3.500 kr.
Fyrítíðarpensjónistur – giftur	1. juli 2015	2.500 kr.

Skal gráa raðið í talvuni broytast, verður hetta gjørt soleiðis:

1. Í skjali 1, talvu 1, ymsar upphæddir til pensjónistar, verður 6. rað orðað soleiðis: “Fyrítíðarpensjónistur – giftur”, “1. mars 2018”, “3.000 kr.”

2.7.2. Broyting av heilum skjølum

Tá ið eitt skjal kemur í staðin fyri eitt verandi skjal, verður tað gjørt við orðingini:

1. Skjal 1 í lögtingslóg nr. ... frá ... um ... verður orðað sum ásett í skjali 1.
2. Skjal 1 í kunngerð nr. ... frá ... um ... verður orðað sum ásett í skjali 1.

“Skjal 1” í døminum er eitt skjal til eina broytingarlóg ella broytingarkunngerð, har ein broyting er at orða skjal 1 í høvuðslógini ella høvuðskunngerðini av nýggjum.

Dømi um broyting av heilum skjali: Kunngerð nr. 114 frá 24. juli 2017 um broyting í kunngerð um at skipa fiskiskapin eftir norðhavssild við fiskiførum undir føroyskum flaggi í 2017 (Hækkaðar kvotur, uppboðssøla og vinnuligar royndir).

1. Skjal 1 í kunngerð nr. 146 frá 22. desember 2016 um at skipa fiskiskapin eftir norðhavssild við fiskiførum undir føroyskum flaggi í 2017 verður orðað sum ásett í skjali 1.

Skjal 1

“Skjal 1

Fráboðanir til Vørn

Niðanfyrri standandi fráboðanir skulu sendast Vørn í XML sniði umvegis heimasíðuna, www.vorn.fo, undir “talgild móttøka”. Fráboðanir kunnu eisini sendast umvegis heimasíðuna, www.vorn.fo, undir “fráboðanir”.

1) COE – Fráboðan um, at fiskiskapur byrjar. Skal sendast, í fyrsta lagi 6 tímar og í seinasta lagi 2 tímar, áðrenn skipið kemur inn í íslendskan sjógv, ES sjógv ella NEAFC skipanarøkið.

Fráboðanin skal hava fylgjandi tekst: ...”

2.7.3. Broyting inni í skjølum

Tá ið broytast skal inni í einum skjali, verður tað gjørt við orðingini:

1. Skjal 1 í lögtingslóg nr. ... frá ... um ... verður broytt sum ásett í skjali 1.
2. Skjal 1 í kunngerð nr. ... frá ... um ... verður broytt sum ásett í skjali 1.

Broytingarnar skulu vera neyvt orðaðar í broytingarskjalinum, so at eingin ivi er um, júst hvat verður broytt.

Dømi um skjal við einari broyting: Kunngerð nr. 118 frá 28. november 2016 um broyting í kunngerð um yvirvøku og tálming av lúsum á alifiski (Lúsakunngerðin) (Klipp fyri medisinskar viðgerðir).

1. Skjal 1 í kunngerð nr. 75 frá 28. juni 2016 um yvirvøku og tálming av lúsum á alifiski verður broytt sum ásett í skjali 1.

Skjal 1

Í skjali 1, Bólking av alibrúkum, 4. reglubrot, 3. pkt. verður “0,25 klipp” broytt til: “0,5 klipp”.

Dømi um skjal við fleiri broytingum: Kunngerð nr. 112 frá 16. november 2016 um broyting í kunngerð um veiðu eftir botnfiski við fiskiførum undir føroyskum flaggi í russiskum sjógvi í 2016 (Atgongd til NEAFC skipanarøkið).

1. Skjal 2 í kunngerð nr. 171 frá 28. desember 2015 um veiðu eftir botnfiski við fiskiførum undir føroyskum flaggi í russiskum sjógvi í 2016 verður broytt sum ásett í skjali 1.

Skjal 1

1. Í skjali 2, nr. 1, 2. pkt. verður aftan á “sjógv” sett: “ella í NEAFC skipanarøkið”.
2. Í skjali 2, nr. 3, 2. pkt. verður aftan á “sjógvi” sett: “ella úr NEAFC skipanarøkinum”.

2.7.4. Broyting av fleiri skjølum savnað í einum skjali

Hevur ein lögtingslóg ella kunngerð nógv skjøl, og smærri broytingar skulu gerast í fleiri skjølum, verður tað gjørt soleiðis:

1. Skjal 2, 4 og 7 í lögtingslóg nr. ... frá ... um ... verða broytt sum ásett í skjali 1.
2. Skjal 1, 2, 5, 7 og 9 í kunngerð nr. ... frá ... um ... verða broytt sum ásett í skjali 1.

Dømi um skjal, sum broytir í fleiri skjølum: Kunngerð nr. 60 frá 16. mai 2017 um broyting í kunngerð um koyrikort og koyrifrálæru (Koyrikort til lítið prutl og stórt prutl o.a.).

1. Skjal 1, 2, 5, 7 og 9 í kunngerð nr. 112 frá 29. september 2005 um koyrikort og koyrifrálæru verða broytt sum ásett í skjali 1.

Skjal 1

Í skjali 1, Ásetingar um útsjónd og innihald av koyrikorti o.a. verður í stórum rómartali II. Útsjónd og innihald koyrikortsins nr. 2, nr. 9 aftan á “bólkarnir” sett: “AM,”.

Í skjali 2, Minstakrøv viðvíkjandi kropsligum og sálarligum førleika at koyra motordrivið akfar, sum koyrikort krevst til, Allýsing, nr. 1, litra a verður aftan á “bólkunum” sett: “AM,”.

Í skjali 5, Reglur fyri akfør, sum skulu nýtast til venjingarakstur og verkliga koyriroynd, stórt rómartal II. Reglur um tilgerð og útgerð, verður aftan á yvirskriftina “II. Reglur um tilgerð og útgerð” sett:

“1) Bólkur AM (stórt prutl):

Eitt tvíhjólað prutl, sum hevur ein brennimotor, hvørs slagvolumen ikki fer upp um 50 cm³ og við eini konstruktivt ásettari ferð, sum í mesta lagi er 45 km/t. Prutlið skal hava automatgear og vera útgjørt við leiðvísarablunklyktum, einum føraraspegli í hvørjari síðu og studdbein til síðuna ella mitt fyri. Prutlið skal harafturat verða útgjørt við ferðmátara.”

“1) Bólkur A:” verður eftir hetta “1a) Bólkur A:”.

2.7.5. Innseting av nýggjum skjølum

Tá ið eitt ella fleiri skjøl skulu setast inn í lögtingslóg ella kunngerð, sum onki skjál hevur, verður tað gjørt við orðingini:

1. Skjal 1 verður sett sum skjal í lögtingslóg nr. ... frá ... um ...
2. Skjølini 1-4, sbr. skjal 1, verða sett sum skjøl í lögtingslóg nr. ... frá ... um ...

Tá ið eitt nýtt skjál skal setast inn í lögtingslóg ella kunngerð, sum longu hevur skjøl, verður tað sett aftast í raðfylgjuna av skjølum. Skjalið skal hava nummar. Í lögtingslóg ella kunngerð verður tað gjørt við orðingini:

1. Skjal 1 verður sett sum skjal 3 í lögtingslóg nr. ... frá ... um ...
2. Skjal 2 verður sett sum skjal 11 í kunngerð nr. ... frá ... um ...

Dæmi um innseting av nýggjum skjali: Kunngerð nr. 60 frá 16. mai 2017 um broyting í kunngerð um koyrikort og koyrifrálæru (Koyrikort til lítið prutl og stórt prutl o.a.).

1. Skjal 2 verður sett sum skjal 11 í kunngerð nr. 112 frá 29. september 2005 um koyrikort og koyrifrálæru.

Skjal 2

“Skjal 11

Prutlfrálæran til lítið prutl fyri persónar yngri enn 18 ár

I. Frálæran

Frálæran fer fram eftir leiðreglunum “Knallertuddannelsen for unge under 18 år”, sum Sikker Trafik hevur latið gjørt.

Prutlfrálæran fevnir um ástøðiliga og verkliga frálæru og er ætlað at geva næmingunum vitan, dugnaskap og fátan av vandaviðurskiftum og at gera tey før fyri at koyra á lítlum prutli á ein ferðslutryggan og vandaleysan hátt.

Til allan venjingarakstur skal næmingurin nýta fastspentan fallhjálmm ...”

“Skjal 2” í døminum er eitt skjal til broytingarkunngerðina, har ein broyting er at seta eitt skjal afturat inn í kunngerðina. Nýggja skjalið verður nr. 11 (“Skjal 11”) í høvuðskunngerðini, sum frammanundan hevur 10 skjøl.

Skal skjalið koma ímillum tvey skjøl, fær nýggja skjalið bókstav eftir seg, t.d. Skjal 2 A, Skjal 2 B, Skjal 2 C o.s.fr.

1. Skjal 1 verður sett sum skjal 3 A í lögtingslóg nr. ... frá ... um ...
2. Skjal 1 verður sett sum skjal 3 A í kunngerð nr. ... frá ... um ...

Í hesum døminum hevur lögtingslógin ella kunngerðin minst 4 skjøl.

2.7.6. Striking av skjølum

Tá ið skjøl verða strikað, flyta hini skjølini ikki raðfylgju.

1. Skjal 1 verður strikað.
2. Skjal 3 A verður strikað.
3. Skjal 1–9 verða strikað.

Dømi um, at broyting er gjørd í kunngerð og í skjali í somu broytingarkunngerð, er kunngerð nr. 93 frá 11. september 2012 um broyting í kunngerð um koyrikort og koyrifrálæru.

PARTUR III

Almennar ásetingar

3.1.	GILDISKOMUÁSETINGAR	123
3.1.1.	Gildiskoma dagin eftir kunngering	123
3.1.2.	Gildiskoma ávísan dag.	123
3.1.3.	Gildiskoma og virknaður	124
3.1.4.	Gildiskoma og galdandi frá	124
3.1.5.	Gildiskoma og úrgildisseting	125
3.1.6.	Serligt um gildiskomu og skiftisreglur í broytingarlóg	125
3.1.7.	Broytingar í gildiskomu ella skiftisreglum	125
3.1.8.	Útseting av gildiskomu	126
3.1.8.1.	Útseting av gildiskomuni av heilari lögtingslóg	126
3.1.8.2.	Útseting av gildiskomuni av parti av lögtingslóg	126
3.1.8.3.	Útseting av gildiskomuni av parti av lögtingslóg, og at ymiskir partar kunnu hava ymiska gildiskomu	127
3.1.9.	Tíðaravmarkaðar ásetingar	127
3.1.9.1.	Tíðaravmarkaðar ásetingar, sum ikki fara úr gildi	128
3.1.9.2.	Tíðaravmarkaðar ásetingar, sum skulu broytast aftur til upprunaásetingarnar	128
3.1.10.	Sólseturáseting.	129
3.1.10.1.	Sólseturáseting og gildistíð	130
3.1.10.2.	Sólseturáseting í verklagslóg	130
3.1.10.3.	Broyting í sólseturáseting	131
3.1.11.	Áseting um endurskoðan	131
3.2.	ÚRGILDISSETINGARREGLUR	133
3.2.1.	Skabelónir til lögtingslógaruppskot og kunngerðaruppskot um úrgildisseting	133
3.2.2.	Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð ávísan dag	133
3.2.3.	Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð dagin eftir kunngerð	133
3.2.4.	Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð við skiftisreglum ávísan dag.	134
3.2.5.	Úrgildisseting av lögtingslóg í eini broytingarlóg, sum broytir aðra lögtingslóg	135
3.3.	AFTURVIRKANDI VIRKNAÐUR	136
3.3.1.	Afturvirkandi virknaður í lögtingslóg	136
3.3.2.	Serligt um skatt viðvíkjandi afturvirkandi virknaði	137
3.3.3.	Afturvirkandi virknaður í kunngerð	137
3.4.	KÆRUREGLUR.	138
3.4.1.	Kærureglur eftir fyrisitingarrættinum	138
3.4.2.	Kærureglur eftir kommunurættinum	139
3.4.3.	Kærunevndir o.tíl.	140

3.5.	SKATTIR, AVGJÖLD OG GJÖLD	.141
3.5.1.	Skattir og avgjöld	141
3.5.2.	Fyrisingarlig gjöld	141
3.5.3.	Áseting av fyrisingarligum gjaldi í kunngerð	141
3.6.	EGINRÆTTARLIGAR GERÐIR	.143
3.6.1.	Keyp av ognum og rættindum	144
3.6.2.	Søla av ognum og rættindum	144
3.7.	ÁSETING AV SAMSKIFTISHÁTTUM	.146
3.7.1.	Um elektroniskt og talgilt samskifti	146
3.7.2.	Ásetingar um at nýta elektroniskt ella talgilt samskifti	146
3.7.3.	Ásetingar um at nýta trygt talgilt samskifti	147
3.7.4.	Ásetingar um at nýta ávísa kt-skipan	147
3.7.5.	Ásetingar um at nýta ávíst filasnið	148
3.8.	LUTAKAST	.149
3.9.	REVSÍÁSETINGAR	.150
3.9.1.	Revsíásetingar í lögtingslóg	150
3.9.2.	Revsíásetingar viðvíkjandi lögfrøðiligum persónum	152
3.9.3.	Revsíásetingar í serlóggevu	153
3.9.4.	Revsíásetingar í kunngerð	153
3.9.5.	Hefti sum revsing er strikað	154
3.9.6.	Sekt ella bót?	154
3.10.	FYRISITINGARLIG SEKTARUPPSKOT	.156
3.11.	PANTIHEIMILD	.157
3.12.	EFTIRLITSÁSETINGAR	.159
3.13.	AFTURTØKA AV LØGGILDING O.TÍL	.160
3.14.	SKIFTISREGLUR	.162
3.15.	LANDØKISÁSETINGAR:	
	AT LØGGEVA ÚT Á SJÓØKI OG UPPEFTIR Í LUFTINA	.163

3.1. GILDISKOMUÁSETINGAR

Gildiskoma ásetur, nær lögtingslógin ella kunngerðin kemur í gildi.

3.1.1. Gildiskoma dagin eftir kunngerding

Mest vanligt er at nýta orðingina: “Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.” Kunngjørt verður vanligar fríggjadagar. Flestu lögtingslógir og kunngerðir koma tí í gildi beint eftir midnátt fríggjakvøld.

Gildiskoma

§ 5. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

3.1.2. Gildiskoma ávísan dag

Tað eigur at verða umhugsað, um lögtingslógin ella kunngerðin skal koma í gildi dagin eftir kunngerding, ella um hon skal koma í gildi ávísan dag. Er innihaldið í lögtingslógini ella kunngerðini av slíkum slag, at talan er um avgerandi broytingar í lóggávuni, eitt nú at broyta rættarstöðuna á fleiri ella á týdningarmiklum økjum, ella at tað er týdningarmikið at síggja, hvør var fevndur av gomlu ásetingunum, og hvør verður fevndur av nýggju ásetingunum, eigur lögtingslógin ella kunngerðin at verða sett í gildi ein ávísan dag, t.d. 1. januar, 1. juli o.s.fr. Hetta gevur borgarum, virkjum, almennum myndugleikum o.ø. eina freist at laga seg til nýggju broytingarnar. Í slíkum lögtingslógum og kunngerðum er ofta eisini neyðugt við skiftisreglum.

Gildiskoma

§ 11. Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. juli 2017.

3.1.3. Gildiskoma og virknaður

Tá ið orðið virknaður verður nýtt í gildiskomureglum, er neyðugt at minnst til, at virknaður bert er aftur í tíð. Hevur lögtingslógin ikki virknað aftur í tíð, verður orðið virknaður ikki nýtt, men í staðin verður ásett nær lögtingslógin kemur í gildi.

Gildiskoma og virknaður

§ 11. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og hevur virknað frá 1. januar 2017.

(“í gildi dagin eftir” er her ein dagur, sum liggur aftan á virknaðin av lögtingslógini, t.d. 15. februar 2017)

Snýr áseting seg um at áleggja skatt, so kann virknaður ikki fara aftur um framløgudagin á Løgtingi, sambært § 41, stk. 2 í stýrisskipanarlógini.

Gildiskoma og virknaður

§ 11. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og hevur virknað frá framløgudegnum.

3.1.4. Gildiskoma og galdandi frá

Á ávísnum øki, t.d. tá ið tað snýr seg um útgjald av veitingum, sum verða útgoldnar frammanundan, er tað neyðugt at nágreina, hvørjar veitingar tær nýggju reglurnar skulu vera galdandi fyri. Í slíkum førum ber ikki til at áseta, at lógin kemur í gildi 1. januar, tí tað er neyðugt longu í desember at hava heimild at gjalda út eina veiting fyri januar, sum skal gjaldast forút. Hugsast kann, at lögtingslógin sjálv kemur í gildi tann 5. desember 2017, men at nýggju ásetingarnar skulu vera galdandi fyri útgjald av veitingum fyri januar 2018 og frameftir.

Dømi:

§ 31. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og er galdandi fyri útgjald av veitingum frá og við januar 2018.

(“í gildi dagin eftir” er í hesum føri ein dagur, sum er áðrenn virknaðin av lögtingslógini, t.d. 5. desember 2017)

3.1.5. Gildiskoma og úrgildisseting

Skal lögtingslóg ella kunngerð setast úr gildi, samstundis sum nýggja uppskotið kemur í gildi, verður gjørt soleiðis.

Dømi: Lögtingslóg nr. 76 frá 27. mai 2005 um at leggja virksemið hjá Postverk Føroya í P/F Postverk Føroya:

Gildiskoma og úrgildisseting

§ 4. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd, og samstundis fer úr gildi lögtingslóg nr. 17 frá 31. mars 1976 um Postverk Føroya.

3.1.6. Serligt um gildiskomu og skiftisreglur í broytingarlóg

Hevur gildiskomuásetingin ella skiftisregluásetingin í einari broytingarlóg ella broytingarkunngerð fleiri stykki, verður “*stk. 1*” eisini tilskilað í greinini:

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um ...

§ 1

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um ..., sum broytt við ..., verða gjørdar hesar broytingar:

1. ...

2. ...

§ 2

Stk. 1. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Stk. 2. Tey, ið byrja útbúgvingina áðrenn 1. august 2011, eru fevnd av ...

3.1.7. Broytingar í gildiskomu ella skiftisreglum

Skulu broytingar gerast í gildiskomuni ella í skiftisreglunum, sí nr. 2.1.2.1 um broyting í broytingarlögtingslóg, sum er í gildi.

3.1.8. Útseting av gildiskomu

Í ávísium førum kann vera neyðugt at útseta gildiskomuna av einari løgtingslóg heilt ella partvíst. Gildiskoma eigur bara at verða útsett í undantaksføri. Er løgtingslógin t.d. tongd at aðrari lóggávu, har vissa ikki er um, nær hon kemur í gildi, kann tað verða heimilað avvarðandi landsstýrismanni at áseta gildiskomuna í kunngerð.

Meginreglan er, at øll løgtingslógin verður sett í gildi í einum. Heimildin til at seta løgtingslóg í gildi við kunngerð kann bara brúkast eina ferð. Tað skal havast í huga, um lógaruppskot hava slíkar ásetingar.

Verður avgjørt at útseta gildiskomu, eigur at verða væl grundgivið fyri tí.

Útseting av gildiskomu er ikki tað sama sum skiftisreglur, sí nr. 3.14 um skiftisreglur.

3.1.8.1. Útseting av gildiskomuni av heilari løgtingslóg

Dømi: Løgtingslóg nr. 51 frá 17. mai 2011 um ítróttavedding:

§ 14. Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð, nær løgtingslógin kemur í gildi.
Stk. 2. Samstundis sum løgtingslógin fær gildi, fer løgtingslóg nr. 34 frá 23. apríl 1999 um ítróttavedding o.a. úr gildi.

3.1.8.2. Útseting av gildiskomuni av parti av løgtingslóg

Dømi: Løgtingslóg nr. 116 frá 24. november 2016 um Landsbanka Føroya og Føroya váðaráð:

§ 27. Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar 2017.
Stk. 2. §§ 2-5 koma í gildi 1. oktober 2016.
Stk. 3. Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð, nær kapittul 2 í løgtingslógini kemur í gildi.
Stk. 4. Løgtingslóg nr. 140 frá 20. desember 2012 um landsins gjaldførís- og skuldarfyrising fer úr gildi 1. januar 2017.

3.1.8.3. Útseting av gildiskomuni av parti av lögtingslóg, og at ymiskir partar kunnu hava ymiska gildiskomu

Dømi: Lögtingslóg nr. 71 frá 30. mai 2011 um at broyta lögtingslóg um sjómenn, lögtingslóg um trygd á sjónum og lögtingslóg um manning av skipum:

§ 4

Landsstýrismaðurin ásetur í kunngerð, nær henda lögtingslóg kemur í gildi, og um at ásetingar í hesi lögtingslóg kunnu fáa ymiska gildiskomu.

Dømi um ígildisseting við kunngerð: Kunngerð nr. 103 frá 22. juli 2013 um gildiskomu av reglum í lögtingslóg um sjómenn, lögtingslóg um trygd á sjónum og lögtingslóg um manning av skipum:

Við heimild í § 4, stk. 1 í lögtingslóg nr. 71 frá 30. mai 2011 verður ásett, at § 1, nr. 1-30, nr. 32-37 og nr. 39-43, § 2, nr. 1-11 og § 3, nr. 1-14 í lögtingslóg nr. 71 frá 30. mai 2011 um at broyta lögtingslóg um sjómenn, lögtingslóg um trygd á sjónum og lögtingslóg um manning av skipum kemur í gildi 20. august 2013.

3.1.9. Tíðaravmarkaðar ásetingar

Tíðaravmarkaðar ásetingar verða nýttar í tveimum førum.

Fyrri førið er, tá ið ávísar ásetingar í lögtingslóg ella kunngerð bara skulu hava gildi eitt ávíst tíðarskeið, t.d. eina ávísa árstíð. Tá ið ásetta tíðarskeiðið er farið, er lögtingslógin ella kunngerðin framvegis í gildi, men innihaldsliga hevur lögtingslógin ella kunngerðin ikki longur virknað. Sí niðanfyri í nr. 3.1.9.1 um tíðaravmarkaðar ásetingar, sum ikki fara úr gildi.

Seinna førið er, tá ið ávísar ásetingar í lögtingslóg ella kunngerð verða broyttar í ávíst tíðarskeið, men at hesar broytingar skulu broytast aftur, tá ið tíðarskeiðið er runnið. Hetta verður t.d. nýtt, tá ið skattur ella avgjald skal hækkast ella lækkast ávíst tíðarskeið, men síðani aftur skal lækkast ella hækkast, tá ið tíðarskeiðið er runnið. Ásetingarnar kunnu broytast aftur til tað, sum tær upprunaliga vóru, ella kunnu broytast til nakað nýtt. Tað skal ásetast í broytingarlógini, hvat ásetingarnar skulu broytast til, tá ið tíðarskeiðið er runnið. Sí niðanfyri í nr. 3.1.9.2 um tíðaravmarkaðar ásetingar, sum skulu broytast aftur til upprunaásetingarnar.

3.1.9.1. Tíðaravmarkaðar ásetingar, sum ikki fara úr gildi

Hetta verður t.d. nýtt í lóggávu innan fiskivinnuna, har ávísur fiskiskapur verður ásettur fyri serstaka árstíð ella ár. Nýggj løgtingslóg ella kunngerð verður gjørd fyri hvørja serstaka árstíð ella ár. Tá verður tann eldra løgtingslógini ella kunngerðin ikki sett úr gildi, m.a. tí at TAKS metir, at tað er neyðugt, at løgtingslógini ella kunngerðin er í gildi, um teir skulu kunna panta fyri skuld o.tíl., ið skyldast sambært ásetingum í løgtingslógini ella kunngerðini. Hesar rættarreglur verða skrásettar sum “søguligar” í logir.fo. Tað merkir, at tær eru í gildi, men hava ikki týdning longur.

**Løgtingslóg
um
serstakar treytir fyri fiskiskapi eftir makreli, norðhavssild og svartkjaftri
og botnfiski í Barentshavinum í 2017**

§ 1. ...

§ 2. ...

[...]

§ 10. Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar 2017.

3.1.9.2. Tíðaravmarkaðar ásetingar, sum skulu broytast aftur til upprunaásetingarnar

Tíðaravmarkaðar ásetingar, sum skulu broytast aftur til upprunaásetingarnar, verða nýttar um, t.d. ein skattahækking ella skattalækking bara skal vera galdandi eitt ávíst tíðarskeið. Tá er neyðugt samstundis at taka støðu til, hvat skal vera galdandi, tá ið tær tíðaravmarkaðu ásetingarnar fara úr gildi aftur. Verður støða ikki tikin til hetta í løgtingslógini ella kunngerðini, kemur einki í staðin fyri tær tíðaravmarkaðu ásetingarnar. Tær upprunaligu ásetingarnar, sum vóru undan teimum tíðaravmarkaðu ásetingunum, koma ikki sjálvvirkandi aftur í gildi.

Dæmi um tíðaravmarkaðar ásetingar, sum skulu broytast aftur til upprunaásetingina:

Uppskot til	
Løgtingslóg um broyting í lögtingslóg um ...	
<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>Í lögtingslóg nr. ... frá ... um ..., sum broytt við ..., verða gjørdar hesar broytingar:</p> <p>1. Í § 5, stk. 2 verður “25%” broytt til: “30%”.</p> <p>2. Í § 7, stk. 3 verður “25%” broytt til: “30%”.</p>	<p>3. Í § 5, stk. 2 verður “30%” broytt til: “25%”.</p> <p>4. Í § 7, stk. 3 verður “30%” broytt til: “25%”.</p> <p style="text-align: center;">§ 2</p> <p><i>Stk. 1.</i> § 1, nr. 1 og 2 koma í gildi 1. juli 2014.</p> <p><i>Stk. 2.</i> § 1, nr. 3 og 4 koma í gildi 1. januar 2015.</p>

Tíðaravmarkað áseting er ikki tað sama sum sólseturáseting. Við tíðaravmarkaðum ásetingum er lögtingslógin ella kunngerðin framvegis í gildi, tá ið tíðarskeiðið er farið, meðan ein sólseturáseting hevur við sær, at lögtingslógin ella kunngerðin fer úr gildi, sí nr. 3.1.10. um sólseturáseting.

Dæmi um lögtingslóg við tíðaravmarkaðum ásetingum er lögtingslóg nr. 117 frá 15. desember 2014 um broyting í lögtingslóg um landsskatt og kommunuskatt (skattalógin) (tilfeingisskattur 2015) lögtingsmál nr. 11/2014, og lögtingslóg nr. 89 frá 18. august 2014 um broyting í lögtingslóg um vinnuligan fiskiskap (fiskidagar 2014/15), lögtingsmál nr. 1/2014.

3.1.10. Sólseturáseting

Ein sólseturáseting ásetur, at ein lögtingslóg ella kunngerð fer úr gildi ein ávísan dag. Hetta kann vera tí, at Løgtingið vil, at ein lögtingslóg skal endurskoðast innan ávíst tíðarskeið, og at landsstýrismaðurin á økinum skal leggja uppskot til nýggja lögtingslóg fyri Løgtingið, sum skal fáa gildi, áðrenn ella samstundis sum tann gamla lógin fer úr gildi.

Sum høvuðsregla verður mælt frá at nýta sólseturásetingar í lóggávu. Mælt verður heldur til at skriva í almennu viðmerkingarnar, at lögtingslógin skal endurskoðast innan ávíst tíðarskeið ella at brúka eina áseting um endurskoðan, sí nr. 3.1.11 um áseting um endurskoðan.

Løgtingslógir og kunngerðir fara úr gildi tann dagin, ið sólseturásetingin ásetur. Um nýggj ella endurskoðað lóggáva tá ikki er sett í gildi, er eingin løgtingslóg á økinum. Fer løgtingslógin úr gildi, fara somuleiðis allar kunngerðir úr gildi, ið hava heimild í løgtingslógini.

Er løgtingslóg farin úr gildi, ber ikki til at endurreisa hana. Tá má nýggj løgtingslóg setast í gildi. Verður sólseturáseting ásett, verður mælt til at brúka 31. desember sum endadag.

3.1.10.1. Sólseturáseting og gildistíð

Í kunngerð, sum skipar viðurskifti fyri eitt ávíst tíðarskeið í senn, t.d. kunngerðir um ymiskan fiskiskap í einum ári, verður sólseturáseting brúkt. Tá verður hon vanligi nevnd gildistíð.

Dømi: Kunngerð nr. 194 frá 29. desember 2017 um at skipa fiskiskapin eftir svartkjafti við fiskiførum undir feroyskum flaggi í 2018:

Gildistíð

§ 27. Henda kunngerð kemur í gildi 1. januar 2018 og fer úr gildi 31. desember 2018.

3.1.10.2. Sólseturáseting í verklagslóg

Verklagslógir hava altíð sólseturáseting, tí hesar løgtingslógir bara skulu hava gildi, til verklagið er liðugt. Tá ið verklagið er endað, hevur løgtingslógin tænt sínum endamálið og hevur ongan týdning longur. Sí nr. 1.1.9 um verklagslógir.

Dømi: Løgtingslóg nr. 43 frá 26. mai 2008 um at byggja skúladepil í Tórshavn:

§ 2. Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og fer úr gildi 31. desember 2017.

3.1.10.3. Broyting í sólseturáseting

Skal sólseturásetingin broytast, t.e. leingjast, stytast ella takast av, verður hetta gjørt í eini broytingarlóg ella broytingarkunngerð.

Dømi: Løgtingslóg nr. 73 frá 29. mai 2017 um broyting í løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um fuglaveiðu o.a.:

§ 1

Í løgtingslóg nr. 48 frá 15. mai 2014 um broyting í løgtingslóg um fuglaveiðu o.a. verður í § 2 “1. juni 2017” broytt til: “1. juni 2020”.

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

3.1.11. Áseting um endurskoðan

Í ávísam førum kann tað vera soleiðis, at tað verður mett at vera gagnligt at seta í løgtingslógina, at landsstýrismaðurin í einum ávísam løgtingsári skal seta fram broytingaruppskot um endurskoðan av løgtingslógini. Hetta kann verða grundað á, at tað verður mett at vera neyðugt, at løgtingslógin eigur at verða eftirmett, tá ið hon hevur virkað í eina tíð.

Hetta kann t.d. vera í førum, tá ið løgtingslógin sambært sínum innihaldi er ein nýskipan ella royndarskipan, sum, tá ið ein ávís tíð er liðin, eigur at verða endurskoðað. Tíðarskeiðið verður sett til minst 2 ár og upp til 5 ár, fyri at tað skal vera eitt rímligt grundarlag at meta um royndirnar higartil við løgtingslógini. Tá ið tíðarskeiðið er farið, leggur landsstýrismaðurin fram løgtingslógaruppskot um broytingar ella tillagingar í løgtingslógini, um tørvur er á tí.

Ofta eru tað eisini politisk atlit, sum kunnu gera tað neyðugt, at áseting um endurskoðan verður sett í løgtingslógina.

Áseting um endurskoðan verður orðað soleiðis:

§ 20. Landsstýrismaðurin setir í lögtingsárinum 2021 fram lögtingslógarruppskot um endurskoðan av lögtingslógini.

Viðvíkjandi Løgtinginum hevur endurskoðan við sær, at tað t.d. eftir 2 ella 5 árum skal verða lagt uppskot til broyting í lögtingslógini fyri Løgtingið.

Í viðmerkingunum til broytingarlógarruppskotið eigur at verða greitt frá bakgrundini fyri høvuðslógini, yvirskipaðu endamálnum við lógini, og hvørji ítøkiligu málini ella eydnukrøvini við lógini eru. Eisini eigur at verða greitt frá, hvussu lögtingslógini hevur virkað. Til at lýsa hetta eigur stjórnarráðið at hava fingið ummæli frá teimum myndugleikum, stovnum, felagskapum o.tíl., sum vóru við í fyrireikingararbeiðnum, tá ið lógarruppskotið á fyrsta sinni varð gjørt, har tað sæst, í hvønn mun ummælispártarnir halda, at lógin livir upp til tey ítøkiligu endamálini.

Stjórnarráðið eigur harafturat at greiða frá síni egnu meting, um lógin livir upp til tey ítøkiligu endamálini ella eydnukrøvini, og um fyritreytirnar eru broyttar, síðani lógin var samtykt. At enda eigur frágreiðingin at hava eina niðurstøðu, sum lýsir eina samlaða meting av, um lógin hevur virkað eftir ætlan, og hvørjar broytingar mugu gerast í lógini.

Um stjórnarráðið eftir at hava fingið ummæli frá teimum myndugleikum, stovnum, felagskapum o.tíl., sum vóru við í fyrireikingararbeiðnum, tá ið lógarruppskotið á fyrsta sinni varð gjørt, saman við teimum kemur til ta niðurstøðu, at tørvur ikki er á lógarbroytingum, verður broytingarruppskotið í staðin orðað soleiðis, at ásetingin um endurskoðan (í døminum uppiðvir: § 20) verður strikað.

3.2. ÚRGILDISSETINGARREGLUR

Úrgildissetingarlógir verða tækniliga settar upp eins og lögtingslógir.

3.2.1. Skabelónir til lögtingslógaruppskot og kunngerðaruppskot um úrgildisseting

Uppskotið verður skrifað í Word-skabelónina, ið lógartænastan hefur gjört til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tæknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni

3.2.2. Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð ávísan dag

Um tað verður mett at hava týdning fyri borgaran o.o. at vita, júst nær lögtingslógin ella kunngerðin fór úr gildi, verður mælt til at seta lögtingslóg ella kunngerð úr gildi ávísan dag.

Dømi:

**Lögtingslóg
um
at seta úr gildi lögtingslóg um upphald á stovni o.tíl.**

Lögtingslóg nr. 108 frá 22. desember 1999 um upphald á stovni o.tíl. verður sett úr gildi 1. januar 2012.

3.2.3. Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð dagin eftir kunngerð

Um tað ikki verður mett neyðugt at áseta ein ávísan dag, tá ið lögtingslógin ella kunngerðin skal fara úr gildi, verður ongin dagur settur inn í uppskotið. Tá ið ongin ávísur dagur er ásettur, kemur uppskotið í gildi dagin eftir, at tað er kunngjørt í Kunngerðablaðnum.

Dømi:

**Lögtingslóg
um
at seta úr gildi lögtingslóg um rættarskipanarnevnd**

Lögtingslóg nr. 65 frá 26. mai 2011 um rættarskipanarnevnd verður sett úr gildi.

3.2.4. Úrgildisseting av lögtingslóg ella kunngerð við skiftisreglum ávísan dag

Tá ið úrgildissetingarlógin ella kunngerðin hevur fleiri ásetingar, t.d. skiftisreglur, verður §-tekn nýtt eins og í vanligum lögtingslógum.

Lögtingslóg um at seta úr gildi lögtingslóg um feroyskan happadrátt

§ 1. Lögtingslóg nr. 49 frá 15. juni 1950 um feroyskan happadrátt verður sett úr gildi.

§ 2. Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. januar 2011.

Stk. 2. Vinningar, ið ikki eru avheintaðir eftir freist, sett í almennari lýsing, falla aftur til feroyska happadráttin.

Stk. 3. Møguligt yvirskot av happadráttinum í sambandi við avtøku av lögtingslógini verður býtt soleiðis, at 1/3 verður latin til Í.S.F., og 2/3 verða settir í grunn, ætlaður brekaðum.

3.2.5. Úrgildisseting av lögtingslóg í eini broytingarlóg, sum broytir aðra lögtingslóg

Í fòrum, tá ið ein lögtingslóg verður sett úr gildi sum ein fylgibroyting til eitt lógaruppskot, sum ásetir nýggjar reglur fyri økið, skal úrgildissetanin av lögtingslógini setast inn í heitið á lógaruppskotinum. Sí eisini nr. 2.1.4.1. um fylgibroytingar í aðrari lóggávu.

Dømi:

Í broytingarlógini niðanfyri vórðu nýggjar ásetingarnar um dagpening til fiskimenn settar inn í lögtingslóg um dagpening vegna sjúku o.a. Í somu broytingarlóg varð lögtingslóg um sjúkratrygd til fiskimenn sett úr gildi.

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um dagpening vegna sjúku o.a. og úrgildisseting av lögtingslóg um sjúkratrygd til fiskimenn (Sjúkratrygd til fiskimenn tikin upp í dagpeningaskipanina)

§ 2

Stk. 1. Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. januar 2017, og samstundis fer lögtingslóg nr. 30 frá 19. mai 2004 um sjúkratrygd til fiskimenn úr gildi.

Stk. 2. Umsókn um sjúkratrygd, sum fevnir um fráverutíðarskeið, sum byrjar í 2016, verður viðgjørd eftir reglunum í lögtingslógini um sjúkratrygd til fiskimenn, og sjúkratrygd verður í mesta lagi veitt í samfeldar 75 dagar.

Stk. 3. Umsókn um dagpening, ið fevnir um fráverutíðarskeið, sum byrjar í 2016, verður viðgjørd eftir reglunum í dagpeningalógini, sum galda áðrenn 1. januar 2017.

3.3. AFTURVIRKANDI VIRKNAÐUR

Tað er ein meginregla í einum rættarsamfelagi, at ein borgari bara er bundin av galdandi rætti. Fyri at lóggáva skal verða galdandi, skal hon hava verið viðgjørd á Løgtingi triggjar ferðir, har ein meiriluti við 3. viðgerð hevur samtykt løgtingslógaruppskotið. Seinast 30 dagar eftir hesa samtykt skal lögmaður hava staðfest løgtingslógaruppskotið, og síðan skal hon vera kunngjørd á lógásettan hátt. Ikki fyrr enn eftir, at hon er kunngjørd, er lógin galdandi rættur og bindandi fyri borgaran.

Hóast ein løgtingslóg ella kunngerð ikki kann handhevjast, fyrr enn hon er kunngjørd, kunnu tær hava ásetingar, sum gera, at tær innihaldsliga hava virknað aftur í tíð. Hetta merkir, at hendingar, sum fóru fram, áðrenn hesar løgtingslógir ella kunngerðir vórðu kunngjörðar, verða fevndar av ásetingunum í slíkari løgtingslóg ella kunngerð. Løgtingslógir ella kunngerðir verður táknað at hava afturvirkandi virknað.

Afturvirkandi virknaður gongur ímóti grundleggjandi meginreglum í einum rættarsamfelagi, og tí eiga slíkar ásetingar bara at verða nýttar í undantaksføri. Tað skal altíð verða grundgivið fyri, hví tað verður mettt at vera neyðugt, at ásetingar skulu hava afturvirkandi virknað. Eru ásetingarnar tyngjandi fyri borgaran, krevur hetta enn gjøllari grundgeving. Ásetingar um at áleggja ella hækka revsing kunnu ikki hava afturvirkandi virknað.

Mælt verður frá at nýta ásetingar við afturvirkandi virknaði, serliga táknað ásetingarnar eru tyngjandi.

3.3.1. Afturvirkandi virknaður í løgtingslóg

Í løgtingslóg er møguligt at áseta, at løgtingslógir ella partar av henni skulu hava afturvirkandi virknað. Í grundlógini eru ikki ásetingar, ið forða tí. Tó er í grein 7, stk. 1 í Evropeiska mannarættindasáttmálanum ásett, at revsing ikki kann verða áløgd ella hækkað við afturvirkandi virknaði. Henda áseting er eisini galdandi í Føroyum.

Dømi við upprunalóg, har øll løgtingslógir skal hava virknað frá ávísum degi:

§ 29. Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og hevur virknað frá 1. juli 2012.

Dømi við upprunalóg, har ávísar ásetingar skulu hava virknað frá ávísum degi:

§ 30. Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.
Stk. 2. §§ 4, 5 og 6 hava tó virknað frá 1. august 2013.

Dømi við broytingarlóg (framløgd í oktober 2015), har ávísar ásetingar skulu hava virknað frá ávísnum degi:

§ 2

Stk. 1. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Stk. 2. Keypari kann fáa meirvirðisgjaldið endurgoldið av hitapumpum og tøkni til hitaskipanir, fevnd av ásetingini í § 1, nr. 1 í hesi lögtingslóg, um keypið er farið fram eftir 1. januar 2015. Umsókn skal latast TAKS í seinasta lagi 31. mars 2016.

3.3.2. Serligt um skatt viðvíkjandi afturvirkandi virknaði

Stýrisskipanarlógin hevur eina seráseting, ið snýr seg um afturvirkandi virknað viðvíkjandi skatti:

Lögtingslóg um stýrisskipan Føroya

§ 41. ...

Stk. 2. Beinleiðis ella óbeinleiðis skattur kann ikki verða álagdur fyri inntøkur, innflutning, útflutning, sølu, gjald ella tílíkt, sum er farið fram í tíðini, áðrenn lögtingslógaruppskot um hetta varð lagt fyri lögtingið.

Tá ið tað snýr seg um álegging av skatti, er tískil ikki gjørligt at áseta virknaðin at vera framman undan dagfestingina, tá ið uppskotið varð lagt fyri Løgtingið.

Dømi um afturvirkandi virknað, tá ið tað snýr seg um álegging av skatti:

§ 31. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Stk. 2. §§ 7 og 8 hava tó virknað frá framløgudegnum á Løgtingi.

3.3.3. Afturvirkandi virknaður í kunngerð

Í kunngerð er eisini gjørligt at áseta afturvirkandi virknað, tá ið talan er um ásetingar, ið ikki eru tyngjandi. Tó er ikki gjørligt í kunngerð at áseta afturvirkandi virknað, tá ið talan er um ásetingar, ið eru tyngjandi. Ikki uttan so, at hesin móguleiki er greitt heimilaður í lögtingslóg.

3.4. KÆRUREGLUR

Tá ið tað snýr seg um lóggávu, har almennir myndugleikar skulu taka avgerðir, t.d. játta borgaranum veitingar, eitt nú ymsar almannaveitingar, útflýggja loyvi ella onnur rættindi til borgara ella fyrítøku, skal støða takast til, hvørjar kærureglur skulu galda.

3.4.1. Kærureglur eftir fyrisitingarrættinum

Eru ongar kærureglur ásettar í løgtingslógini, ásetur fyrisitingarrætturin, at kærast kann til tann myndugleikan, ið er yvirskipaður í mun til tann myndugleika, ið tók avgerðina, t.d. frá einum stovni undir einum stjórnarráði til viðkomandi landsstýrismann. Er onki ásett um kærufreist, er ongin freist at kæra avgerðina. Avgerðin hjá landsstýrismanninum er endalig innan fyrisitingina.

Støða eigur at verða tikin til, um kærumøguleikarnir skulu fylgja fyrisitingarrættinum ella um kærast skal til serstakan kærummyndugleika, t.d. eina kærunevnd. Tað er góður lóggávusiður at áseta reglur um kæru og kærufreist í lógini, eisini tá ið kærast kann til landsstýrismannin.

Er ætlanin, at landsstýrismaðurin skal kunna leggja sínar fyrisitingarligar heimildir til ein undirskipaðan stovn, eigur samstundis í lógaruppskotinum at vera tikin støða til, um avgerðirnar hjá undirskipaða stovninum skulu kunna kærast til landsstýrismannin ella til eina kærunevnd. Tað krevst beinleiðis heimild í løgtingslóg at leggja kærummyndugleikan til eina kærunevnd og at skerja kærummyndugleika upp til landsstýrismannin.

Tað eigur eisini at vera ásett tíðarfreist fyri, nær ein kæra skal vera latin inn. Er eingin kærufreist ásett, kann ein kæra altíð verða latin inn. Hon kann tí í roynd og veru latast inn fleiri ár eftir, at sjálv avgerðin varð tikin. Vanliga er kærufreistin 4 vikur.

Dømi: Løgtingslóg nr. 83 frá 17. mai 2000 um eftirskúlar:

§ 22. Avgerð, sum skúlastýri og leiðari skúlans hava tikið, kann verða kærð til landsstýrismannin í seinasta lagi 4 vikur eftir, at avgerðin er fráboðað.

3.4.2. Kærureglur eftir kommunurættinum

Kommunurnar hava serliga heimild at virka eftir bæði sambært stýrisskipanarlógini og grundlógini.

Løgtingslóg um stýrisskipan Føroya Kommunurnar

§ 56. Rættur kommunanna at skipa egin viðurskipti undir eftirliti landsstýrisins verður ásettur í løgtingslóg, m.a. í hvønn mun kommunur og millumkommunufelagsskapir kunnu skuldbindast við láni, borgan o.ø.

Kommunurnar eru sjálvstøðugar fyrisitingarligar eindir. Tær eru ikki eins og vanligir landsstovnar undirskipaðir einum landsstýrismanni. Kommunala eftirlitið hevur lógareftirlit við kommununum, t.e. hevur eftirlit við, um kommunurnar í virki sínum halda ásettar lógarreglur (legalitetsaftirlit), men kommunala eftirlitið er ikki ein vanligur kærmyndugleiki viðvíkjandi kommunalum avgerðum, sum ónøgdir borgarar kunnu kæra ítøkiligar avgerðir til.

Skulu avgerðir hjá kommununum kunnu kærast til landsstýrismannin, ella til ávísa kærunevnd, skal hetta verða ásett beinleiðis í løgtingslógini.

Dømi: Løgtingslóg nr. 19 frá 7. apríl 2014 um heimatænastu, eldrarøkt o.a.:

Løgtingslóg um heimatænastu, eldrarøkt o.a.

Tænastur, skipanir og tilboð

§ 2. Kommunurnar hava ábyrgdina av virkseminum eftir hesi løgtingslóg.

Eftirlit og kæra

§ 19. Kommunurnar hava eftirlit við bústøðum, tænastrum og tilboðum eftir hesi løgtingslóg.

Stk. 2. Kommunan kann steðga virksemin og tænastrum sambært hesi løgtingslóg, um krøvini í løgtingslógini ikki verða hildin.

Stk. 3. Landsstýrismaðurin kann áseta nærri reglur um eftirlit.

§ 20. Avgerðir um tænastrum sambært hesi løgtingslóg kunnu kærast til kærunevndina í Almanna- og heilsumálum.

Stk. 2. Kærast skal innan 4 vikur eftir, at kærarin hevur fingið skrivliga fráboðan um avgerðina.

3.4.3. Kærunevndir o.tíl.

Tað krevst altíð beinleiðis heimild í lögtingslóg at skerja fyrisitingarliga kærumöguleikan. Hetta kann verða gjørt við at seta í lögtingslógina, at avgerðir skulu kærast til eina ávísa kærunevnd, og at avgerðirnar hjá kærunevndini eru endaligar innan fyrisitingina.

Dømi: Lögtingslóg nr. 74 frá 8. mai 2001 um dagpening vegna sjúku o.a.:

§ 25. Avgerðir eftir hesi lóg, sum eru tiknar av Almannaverkinum ella øðrum myndugleika sambært § 22, stk. 2, kunnu kærast til Kærunevndina í almanna- og heilsumálum innan 4 vikur eftir, at avgerðin er fráboðað viðkomandi.

Dømi um ymiskar kærúsetingar: Lögtingslóg nr. 125 frá 20. juni 1997 um fólkkaskúlan:

§ 59. Avgerð, sum skúlamyndugleikin á staðnum, herímillum eisini leiðari skúlans, hevur tikið, kann verða kærð til landsstýrismannin í seinasta lagi 4 vikur, eftir at avgerðin er fráboðað, sbr. tó § 57, stk. 9.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin kann taka avgerð um, at kærur um sernámsfrøðiliga ráðgeving, stuðul og/ella serundirvísing, sbrt. § 4, stk. 3–5 verða lagdar til kærunevnd, ið tekur endaliga støðu til hesar kærur.

Stk. 3. Landsstýrismaðurin ger nærri reglur fyri vali av nevndarumboðum, samanseting av nevnd og kæruviðgerð hjá kærunevndini, sbrt. stk. 2.

3.5. SKATTIR, AVGJÖLD OG GJÖLD

Munur er á skattum og avgjöldum, fyrisitingarligum gjöldum og so eginrættarligum gjöldum, sí § 41 í stýrisskipanarlógini.

3.5.1. Skattir og avgjöld

Skattir og avgjöld kunnu bara verða ásett beinleiðis í lögtingslóg. Tað ber ikki til at áseta skattir og avgjöld í kunngerð. Landsstýrismaðurin kann í kunngerð áseta gjöld, um tey hava beinleiðis heimild í lögtingslóg.

Skattir og avgjöld eru eyðkend við, at upphæddin, ið verður kravd, ikki neyðturviliga samsvarar við ta tænastu, ið borgarin fær afturfyri. Tað kann eisini vera, at borgarin onga beinleiðis tænastu fær aftur fyri skattin ella avgjaldið. Peningurin, ið kemur inn, fer ikki á eina serstaka kontu ella til eitt oyramerkt endamál, men fer í landskassan.

3.5.2. Fyrisitingarlig gjöld

Gjöld, so sum nýtslugjöld, brúkaragjöld, gjöld fyri ymisk loyvi o.s.fr., eiga at hava heimild í lögtingslóg. Gjaldið eigur ikki vera hægri enn útreiðslurnar, sum eru av virkseminum í sambandi við ta ítøkiliga tænastuna ella veitingina.

Gjald verður ofta nýtt á økjum, har borgarin fær onkra beinleiðis tænastu frá einum almennum myndugleika, t.d. tá ið søkt verður um pass ella koyrikort, ella í sambandi við útskriving av loyvum av ymiskum slagi, t.d. vinnuloyvi og söluloyvi.

3.5.3. Áseting av fyrisitingarligum gjaldi í kunngerð

Fyri at kunna áseta gjald í kunngerð eigur beinleiðis heimild at vera í lögtingslóg. Eitt gjald eigur ikki at ásetast hægri enn veruligi kostnaðurin fyri ta tænastu, veiting o.tíl., ið gjaldið er fyri. Miðast skal eftir, at øll gjalda tað sama fyri somu tænastu.

Stjórnarráðið eigur at kunnu grundgeva fyri, hví tað metir, at gjaldið er innan fyri henda kostnað.

Dømi um heimild at áseta gjald í lögtingslóg nr. 43 frá 22. mai 1969 um vápn o.a.:

§ 3 h. Landsstýrismaðurin kann leggja sínar heimildir sbrt. § 3 b, stk. 3, § 3 d, § 3 e, stk. 1 og 2 og § 3 f til ein annan myndugleika ella almennan stovn. Ger landsstýrismaðurin tað, kann hesin myndugleikin ella stovnurin krevja gjald fyri sínar tænastur.

Dømi: Kunngerð nr. 93 frá 7. september 2016 um vápnaprógv:

Gjald fyri vápnaprógv og gestavápnaprógv

§ 21. Fyri at fáa vápnaprógv ella gestavápnaprógv útflyggjað skal rindast eitt gjald upp á 250 kr. til Umhvørvisstovuna.

3.6. EGINRÆTTARLIGAR GERÐIR

Tá ið almenna fyrisitingin ger sáttmálar ella líknandi eginrættarligar gerðir – tað sum á donskum kallast “privatretlige dispositioner” – er bert kapittul 2 og 8 í fyrisitingarlógini galdandi sambært § 2, stk. 2 og 3 í fyrisitingarlógini.

Løgtingslóg um fyrisitingarlóg

§ 2. Løgtingslógin er galdandi fyri viðgerðina av málum, har ein fyrisitingarmyndugleiki hevur ella fer at taka avgerð.

Stk. 2. Ásetingarnar í kapitli 2 um ógegni eru eisini galdandi fyri viðgerðina av málum um gerð av sáttmálum ella líknandi eginrættarligum gerðum.

Stk. 3. Ásetingarnar í kapitli 8 eru galdandi fyri alt virksemt innan almennu fyrisitingina.

Stk. 4. Landsstýrið kann áseta reglur um, at lógarinnar ásetingar annars heilt ella fyri ein part skulu verða galdandi fyri annað fyrisitingarvirkssemi enn nevnt í stk. 1.

Eginrættarligar gerðir kunnu bítast upp í tveir bólkar: keyp og søla. Tað eru ymiskar reglur galdandi, tá ið landsstýrismaðurin keypir ogn og rættindi, og so tá ið landsstýrismaðurin selur ogn og rættindi.

3.6.1. Keyp av ognum og rættindum

Við keyp av ognum og rættindum meinast við allar ognir, bæði fastogn, leysafæ, nýtslu-rættindi o.a. Tá ið landsstýrismaðurin keypir ognir, ella rættindini, hevur hetta við sær eina útreiðslu fyri landskassan. Keyp av ognum og rættindum krevja tí heimild í fíggjarlóg. Henda heimild kann vera ítøkilig, t.d. ávísa upphædd at byggja ein bygning fyri, ella henda heimild kann vera meiri yvirskipað, t.d. ávísa upphædd til lön og rakstur.

Løgtingslóg um stýrisskipan Føroya

Fíggjarmál landsins

§ 43. Fyri 1. oktober á hvørjum ári leggur landsstýrið fyri Løgtingið uppskot um løgtingsfíggjarlóg fyri komandi álmanakkaár.

Stk. 2. Eingin útreiðsla má verða goldin, uttan at heimild er fyri henni í teirri fíggjarlóg, ella aðrari játtanarlóg, ið er í gildi, tá ið ávíst verður. Tó kann í tíðarskeiðinum fram til 1. apríl, eftir at fíggjarárið er endað, verða ávístur peningur av farnu fíggjarlógini fyri útreiðslur, ið havdar eru í farna fíggjarári.

Stk. 3. Um útlit eru til, at uppskot til fíggjarlóg ikki er liðugt viðgjørt fyri fíggjarársbyrjan, leggur landsstýrið fram uppskot um eina bráðfeingis játtanarlóg.

3.6.2. Søla av ognum og rættindum

Tá ið tað almenna selur av sínum ognum, t.d. bygning, skip, bil ella teldu, er talan um eina eginrættarlíga gerð. Eisini er talan um eina eginrættarlíga gerð, tá ið tað almenna selur síni rættindi, eitt nú til at fiska eina ávísa nøgd av fiski, ella rættindi til at nýta ein fjørð til aling ávíst tíðarskeið. Ein søla kann tó eisini innihalda støður, har fyrisitingarlig viðgerð fer fram, t.d. um tey, sum seljast skal til, skulu góðkennast frammanundan o.tíl.

Peningurin, sum tað almenna fær fyri eina eginrættarlíga gerð, t.e. söluprísurin, er eitt eginrættarligt gjald, í mun til eitt fyrisitingarligt gjald. Tað er einki ovara mark fyri, hvussu høgt eitt eginrættarligt gjald, t.e. sölukostnaðurin, kann vera. Øðrvísi er við tí enn við fyrisitingarliga gjaldinum, sum ikki kann vera hægri enn veruligi kostnaðurin av tænastruni. Aftur her kunnu støður íkoma, har ein partur skal gjalda bæði eitt eginrættarligt gjald, og eitt fyrisitingarligt gjald.

Søla av ognum og rættindum landsins er ikki ásett í løgtingslóg um stýrisskipan Føroya, men er ásett í løgtingslóg um landsins játtanarskipan. Løgtingslóg um landsins játtanarskipan skilir ímillum sølu av rakstrargøgnum, sum t.d. skrivstovuútgjöld, kt-útgjöld o.tíl., og so sølu av bygningum, lögum og skipum o.ø. Í kunngerð um lögújáttan er nágreinað, at søla av bygningum, lögum og skipum o.ø. krevur heimild í fíggjarlóg. Eisini ásetir kunngerð um lögújáttan, at bygningar, lögur og skip o.a. kunnu ikki avhendast, fyrr enn tey hava verið lýst alment til sølu.

Tá ið tað snýr seg um at lata privat troyta rættin, sum lögfrøðiliga liggur hjá tí almenna, eitt nú at fiska ella at nýta ávísan fjørð at ala í, verður tað vanligu ásett í viðkomandi lögtingslóg, hvussu hesin rættur skal latast. Hann kann latast ókeypiss ella seljast, eitt nú á uppboði. Verður hann latin ókeypiss, er hetta at meta sum ein og hvør onnur fyrisitingarlig avgerð. Verður hann seldur, eitt nú á uppboði, er hetta ein eginrættarlig gerð. Er einki ásett í lögtingslógini um, hvussu slíkur rættur skal latast, verður hann at lata við vanligari fyrisitingarligari avgerð, ókeypiss.

Dømi: Lögtingslóg nr. 161 frá 18. desember 2017 um fyrisiting av sjófeingi:

§ 16. Landsstýrismaðurin kann bjóða út á uppboði sum sөлukvota ella uppboðsárskvota rættindi uttan fyri føroyskan sjógv, sum í tíðarskeiðinum 2012–2016 ikki hava verið gagnnýtt ella bert lutvíst gagnnýtt. Undantikin eru rættindini skipað sambært § 15.

Stk. 2. Nøgdin, sum kann verða boðin út, er munurin millum 75% av heildarkvotuni ella fiskidagatalinum í 2018 og ta nøgd, sum samsvarar við tað, sum í miðal hevur verið gagnnýtt lutfalsliga hvørt einstakt ár av kvotuni ella fiskidøgunum í tíðarskeiðinum 2012–2016. Er miðalgagnnýttslan 75% ella meiri, verður einki boðið út.

3.7. ÁSETING AV SAMSKIFTISHÁTTUM

3.7.1. Um elektroniskt og talgilt samskifti

Í dagligari talu og í lóggávu verða hugtøkini elektroniskt samskifti og talgilt samskifti nýtt eitt sindur tilvildarlaga. Stutt er at siga, at alt talgilt samskifti er elektroniskt, men ikki alt elektroniskt samskifti er talgilt. T.d. er ein telda uppbygd av bæði elektroniskum og talgildum lutum. Teldupostar, teldufilur, sms, kt-skipanir, web-skipanir o.tíl. er alt talgilt.

Ein misskiljing sum ofta kemur fyri, er, at talgilt samskifti er tað sama sum trygt samskifti. Tað kann tað vera, men tað nýtast tað ikki at vera. Í Føroyum er í løtuni eingin trygg almenn talgild samskiftisskipan, sum t.d. eboks.dk í Danmark. Talgildu Føroyar arbeiða við at menna eina slíka skipan. Tí eigur tað at vera væl umhugsað, áðrenn tað verður sett sum krav, at borgarir ella vinnulív skulu samskifta talgilt við ein almennan myndugleika. Fyri at talgilt samskifti kann metast sum trygt, skal samskiftið vera bronglað. Bronglingin kann vera á ymiskum trygdarstöði.

3.7.2. Ásetingar um at nýta elektroniskt ella talgilt samskifti

Um tað skal vera kravt av borgara ella fyrirøku, at tey skulu samskifta við almennu fyrisitingina elektroniskt ella talgilt, krevur hetta heimild í løgtingslóg. Tað er tí ikki gjørligt hjá almennum myndugleika t.d. einans við eini áseting í kunngerð at krevja, at samskifti við myndugleikan skal vera elektroniskt ella talgilt, eitt nú gjøgnum teldupost ella gjøgnum ávísar telduskipan. Løgtingsins umboðsmaður hevur eisini viðgjørt spurningin í fleiri málum: J. nr. 201300055 um klagu um talgildar umsóknir um lestrarstuðul, 14/0048 um talgildar lønarseðlar og 18/00094 um talgilda plássbókingarskipan á dagstovnaøkkinum.

Dømi: Løgtingslóg nr. 161 frá 18. desember 2017 um fyrisiting av sjófeingi:

§ 39. ...

Stk. 3. Landsstýrismaðurin kann áseta reglur um, at upplýsingar skulu skrásetast og sendast myndugleikanum elektroniskt, og kann áseta nærri reglur um elektroniska samskiftið.

Dømi: Løgtingslóg nr. 23 frá 20. mars 2018 um bókhald (Bókhaldslógin):

Samskipti

§ 2. Landsstýrismaðurin kann áseta reglur um, at skrivligt samskipti við myndugleikar um viðurskipti, sum eru fevnd av hesi løgtingslóg ella reglum, givnar við heimild í hesi løgtingslóg, skal vera talgilt.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin kann áseta nærri reglur um talgilt samskipti, undir hesum reglur um nýtslu av ávísnum kt-skipanum, serligum talgildum formatum og talgildari undirskrift o.tíl.

3.7.3. Ásetingar um at nýta trygt talgilt samskipti

Tað at ásett verður, at samskiptast skal talgilt við almennu fyrisitingina, merkir ikki samstundis, at hetta samskipti eisini er trygt. Til hetta krevst, at samskiptið verður bronglað. Bronglingin kann vera á ymiskum trygdarstöði. Í Føroyum er í lötuni eingin trygg almenn talgild samskiptisskipan, sum t.d. eboks.dk í Danmark. Talgildu Føroyar arbeiða við at menna eina slíka skipan. Skal landsstýrismaðurin kunna áseta, at trygt talgilt samskipti skal nýtast, eigur hetta at standa beinleiðis í heimildini.

3.7.4. Ásetingar um at nýta ávísa kt-skipan

Tá ið upplýsingar skulu latast almennum myndugleikum, kann tað í nøkrum førum vera neyðugt at áseta, at upplýsingarnar skulu latast í gjøgnum ávísa kt-skipan. Um henda kt-skipan er atkomilig í gjøgnum internetið, so verður hon ofta nevnd web-skipan, men tað er ikki neyðugt at nevna hetta í heimildini. Ein web-skipan er ein kt-skipan.

Dømi: Skattalógini:

§ 103 a. Landsstýrismaðurin kann áseta reglur um, at tær upplýsingar, sum nevndar eru í § 103, skulu fráboðast talgilt, og at dátuflutningur ímillum Hagstovu Føroya og TAKS skal fara fram talgilt. Landsstýrismaðurin kann eisini áseta reglur um talgilda fráboðan og um nýtslu av ávísnum kt-skipanum, serliga við atliti at talgildum sniði og talgildari undirskrift.

3.7.5. Ásetingar um at nýta ávíst filasnið

Tá ið upplýsingar skulu latast almennum myndugleikum, kann tað í nøkrum førum vera neyðugt at áseta, at upplýsingarnar skulu latast elektroniskt ella talgilt og í einum ávísum filasniði.

Dømi: Kunngerð nr. 146 frá 18. desember 2015 um talgildan roknskap:

§ 1. Upplýsingar, sum eru nevndar í § 103 í løgtingslóg um landsskatt og kommunuskatt, skulu fráboðast talgilt í PDF-sniði um eina sjálvavgreiðsluskipan hjá TAKS. Feløg, sum eru fevnd av roknskaparklassa B og C í ársroknskaparlógini, tó ikki íverksetarafeløg, sbrt. kapittul 19 a í vinnufelagalógini, skulu harumframt innan 1. januar 2018 lata upplýsingarnar í XBRL-sniði. Likamligir persónar og felagsskapir, sum ikki hava skyldu at gera ársroknskap sambært ársroknskaparlógini, kunnu ístaðin lata tær í 1. pkt. nevndu upplýsingar í EXCEL-sniði.

Stk. 2. Verða tær í stk. 1 nevndu upplýsingar latnar inn á annan hátt, enn ásett í stk. 1, verða tær mettar sum ikki latnar inn.

3.8. LUTAKAST

Fyrisitingarrætturinn ásetir, at öll málsviðgerð og allar avgerðir, sum fyrisitingin tekur, skulu vera sakligar og halda góðan fyrisitingarsíð. Lutakast gevur fyri partarnar í einum lutakasti eitt heilt tilvildarligt úrslit. Hesin háttur at fyrisita verður tí ikki roknaður at vera partur av eini sakligari málsviðgerð og krevur tí nágreiniliga lógarheimild.

Skal fyrisitingin í undantaksføri kunna brúka lutakast sum liður í málsavgerðini, so krevst greið lógarheimild fyri hesum. Hetta eigur einans at verða umhugsað í førum, har t.d. talan er um eitt stórt tal av umsóknum til nøkur fá loyvir ella tílíkt. Tað kann t.d. vera, at myndugleikin eftir at hava viðgjørt innkomnu umsóknirnar sambært treytunum ásettar í lögtingslógini umframt eftir sakligum fyrisitingarligum atlitum, er í tí støðuni, at tað eru fleiri umsóknir, sum allar lúka ásettu treytirnar, men at tað ikki eru loyvir til øll. Tá kann verða ásett, at endaliga býtið millum tær umsóknirnar, sum lúka treytirnar, verður avgjört við lutakasti.

Dømi: Kunngerð nr. 71 frá 7. mai 2018 um fiskiskapin eftir botnfiski, rækjum og krabba við fiskiførum undir føroyskum flaggi í grønlandskum sjógvi í 2018:

§ 3. ...

Stk. 4. Eru fleiri enn seks umsóknir, ið ætla til fiskiskap sama tíðarskeið, verður lutakast um, hvør sleppur til fiskiskap hetta tíðarskeiðið. Umsøkjari, sum ikki fær lut, verður fluttur til tíðarskeið, har pláss er. Eru fleiri umsøkjara til sama tíðarskeið, ið ikki fáa lut, og sum vilja hava annað tíðarskeið, har pláss er, verður aftur lutakast um, hvør umsøkjari fær atgongd til tíðarskeiðið, um tað ikki eru nóg nógv pláss tøk.

3.9. REVSIÁSETINGAR

3.9.1. Revsiásetingar í lögtingslóg

Revsiásetingar eiga bara at vera settar inn í lögtingslógina, um tað verður hildið at vera neyðugt at hava revsiásetingar fyri at rækka endamálinum við lögtingslógini.

Tað er ikki neyðugt at endurtaka slíkt, sum frammanundan er revsivert sambært revsilógini, so sum at geva skeivar upplýsingar í §§ 161-163 ella reglur um tagnarskyldu sambært §§ 152 og 152 a-152 f. Heldur ikki er neyðugt at endurtaka aðrar reglur sum t.d. reglurnar um inndrátt (konfiskatióin) í revsilógini § 75, §§ 76-76 a og §§ 77-77 a.

Tað skal eisini verða havt í huga, at sambært revsilógini § 19 fevnir revsing sambært serlóggevnu bæði um tilætlað og óviljað brot. Tí eigur í hvørjum einstøkum føri at verða umhugsað, um revsing eigur at verða avmarkað til tilætlað brot í serlóggevnu.

Tá ið revsing verður ásett í lögtingslóg, skal orðing sum “brot á hesa lögtingslóg verða revsað við ...” ikki verða brúkt. Tað skal greitt vísast til, hvørjar ásetingar í lögtingslógini ein kann revsast fyri. Um tað er ymisk revsing fyri brot á ásetingarnar, t.d. sekt og fongsul, skal eisini skiljast ímillum, hvørjar ásetingar kunnu revsast við sekt og hvørjar við fongsli.

Verður revsiheimild sett í lögtingslógina, ið heimilar revsiáseting í kunngerð, skal sjálv revsiramman standa í lögtingslógini. Somuleiðis skal standa í lögtingslógini, at brot á ásetingar givnar við heimild í hesi lögtingslóg kunnu revsast.

Dømi: Løgtingslóg nr. 161 frá 18. desember 2017 um fyrisiting av sjófeingi:

Revsing

§ 81. Er ikki harðari revsing ásett eftir aðrari lóg, verður tann revsaður við sekt, ið:

- 1) brýtur § 4, stk. 3, § 5-7, § 9, stk. 1, stk. 2, 2. pkt. og stk. 3, 2.-4. pkt., § 10, stk. 1-3 og stk. 10, § 11, stk. 1, 2. pkt., § 12, stk. 1, § 30, stk. 1, § 34, stk. 4-6, § 36, stk. 1 og 3, § 37, stk. 1, § 38, stk. 1, § 40, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 42, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2 og stk. 3, § 43, stk. 1 og 2, § 44, stk. 1, § 46, stk. 1, § 47, stk. 1, § 48, stk. 1, § 50, stk. 1, § 51, stk. 1, § 55, stk. 1 og 2, § 65, stk. 1, § 66, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, § 67, stk. 1, § 70, § 80, stk. 5,
- 2) ikki steðgar fiskiskapi, tá ið kvota er uppfiskað, hámark er rokkið, ella fiskidagar hjá fiskifari ella bólki eru nýttir,
- 3) fiskar á leiðum, har bráðfeingis veiðibann er ásett við heimild í § 69,
- 4) ikki fylgir treytum, knýttar at loyvum, latin sambært løgtingslógini,
- 5) ikki fylgir banni ella boðum, givin sambært løgtingslógini,
- 6) letur ósannar ella villleiðandi upplýsingar ella heldur aftur upplýsingum til nýtslu í próvførslu eftir løgtingslógini, ella sum eru kravdar sambært løgtingslógini, ikki letur neyðug skjøl, skjalprógv ella upplýsingar, sum skylda er eftir løgtingslógini ella við reglum, ásettar við heimild í løgtingslógini.

Stk. 2. Í reglum, ásettar við heimild í § 19, stk. 7, § 20, stk. 2, § 22, § 27, stk. 6 og 7, § 28, § 30, stk. 3, § 31, stk. 3, § 32, stk. 3, § 34, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2, § 36, stk. 4, § 37, stk. 2, § 38, stk. 2, § 39, § 40, stk. 2 og 3, § 42, stk. 5, § 43, stk. 3, § 44, § 45, § 46, stk. 3, § 47, stk. 2, § 48, stk. 2, § 49, stk. 2 og 5, § 50, stk. 2, § 55, stk. 3 og 4, § 58, stk. 5, § 65, stk. 2 og § 66, stk. 3 kunnu verða ásettar reglur um revsing við sekt.

Stk. 3. Felag og annar lögfrøðiligur persónur verða revsað sambært reglunum í kapitli 5 í revsilógini.

Stk. 4. Mál, sum verða viðgjørd eftir reglum í hesum kapitli, ella eftir reglum, sum eru givnar við heimild í stk. 2 í hesi grein, verða viðgjørd sum lögreglumál, samanber tó § 83. Rættartiltøkini í rættargangslógini í kapitli 72 um at leggja hald á og í kapitli 73 um rannsókn kunnu nýtast í sama mun sum í statsadvokatmálum.

Stk. 5. Sekt fyri ólógligan fiskiskap, sambært stk. 1 og 2, skal taka støði í avreiðingarvirðinum í viðkomandi fiskiskapi, um brotið kann metast at vera framt við vinningi ella sparing fyri eyga, umframt at atlit verður tikið at grovleika á brotinum.

Stk. 6. Er brot, sambært stk. 1, nr. 6, framt fyri at sleppa undan veiðigjaldi, uppboðssølugjaldi ella avreiðingargjaldi, skal sekt áleggjast við støði í gjøldunum, sum roynt er at sleppa undan.

3.9.2. Revsíasetingar viðvíkjandi lögfrøðiligum persónum

Tað skal verða ásett í lögtingslógini, um revsing eisini skal kunna verða lögð á lögfrøðiligar persónar. Lögfrøðiligir persónar eru allir teir persónar, sum ikki eru likamligir. Tað er ikki neyðugt at útgreina, hvørjar lögfrøðiligar persónar talan er um, sum t.d. partafeløg, smápartafeløg, íognarfeløg, feløg, grunnar, búgv, kommunur ella landsmyndugleikar. Hetta fylgir av ásetingini í revsilógini. Tá ið talan er um landsmyndugleikar og kommunur, so kunnu tey bert revsast fyri brot, sum eru framd sum liður í virksesemi, sum kann javnmetast við privat virksesemi, sí § 27, stk. 2

Revsilógin

5. kapitel Strafansvar for juridiske personer

§ 25. En juridisk person kan straffes med bøde, når det er bestemt ved eller i medfør af lov.

§ 26. Bestemmelser om strafansvar for selskaber m.v. omfatter, medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anpartsselskaber og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder.

Stk. 2. Endvidere omfatter sådanne bestemmelser enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de i stk. 1 nævnte selskaber.

§ 27. Strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan. For så vidt angår straf for forsøg, finder § 21, stk. 3, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Statslige myndigheder, myndigheder under hjemmestyret og kommuner kan alene straffes i anledning af overtrædelser, der begås ved udøvelse af virksomhed, der svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private.

Skal revsing kunnu áleggjast lögfrøðiligum persónum, verður tað gjørt við at vísa til reglurnar í kapitli 5 í revsilógini og verður orðað soleiðis:

§ 33. Feløg og aðrir lögfrøðiligir persónar, koma undir revsiábyrgd eftir reglunum í kapitli 5 í revsilógini.

3.9.3. Revsiramman í serlóggávu

Vanliga eigur revsiramman í serlóggávu ekki at vera sett hægri enn fongsul upp til 2 ár. Lógarbrot sum eru so álvarslig, at tey kunna hava við sær longri fongsulsrevsing, eiga at vera sett inn í revsilógina.

3.9.4. Revsiásetingar í kunngerð

Revsing kann einans verða ásett í kunngerð, um tað er heimilað í lögtingslóg. Revsingin kann ikki vera hægri, enn revsiramman í lögtingslógini heimilar.

Verður revsing ásett, skal tað neyvt vísast til tær ásetingarnar, sum kunnu hava revsing við sær. Tað ber ikki til einans at áseta, at “brot á hesa kunngerð verður revsað ...”.

Meginreglan er, at revsingin sambært kunngerð er sekt. Fongsulsrevsing eigur bara at verða sett inn í revsirammana, um tað er sannlíkt, at dómstólarnir vilja døma fongsulsrevsing fyri slík brot. Verður fongsulsrevsing sett inn í revsirammana, eigur henda revsing at vera avmarkað til tilætlað brot á kunngerðina.

Dømi: Kunngerð nr. 118 frá 16. desember 2010 um ozonoyðandi evni:

Við heimild í §§ 7, 8, 34 a, 34 d og 72 í lögtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988 um umhvørvisvernd, sum seinast broytt við lögtingslóg nr. 128 frá 22. desember 2008 og §§ 15, 29 og § 45 í lögtingslóg nr. 59 frá 17. mai 2005 um verju av havumhvørvinum, verður ásett:

§§ 1-17 ...

§ 18. Tann, ið brýtur ásetingarnar í § 4, § 5, stk. 2, § 6, § 7, stk. 1 og §§ 9-13 í hesi kunngerð, ella ikki aktar boð givin við heimild í kunngerðini, verður revsaður við sekt.

Stk. 2. Revsingin kann hækka til fongsul í upp til 1 ár undir umstøðum, samsvarandi teimum, nevndar í § 44, stk. 3 í lögtingslóg um verju av havumhvørvinum, ella í § 72, stk. 3 í lögtingslóg um umhvørvisvernd.

Stk. 3. Feløg og aðrir lögfrøðiligir persónar verða revsaðir sambært reglunum í kapitli 5 í revsilógini.

Stk. 4. Málini verða viðgjørd sum lögreglumál. Rættartiltøkini í kapittul 72 í rættargangslógini um at leggja hald á og í kapittul 73 um rannsókn, eru tó galdandi í sama mun sum í málum, sum verða viðgjørd av statsadvokatinum.

Dømi. Kunngerð nr. 152 frá 18. desember 2012 um loðsprógv og loðsfritøkuskjal o.a.:

Við heimild í § 5, § 9, stk. 3, § 12, stk. 2, § 14, stk. 1 og 2, § 16 og § 19, stk. 4 í lögtingslóg nr. 21 frá 16. mars 2012 um havnaløðsing verður ásett:

§§ 1-17 ...

§ 18. Við sekt verður tann revsaður, ið fremur brot á § 3. Á sama hátt verður tann revsaður, sum loðsar, hóast viðkomandi ikki hevur rætt til at loðsa, og tann sum ikki letur inn loðsprógv ella loðsfritøkuskjal samsvarandi § 2, stk. 3 og § 11, stk. 1.

Stk. 2. Loðsstøð, sum grovt ella ferð eftir ferð fremur brot á § 12, stk. 1-3 og § 15, verður revsað við sekt.

Stk. 3. Feløg og aðrir lögfrøðiligir persónar verða revsaðir sambært reglunum í kapitli 5 í revsilógini.

3.9.5. Hefti sum revsing er strikað

Hefti sum revsing varð strikað við broyting í revsilógini, sum fekk gildi 1. januar 2010. Frá hesum degi er tað ikki longur møguligt at døma heftirevsing, sjálvt um ein revsiáseting í aðrari lóggávu framvegis heimilar tí. Í staðin fyri hefti kann tá verða dømt sekt ella fongsul upp til 4 mánaðir.

Í serlóggávu sum framvegis heimilar hefti sum revsing, eigur hetta at verða broytt til sekt ella fongsul upp til 4 mánaðir.

Hetta eigur at verða rættað, tá ið lögtingslóg ella kunngerð verður broytt.

3.9.6. Sekt ella bót?

Tað hevur higartil verið nakað tilvildarligt, um orðið “bót” ella “sekt” verður skrivað inn í revsiásetingina í lögtingslógum og kunngerðum. Hetta er ivaleyst íkomið, tá ið danskar rættarreglur eru týddar til føroyskt, og har bøde er umsett til bót, og hetta orðið tí seinni er endurtikið í nýggjari rættarreglum á føroyskum fyri bøde.

Sambært Málráðnum koma bæði *bót* og *sekt* úr norrønum.

Í norrønum merkir *bót* “bati, betringur”, “bót fyri misgerðir, ... fyri syndir” og “bót á klæðum”. Í orðinum “*bót*” liggur sostatt eisini ein merking av endurgjaldi. Tað at bota fyri okkurt.

Sekt merkir “misbrot” og “(stødd á) revsing” og hevur tískil ein meira revsirættarligan týdning.

Sekt er upprunaliga heitið fyri eina peningaliga revsing, og tí er í revsirættarligum høpi valt at nýta orðið “*sekt*”, sum hevur ein meira revsirættarligan týdning. Sigurd Joensen, advokatur, sáli, hevur eisini umsett bøde til sekt í Orðalista Sigurðar í lógfrøðismáli.

Tað er óheppið, at ein peningalig revsing skal hava tvey ymiskt heiti í føroyskum rættarreglum. Hetta er óneyðugt og kann elva til óvissu um, hvørt bót er tað sama sum sekt.

Tí eigur orðið sekt at vera brúkt í lóggávuni.

3.10. FYRISITINGARLIG SEKTARUPPSKOT

Vanliga eru tað Fútin og rætturin, sum taka sær av málum, tá ið talan er um rættarverju og revsing. Visandi til atlitid til rættartrygd eigur at verða víst varsemi við at geva fyrisitingini heimild til at geva fyrisitingarlig sektaruppskot.

Tað krevst beinleiðis heimild í lögtingslógini, um fyrisitingin skal kunna geva fyrisitingarlig sektaruppskot fyri ávís lógarbrot.

Fyrisitingarlig sektaruppskot eiga bara at vera loyvd í teimum førum, tá ið talan er um lógarbrot, sum eru einföld og uttan próvligar ivasurningar.

Í heimildini at skriva sektaruppskot eigur at vera ásett, at reglurnar í rættargangslógini um krøv til innihaldið í einum ákæruriti og reglurnar um, at ein ákærdur ikki hevur skyldu til at siga nakað, eisini verða brúktar til sektaruppskot.

Dømi: Lögtingslóg nr. 161 frá 18. desember 2017 um fyrisiting av sjófeingi:

Fyrisitingarligt sektaruppskot

§ 83. Í málum um brot sambært § 81, stk. 1 og 2, har Fiskiveiðieftirlitið metir, at nøktandi greidleiki er á veruligu umstøðunum í málinum, at brotið ikki kemur undir strangari revsing enn sekt, kann Fiskiveiðieftirlitið við einum sektaruppskoti boða frá, at málið kann verða avgjørt uttan rættarmál, um tann, ið hevur framt brotið, játtar seg sekan í brotinum og vátar at gjalda sektina sambært sektaruppskotinum innan nærri ásetta freist.

Stk. 2. Krøv um inndrátt, her ímillum inndrátt av virðum ella ólógligum reiðskapi, kunnu á sama hátt verða avgjörd uttan rættarmál.

Stk. 3. Reglurnar í rættargangslógini um innihald í ákæruriti í lögreglumálum og reglurnar um, at ein ákærdur ikki hevur skyldu at geva frágreiðing, verða samsvarandi nýttar viðvíkjandi sektaruppskotum.

Stk. 4. Góðtekur tann, ið hevur framt brotið, sektina, fellur rættarsóknin burtur.

Stk. 5. Somuleiðis kunnu tey, sum hava verið við til at fremja brot, fáa fráboðan um, at málið kann verða avgjørt uttan rættarmál við góðtøku av sektaruppskoti, sambært stk. 1.

3.11. PANTIHEIMILD

Heldur tað almenna seg hava fíggjarligt krav móti einum borgara, sum ikki vil gjalda, so er meginreglan, at kravið eigur at verða lagt fyri dómstólarnar, og tá ið dómur er sagdur, kann verða biðið um úttøku í fútarættinum. Í lögtingslóg kann verða givið einum myndugleika heimild at gera úttøku, uttan at dómur er sagdur frammanundan.

Almennir myndugleikar ynskja sær javnan heimild at innheinta skuld til tað almenna við, at TAKS fær loyvi til at eftirhalda í lönini hjá skuldaranum, til skuldin er goldin. Hetta er eitt tvingsilsinntrev, sum krevur beinleiðis heimild í lögtingslóg.

TAKS eftirheldur í lönini sambært reglunum í § 136 í skattalógini. Áðrenn TAKS kann eftirhalda í lönini skal skuldin vera fallin, og skuldarin skal hava fráboðan um, at eftirhildið verður. Eftirhald kann saman við eftirhalding av A-skatti í mesta lagi vera 65% av A-inntøkuni.

Hetta er eitt sera víðfevnt tvingsilsinntrev, sum tí eigur at vera væl umhugsað. Sum meginregla eigur at vera talan um slag av skuld, sum nógvir persónar kunnu hava, t.d. mvg, barnapening o.tíl. Um talan einans er um nøkur einstøk peningakrøv og fáar persónar, eigur slík víðfevnd heimild ikki at vera sett inn í lögtingslógina.

Við atliti til rættartrygdina eigur ein myndugleiki bara at fáa pantingarrætt viðvíkjandi krøvum, sum frammanundan verður væntað ikki hava við sær próvligar ella rættarlíga ósemjur.

Dømi: Lögtingslóg nr. 164 frá 21. desember 2001 um skatting av kapitalvinningi:

§ 22. Skattur og sekt, sum stava frá inntøku, ið er skattskyldug eftir hesi lögtingslóg, og eru fallin til gjaldingar, kunnu saman við rentum og innkrevjingarkostnaði verða innheintað við panting.

Stk. 2. TAKS fremur panting sambært stk. 1 eftir reglunum í skattalógini fyri innkrevjing av skattum.

Dømi: Revsilógin:

§ 52. ...

Stk. 4. Politiet kan inddrive bøder, sagsomkostninger og konfiskerede beløb i straffesager, der forfølges af det offentlige, ved udpantning og ved indeholdelse i den pågældendes indtægter efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter i lov nr. 85 af 30. marts 1935 om inddrivelse af skatter og afgifter til det offentlige m.m.

Stk. 5. Pålæg om indeholdelse efter stk. 4 gives af politiet, som også modtager de indeholdte beløb. Indeholdelsen sker efter indeholdelse for skatte- og afgiftskrav og krav på underholdsbidrag. Politiet kan hos andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for at varetage indeholdelsen, herunder oplysninger om indkomstforhold og formueforhold. Endvidere kan politiet fra alle af offentlige myndigheder førte registre og de af domstolene førte registre over løsøre og fast ejendom kræve de oplysninger om skyldnerens forhold, som findes af betydning for tvangsfuldbyrdelsen. Oplysningerne meddeles skriftligt eller ved direkte dataoverførsel.

3.12. EFTIRLITSÁSETINGAR

Eftirlitsásetingar eru ásetingar í lóggávuni, sum geva almennum myndugleikum heimild til uttan fyri revsirættargangin at fáa atgongd til privata ogn ella fastogn.

Sambært § 72 í grundlógini er heimbyli friðhalgað. Hetta merkir, at húsarannsókn, inndráttur og kanning av brøvum og øðrum skrivum eins og brot á post, telegrafloyndina og telefonloyndina einans er loyvt, eftir at loyvi er fingið frá rættinum (rættarúrskurður). Er undantak heimilað í lóg, er tað ikki neyðugt hjá almenna myndugleikanum at fáa úrskurð frá rættinum, áðrenn t.d. húsarannsókn verður framd.

Tað eigur altíð at vera væl umhugsað, um tað er neyðugt, við ella uttan rættarúrskurði, at almennir myndugleikar skulu fáa atgongd til privata ogn. Eisini eigur at verða kannað, um onnur og minni inntrívandi eftirlitsátøk kunnu vera nøktandi.

Um haldgóð orsök er at geva almennum myndugleikum slíka heimild, eigur vavið á heimildini at vera avmarkað í mestan mun. Tað kann gerast við, at tað t.d. einans verður heimilað atgongd til virkishøilir, men ikki til heimbyli.

Í viðmerkingunum eigur at vera grundgivið væl fyri, hví eftirlitsáseting verður mett at vera neyðug, eins og tað eigur at vera væl lýst, hvussu og í hvørjum førum heimildin kann brúkast.

Krav um rættarúrskurð er serliga neyðugt, um tað er eitthvørt, sum rætturin eigur at taka støðu til. Í mest vanligu eftirlitsásetingunum, sum einans geva almenna myndugleikanum loyvi at gera stakroyndir o.a., er vanligt at víkja frá kravinum um rættarúrskurð. Orðini “uttan rættarúrskurð” eigur greitt at standa í lógartekstinum.

3.13. AFTURTØKA AV LÖGGILDING O.TÍL.

Í fleiri lógum er ásett, at ávíst virkseimi einans kann útinna, um serlig almenn löggilding ella loyvi er givið. Í hesum sambandi er eisini ofta ásett, at löggildingin og loyvi undir ávísimum treytum kunnu takast aftur

Tá ið umhugað verður at seta inn slíkar ásetingar, eigur fyrst at verða kannað, um vanligu reglan í § 79 í revsilógini um at frátaka löggilding o.a. orsakað av revsiverdum viðurskiftum er nøktandi.

Tað eigur at vera víst stórt varsemi við at seta inn serásetingar um afturtøku av löggilding o.ø. orsakað av revsiverdum viðurskiftum. Eru slíkar ásetingar neyðugar, vanligu tí at tað verður hildið at vera tørvur á viðkaðari heimild fyri afturtøku, eigur tað eisini at vera ásett, at afturtøkan skal viðgerast í rættinum saman við revsiverdu viðurskiftunum. Týðandi rættargangsmeginreglur og vanligt fyrilit fyri viðkomandi sjálvum talar fyri, at tað við dóminum so vítt gjørligt verður tikin støða til allar rættarfylgjurnar av revsiverdu viðurskiftunum.

Fyrisitingin eigur tess vegna vanligu ikki at hava móguleika fyri, eftir at revsimálið er liðugt, at taka aftur löggilding o.tíl. orsakað av revsiverdu støðuni. Hetta er serstakliga galdandi, um ein afturtøka av löggilding o.tíl. hevur sera inntrívandi týðning, t.d. í føri, har viðkomandi við afturtøkuni missir rættin at útinna sítt starv. Samstundis kunnu týðandi atlit til almenn áhugamál í nøkrum førum grunda, at tað er móguligt í tíðarbílinum áðrenn dómur fyriliggur, at kunna taka fyrisitingarliga avgerð um fyríbils at taka aftur löggilding o.tíl. Eisini í hesum sambandi eigur at verða umhugað, um vanligu reglan í § 79, stk. 4 í revsilógini um fyríbils rættindafrádrøming við úrskurði í einum revsimáli ikki er nøktandi.

Skal tað vera móguligt at taka aftur löggilding o.tíl. í førum, har tað ikki verður ført revsimál við dómstólarnar, mugu serligar reglur ásetast um tað. Tað eigur í hesum førum – í øllum førum tá ið afturtøkan hevur sera inntrívandi týðning – vanligu at vera móguleiki fyri, at viðkomandi, móguliga innan ávísa freist, kann krevja, at fyrisitingarligi myndugleikin skipar fyri, at spurningurin verður lagdur fyri dómstólarnar. Eitt slíkt krav eigur vanligu at hava steðgandi virknað, um rætturin ikki tekur aðra avgerð.

Verða ásettar serligar reglur um afturtøku av löggildingum o.tíl. má í øllum førum atlit havast at vanligum meginreglum um lutfall (proportionalitet). Í tí sambandi má verða tikið við, at ein afturtøka, hóast hon formliga ikki er at rokna sum revsing, vanligu verður sera inntrívandi fyri viðkomandi. Tað er serliga galdandi í teimum førum, har viðkomandi við afturtøkuni av löggildingini o.tíl. missir rættin at útinna sítt starv. Tí má m.a. tryggjast, at afturtøkan ikki er í ósamsvari við misbrotið, sum viðkomandi hevur gjørt. Tað kunnu tó vera sterk samfelagsatlit, sum gera, at neyðugt er at taka aftur löggilding o.tíl., t.d. við afturtøku av koyrikorti vegna sjúku, tá ið persónurin einki revsivert hevur gjørt.

Afturtøka av matstovuloyvi og skeinkiloyvi

§ 16. Hava loyvishavarin ella leiðarin brotið reglurnar í hesi løgtingslóg, reglur ásettar við heimild í hesi løgtingslóg ella treytirnar í loyvinum, kann Loyvisnevndin taka loyvið aftur. Loyvið kann eisini verða tikið aftur, um virksemið verður rikið á slíkan hátt, at tað elvir til drykkjuskap ella revsiverdar gerðir, og annaðhvørt politiið ella Loyvisnevndin frammanundan hava ávarað loyvishavaran.

Stk. 2. Loyvishavarin ella leiðarin kann krevja, at avgerðin eftir stk. 1 skal verða lögð fyri dómsvaldið. Avgerðin skal innihalda upplýsing um rættin til at leggja avgerðina fyri dómsvaldið og um kærufreist.

Stk. 3. Loyvisnevndin skal hava boð um krav eftir stk. 2 í seinasta lagi 4 vikur eftir, at viðkomandi hevur fingið boð um avgerðina. Loyvisnevndin letur fútanum málið at leggja fyri dómsvaldið eftir reglunum í § 78, stk. 3 í revsilógini.

Stk. 4. Áheitan eftir stk. 2 hevur steðgandi virknað. Kortini kann rætturin í úrskurði avgera í hvønn mun, viðkomandi kann fáa loyvi til at halda fram við virkseminum, meðan málið verður viðgjørt. Rætturin kann í úrskurði gera av, at kera ikki er steðgandi.

3.14. SKIFTISREGLUR

Tá ið lögtingslóg og kunngerð verða gjørdar, eigur altíð at verða umhugsað, um gildissetingin av nýggju rættarreglunum kann hava skiftistrupulleikar við sær, soleiðis at tað er neyðugt at hava serligar skiftisreglur.

Tá ið nýggj lögtingslóg avloysir gamla lögtingslóg, ella tá ið broytingar verða gjørdar í lögtingslóg, skal altíð umhugsast, um tað er neyðugt við skiftisreglum. Um t.d. ein skipan verður broytt, har fólk longu eru partur av hesi skipan, er tað neyðugt at áseta, um broytingin eisini skal galda fyri tey, sum longu eru í skipanini, ella bert fyri tey nýggju, sum koma inn í skipanina.

Ofta eru skiftisreglur bara galdandi fyri ein ávísan bólk av persónum ella t.d. ávíst slag av fyrirøku ella virksemini. Tá ið talan er um skiftisreglur, er lögtingslógin sett í gildi, tó soleiðis at tað eru ávísir bólkar av persónum, fyrirøkum o.s.fr., sum fáa eitt hóskandi skotbrá at laga seg til nýggju reglurnar.

Skiftisreglur kunnu setast í gildiskomuásetingina sum stk. 2 ella í sjálvstøðuga grein aftan á gildiskomuásetingina. eru tað nógvar skiftisreglur, er ofta betri at seta skiftisreglurnar í eina sjálvstøðuga grein.

Dømi: Lögtingslóg nr. 136 frá 6. oktober 2011 um keyp og sølu av fastogn o.a.:

§ 35. Tey, sum reka ognarmiðlanarvirksemini og meklaravirksemini, tá ið lögtingslógin kemur í gildi, hava framvegis rætt til at reka hetta virksemini, hóast tey ikki lúka treytirnar í § 8, stk. 1-3, og § 25, stk. 2, nr. 6-7. Hesi hava tó ikki rætt til at nýta heitið ognarmeklari ella annað heiti, sum kann mistakast fyri heitið ognarmeklari, sbr. § 25, stk. 1, 2. og 3. pkt.

Stk. 2. Tey, sum eru fevnd av ásetingini í stk. 1, skulu tó innan 1. januar 2016 lúka øll krøv lögtingslógarinnar.

Um skiftisregluásetingin í eini broytingarlóg ella broytingarkunngerð hevur fleiri stykki, verður “*stk. 1*” eisini tilskilað í greinini. Sí nr. 3.1.6. Serligt um gildiskoma og skiftisreglur í broytingarlóg.

Dømi við skiftisreglu í eini *broytingarlóg* sæst í nr. 2.2.6 um uppseting í greinir og stykkir í broytingarlógum.

Dømi við skiftisreglu í *broytingarkunngerð* sæst í nr. 2.4.6 um uppseting í greinir og stykkir í broytingarkunngerðum.

3.15. LANDØKISÁSETINGAR: AT LÓGGEVA ÚT Á SJÓØKI OG UPPEFTIR Í LUFTINA

Ein lögtingslóg er sum útgangsstøði galdandi út á 12 fjórðingar á sjónum frá føroysku grundlinjuni og haðani beint upp í loft og út til byrjanina av rúmdini. Hon er galdandi fyri føroysk før, bæði sjófør og flogfør, á hesum økinum og er eisini galdandi fyri føroysk før uttan fyri hetta økið. Hon er sum útgangsstøði eisini galdandi fyri fremmand før innan fyri 12 fjórðingar.

Vit hava tó í ymsum millumtjóða sáttmálum valt at skerja henda rætt at lóggeva. Serliga er tað Havrættarsáttmálin, ið her er viðkomandi. Í Havrættarsáttmálanum er m.a. ásett, at sjófør hava rætt til frítt at sigla gjøgnum økið millum grundlinjuna og 12 fjórðinga markið. Somuleiðis eru serreglur um, hvussu farast skal fram, tá ið revsirættarlig ella borgaralig átøk verða gjørd móti sjóførum, sí grein 27 og 28.

Tá ið tað snýr seg um loftrúmið, so hava Føroyar ikki yvirtikið økið flogferðsla, sí § 1, stk. 2, nr. 4 í lögtingslóg um ræði á málum og málsøkjum. Tískil kunnu føroyskir myndugleikar ikki einsamallir lóggeva á hesum øki, men tað kann gerast við, at Løgtingið heitir á ríkismyndugleikarnar um at seta í gildi fyri Føroyar ávísa lóggávu.

PARTUR IV

Ríkislógartilmæli

4.1.	HVAT ER EITT RÍKISLÓGARTILMÆLI?	166
4.1.1.	Serstøk ríkislóg fyri Føroyar	166
4.1.2.	Konglig fyriskipan (anordning)	166
4.1.3.	Ríkislóg, sum hevur beinleiðis gildi fyri Føroyar.	167
4.2.	FORMLIG KRØV TIL INNIHALD Í RÍKISLÓGARTILMÆLUM	168
4.2.1.	Ríkislógartilmæli	168
4.2.2.	Kunngerð við heimild í ríkislóg (bekendtgørelse)	169
4.3.	UPPSETING AV RÍKISLÓGARTILMÆLI.	170
4.3.1.	Skabelónir til ríkislógartilmæli	170
4.3.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir	170
4.3.3.	Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av ríkislóg við kongligari fyriskipan (anordning).	171
4.3.4.	Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av serstakari ríkislóg fyri Føroyar	172
4.3.5.	Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av ríkislóg, sum skal hava beinleiðis gildi í Føroyum	172
4.3.6.	Stytt heiti	173
4.3.7.	Frágreiðandi heiti	173
4.3.8.	Stytt og frágreiðandi heiti samansett	173
4.4.	TILMÆLI OG LÓGARUPPSKOT Í EINUM RÍKISLÓGARTILMÆLI.	174
4.4.1.	Orðing av ríkislógartilmælinum.	174
4.4.2.	Lógaruppskotið sett inn í fullum líki	174
4.4.3.	Fleiri lógaruppskot í somu lóg í einum ríkislógartilmæli.	175
4.4.4.	Heimildarásetingin í kongligari fyriskipan	177
4.4.5.	Inngangur	177
4.4.5.1.	Høvuðslóg verður sett í gildi	178
4.4.5.2.	Høvuðslóg og seinni lógarbroytingar verða settar í gildi.	178
4.4.5.3.	Broyting í ríkislóg fyri Føroyar	179
4.4.5.4.	Broyting í kongligari fyriskipan (ændringsanordning).	180
4.4.5.5.	Savningarlóg (broytingar í fleiri lógum í einum lógaruppskoti)	180
4.4.6.	Serlig føroysk viðurskifti	182
4.4.7.	Gildiskoma í kongligari fyriskipan	182
4.4.8.	Kunngerðir givnar við heimild í lógini	183
4.4.9.	Lógin hevur tilvísingar til ES-reglur, sum eisini skulu galda í Føroyum	183
4.5.	VIÐMERKINGAR TIL RÍKISLÓGARTILMÆLI.	185
4.6.	SKJØL OG FYLGISKJØL	186

4.1. HVAT ER EITT RÍKISLÓGARTILMÆLI?

Á teimum málsøkjum, sum ikki eru yvirtikin, er donsk ríkislóggáva galdandi. Ríkislógir eru fólkatingslógir, sum verða samtyktar av Fólkatinginum í Danmark. Málsøkini, sum eru undir donskum málsræði, verða kallað felagsmál.

Ríkislógartilmæli er eitt tilmæli frá Løgtinginum til danskar ríkismyndugleikar um at seta í gildi fyri Føroyar eina ávísar ríkislóg ella kongliga fyriskipan, sum setur í gildi ríkislóg fyri Føroyar.

Í felagsmálum er hugsanin, at lóggávan á hesum málsøkjum eigur at vera tann sama í Danmark og Føroyum. Tað er bara í undantaksfæri, at serlig lóg verður gjørd, sum bara skal vera galdandi fyri Føroyar.

4.1.1. Serstøk ríkislóg fyri Føroyar

Ríkislógartilmæli kann vera ein áheitan um at seta í gildi fyri Føroyar eina serstaka ríkislóg fyri Føroyar. Slík fólkatingslóg skal eisini viðgerast og samtykkjast í Fólkatinginum, áðrenn hon kann fáa gildi fyri Føroyar.

Dømi um serstaka ríkislóg fyri Føroyar er rættargangslógin fyri Føroyar. Rættargangslógin og broytingar í henni skulu altíð gerast við serstakari fólkatingslóg fyri Føroyar. Hetta er tí, at tað stendur í grundlógini § 62, at reglur um rættargang altíð skulu ásetast við lóg. Tá kann konglig fyriskipan ikki brúkast.

Eitt annað dømi um serstaka ríkislóg fyri Føroyar er: Lov nr. 462 af 17. juni 2008 for Færøerne om udlændinges adgang til opholdstilladelse med henblik på visse former for beskæftigelse. Serstøk ríkislóg verður brúkt, tá ið t.d. danska lógin á málsøkinum ikki er hóskandi til Føroyar, ella um feroyingar vilja hava serliga lóggávu í Føroyum, sum ikki eisini skal galda í Danmark.

Hesar lógir hava altíð orðingina “Lov for Færøerne ...” í heitinum.

4.1.2. Konglig fyriskipan (anordning)

Tað mest vanliga er, at ein danskur ráðharri hevur fingið heimild í einari samtyktari danskari fólkatingslóg við kongligari fyriskipan at seta ríkislógina heilt ella partvíst í gildi fyri Føroyar. Hendan heimildin er ásett seinast í lógini saman við landøkisásetingini.

Dømi um fyriskipanarheimild:

§ 11

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Loven, bortset fra § 3, kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Tá ið ein ríkislóg verður sett í gildi við kongligari fyriskipan, kunnu ikki verða gjørdar innihaldsligar broytingar í lógini uttan tað, sum er neyðugt vegna serlig føroysk viðurskifti. Sum oftast snýr tað seg um at laga lógina til føroysk viðurskifti, soleiðis at víst verður til viðkomandi myndugleika og lóggávu í Føroyum.

Tað ber til at seta eina ríkislóg partvíst í gildi, t.d. ikki at taka ein kapitull við, sum ikki er viðkomandi fyri Føroyar. Sum høvuðsregla kann verða sagt, at tað ber til at velja og vraka millum greinir í donsku lógini, men ikki ber til at seta nýggjar greinir inn.

Løgting og landsstýri kunnu hava ynski um at fáa gjørt broytingar í eini kongligari fyriskipan, men tað er ráðharrin í viðkomandi stjórnarráði í Danmark, sum ger av, um ein broyting liggur innan fyri fyriskipanarheimildina ella ikki.

Tá ið broyting skal gerast í einari kongligari fyriskipan, kann hetta verða gjørt við einari broytingarfyriskipan.

4.1.3. Ríkislóg, sum hevur beinleiðis gildi fyri Føroyar

Í nøkrum førum skal ein ríkislóg galda beinleiðis í Føroyum. Tá hevur lógin onga landøkisáseting, men bara ígildiskomuáseting. Tá ið lógin er samtykt og kunngjørd, bæði í Lovtidende og Kunngerðarblaðnum, kemur hon vanligu samstundis í gildi í Føroyum, Grønlandi og Danmark.

Hesar ríkislógir verða eisini lagdar fyri Løgtingið sum ríkislógartilmæli, har Løgtingið mælir ríkismyndugleikunum til at seta ríkislógina í gildi fyri Føroyar. Av tí at ríkislógin tá samstundis er til viðgerðar í Fólkattinginum, skal viðgerðin av ríkislógartilmælinum í Løgtinginum vera liðug og uppskotið samtykt, áðrenn ríkislógin verður endaliga samtykt av Fólkattinginum.

Av tí at tað í hesum førum er talan um eina enn ikki endaliga samtykta ríkislóg, er tað møguligt hjá Løgtinginum at seta fram ynski um innihaldsligar broytingar í lógini. Hetta er øðrvísi, enn tá ið talan er um ríkislógir, sum verða settar í gildi við kongligari fyriskipan.

Dømi um ríkislóg, sum geldur beinleiðis fyri Føroyar: Lov nr. 1003 frá 10. oktober 2008 om finansiell stabilitet og tær broytingarlógir, sum seinni hava broytt lógina.

4.2. FORMLIG KRØV TIL INNIHALD Í RÍKISLÓGARTILMÆLUM

4.2.1. Ríkislógartilmæli

Formligu krøvini til innihaldið í ríkislógartilmælum eru sambært § 45 í Tingskipan Føroya Løgtings tey somu sum til løgtingslógaruppskot sambært § 37. Í tingskipanini § 37 eru ásett minstukrøvini til løgtingslógaruppskot, sum skal leggjast fyri Løgtingið. Hetta rundskrivið ásetir fleiri krøv enn sum ásett í tingskipanini § 37 til tey lógaruppskot, sum landsstýrið leggur fyri Løgtingið. Sí nr. 1.2. um viðmerkingar til løgtingslógaruppskot.

Sambært § 15, stk. 1 í stýrisskipanarlógini kunnu lögmaður, landsstýrismaður og løgtingslimur seta fram ríkislógartilmæli í Løgtinginum.

Viðgerðin á Løgtingi av einum ríkislógartilmæli er tann sama sum av einum løgtingslógaruppskoti. Ríkislógartilmæli kann ikki verða endaliga samtykt uttan at hava fingið triggjar viðgerðir á tingi, og tað verður vanligar eisini viðgjørt av einari løgtingsnevnd millum 1. og 2. viðgerð.

§ 37 í tingskipanini er soljóðandi:

§ 37. Løgtingslógaruppskot skulu hava lógarsnið og skulu hava eitt heiti, sum sigur stutt, hvat í uppskotinum stendur.

Stk. 2. Í stórum løgtingslógaruppskotum skal uppskotið verða býtt í hóskaði kapitull við yvirskrift, sum sigur frá tí, í kapitlinum stendur. Í løgtingslógaruppskotum skulu ikki vera ov langir setningar, og skulu løgtingslógaruppskotini vera býtt í hóskaði greinir og stk.

Stk. 3. Í viðmerkingunum til lógaruppskot skulu vera hesar viðmerkingar:

1. Almennar viðmerkingar, t.v.s.

- a) Frágreiðing um galdandi lóggávu og upplýsingar um, hvussu hevur verið, og kann verða funnist at henni,
- b) ein stuttur samandráttur av nýskapanini við uppskotinum,
- c) hvør figgjartilgur kostnaður stendst av uppskotinum,
- d) hvørjir almennir stovnar ella aðrir hava havt uppskotið til ummælis, og hvørjar viðmerkingar teirra hava verið, og

2. Serligar viðmerkingar, har greitt verður frá innihaldinum av hvørjari einstakari grein í uppskotinum. Eisini skal her verða greitt frá ætlanini við greinini, og hvussu hon skal skiljast.

Ríkislógartilmæli víkja grundleggjandi frá løgtingslógaruppskotum við tað, at talan vanligar er um lógartekst, sum longu er galdandi í Danmark, og at ríkismyndugleikarnir í flestu førum hava gjørt uppskotini.

4.2.2. Kunngerð við heimild í ríkislóg (bekendtgørelse)

Sambært stýrisskipanarlógini § 49 er tað avvarðandi landsstýrismaður, sum ummælir uppskot til kunngerðir, sum ráðharri sendir landsstýrinum við atliti at gildisseting í Føroyum. Talan er ofta um kunngerðir, sum longu eru galdandi í Danmark, og at ríkismyndugleikarnir í flestu førum hava gjørt uppskotini.

Í nøkrum førum verður gjørd ein serstøk kunngerð fyri Føroyar, tá ið t.d. danska kunngerðin á málsøkinum ikki er hóskandi fyri Føroyar, ella tá ið talan er um kunngerð, sum hevur heimild í serstakari ríkislóg fyri Føroyar. Sí sum dømi: Bekendtgørelse nr. 1607 frá 12. december 2016 for Færøerne om godkendelse som adoptant.

Í donskum kunngerðum eigur serliga at verða hugt eftir, um tað í innganginum verður víst til lóg ella kunngerð, sum er sett í gildi í Føroyum, og hvørjar tillagingar eru gjørdar til føroysk viðurskifti.

Stýrisskipan Føroya

§ 49. Landsstýrið ummælir tey uppskot til kongligar fyriskipanir, sum ikki seta ríkislóg í gildi í Føroyum. Hetta geldur somuleiðis fyri allar kunngerðir, sum ráðharri sendir heimastýrinum við atliti at gildisseting í Føroyum.

4.3. UPPSETING AV RÍKISLÓGARTILMÆLI

Øll ríkislógartilmæli skulu vera sett upp tøkniliga, sum ásett í hesum rundskrivi. Krøvini eru ásett niðanfyri. Viðmerkingarnar til ríkislógartilmæli eru tær somu sum til lögtingslógir, sí nr. 1.2 um viðmerkingar til lögtingslógarruppskot.

4.3.1. Skabelónir til ríkislógartilmæli

Ríkislógartilmælið verður skrivað í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tøknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

4.3.2. Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir

Ríkislógartilmælið verður skrivað í Word. Skriftin skal vera Times New Roman, skriftstøddin skal vera 12, og reglugloppið skal vera 1,0. Teksturin skal vera vinstrasettur, og orðbýti skal ikki verða nýtt. Síðutøl skulu vera niðast og miðsett á síðuni í uppskotinum. Typografifunkan og tabulatorfunkan í Word skal ikki nýtast heldur. Er neyðugt at brúka talvur og myndir, eiga tær ikki at verða settar inn í sjálvan lógartekstin, men í eitt skjal. Slóðir til heimasíður og teldupostadressu skulu hvørki vera virknar ella undirstrikaðar. Tá ið serlig viðurskifti tala fyri tí, kann lógartænastan loyva ella krevja undantøk frá ásetingunum í nr. 4.3.1. og 4.3.2.

Ovast á uppskotinum verður tilskilað:

Løgtingið

Dagfesting:
Mál nr.:
Málsviðgjørt:
Eftirkannað:

Løgtingsmál nr. xx/2018: Uppskot til ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar Anordning om ...

<i>Dagfesting:</i>	Dagurin, uppskotið verður sent ávikavist til ummælis, til lógartænastuna, til politiskan og formliga landsstýrisfund og til Løgtingið.
<i>Mál nr.:</i>	Journalnummarið, ið stovnurin hevur givið uppskotinum.
<i>Málsviðgjørt:</i>	Forbókstavirnir hjá tí embætisfólkinum, ið hevur viðgjørt málið.
<i>Eftirkannað:</i>	Lógartænastan dagfestir, nær eftirkanningin av uppskotinum er send stjórnarráðnum.
<i>Løgtingsmál nr.:</i>	Árstalið hjá løgtingsmáli fylgir tingárinum (ikki kalendaraárinum). Tingárið byrjar á ólavsøku og endar á ólavsøku árið eftir. T.d. er tingárið 2018 frá 29. juli 2018 til 28. juli 2019.

4.3.3. Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av ríkislóg við kongligari fyriskipan (anordning)

Heitið á ríkislógaruppskoti verður miðsett og skrivað við feitum stavum:

Dømi við ígildisseting av einari høvuðslóg: Lov om psykologer m.v. verður sett í gildi í Føroyum:

Uppskot til
Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar
Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om psykologer m.v.

Dømi við ígildisseting av einari ella fleiri broytingarlógum: Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed verður sett í gildi í Føroyum:

Uppskot til
Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar
Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af lov om finansiel virksomhed

4.3.4. Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av serstakari ríkislóg fyri Føroyar

Dømi:

Uppskot til

Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar

Lov for Færøerne om udlændinges adgang til opholdstilladelse med henblik på visse former for beskæftigelse

4.3.5. Heiti á ríkislógartilmæli við ígildisseting av ríkislóg, sum skal hava beinleiðis gildi í Føroyum

Dømi:

Uppskot til

Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar

Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre for 2016-2019

4.3.6. Stytt heiti

Ríkislóg, sum verður sett í gildi í Føroyum við kongligari fyriskipan (anordning) ella sum serstøk ríkislóg fyri Føroyar, kann hava eitt stytt heiti.

Hevur lógin eitt stytt heiti, verður tað sett í klombur og skrivað við feitum stavum á linjuna undir vanliga heitinum:

Dømi:

Uppskot til
Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar
Anordning om ikrafttræden af lov om Det Centrale Dna-profilregister
(Dna-profil-loven)

4.3.7. Frágreiðandi heiti

Mælt verður til at geva einum broytingaruppskoti eitt frágreiðandi heiti, sum stutt og greitt og til fulnar lýsir, hvat broytingin snýr seg um, t.d. (Gennemførelse af virksomhedspant):

Uppskot til
Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar
Anordning om delvis ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af
konkursloven
(Gennemførelse af virksomhedspant)

4.3.8. Stytt og frágreiðandi heiti samansett

Verður broytt í einari lóg, ið er kunngjørd við einum stytum heiti, og uppskotið fær eitt frágreiðandi heiti, verður tað sett upp soleiðis:

Uppskot til
Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar
Lov om ændring af lov for Færøerne af rettens pleje (Retsplejeloven)
(Indgreb i meddelelshemmeligheden, observation, dataaflysning, forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation og videoafhøring af børn m.v.)

4.4. TILMÆLI OG LÓGARUPPSKOT Í EINUM RÍKISLÓGARTILMÆLI

4.4.1. Orðing av ríkislógartilmælinum

Sjálvt tilmælið til ríkismyndugleikarnar verður sett niðan fyri heitið og verður orðað soleiðis:

Mælt verður ríkismyndugleikunum til at seta í gildi fyri Føroyar niðanfyrirstandandi uppskot til Anordning om ...

4.4.2. Lógaruppskotið sett inn í fullum líki

Lógaruppskotið verður sett inn í fullum líki niðanfyrir sjálvt ríkislógartilmælið.

Dømi: Løgtingsmál 14/2016:

Uppskot til

Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v.

(Passgjald, fingraprent í pass, heimild til elektroniska sjálvavgreiðslu)

Mælt verður ríkismyndugleikunum til at seta í gildi fyri Føroyar uppskotið niðanfyrir um anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v.

Forslag til

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v.

(Uppskotið verður sett inn her í fullum líki)

Tað verður mælt til, at stjórnarráðini biðja ríkismyndugleikan, sum hevur gjørt lógaruppskotið, um at senda ráðnum uppskotið sum word-skjal. Tá er tað ómakaleyst at kopiera tekstin á lógaruppskotinum og seta hann inn niðan fyri sjálvt ríkislógartilmælið.

Í ríkislógartilmælum kann uppskotið setast inn, soleiðis sum tað er sett upp av ríkismyndugleikanum og í tí skapi, sum stjórnarráðið hevur fingið tað, t.d. bara í einum teigi. Tá er tað ikki neyðugt hjá stjórnarráðnum at seta lógarartekstin upp í tveimum teigum, soleiðis sum vanligt er við lögtingslógaruppskotum. Stjórnarráðið kann tó av sínum eintingum velja at seta lógaruppskotið upp í tveimum teigum í ríkislógartilmælinum, men tað er ikki eitt krav.

Sí nr. 4.1 um, hvat er eitt ríkislógartilmæli, og nr. 4.2 um formlig krøv til innihald í ríkislógartilmælum.

Vanliga eru tað danskir myndugleikar, sum hava gjørt uppskotið. Tað er týðningarmikið, at føroysku stjórnarráðini taka lut í arbeiðnum við lógaruppskotinum, tí danir kenna ikki til møgulig serlig føroysk viðurskifti, sum kunnu vera á málsøkinum.

Í *Justitsministeriets vejledning nr. 59 af 2. juli 2012 om ministeriers behandling af sager vedrørende Færøerne* er í parti nr. 3 skrivað eitt sindur um, hvussu danskir myndugleikar eiga at viðgera lógaruppskot o.tíl. í mun til Føroyar.

4.4.3. Fleiri lógaruppskot í somu lóg í einum ríkislógartilmæli

Eru í ríkislógartilmælinum fleiri lógaruppskot í somu lóg, sum ikki øll koma í gildi í senn, verður hvørt lógaruppskotið talmerkt í tíðarrøð og sett inn niðan fyri ríkislógartilmælið í somu nummarrøð.

Hetta dømi er um ígildisseting av eini høvuðslóg, sum er lóg um dna-profilregister (nr. 1) og tveimum broytingarlógum (nr. 2 og 3) til høvuðslógina. Broytingarlógirnar skuldu ikki koma í gildi samstundis sum høvuðslógin, men tað var heimilað løgmláráðharranum við kunngerð at seta broytingarnar til høvuðslógina í gildi, tá ið ávís viðurskifti vóru greidd.

Uppskot til

Ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar

Lov om dna-profilregister

Mælt verður ríkismyndugleikunum til at seta í gildi fyri Føroyar uppskotið niðanfyri:

- 1) Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om Det Centrale Dna-profilregister,
- 2) Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profilregister, og
- 3) Anordning om ikrafttræden for Færøerne af visse love om ændring af lov om Det Centrale Dna-profilregister.

Forslag til

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om Det Centrale Dna-profilregister

Uppskot 1 verður sett inn her í fullum líki + møgulig skjøl

Forslag til

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profilregister

Uppskot 2 verður sett inn her í fullum líki + møgulig skjøl

Forslag til

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af visse love om ændring af lov om Det Centrale Dna-profilregister

Uppskot 3 verður sett inn her í fullum líki + møgulig skjøl

4.4.4. Heimildarásetingin í kongligari fyriskipan

Danski ráðharrin kann bara brúka heimildina at seta eina lóg í gildi í Føroyum eina ferð. Í myndatalu verður sagt, at ráðharrin hevur: “Eitt skot í byrsuni”.

Tað má tí verða umhugsað gjølla, hvørjar ásetingar skulu setast í gildi fyri Føroyar, tí tað ber ikki til seinni at angra og biðja um at fáa fleiri ásetingar settar í gildi, ella at fáa ásetingar settar úr gildi aftur.

Í savningarlógum, har fleiri lógir verða broyttar í einari lóg, kann ráðharrin brúka heimildina eina ferð til hvørja lóg.

Dømi: Lov nr. 155 frá 28. februar 2012 om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme og forskellige andre love samt ophævelse af lov om pengesedler i Grønland.

§ 12

Stk. 1. §§ 1-4, 6, 9 og 10 gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. § 5 gælder ikke for Færøerne.

Stk. 3. §§ 1-3, 6, 9 og 10 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 4. § 4 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 5. § 8 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

4.4.5. Inngangur

Inngangurin í eini kongligari fyriskipan skal vísa á lógarásetingina, sum gevur ráðharranum heimild at seta lógina og møguligar broytingar í gildi fyri Føroyar. Við ígildisseting av broyting í ríkislóg fyri Føroyar skal í innganginum einans vísast til lógir, sum eru settar í gildi fyri Føroyar, og sum eru kunngjördar í Kunngerðablaðnum B.

4.4.5.1. Høvuðslóg verður sett í gildi

Í innganginum til eina kongliga fyriskipan verður víst til ríkislógina, sum skal setast í gildi, og heimildarásetingin í ríkislógini verður víst í einari notu (her nota 2).

Dømi: Anordning nr. 721 frá 13. august 2001:

I medfør af § 22²⁾ i lov nr. 359 af 2. juni 1999 om undersøgelse af politiets efterretningsvirksomhed på det politiske område og af de aktiviteter, der var baggrunden for denne virksomhed, bestemmes det, at loven sættes i kraft for Færøerne i følgende affattelse:

(§ 1, § 2 § 21, ið eru ásetingarnar í lógini)

²⁾ Bestemmelsen har følgende ordlyd: “Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.”

4.4.5.2. Høvuðslóg og seinni lógarbroytingar verða settar í gildi

Verða við lógaruppskotinum høvuðslógin og seinni broytingar settar í gildi í Føroyum í senn, eiga allar ríkislógirnar, tvs. bæði høvuðslógin og broytingarlógirnar, at verða nevndar í innganginum.

Dømi: Anordning nr. 1472 frá 16. december 2013 om ikrafttræden for Færøerne af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed:

I meðför af § 97¹⁾ í lof nr. 451 af 22. maí 2006 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, § 4²⁾ í lof nr. 537 af 17. júní 2008 om ændring af lof om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Autorisation som social- og sundhedsassistent), § 5, stk. 2,³⁾ í lof nr. 538 af 17. júní 2008 om ændring af lof om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Autorisation som social- og sundhedsassistent), § 9, stk. 2,⁴⁾ í lof nr. 706 af 25. júní 2010 om ændring af lof om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lof om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven og forskellige andre love (Et nyt patientklagesystem, mulighed for at klage over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed, forenkling af regler om tilsynsforanstaltninger m.v.), § 3, stk. 2,⁵⁾ í lof nr. 155 af 26. februar 2011 om ændring af lof om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Autorisation som optometrist m.v.) og § 4, stk. 2,⁶⁾ í lof nr. 361 af 9. apríl 2013 om ændring af lof om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Midlertidig autorisationsfritagelse ved manglende medvirken ved tilsyn og mulighed for Sundhedsstyrelsen for at stille sundhedsmæssige krav til behandlingssteders virksomhed) fastsættes, at lof om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed skal gælte for Færøerne í følgende affattelse:

§§1–95 (ásetingarnar í lógini)

Endanotur:

- 1) Bestemmelsen har følgende ordlyd: “§ 97. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis í kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.”
- 2) Bestemmelsen har følgende ordlyd: “§ 4. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis í kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.”
- 3) Bestemmelsen har følgende ordlyd: “Stk. 2. § 1, nr. 1, 7 og 16–24, og § 2 kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis í kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.”
- 4) Bestemmelsen har følgende ordlyd: “Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis í kraft for Færøerne med de afvigelser, som de færøske forhold tilsiger.”
- 5) Bestemmelsen har følgende ordlyd: “Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis í kraft for Færøerne med de afvigelser, som de færøske forhold tilsiger.”
- 6) Bestemmelsen har følgende ordlyd: “Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis í kraft for Færøerne med de afvigelser, som de færøske forhold tilsiger.”

4.4.5.3. Broyting í ríkislóg fyrí Føroyar

Í innganginum til eina ríkislóg, sum skal seta eina broytingarlóg í gildi, eigur bara at verða víst til eina ríkislóg, sum er galdandi og kunngjørd í Føroyum.

Dømi við ríkislóg: Lov nr. 731 frá 25. juni 2014 om ændring af lov for Færøerne om udlændinges adgang til opholdstilladelse med henblik på visse former for beskæftigelse:

I lov nr. 462 af 17. juni 2008 for Færøerne om udlændinges adgang til opholdstilladelse med henblik på visse former for beskæftigelse foretages følgende ændringer:

4.4.5.4. Broyting í kongligari fyriskipan (ændringsanordning)

Í innganginum til eina kongliga fyriskipan (ændringsanordning), sum skal seta eina broytingarlóg í gildi, eigur bara at verða víst til eina kongliga fyriskipan, sum er galdandi og kunngjørd í Føroyum.

Tá verður í innganginum til fyriskipanina víst til ta dansku ríkislógina, sum heimilar ráðharranum at seta broytingarlógina í gildi í Føroyum. Eins og við vanligum broytingarlógum verða í § 1 broytingarnar í lógini settar upp í nummarrøð. Í innganginum til grein § 1 skal verða víst til heitið á lógini (fyriskipanini), sum skal verða broytt, soleiðis sum hon er kunngjørd í Føroyum. § 2 er vanliga gildiskomuásetingin.

Dømi við kongligari fyriskipan: Anordning nr. 677 frá 17. juni 2013 om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af udlændingeloven:

I medfør af § 5²⁾ i lov nr. 1511 af 27. december 2009 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af forordning om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks), bemyndigelse til at fastsætte regler om studieaktivitet m.v.) bestemmes:

§ 1

I udlændingeloven, som sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 182 af 22. marts 2001, foretages følgende ændring:

1.

4.4.5.5. Savningarlóg (broytingar í fleiri lógum í einum lógaruppskoti)

Í einari savningarlóg, har gjørdar verða lógarbroytingar í fleiri lógum, sum skulu setast í gildi í Føroyum, verður í innganginum víst til ta dansku ríkislógina, sum heimilar ráðharranum at seta lógirnar (lógarbroytingarnar) í gildi í Føroyum.

Eins og í vanligum broytingarlógum fær hvør lóg sína grein. Í innganginum til hvørja grein skal verða víst til heitið á lógini, sum skal broytast, soleiðis sum hon er kunngjørd í Føroyum.

Dømi við sávningarlóg: Anorðning nr. 398 frá 20. apríl 2019 om ikrafttræðen for Færøerne af lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (ændringer som følge af værgemålsloven) og lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om umyndighed m.v. (ændringer som følge af værgemålsloven):

I meðför af § 24, stk. 2,¹⁾ i lov nr. 389 af 14. juni 1995 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Ændringer som følge af værgemålsloven) og § 35, stk. 3,²⁾ i lov nr. 386 af 22. maj 1996 om ændring af forskellige lovbestemmelser om umyndighed m.v. (Ændringer som følge af værgemålsloven) fastsættes:

§ 1

I lov nr. 242 af 8. maj 1917 om aftaler og retshandler på formuerettens område, som ændret ved § 3 i anordning nr. 150 af 21. marts 1988, foretages følgende ændringer:

1. § 22 affattes således:

“§ 22. Kommer fuldmagtsgiveren ...”

2. § 24 affattes således:

“§ 24. Er fuldmagtsgiveren død, kommet ... ”

§ 2

I lov nr. 146 af 13. april 1938 om gældsbreve, som ændret senest ved § 2 i anordning nr. 184 af 15. marts 1989, foretages følgende ændring:

1. I § 17 ændres “Mindreaarighed, tinglyst Umyndiggørelse og Lavværgemaal ...”

§ 3

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 147 af 9. marts 1999, som sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 37 af 22. januar 2002, og som ændret ved § 33 i anordning nr. 228 af 15. marts 2007, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som 2. pkt.:
“Rigsombudsmanden kan ved meddelelse ...”

(o.s.fr. §§ 4–13)

¹⁾ Bestemmelsen har følgende ordlyd: “§§ 4–15, 18, 19 og 21 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.”

²⁾ Bestemmelsen har følgende ordlyd: “§§ 3, 7, 8, 19, 27, 28 og 30 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.”

4.4.6. Serlig føroysk viðurskipti

Vanliga er talan um lógartekst, sum longu er galdandi í Danmark, og tí er avmarkað, hvat føroyingar kunnu broyta í innihaldinum. Tað eigur tó altíð at verða umhugsað, um tillagingar eiga at verða gjørdar í lógini, so hon hóskar til føroysk viðurskipti. Hetta kann t.d. vera at víst verður til føroyskar løgtingslógir á yvirtiknum málsøki, navn á føroyskum almennum stovnum og myndugleikum, sum vera nevndir í ríkislógini o.tíl.

Eisini eigur at verða umhugsað, at revsiásetingar og møgulig kæra ella eftirlit hóskar til føroysk viðurskipti.

Tað er viðkomandi danski ráðharrin, sum ger av, um ynsktar broytingar kunnu metast at ligga innan fyri fyriskipanarheimildina.

4.4.7. Gildiskoma í kongligari fyriskipan

Fyrr var vanligt, at lóggávan, sum var galdandi framman undan einari nýggjari kongligari fyriskipan, varð sett úr gildi, samstundis sum kongliga fyriskipanin kom í gildi.

Dømi: Anordning nr. 655 frá 14. juni 2011 om ikrafttræden for Færøerne af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme:

§ 31. Anordningen træder i kraft den 1. juli 2011.

Stk. 2. Følgende lovbestemmelser ophæves:

- 1) Anordning nr. 600 af 30. november 1984 om ikrafttræden på Færøerne af lov om foranstaltninger mod smitsomme sygdomme, som senest ændret ved anordning nr. 845 af 18. december 1987 om ændring af forskellige anordninger om Færøernes sundhedsvæsen.

Síðani á leið 2012 hava ríkismyndugleikarnir broytt hugsan um hetta. Tá ið konglig fyriskipan nú verður sett í gildi í Føroyum á hesum øki, sum broytir eina kongliga fyriskipan, sum longu er í gildi, verður “gamla” fyriskipanin ikki longur sett úr gildi.

Dømi: Anordning nr. 245 frá 16. marts 2012 om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiel virksomhed:

§ 375. Anordningen træder i kraft den 1. april 2012.

Stk. 2. Fonde omfattet af § 209 i anordningen skal ved ordinært eller ekstraordinært bestyrelsesmøde, generalforsamling eller lignende øverste forsamling senest 6 måneder efter anordningens ikrafttræden have bragt bestyrelsens sammensætning i overensstemmelse med § 209. Igangværende udpegningsperioder respekteres.

4.4.8. Kunngerðir givnar við heimild í lógini

Tað eigur ikki at verða ásett í lógini, at kunngerðir (bekendtgørelser), sum eru givnar við heimild í lógini í Danmark, skulu galda í Føroyum. Løgtingið er lóggevandi og skal ikki taka støðu til kunngerðir.

Tí skulu møguligar kunngerðir, sum hava heimild í einari ríkislóg, setast í gildi, aftan á at lógin er sett í gildi í Føroyum. Hetta verður gjørt í samráð við avvarðandi landsstýrismann. Sí nr. 4.2.2. um kunngerð við heimild í ríkislóg (bekendtgørelse).

4.4.9. Lógin hevur tilvísingar til ES-reglur, sum eisini skulu galda í Føroyum

Føroyar eru ikki partur av Evropeiska Samveldinum eins og Danmark. Eru tað í ríkislógini, sum skal setast í gildi í Føroyum, tilvísingar til ES-fyriskipanir og ES-direktivir, er tað neyðugt, at hesar ES-rættarreglur eisini eru partur av lógaruppskotinum.

Hetta verður gjørt við, at ES-rættarreglurnar heilt ella partvíst verða lagdar við lógaruppskotinum sum skjøl, sum skulu kunngerast í Kunngerðablaðnum saman við kongligu fyriskipanini. Sí nr. 4.6.

Fyri at fáa skjølini kunngjørd saman við lógini, skal tað setast ein nota aftan á heitið á lógini (í døminum niðanfyri: nota nr. 1), sum ásetir hvørji skjøl skulu kunngerast í Føroyum saman við lógini. Hesi skjølini verða vanliga ikki kunngjørd í Lovtidende, og skulu tí setast inn áðrenn lógin verður kunngjørd í Kunngerðarblaðnum.

Dømi: Anordning nr. 677 frá 17. juni 2013 om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af udlændingeloven:

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om ændring af udlændingeloven

(Gennemførelse af forordning om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks), bemyndigelse til at fastsætte regler om studieaktivitet m.v.)¹⁾

I medfør af § 5²⁾ i lov nr. 1511 af 27. december 2009 om ændring af udlændingeloven (Gennemførelse af forordning om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks), bemyndigelse til at fastsætte regler om studieaktivitet m.v.) bestemmes:

(§§ 1 og 2 eru ásetingar í lógini)

¹⁾ Som bilag med henblik på samtidig kundgørelse optages Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) (Bilag 1), Kommissionens forordning (EU) nr. 977/2011 af 3. oktober 2011 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) (Bilag 2), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 154/2012 af 15. februar 2012 om ændring af forordning (EF) nr. 810/2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) (Bilag 3), Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 767/2008 af 9. juli 2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) (Bilag 4) og Rådsafgørelse 2008/633/RIA om adgang til søgning i visumsystemet (VIS) for de udpegede myndigheder i medlemsstaterne og for Europol med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af terrorhandlinger og andre alvorlige strafbare handlinger (Bilag 5).

²⁾ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger."

4.5. VIÐMERKINGAR TIL RÍKISLÓGARTILMÆLI

Viðmerkingarnar til eitt ríkislógartilmæli verða gjørdar eftir sama leisti sum viðmerkingar til lögtingslógaruppskot. Sí nr. 1.2 um viðmerkingar til lögtingslógaruppskot.

Viðmerkingarnar verða settar inn aftan á sjálvt lógaruppskotið og møgulig skjøl til lógaruppskotið í ríkislógartilmælinum.

Tá ið uppskot til ríkislóg verður sent feroyingum, hava donsku myndugleikarnir vanliga eisini gjørt ein stuttan samandrátt av innihaldinum í lógaruppskotiinum. Hesin samandráttur eigur heilt ella partvíst at verða umsettur og skrivaður inn í viðmerkingarnar á føroyskum. Samandrátturin kann harumframt eisini verða lagdur við sum fylgiskjal til ríkislógartilmælið.

4.6. SKJØL OG FYLGISKJØL

Av tí at sjálvt lógaruppskotið nú verður skrivað inn í ríkislógartilmælið, er tað ikki neyðugt at leggja sjálvt lógaruppskotið hjá sum serstakt skjál til ríkislógartilmælið, soleiðis sum gjørt var fyrr.

Eru skjøl, sum skulu hava lógargildi, til sjálvt lógaruppskotið í einum ríkislógartilmæli, verða tey eisini sett inn í fullum líki beint aftan á sjálvt lógaruppskotið og frammanfyri viðmerkingarnar til ríkislógartilmæli. Hetta kann t.d. vera eitt kort ella talva ella ES-rættarreglur, sum heilt ella partvíst eru lagdar við lógaruppskotinum sum skjøl, og sum skulu kunngerast í Kunngerðablaðnum saman við kongligu fyriskipanini.

Fylgiskjøl: Eitt yvirlit yvir hjáløgd fylgiskjøl til ríkislógartilmæli verður sett vinstrumegin á síðuni, aftan á undirskriftina hjá landsstýrismanninum.

Sum fylgiskjal til ríkislógartilmæli kann leggjast hjá t.d.:

- 1) Javntekstur,
- 2) ein samandráttur av uppskotinum, sum ríkismyndugleikarnir hava gjørt,
- 3) lógaruppskotið við viðmerkingum, soleiðis sum tað varð lagt fyri Fólkatíngið,
- 4) betækning, sum hevur verið grundarstøðið fyri lógini, og
- 5) ummælir o.a.

Sí eisini nr. 1.2.4 um fylgiskjøl til lógaruppskot.

Dømi: Løgtingsmál nr. 14/2016: Uppskot til ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar

Anordning om ikrafttræden for Færøerne af forskellige love om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. (Passgæld, fingraprent i pass, heimild til elektroniska sjálv-avgreiðslu):

Løgmannsskrivstovan, 23. september 2016

Aksel V. Johannesen (sign.)

løgmaður

/ Marjun Hanusardóttir (sign.)

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1. Javntekstur

Fylgiskjal 2. Fylgiskriv, dagfest 22. oktober 2015, frá Justitsministeriet

Fylgiskjal 3. UDKAST til Bekendtgørelse for Færøerne af lov om pas til danske statsborgere m.v. (Lovbekendtgørelse)

Fylgiskjal 4. Bekendtgørelse nr. 994 frá 11. oktober 2012 for Færøerne om pas m.v.

Fylgiskjal 5. Ummæli frá Føroya Politi, dagfest 18. februar 2016

PARTUR V

Serstakur lóggávuháttur at seta í gildi ávísar ES-rættarreglur og ávísar kunngerðir

5.1.	UM AT SETA ÁVÍSAM ES-RÆTTARREGLUR Í GILDI Í FØROYUM	190
5.1.1.	ES-fyriskipanir og direktivir	190
5.1.2.	Serstakur lóggávuleistur	190
5.1.3.	Treytirnar fyri, nær hesin serstaki ES-lóggávuleistur kann brúkast	191
5.1.4.	Innihaldið í ígildissetingarlógini	192
5.1.5.	Umsitingarligar avleiðingar	192
5.1.6.	Góðkenning frá lógartænastuni	192
5.2.	UPPSETING AV UPPSKOTI SAMBÆRT SERSTAKA LÓGGÁVUHÁTTINUM	193
5.2.1.	Skabelónir til uppskotið sambært serstaka lóggávuháttinum.	193
5.2.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir	193
5.3.	DØMI UM ORÐING Í ÍGILDISSETANARLÓG VIÐ LØGTINGSLÓG	194
5.4.	DØMI UM ORÐING Í ÍGILDISSETANARLÓG VIÐ RÍKISLÓG	195
5.5.	DØMI UM RÍKISLÓG EFTIR HESUM LEISTI	196
5.6.	UM AT SETA ÁVÍSAM KUNNGERÐIR Í GILDI.	198
5.6.1.	Góðkenning frá lógartænastuni	198
5.7.	UPPSETING AV UPPSKOTI SAMBÆRT SERSTAKA KUNNGERÐARHÁTTINUM	199
5.7.1.	Skabelónir til uppskot sambært serstaka kunngerðarháttinum.	199
5.7.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir	199
5.8.	DØMI UM KUNNGERÐ EFTIR HESUM LEISTI	200

5.1. UM AT SETA ÁVÍ SAR ES-RÆTTARREGLUR Í GILDI Í FØROYUM

5.1.1. ES-fyriskipanir og direktivir

Við atliti at, hvat góð lógardygd er, er útgangsstøðið, at vit í mest møguligan mun skulu stremba eftir, at í Føroyum verður føroysk lóggáva skrivað á føroyskum, undantikið ríkislóggáva, sum er á donskum. Tað er tó so, at á fleiri fakøkjum tykist í størri og størri mun at vera neyðugt at seta ES-rættarreglur í gildi í Føroyum.

Á yvirtiknum málsøkjum sum t.d. á tryggingarøkinum, sjóvinnuøkinum, grannskoðaraøkinum og matvøruøkinum, skal lóggávan gerast sum lógtingslógir. At umseta hesar mangan drúgvu ES-rættarreglur til føroyskt er eyðsýnt sera tíðarkrevjandi, og tað er greitt, at okkara umsiting hevur als ikki orku at lyfta slíka uppgávu.

Á felagsøkjum eru tað ríkismyndugleikarnir, sum hava uppgávuna at gera uppskot til lóg, sum skal seta í gildi ES-rættarreglur í føroyska lóggávu, tá ið føroyskir myndugleikar biðja um tað. Eins og tað er galdandi fyri okkara egnu umsiting, so er uppgávan at gera eitt lógaruppskot um “Lov for Færøerne om ...”, har ES-rættarreglur verða gjørdar um til vanligar fólkatingslógir, eisini eitt ómetaligt drúgt arbeiðið, sum heldur ikki ríkismyndugleikarnir hava orku til.

5.1.2. Serstakur lóggávuleistur

Tað er tí í ávísnum føri neyðugt eisini at taka meiri praktisk atlit soleiðis, at tað verður góðtikið, at ES-rættarreglur kunnu verða settar í gildi við lógtingslóg ella ríkislóg soleiðis, at tað verður gjørd ein styttri ígildissetingarlóg, har sjálv ES-fyriskipanin ella ES-direktivið í tí líki, hon er gjørd av ES-myndugleikum, verður lögð hjá sum skjal til lógina, sum antin er ein lógtingslóg ella ríkislóg.

Sera stórt nærlagni krevst, tá ið hesin gildiskomuhátturin sum undantak verður brúktur, og tað rúgvusmikla tilfarið, sum víst verður til í ES-rættarreglunum, má lesast gjølla ígjøgnum:

- 1) Tryggjast má, at røttu ES-fyriskipanirnar ella ES-direktivini verða lagdar hjá saman við gildiskomulógini, og í hesum sambandi má ansast eftir “kineskiska eskjusysteminum”, tí at roknast má við, at ES-fyriskipanin vísir til reglu í onkrari aðrari ES-fyriskipan, og tá má støða takast til, hvussu hon skal skiljast í Føroyum.
- 2) Neyðugt er at vera sera ansin at tryggja, at har heimild er í ES-fyriskipanum til ES-Kommissiónina ella ES-Tingið, verður hon lögð til gildugan føroyskan ella danskan myndugleika.

Tað eru ES-fyriskipanir á lógarstöði, sum verða lagdar fyri Løgtingið til stöðutakan, men ES-fulltrúafyriskipanir (delegerede forordninger), sum eru kunngerðir á ES-stöði, skulu ikki leggjast fyri Løgtingið, eins og vanligar føroyskar kunngerðir ella donsk “bekendtgørelser” heldur ikki skulu leggjast fyri Løgtingið.

Stýrisskipan Føroya

§ 49. Landsstýrið ummælir tey uppskot til kongligar fyriskipanir, sum ikki seta ríkislóg í gildi í Føroyum. Hetta geldur somuleiðis fyri allar kunngerðir, sum ráðharri sendir heimastýrinum við atliti at gildisseting í Føroyum.

Tað er sera týðningarmikið at vera varugur við, at virknaðurin av at seta í gildi ES-reglur á hendan serstaka hátt í føroyska lóggávu, ikki hevur við sær, at ES-myndugleikar og ES-stovnar við hesum fáa nakran myndugleika í Føroyum. Allar heimildir eru framhaldandi hjá føroyskum myndugleika í sermálum ella ríkismyndugleika í felagsmálum, eins og tað er við aðrari lóggávu fyri Føroyar.

5.1.3. Treytirnar fyri, nær hesin serstaki ES-lóggávuleistur kann brúkast

Hesin leistur eigur einans at verða brúktur, tá ið talan er um lóggávu, sum er serliga teknisk ella drúgv, og sum vendir sær til ein avmarkaðan serkønan skara sum t.d. bankar, tryggingar o.tíl.

Lóggáva, sum vendir sær til vanliga borgaran, eigur framvegis at vera gjørd sum vanlig lógtingslóg á føroyskum ella vanlig ríkislóg á donskum.

Tað eigur eisini at vera mett av stjórnarráðnum, at arbeidsorkan og kostnaðurin av at umseta og tillaga ES-rættarreglurnar til vanliga føroyska lógtingslóg ella danska ríkislóg als ikki stendur í mát við nyttuna og frimunirnar at hava lóggávuna sum vanlig lógtingslóg ella ríkislóg, og at støðan við ongari ella afturúrsgldari lóggávu á einum fakøki er eitt størri vandamál fyri Føroyar.

Tað eru einans ES-fyriskipanir og ES-direktivir, sum eru rættarreglur á lógarstigi, sum kunnu setast í gildi við, at tær verða lagdar hjá sum skjal til lógtingslógina ella ríkislógina, sum setir hesa lóggávuna í gildi. ES-fyriskipanir og ES-direktivir verða á hendan hátt til vanligar føroyska lógtingslóg ella ríkislóg,

ES-fulltrúafyriskipanir eru reglur á kunngerðarstöði. Tær verða settar í gildi við, at tær verða lagdar hjá sum skjal til kunngerð ella “bekendtgørelse”, sum setir lóggávuna í gildi fyri Føroyar. Tær verða eins og vanligar kunngerðir og “bekendtgørelser” ikki lagdar fyri Løgtingið, men verða avgreiddar ella ummældar av avvarðandi landsstýrismanni.

5.1.4. Innihaldið í ígildissetingarlógini

Í sjálvari ígildissetingarlógini, sum antin er ein lögtingslóg ella ríkislóg, skulu nakrar yvirskipaðar ásetingar vera, so sum:

- 1) Heimild til landsstýrismannin ella ráðharran at laga ES-rættarreglurnar skipanarliga, men ikki innihaldsliga, til føroysk viðurskifti. Hetta er sami leistur, sum verður brúktur í ríkislóg, sum heimilar einum ráðharra til seta lóg í gildi í Føroyum við kongligari fyriskipan.
- 2) Í ígildissetingarlógini skal støða verða tikin til, hvussu ásetingar í ES-fyriskipanini skulu skiljast í Føroyum, um víst verður til aðrar ES-fyriskipanir, ES-direktiv ella ES-avgerðir o.a. frá ES-myndugleikum, sum ikki er galdandi fyri Føroyar.
- 3) Landsstýrismaðurin ella ráðharrin skal eisini hava heimild at áseta, at ES-fulltrúafyriskipanir og ávísar ES-avgerðir o.a. hjá ES-Kommissiónini eisini skulu galda í Føroyum. ES-fulltrúafyriskipanir eru kunngerðir á ES-støði.
- 4) Eisini mugu revsireglur, gildiskoma o.a. vera í sjálvari ígildissetingarlógini.

5.1.5. Umsitingarligar avleiðingar

Serstaki lóggávuhátturin tryggjar eina smidliga verkseting av eini lóggávu í Føroyum, sum samsvarar við lóggávuna, sum er ásett í ES-fyriskipanum. Hetta gevur eisini betri móguleika fyri skjótt at dagføra føroysku lóggávuna, har tað er viðkomandi.

Ein annar fyrimunur við hesum leistinum er, at tað er væl lættari at sannføra ES-myndugleikar um, at føroyska lóggávan samsvarar við ES-lóggávuna, tá ið víst kann verða á, at sjálv ES-fyriskipanin er sett í gildi í Føroyum. Um ES-rættarreglurnar hinvegin eru skrivaðar inn í vanliga lögtingslóg ella ríkislóg, so er neyðugt hjá ES-myndugleikum at gjøgnganga føroysku lóggávuna fyri at eftirkanna, um føroyska lóggávan er sambærilig við ES-lóggávu. Hetta er tyngrri mannagongd, og tað er størri móguleiki fyri, at føroyska lóggávan ikki verður góðkend, tí t.d. at umsetingin av ES-reglunum til føroyskt ikki hevur verið nóg neyv o.s.fr. Eisini tekur slík góðkenning vanliga væl longri tíð.

5.1.6. Góðkenning frá lógartænastuni

Áðrenn stjórnarráðini fara undir at gera lógaruppskot eftir hesum leistinum, eigur stjórnarráðið at umrøða hetta við lógartænastuna, sum tekur endaliga støðu til spurningin, um serstaki ES-lóggávuleisturin hendingaferð kann brúkast í ítøkiliga førinum.

5.2. UPPSETING AV UPPSKOTI SAMBÆRT SERSTAKA LÓGGÁVUHÁTTINUM

Uppskot sambært serstaka lóggávuáttinum til at seta í gildi ES-rættarreglur skulu vera sett upp tækniliga sum ásett í hesum rundskrivu. Krøvini eru ásett niðanfyri.

5.2.1. Skabelónir til uppskotið sambært serstaka lóggávuáttinum

Uppskot sambært serstaka lóggávuáttinum verða skrivað í Word skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tæknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

5.2.2. Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir

ES-rættarregluuppskotið verður skrivað í Word. Skriftin skal vera Times New Roman, skriftstøddin skal vera 12, og reglugloppið skal vera 1,0. Teksturin skal vera vinstrasettur, og orðbýti skal ikki verða nýtt. Síðutøl skulu vera niðast og miðsett á síðuni í uppskotinum. Typografifunkan og tabulatorfunkan í Word skal ikki nýtast heldur. Er neyðugt at brúka talvur og myndir, eiga tær ikki at verða settar inn í sjálvan lógartekstin, men settar í eitt skjal. Slóðir til heimasíður og teldupost adressu skulu hvørki vera virknar ella undirstrikaðar. Tá ið serlig viðurskifti tala fyri tí, kann lógartænastan loyva ella krevja undantøk frá ásetingunum í nr. 5.2.1. og 5.2.2.

Ovast á uppskotinum verður tilskilað:

Løgtingið

Dagfesting:
Mál nr.:
Málsviðgjørt:
Eftirkannað:

Løgtingsmál nr. xx/2018: Uppskot til lögtingslóg um ...

<i>Dagfesting:</i>	Dagurin, uppskotið verður sent ávikavist til ummælis, til lógartænastuna, til politiskan og formligan landsstýrisfund og til Løgtingið.
<i>Mál nr.:</i>	Journalnummarið, ið stovnurin hevur givið uppskotinum.
<i>Málsviðgjørt:</i>	Forbókstavirnir hjá tí embætisfólkinum, ið hevur viðgjørt málið.
<i>Eftirkannað:</i>	Lógartænastan dagfestir, nær eftirkanningin av uppskotinum er send stjórnarráðnum.
<i>Løgtingsmál nr.:</i>	Árstalið hjá lögtingsmáli fylgir tingárinum (ikki kalendaraárinum). Tingárið byrjar á ólavsøku og endar á ólavsøku árið eftir. T.d. er tingárið 2018 frá 29. juli 2018 til 28. juli 2019.

5.3. DØMI UM ORÐING Í ÍGILDISSETANARLÓG VIÐ LØGTINGSLÓG

Niðanfyri eru vístir fimm ymiskar hættir at laga ES-rættarreglurnar til føroyska lóggávu í løgtingslóg. Allir fimm hættirnir kunnu brúkast í somu ígildissetingarlóg, soleiðis sum tað verður mettt at hóska best at laga orðing ella tilvísing í ávísnum artikkli til føroyska lóggávu.

§ 1. Ásetingarnar í Europa-Kommissionens forordning (EU) 2015/61 af 10. oktober 2014 om ... skulu galda fyri Føroyar við hesum tillagingum:

1) Direktiv 2013/36/EU, sum víst verður til í artikkli 2, nr. 1, artikkli 3, nr. 9, artikkli 7, nr. 4, litra g, artikkli 8, nr. 6, litra b og artikkli 13, nr. 13, er sett í gildi fyri Føroyar við løgtingslóg/lóg/kongligari fyriskipan nr. xx frá xx

ella

2) Direktiv 2013/36/EU, sum víst verður til í artikkli 2, nr. 1, artikkli 3, nr. 9, artikkli 7, nr. 4, litra g, artikkli 8, nr. 6, litra b og artikkli 13, nr. 13, er kunngjørt í Føroyum sum skjal nr. XX til løgtingslóg/lóg/kongliga fyriskipan nr. xx af xx

ella

3) ES-fyriskipan 2013/36/EU, sum víst verður til í artikkli 2, nr. 1, artikkli 3, nr. 9, artikkli 7, nr. 4, litra g, artikkli 8, nr. 6, litra b og artikkli 13, nr. 13, er (heilt ella lutvíst) lögð hjá sum skjal 2 til hesa løgtingslóg.

ella

4) Artikkul 1, nr. 1 fevnir um hesi hesir kredittstovnar: ... (Allýsingin verður skrivað beinleiðis inn í løgtingslógina sum ein frágreiðandi tekstur)

ella

5) Í artikkli 3, nr. 9 skal “bilag I til direktiv 2013/36/EU” skiljast soleiðis: ... (t.d. yvirlit yvir virksemi, sum er fevnt av sínámillum viðurkenning ... osfr.)

Stk. 2. Forordningen (EU) 2015/61 af 10. oktober 2014 om ... er hjáløgd sum skjal 1 til hesa løgtingslóg.

5.4. DØMI UM ORÐING Í ÍGILDISSETANARLÓG VIÐ RÍKISLÓG

Niðanfyri eru vístir fimm ymiskar hættir at laga ES-rættarreglurnar til ríkislóg, sum skal galda í Føroyum á felagsøki. Allir fimm hættirnir kunnu brúkast í somu ígildissetingarlóg, soleiðis sum tað verður mettt at vera best at laga orðing ella tilvísing í ávísam artikkli til føroyska lóggávu.

§ 1. Bestemmelserne i Europa-Kommissionens forordning (EU) 2015/61 af 10. oktober 2014 om ... gælder for Færøerne med følgende tilpasninger:

1) Direktiv 2013/36/EU, som der henvises til i artikel 2, nr. 1, artikel 3, nr. 9, artikel 7, nr. 4, litra g, artikel 8, nr. 6, litra b og artikel 13, nr. 13, er sat i kraft for Færøerne ved lov/anordning nr. xx af xx

ella

2) Direktiv 2013/36/EU, som der henvises til i artikel 2, nr. 1, artikel 3, nr. 9, artikel 7, nr. 4, litra g, artikel 8, nr. 6, litra b og artikel 13, nr. 13, er kundgjort på Færøerne som bilag nr. XX til lov/anordning nr. xx af xx

ella

3) Forordning 2013/36/EU, som der henvises til i artikel 2, nr. 1, artikel 3, nr. 9, artikel 7, nr. 4, litra g, artikel 8, nr. 6, litra b og artikel 13, nr. 13, er (helt eller delvis) optaget som bilag 2 til denne lov

ella

4) Artikel 1, nr. 1 omfatter følgende kreditinstitutter: Definition skrives direkte ind i loven som en forklarende tekst ...

ella

5) I artikel 3, nr. 9 skal "bilag I til direktiv 2013/36/EU" forstås således: Liste over de aktiviteter, der er omfattet af gensidig anerkendelse ... osv.

Stk. 2. Forordningen (EU) 2015/61 af 10. oktober 2014 om ... er optaget som bilag 1 til denne lov.

5.5. DØMI UM RÍKISLÓG EFTIR HESUM LEISTI

Við Lov nr. 648 af 18. maj 2015 for Færøerne om kapitalkrav og tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringselskaber varð CRR-fyriskipanin sett í gildi í Føroyum. Tað var fyrstu ferð, at hesin serstaki lóggávuleisturin varð royndur. Leisturin er síðani eftirmettur, og niðurstøðan hjá lógartænastuni er, at sjálv ígildissetingarlógin eigur at laga ES-rættarreglurnar munandi betri og neyvari til føroysk viðurskipti, enn gjørt varð í CRR-fyriskipanini.

Dømi: Lov nr. 648 af 18. maj 2015 for Færøerne om kapitalkrav og tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringselskaber:

Lov for Færøerne om kapitalkrav og tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringsselskaber

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, jf. bilaget til denne lov, gælder for Færøerne.

§ 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler for Færøerne om anvendelsen af bestemmelserne i forordningen, jf. § 1, herunder om de ændringer af bestemmelserne, som de færøske forhold tilsiger.

§ 3. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler for Færøerne, som er nødvendige for at anvende eller gennemføre de afgørelser eller retsakter, som vedtages af Europa-Kommissionen i medfør af forordningen, jf. § 1, herunder om de ændringer af afgørelser eller retsakter, som de færøske forhold tilsiger.

§ 4. I regler udstedt i medfør af § 3 kan der fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 4 måneder for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel i den for Færøerne gældende straffelov.

§ 5. Erhvervs- og vækstministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Givet på Christiansborg Slot, den 18. maj 2015

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Henrik Sass Larsen

Bilag 1

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU)
nr. 575/2013 af 26. juni 2013
om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber
og om ændring af forordning
(EU) nr. 648/2012**

(EØS-relevant tekst)

5.6. UM AT SETA ÁVÍ SAR KUNNGERÐIR Í GILDI

Ein líknandi háttur kann eisini verða brúktur, tá ið tað í kunngerð verða settar rættarreglur av meira tekniskum slagi í gildi í Føroyum.

Hetta merkir, at útlenskar rættarreglur kunnu verða settar í gildi við eini styttri ígildissetingarkunngerð, har útlensku rættarreglurnar verða lagdar hjá sum skjál til kunngerðina.

Eins og tað er galdandi fyri lógir, so eigur hesin leistur einans at verða brúktur í undantaksføri, tá ið talan er um rættarreglur, sum eru serliga tekniskar ella drúgvar, og sum venda sær til ein avmarkaðan serkønan skara sum t.d. skipasýni, bankar, trygging o.tíl. Ofta eru slíkar rættarreglur vendar til ein almennan eftirlitsmyndugleika.

Rættarreglur, sum venda sær til vanligu borgaran, eiga framvegis at verða gjørdar sum vanligir kunngerðir á føroyskum.

Tað eigur eisini at vera mett av stjórnarráðnum, at arbeiðsorkan og kostnaðurin av at umseta og laga útlensku rættarreglurnar til vanligu føroyska kunngerð als ikki stendur í mát við nyttuna og fyrimunirnar at hava lóggávuna sum vanligu kunngerð, og at støðan við ongari ella afturúrsgldari lóggávu á einum fakøki er eitt størri vandamál fyri Føroyar.

Tað hevur eisini týdning fyri metingina, um hesin leistur kann brúkast, hvussu ofta rættarreglurnar á fakøkinum verða dagførdar. T.d. árliga ella við jøvnum tíðarbilum.

Treytirnar fyri, hvat skal ásetast í sjálvari ígildissetingarkunngerðini, eru í útgangsstøðinum tær somu sum fyri ES-lóggávu. Tað snýr seg um í ígildissetingarkunngerðini at laga útlensku rættarreglurnar til føroysk viðurskipti. Eisini eiga heimildir til landsstýrismann, meira inntrívandi ásetingar og revsiásetingar at standa í ígildissetingarkunngerðini.

Eitt nú verða kunngerðir frá Sjóvinnustýrinum gjørdar eftir hesum leisti.

5.6.1. Góðkenning frá lógartænastuni

Áðrenn stjórnarráðini ella stovnar við heimild at gera kunngerðir fara undir at gera kunngerðaruppskot eftir hesum leistinum, eigur stjórnarráðið ella stovnurin at umrøða hetta við lógartænastuna, sum tekur endaliga støðu til spurningin, um kunngerðarleisturin kann brúkast í ítøkiliga færinum.

5.7. UPPSETING AV UPPSKOTI SAMBÆRT SERSTAKA KUNNGERÐARHÁTTINUM

Øll uppskot sambært serstaka kunngerðarháttinum skulu vera sett upp tøkniliga sum ásett í hesum rundskrivi. Krøvini eru ásett niðanfyri.

5.7.1. Skabelónir til uppskot sambært serstaka kunngerðarháttinum

Uppskot sambært serstaka kunngerðarháttinum verða skrivað í Word skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tøknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

5.7.2. Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir

Kunngerðauppskotið verður skrivað í Word. Skriftin skal vera Times New Roman, skriftstøddin skal vera 12, og reglugloppið skal vera 1,0. Teksturin skal vera vinstrasettur, og orðbýti skal ikki verða nýtt. Typografifunkan og tabulatorfunkan í Word skal ikki nýtast heldur. Er neyðugt at brúka talvur og myndir, eiga tær ikki at verða settar inn í sjálvan kunngerðartekstin, men settar í eitt skjal. Slóðir til heimasíður og teldupostadressu skulu hvørki vera virknar ella undirstrikaðar. Tá ið serlig viðurskifti tala fyri tí, kann lógartænastan loyva ella krevja undantøk frá ásetingunum í nr. 5.7.1. og 5.7.2.

Ovast á uppskotinum verður tilskilað:

Lógartænastan

Dagfesting:
Mál nr.:
Málsviðgjørt:
Eftirkannað:

Dagfesting: Dagurin, uppskotið verður sent ávikavist til ummælis, til lógartænastuna og til politiskan landsstýrisfund.

Mál nr.: Journal nummarið, ið stjórnarráðið ella stovnurin hevur givið uppskotinum.

Málsviðgjørt: Forbókstavirnir hjá tí embætisfólkinum, ið hevur viðgjørt málið.

Eftirkannað: Lógartænastan dagfestir, nær eftirkanningin av uppskotinum er send stjórnarráðnum.

5.8. DØMI UM KUNNGERÐ EFTIR HESUM LEISTI

Dømi: Kunngerð nr. 98 frá 23. juni 2017 frá Sjóvinnustýrinum um byggikrøv og útgerðarkrøv o.a. (Fráboðan B – 1. juli 2017):

**Kunngerð frá Sjóvinnustýrinum
um
byggikrøv og útgerðarkrøv o.a.
(Fráboðan B – 1. juli 2017)**

Við heimild í § 2, stk. 2, §§ 7–11 og 14, § 15, stk. 2, § 18, stk. 2 og 3 og § 49, stk. 2 í løgtingslóg nr. 165 frá 21. desember 2001 um trygd á sjónum, sum broytt við løgtingslóg nr. 71 frá 30. mai 2011, løgtingslóg nr. 61 frá 17. mai 2013 og løgtingslóg nr. 122 frá 15. desember 2014, verður ásett:

§ 1. Uttan so, at annað er ásett í einstøku kapitlunum í skjali 2, er henda kunngerð galdandi fyri:

- 1) Ferðamannaskip í altjóða sigling, uttan mun til stødd.
- 2) Handilsskip, 15 metrar og longri, ella við einum dimensiónstali uppá 100 ella meira uttan mun til, um skipið er í innanoyggja sigling ella í altjóða sigling, sí tó stk. 2.
- 3) Stuttleikafør, 24 metrar og longri.

Stk. 2. Handilsskip, 15 metrar og longri, ella við einum dimensiónstali uppá 100 ella meira, tó styttri enn 24 metrar, sum sigla innanfyri 100 sjómíl úr landi, kunnu ístaðin fyri hetta regluverkið koma undir ásetingarnar í kunngerð frá Sjóvinnustýrinum um byggikrøv og útgerð o.a. til smærri vinnufør (Fráboðan F).

§ 2. Byggikrøvini og útgerðarkrøvini til tey í § 1 nevndu skip eru nærri útgreinaði í skjali 2 til hesa kunngerð.

§ 3. Reiðarin skal syrgja fyri, at manningin hevur kunnleika til ásetingar í hesi kunngerð, sum hava týdning fyri arbeiðið hjá viðkomandi umborð á skipinum.

§ 4. Brot á ásetingarnar í skjali 2 verða revsað við sekt ella fongsul í upp til 2 ár.
Stk. 2. Feløg og aðrir lögfrøðiligir persónar verða revsaðir sbrt. reglunum í kapitlul 5 í revsilógini.

§ 5. Henda kunngerð kemur í gildi tann 1. juli 2017, sbr. tó stk. 2 og 3.

Stk. 2. Byggikrøvini endurgivin í skjali 2, ískoyti 1, koma í gildi tann 1. september 2017.

Stk. 3. Uttan so, at annað er ásett í hesi kunngerð, eru byggikrøvini sbrt. higartil galdandi reglum framvegis galdandi fyri verandi skip.

Stk. 4. Loyvisbrøv við tilhoyrandi samsvarsskjali, brot 1 og brot 2, útflýggjað áðrenn tann 1. januar 2017 við atlit til at lúka ásetingarnar í kapitli XV, reglu 5, varðveita gildi, inntil freistin fyri at fáa framt endurnýggjanarsýn er gingin út.

Sjóvinnustýrið, 23. júní 2017

Hans Johannes á Brúgv (sign.)

/ Gunnvá S. á Lofti (sign.)

Skjal 1
og
Skjal 2

PARTUR VI

Uppseting av uppskotum til samtyktar frá landsfyrisingini

6.1.	UPPSKOT TIL SAMTYKTAR FRÁ LANDSFYRISITINGINI204
6.1.1.	Samtykki og góðkenning Løgtingsins204
6.1.2.	Krevja luttøku Løgtingsins fyri at vera útint204
6.1.3.	Týðningarmiklir sáttmálar205
6.1.4.	Uppsøgn av millumtjóðasáttmála206
6.1.5.	Landsstýrismaðurin í uttanríkismálum hevur ábyrgdina av millumtjóðasáttmálum og avtalum206
6.2.	MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLI ELLA AVTALA, SUM IKKI SKAL FYRI LØGTINGIÐ207
6.2.1.	Avtalur, sum landsstýrið ger.207
6.2.2.	Millumtjóðasáttmálar, sum landsstýrið ummælir207
6.2.3.	Fyrisingarligt og meira útinnandi samstarv millum lond207
6.2.4.	Hvussu viðger landsstýrið hesar sáttmálar og avtalur?207
6.3.	UPPSETING AV UPPSKOTI TIL SAMTYKTAR208
6.3.1.	Skabelónir til uppskot til samtyktar208
6.3.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir208
6.3.3.	Orðing av samtykt, sum landsstýrið vil hava Løgtingið at góðkenna209
6.3.4.	Sáttmálin ella avtalan sett inn í fullum líki209
6.3.5.	Hvør málslig útgáva av sáttmálanum ella avtaluni skal setast inn?210
6.4.	VIÐMERKINGAR TIL UPPSKOT TIL SAMTYKTAR211
6.4.1.	Orsøkin til uppskotið211
6.4.2.	Lýsing av innihaldinum í millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni211
6.4.3.	Avleiðingarnar av góðkenning av millumtjóðasáttmála ella avtalu211
6.4.4.	Ummæli211
6.5.	SKJØL OG FYLGISKJØL212
6.6.	GÓÐKENNING AV MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLA OG AVTALU SUM PARTUR AV UPPSKOTI TIL LØGTINGSLÓGARBRØYTING213
6.7.	MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLI ELLA AVTALA VERÐUR LØGTINGSLÓG.214

6.1. UPPSKOT TIL SAMTYKTAR FRÁ LANDSFYRISITINGINI

Uppskot til samtyktar frá landsfyrisingini eru serliga tey mál, har tað er neyðugt hjá landsstýrinum at fáa góðkenning frá Løgtinginum sambært § 52, stk. 2 í lögtingslóg um stýrisskipan Føroya at gera avtalur við onnur lond ella at fáa heimild at mæla til at seta í gildi fyri Føroyar millumtjóðasáttmálar.

Løgtingslóg um stýrisskipan Føroya

Millumtjóðasáttmálar

§ 52. Landsstýrið hevur málsræði í førum, sum heimastýrinum er heimilað at tingast við og gera avtalur við onnur lond.

Stk. 2. Uttan samtykki lögtingsins kann landsstýrið tó ikki gera avtalur, sum krevja luttøku lögtingsins fyri at verða útintar, ella sum annars eru týðningarmiklar.

Stk. 3. Samstundis sum slík avtala verður lögð fyri lögtingið til góðkenningar, boðar landsstýrið frá, hvørjar lögtingslógir og hvørji ríkislógartilmæli, neyðug eru, til tess at millumlandasáttmálin kann verða útintur.

§ 53. Landsstýrið ummælir heimastýrisins vegna teir millumtjóðasáttmálar, sum ríkismyndugleikarnir leggja fyri heimastýrið til ummælis.

Stk. 2. § 52, stk. 2 og 3, galda á sama hátt í hesum førum.

6.1.1. Samtykki og góðkenning Lögtingsins

Samtykki og góðkenning Lögtingsins krevst til millumtjóðasáttmála ella avtalu, sum krevur luttøku Lögtingsins fyri at verða útint ella sum annars er týðningarmikil, sambært § 52, stk. 2 í lögtingslóg um stýrisskipan Føroya.

6.1.2. Krevja luttøku Lögtingsins fyri at vera útint

Ein millumtjóðasáttmáli ella avtala er ein sáttmáli millum tjóðir og er bert bindandi fyri tjóðirnar sjálvar sum sáttmáli. Ein millumtjóðasáttmáli ella avtala er ikki bindandi fyri borgarar, fyrirøku o.o. í hesum tjóðum, og tey fáa heldur ikki rættindi ella skyldur sambært millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni.

Vanligt er, at millumtjóðasáttmáli ella avtala ásetur rættindi og skyldur fyri bæði tjóðirnar og fyri borgarar, fyrirøkur o.o. í hesum tjóðum. Fyri at borgarar, fyrirøkur o.o. skulu kunnu njóta ágóðan av rættindum og skyldum sambært millumtjóðasáttmálum ella avtalum, mugu hesi rættindi og skyldur antin kunna tulkast inn í galdandi lóggávu, ella mugu tey setast inn í lóggávuna. Hetta verður gjørt við, at allar viðkomandi lögtingslógir og ríkislógir verða broyttar soleiðis, at innihaldið í millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni eisini verður partur av hesum lógum.

Tí er tað eisini ásett í løgtingslóg um stýrisskipan Føroya í § 52, stk. 3, at samstundis sum ein millumtjóðasáttmáli ella avtala verður lögð fyri Løgtingið til góðkenningar, skal landsstýrið boða frá, hvørjar løgtingslógir og hvørji ríkislógartilmæli eru neyðug, til tess at millumtjóðasáttmálin ella avtalan kunnu verða útint.

6.1.3. Týðningarmiklir sáttmálar

Tað ber ikki til at nevna øll tey føri, tá ið ein millumtjóðasáttmáli ella avtala mugu metast at vera týðningarmikil og harvið krevja góðkenning Løgtingsins. Ein ábending um, at sáttmáli og avtala má metast at vera týðningarmikil er, at sáttmálin ella avtalan er viðfevnd og inntrívandi. Ein avtala ella sáttmáli á einum politiskt viðbreknum málsøki ella eitt politiskt viðbrekið evni ella á einum samfelagsliga týðandi øki má eisini metast at vera týðandi.

Tað má altíð verða gjørd ein ítøkilig meting í hvørjum einstøkum føri og vera grundgivið fyri niðurstøðuni í viðmerkingunum til uppskotið til samtyktar.

Sambært serligu viðmerkingunum til løgtingslóg um stýrisskipan Føroya eru millumtjóðasáttmálar og avtalur, sum krevja pening fyri at verða útint, altíð at meta sum týðningarmikil. Tí at tá krevst játtan á figgjarlógini, og bert Løgtingið hevur hesa heimild.

Løgtingslóg um stýrisskipan Føroya

Serlig viðmerking til § 52, stk. 2:

“... Krevur millumtjóða sáttmálin ávíst millumtjóða samstarv, sum kostar pening, krevur sáttmáli Løgtingsins góðkenning av tí, at játtan krevst á figgjarlógini.”

6.1.4. Uppsøgn av millumtjóðasáttmála

Um millumtjóðasáttmáli ella avtala skal setast úr gildi, skal sama mannagongd fylgjast, sum tá ið hann varð settur í gildi. Um millumtjóðasáttmálin ella avtalan kravdi Løgtingsins góðkenning fyri at vera settur í gildi, krevur tað eisini Løgtingsins góðkenning at seta millumtjóðasáttmálan ella avtaluna úr gildi.

Løgtingslóg um stýrisskipan Føroya

Serlig viðmerking til § 52, stk. 2:

“Avmarkingar eru fyri landsstýrið á sama hátt sum fyri donsku stjórnina eftir grundlógini § 19, stk. 1, nevnliga soleiðis, at landsstýrið ikki hevur heimild at gera millumtjóða avtalur, sum krevja Løgtingsins medvirkan fyri at verða útintar, ella avtalur, sum hava størri týdning. Hetta skal eisini skiljast soleiðis, at undir somu fyrirtreytum kann ein millumtjóða avtala heldur ikki sigast upp. ...”

6.1.5. Landsstýrismaðurin í uttanríkismálum hevur ábyrgdina av millumtjóðasáttmálum og avtalum

Tað er landsstýrismaðurin í uttanríkismálum, sum hevur ábyrgd av øllum formligum stigum í tilgongdini, tá ið Føroyar gera ella taka undir við millumtjóða sáttmála, burtursæð frá sáttmálum, ið hava við skattaviðurskifti at gera, og ávísu sáttmálum á fiskivinnuøkinum.

Hetta merkir, at tað er landsstýrismaðurin í uttanríkismálum, sum leggur upprit fyri landsstýrisfund um at seta ein sáttmála í gildi fyri Føroyar, eins og tað er hann, ið metir um málið skal leggjast fyri ávikavist Løgtingið ella Utanlandsnevndina hjá Løgtinginum.

Nevndu stig verða tó tikin í tøttum samstarvi við viðkomandi stjórnarráð.

6.2. MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLI ELLA AVTALA, SUM IKKI SKAL FYRI LØGTINGIÐ

6.2.1. Avtalur, sum landsstýrið ger

Um ein avtala ikki verður mett at krevja luttøku Løgtingsins fyri at verða útint ella annars at vera týðningarmikil, hevur landsstýrið málsræði at gera avtalur við onnur lond á økjum, sum tað er heimilað føroyskum myndugleikum at tingast um og gera avtalur sambært § 52, stk. 1 í løgtingslóg um stýrisskipan Føroya.

6.2.2. Millumtjóðasáttmálar, sum landsstýrið ummælir

Um ein millumtjóðasáttmáli ikki verður mettur at krevja luttøku Løgtingsins fyri at verða útintur ella annars at vera týðningarmikil, er tað eisini landsstýrið, sum ummælir millumtjóðasáttmála, sum ríkismyndugleikarnir leggja fyri heimastýrið til ummælis sambært § 53, stk. 1 í løgtingslóg um stýrisskipan Føroya.

6.2.3. Fyrisitingarligt og meira útinnandi samstarv millum lond

Tá ið Løgtingsins góðkenning ikki er neyðug, er vanliga talan um millumtjóðasáttmálar og avtalur um fyrisitingarligt og meira útinnandi samstarv millum lond ella um spurningar, sum vanliga verða viðgjørdir umsitingarliga og ikki verða mettir at vera politiskir.

Tað kann t.d. vera sáttmálar og avtalur um fyrisitingarligt samarbeiði millum norðurlond, so sum at skifta upplýsingar sínámillum o.tíl. TAKS og Almannaverkið hava slíkar avtalur við onnur lond. Eisini kann tað vera um hagtalsamarbeiðið. Tað kann eisini vera føri, har talan er um t.d. góðkenning av sáttmála um eitt evni, har málsøkið er felagsøki, men verður umsitið fyri Føroyar í Danmark, t.d. góðkenning av yrkisbrøvum hjá heilsustarvsfólki.

6.2.4. Hvussu viðger landsstýrið hesar sáttmálar og avtalur?

Tá ið landsstýrið skal avgreiða ein millumtjóðasáttmála ella avtalu, sum ikki skal leggjast fyri Løgtingið til góðkenningar, verður tað gjørt soleiðis:

- 1) Uttanríkistænastan ger í tøttum samstarvi við viðkomandi stjórnarráð eitt upprit, sum lýsir sáttmálan ella avtaluna. Tað skal verða upplýst hvønn týðning hetta hevur fyri Føroyar, fyrimunir og vansar, avleiðingar fyri fyrisitingina o.s.fr. Eisini skal uttanríkistænastan koma við einum tilmæli til landsstýrismannin til støðutakan, antin at viðmæla ella frámæla.
- 2) Landsstýrismaðurin í uttanríkismálum leggur uppritið fyri á politiskum landsstýrisfundi og kunnar landsstýrið um, antin hann ætlar at gera avtalu ella ikki, ávikavist um hann ætlar at viðmæla ella frámæla góðkenning av millumtjóðasáttmála fyri at hoyra hugsan landsstýrisins, áðrenn hann tekur endaliga støðu.
- 3) Uttanríkistænastan avgreiðir síðani málið samsvarandi avgerð landsstýrismansins.

6.3. UPPSETING AV UPPSKOTI TIL SAMTYKTAR

Öll uppskot til samtyktar skulu vera sett upp tækniliga, sum ásett í hesum rundskrivu. Krøvini eru ásett niðanfyri.

6.3.1. Skabelónir til uppskot til samtyktar

Uppskot til samtyktar verða skrivað í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tæknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

6.3.2. Word, skrift, skriftstødd, talvur, myndir og slóðir

Uppskot til samtyktar verður skrivað í Word. Skriftin skal vera Times New Roman, skriftstøddin skal vera 12, og reglugloppið skal vera 1,0. Teksturin skal vera vinstrasettur, og orðbýti skal ikki verða nýtt. Síðutøl skulu vera niðast og miðsett á síðuni í uppskotinum. Typografifunkan og tabulatorfunkan í Word skal ikki nýtast heldur. Slóðir til heimasíður og teldupost adressu skulu hvørki vera virknar ella undirstrikaðar. Tá ið serlig viðurskipti tala fyri tí, kann lógartænastan loyva ella krevja undantøk frá ásetingunum í nr. 6.3.1. og 6.3.2.

Ovast á uppskotinum verður tilskilað:

Løgtingið

Dagfesting:
Mál nr.:
Málsviðgjørt:
Eftirkannað:

Løgtingsmál nr. xx/2018: Uppskot til samtyktar um ...

<i>Dagfesting:</i>	Dagurin, uppskotið verður sent ávikavist til ummælis, til lógartænastuna, til politiskan og formliga landsstýrisfund og til Løgtingið.
<i>Mál nr.:</i>	Journalnummarið, ið stovnurin hevur givið uppskotinum.
<i>Málsviðgjørt:</i>	Forbókstavirnir hjá embætisfólkinum, ið hevur viðgjørt málið.
<i>Eftirkannað:</i>	Lógartænastan dagfestir, nær eftirkannin av uppskotinum er send stjórnarráðnum.
<i>Løgtingsmál nr.:</i>	Árstalið á løgtingsmáli fylgir tingárinum (ikki kalendaraárinum). Tingárið byrjar á ólavsøku og endar á ólavsøku árið eftir. T.d. er tingárið 2018 frá 29. juli 2018 til 28. juli 2019.

6.3.3. Orðing av samtykt, sum landsstýrið vil hava Løgtingið at góðkenna

Dømi: Løgtingsmál nr. 127/2010: Uppskot til samtyktar um at góðkenna Sáttmála Evroparáðsins um at forða fyri ríkisloysi í sambandi við ríkisframhald:

Uppskot til Samtyktar

Løgtingið góðkennir, at landsstýrið fær settan í gildi fyri Føroyar niðanfyrirstandandi Sáttmála Evroparáðsins um at forða fyri ríkisloysi í sambandi við ríkisframhald (*Council of Europe Convention on the avoidance of statelessness in relation to State succession*), tá ið Danmark staðfestir sáttmálan.

6.3.4. Sáttmálin ella avtalan sett inn í fullum líki

Millumtjóðasáttmálin ella avtalan verður sett inn í fullum líki niðan fyri uppskotið til samtyktar.

Dømi: Løgtingsmál 115/2017:

Uppskot til Samtyktar

Løgtingið góðkennir, at landsstýrið fær settan í gildi fyri Føroyar niðanfyrirstandandi UNESCO-sáttmála um verju av siðaarvi heimsins frá 2003, *Convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage*.

CONVENTION FOR THE SAFEGUARDING
OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

(Avtalan ella sáttmálin verður settur inn her í fullum líki)

Í uppskoti til samtyktar kann avtalan ella sáttmálin setast inn í tí líki, sum stjórnarráðið hevur fingið tað frá ríkismyndugleikunum ella øðrum.

Eru skjøl, sum eru partur av millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni í einum uppskoti til samtyktar, verða tey eisini sett inn í fullum líki beint aftan á sáttmálan ella avtaluna og frammanfyri viðmerkingarnar til uppskotið til samtyktar.

Skjöl, sum hoyra til sáttmála ella avtalu, skulu talmerkjast við at tað ovast uppi á síðuni verður høggrasett: **Skjal og nr.**

6.3.5. Hvør máslig útgáva av sáttmálanum ella avtaluni skal setast inn?

Millumtjóðasáttmálar og avtalur er vanligar skrivaðar á fleiri málum. Hjá okkum er vanligt at síggja eina danska og ein enska útgávu.

Í uppskotinum til samtyktar skal setast inn ein málútgáva, sum er góðkend sambært sáttmálanum ella avtaluni. Tað sæst vanligar aftast í sáttmálum og í avtalum á hvørjum góðkendum málum, sáttmálin ella avtalan er skrivað.

Dømi: Løgtingsmál 115/2017:

Convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage

Article 39 – Authoritative texts

This Convention has been drawn up in Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish, the six texts being equally authoritative.

Í døminum frammanfyri er einans enskt og t.d. ikki danskt góðkent mál sambært sáttmálanum, tí skal tann enska útgávan setast inn í uppskotið til samtyktar. Men hava danir umsett sáttmálan til danskt til egna nýtslu, ber til at leggja donsku umsetingina av sáttmálanum hjá sum eitt fylgiskjal til uppskotið til samtyktar.

6.4. VIÐMERKINGAR TIL UPPSKOT TIL SAMTYKTAR

6.4.1. Orsøkin til uppskotið

Í viðmerkingunum eigur at verða upplýst, hví landsstýrið leggur málið fyri Løgtingið.

Um tað við góðkenningini av millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni verður mett at vera neyðugt at gera lógarbroytingar, fyri at millumtjóðasáttmálin ella avtalan kann verða útint, skal tað eisini at verða upplýst, hvørjar lögtingslógir ella ríkislógartilmæli landsstýrið heldur, vera neyðug at leggja fyri Løgtingið. Sí lögtingslóg um stýrisskipan Føroya § 52, stk. 3.

Er talan um millumtjóðasáttmála ella avtalu, sum verður mett at vera týðningarmikil, so skal greiðast frá, hví landsstýrið metir, at so er í ítøkiliga førinum.

6.4.2. Lýsing av innihaldinum í millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni

Í stuttum eigur at verða greitt frá innihaldinum í millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni. Eisini eigur at verða upplýst, í hvønn mun galdandi lóggáva er nøktandi, og hvørjar ásetingar í sáttmálanum ella avtaluni gera tað neyðugt, at lógarbroyting ella nýggj lóggáva verður gjørd.

6.4.3. Avleiðingarnar av góðkenning av millumtjóðasáttmála ella avtalu

Upplýst eigur at verða, hvørjar avleiðingarnar eru av at góðkenna millumtjóðasáttmálan ella avtaluna. Bæði umsitingarligar og fíggjarligar avleiðingar fyri landið, kommunur, vinnuna, borgarar og aðrar felagsskapir.

6.4.4. Ummæli

Uppskot til samtyktar eigur at verða sent til ummælis hjá stjórnarráðunum og eisini øðrum viðkomandi þertum. Stjórnarráðini eiga at vera biðin um at gera meting av, um tað er neyðugt við lógarbroyting á teirra málsøki, um sáttmálin verður settur í gildi.

Ummælini verða lögð hjá sum fylgiskjøl.

6.5. SKJØL OG FYLGISKJØL

Av tí at millumtjóðasáttmálin ella avtalan nú verða skrivað inn í uppskotið til samtyktar, er tað ikki neyðugt at leggja sáttmálan ella avtaluna hjá sum serstakt skjál til uppskotið til samtyktar, soleiðis sum gjørt var fyrr.

Eru skjøl, sum eru partur av avtaluni ella millumtjóðasáttmálanum í einum uppskoti til samtyktar, verða tey eisini sett inn í fullum líki beint aftan á sáttmálan ella avtaluna og frammanfyri viðmerkingarnar til uppskotið til samtyktar. Hetta kann t.d. verða ískoyti ella protokollatir o.tíl. til sáttmálan ella avtalu. Skjølini skulu talmerkjast. Tað verður sett ovast til høgru á síðuni.

Fylgiskjøl: Eitt yvirlit yvir hjáløgd fylgiskjøl til uppskotið til samtyktar verður sett vinsturmegin á síðuni, aftan á undirskriftina hjá landsstýrismanninum.

Dømi: Løgtingsmál nr. 87/2014 Uppskot til samtyktar um at góðkenna Horizon 2020 - sáttmálan um vísindaligt og tøkniligt samstarv millum Føroyar og Evropeiska Samveldi:

Løgmannsskrivstovan, 27. februar 2015

Kaj Leo Holm Johannesen
løgmaður

/ Marjun Hanusardóttir

Hjáløgd fylgiskjøl

Fylgiskjal 1: Agreement for Scientific and Technological Cooperation Between the European Union and the Faroe Islands Associating the Faroe Islands to Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020)

Fylgiskjal 2: Reglugerð (ES) nr. 1291/2013 hjá ES Tinginum og ES Ráðnum frá 11. desember 2013, ið ásetur Horizon 2020 – Rammuskráin um gransking og innovatión (2014-2020)

Fylgiskjal 3: Avgerð Ráðsins 2013/743/EU frá 3. desember 2013, ið setur serstøku skráanna Horizon 2020 – Rammuskráin um gransking og innovatión (2014 2020) í gildi

...

6.6. GÓÐKENNING AV MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLA OG AVTALU SUM PARTUR AV UPPSKOTI TIL LØGTINGSLÓGARBRØYTING

Í nøkrum fòrum, tå ið lógarbrøying er neyðug fyri at útinna ein millumtjóðasáttmála ella eina avtalu, verður uppskot um lógtingslógarbrøying lagt fyri Løgtingið, har Løgtingið samstundis góðkennir millumtjóðasáttmálan ella avtaluna.

Tað verður gjørt við í almennu viðmerkingunum til lógaruppskotið at skriva t.d.:

Sambært § 52, stk. 1 í lógtingslóg um stýrisskipan Føroya hevur landsstýrið málsræði í fòrum, sum heimastýrinum er heimilað at tingast við og gera avtalur við onnur lond, men sambært stk. 2 í somu grein kann landsstýrið ikki uttan Løgtingsins samtykki gera avtalur, sum krevja luttøku Løgtingsins fyri at verða útintar, ella sum annars eru týðningarmiklar.

Henda avtala (ella millumtjóðasáttmáli) krevur Løgtingsins luttøku fyri at verða útint, og við hesum lógaruppskoti verða gjørdar tær neyðugu brøyingarnar í føroyskari lóggávu, soleiðis at Føroyar kunnu halda ásetingarnar í avtaluni (ella millumtjóðasáttmálanum).

Við at samtykkja lógaruppskotið, góðkennir Løgtingið samstundis avtaluna (ella millumtjóðasáttmálan).

Tå eigur tað í viðmerkingunum á sama hátt sum við uppskotum til samtyktar í stuttum at verða greitt frá innihaldinum í sáttmálanum ella avtaluni.

Tað eigur eisini í viðmerkingunum at verða nærri upplýst, hvørjar ásetingar í millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni gera tað neyðugt, at lógarbrøying verður gjørd, og hvørjar hesar lógarbrøyingar eru. Eisini eigur at verða upplýst, hvørjar avleiðingarnar eru av at góðkenna millumtjóðasáttmálan ella avtaluna.

Sáttmálin eigur at verða lagdur hjá sum skjal til uppskotið.

Sí nr. 6.4 um viðmerkingar til uppskot til samtyktar.

Dømi: Lógtingsmál nr. 2/2014: Uppskot til lógtingslóg um brøying í lógtingslóg um landsskatt og kommunuskatt (Skattalógin) (FATCA o.a.)

Saman við lógaruppskotinum vóru lögð hjá hesi skjøl:

- 1) FATCA-Agreement,
- 2) Annex I og
- 3) Annex II.

6.7. MILLUMTJÓÐASÁTTMÁLI ELLA AVTALA VERÐUR LØGTINGSLÓG

Í heilt serligum fòrum kann ein millumtjóðasáttmáli ella avtala beinleiðis verða løgtingslóg. Hetta merkir, at sjálvur millumtjóðasáttmálateksturin ella avtaluteksturin gerst føroysk løgtingslóg.

Millumtjóðasáttmálin ella avtalan er tá vorðin partur av okkara rættarreglum og hevur tá sama rættarvirknað sum øll onnur lóggáva.

Tað verður mælt frá at gera sjálvan millumtjóðasáttmálin ella avtaluna til løgtingslóg. Millumtjóðasáttmálar og avtalur kunnu vera meira og minni greitt orðað. Við at gera millumtjóðasáttmála ella avtalu beinleiðis til løgtingslóg, er vandi fyri, at ivi kann vera um rættarstøðuna, um t.d. onnur føroyskt lóggáva gongur ímóti tí, sum er ásett í millumtjóðasáttmálanum ella avtaluni.

Dømi: Løgtingslóg um at seta í gildi protokoll til norðurlendskan tvískattasáttmálan viðvíkjandi skatting av eftirlønnum við atliti at Føroyum og Danmark:

Løgtingslóg um at seta í gildi protokoll til norðurlenska tvískattasáttmálan viðvíkjandi skatting av eftirlønnum við atliti at Føroyum og Danmark

Samsvarandi samtykt Løgtingsins staðfestir og kunnger lögmaður hesa løgtingslóg:

§ 1. Ásetingarnar í niðanfyristandandi protokoll frá 23. oktober 2014 til norðurlenska tvískattasáttmálan viðvíkjandi skatting av eftirlønnum við atliti at Føroyum og Danmark fáa við hesum løgtingslógargildi.

§ 2. Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar 2015 og hevur virknað fyri inntøkuskattir, sum verða álíknaðir fyri skattaár, sum byrja tann 1. januar 2015 ella seinni.

Avtala millum Danmark og Føroyar

Danska ríkisstjórnin og Føroya landsstýri, sum ynskja at gera eina avtalu um broyting av sáttmálanum frá 23. september 1996 millum tey norðurlendsku londini at sleppa undan tvískatting, hvat viðvíkur inntøku- og ognarskattum, við atliti til Føroyar og Danmark, eru vorðin samd um hetta:

Grein 1

Ásetingarnar í parti VII til grein 18 í Protokoll, skjal 1, til sáttmálan frá 23. september 1996 millum tey norðurlendsku londini at sleppa undan tvískatting, hvat viðvíkur inntøku- og ognarskattum verða settar úr gildi og í staðin verður sett:

Dømi: Anordning nr. 136 frá 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den Europæiske Menneskerettighedskonvention:

Anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Vi Margrethe Den Anden, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

I medfør af § 5 i lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. lovbekendtgørelse nr. 750 af 19. oktober 1998, bestemmes, at loven skal gælde for Færøerne i følgende affattelse:

§ 1. Følgende bestemmelser gælder for Færøerne:

- 1) Konvention af 4. november 1950 til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, jf. bekendtgørelse nr. 20 af 11. juni 1953, Lovtidende C, hvis procedureregler er ændret ved følgende protokoller:
 - a) Protokol nr. 3 af 6. maj 1963 til Europarådets Konvention til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, ved hvilken konventionens artikel 29, 30 og 34 ændres, jf. bekendtgørelse nr. 67 af 23. november 1964, Lovtidende C.
 - b) Protokol nr. 5 af 20. januar 1966 til Den Europæiske Konvention til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder om ændringer i konventionens artikler 22 og 40, jf. bekendtgørelse nr. 35 af 22. marts 1972, Lovtidende C.
 - c) Protokol nr. 8 af 19. marts 1985 til Den Europæiske Konvention til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, jf. bekendtgørelse nr. 33 af 15. marts 1990, Lovtidende C.
 - d) Protokol nr. 10 af 25. marts 1992 til Konventionen til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder.
 - e) Protokol nr. 11 af 11. maj 1994 til Konventionen til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, der omstrukturerer det kontrolsystem, som konventionen har etableret.
 - 2) Tillægsprotokol af 20. marts 1952 til Konventionen til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, jf. bekendtgørelse nr. 20 af 11. juni 1953, Lovtidende C.
 - 3) Protokol nr. 4 af 16. september 1963 til Konventionen til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, jf. bekendtgørelse nr. 17 af 17. februar 1965, Lovtidende C.
 - 4) Tillægsprotokol nr. 6 af 28. april 1983 til Den Europæiske Konvention til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, jf. bekendtgørelse nr. 72 af 20. september 1985, Lovtidende C.
 - 5) Tillægsprotokol nr. 7 af 22. november 1984 til Den Europæiske Konvention til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, jf. bekendtgørelse nr. 41 af 7. april 1989, Lovtidende C.
- Stk. 2.* De konventionstekster, der er nævnt i stk. 1, er medtaget som bilag til anordningen.

Bilag 1

Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende
Frihedsrettigheder
(Som ændret senest ved protokol nr. 11 af 11. maj 1994)

Under henvisning til Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, som blev udstedt af de Forenede Nationers Generalforsamling den 10. december 1948; .

PARTUR VII

Uppseting og nýtsla av rundskrivum

7.1.	UM RUNDSKRIV220
7.1.1.	Hvat er eitt rundskriv?	220
7.1.2.	Hvønn venda rundskriv sær til?	220
7.1.3.	Heimild at geva út rundskriv	220
7.1.4.	At broyta rundskriv	221
7.1.5.	Ummæli	221
7.1.6.	Rundskriv skulu leggjast á logir.fo	221
7.2.	UPPSETING AV RUNDSKRIVUM222
7.2.1.	Skabelónir til rundskriv	222
7.2.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir	222
7.2.3.	Heitið á rundskrivinum	223
7.2.4.	Inngangur	223
7.2.4.1.	Á eins egna málsøki	223
7.2.4.2.	Sambært málsbýtisfráboðanini	224
7.2.4.3.	Heimild í lögtingslóg	224
7.2.5.	Uppseting av teksti í rundskrivum	224
7.2.6.	Ásetingar um gildiskomu og úrgildisseting	225
7.2.7.	Serstøk úrgildisseting	225
7.2.8.	Undirskriftir	226

7.1. UM RUNDSKRIV

7.1.1. Hvat er eitt rundskriv?

Rundskriv er tað, sum á donskum verður nevnt cirkulære ella cirkulæreskrivelse. Rundskriv verða nýtt til almenn ella ítøkilig tænaþubóð. Í Danmark verður skilt í millum tey almennu tænaþubóðini, sum verða ásett í cirkulære, og tey ítøkiligu tænaþubóðini, sum verða ásett í cirkulæreskrivelse. Í Føroyum hava vit ikki henda skilnað, her verða bæði almenn og ítøkilig tænaþubóð ásett í rundskrivi.

Rundskriv venda sær bert til almennar myndugleikar ella starvsfólk hjá almennum myndugleikum og ikki til borgaran. Tænaþubóð, sum standa í rundskrivi, eru bindandi fyri tann ella teir myndugleikar, sum rundskrivið er stílað til. Rundskriv hava ikki vegleiðandi innihald, uttan tá tað er so avmarkað í vavi, at tað ikki við rímligheit kann verða felt niður í eina leiðbeining fyri seg. Skriv myndugleikar ímillum, ið einans leggja áherðslu á ella vísa á galdandi ásetingar, eiga ikki at verða nevnd rundskriv. Hesi eiga at nevna skriv.

7.1.2. Hvønn venda rundskriv sær til?

Rundskriv eru bindandi ásetingar, ið venda sær til almennar myndugleikar ella starvsfólk hjá almennum myndugleikum. Rundskriv hava ikki ásetingar, ið viðkoma rættarstöðuni hjá vanliga borgaranum. Undir heitinum á rundskrivinum verður altíð skrivað, hvønn rundskrivið er stílað til.

Er ivi, um rundskrivið eisini hevur ásetingar, sum mugu metast at verða beinleiðis bindandi fyri borgaran í mun til bert at ávirka rættarstöðu hansara yvirskipað, eiga hesar ásetingar at ásetast í kunngerð.

Rundskriv gerast bindandi, tá viðkomandi myndugleiki ella starvsfólk fáa hetta fráboðað. Tað eru eingi formlig krøv fyri, hvussu fráboðanir verða givnar. Fráboðanir kunnu tí gevast bæði munnliga og skrivliga.

Rundskriv frá landsfyrisingini verða latin lógartænastuni og verða lögð út á logir.fo. Hetta er ein tænaþubóð, sum skal lætta um at finna tey rundskriv, sum eru í gildi. Hetta hevur tó onga ávirkan á gildi av teimum.

7.1.3. Heimild at geva út rundskriv

Yvirskipaður myndugleiki kann geva út rundskriv uttan lógarheimild, um tað viðvíkur einum undirskipaðum myndugleika. Yvir-/undirskipanin heimilar í sær sjálvum hesum. Í fráboðan lógmans um býti av málsøkjum landsstýrisins millum landsstýrismenninar (Málsbýtisfráboðanin) stendur, hvørjum stovnum lögmaður og landsstýrismenninir hava heimild til at geva tænaþubóð.

Í ávísum førum hava lögmaður og landsstýrismenn heimild til, at geva út rundskriv, sum eru stílað til øll stjórnarráðini og stovnar undir landinum. Her krevst tó, at teir hava fingið samtykki til tess á landsstýrisfundi. Í málsbýtisfráboðanini stendur, nær lögmaður og landsstýrismenn hava hesa heimild. Sum dømi kann nevnast, at lögmaður hevur heimild, at geva øllum stjórnarráðum og stovnum undir landinum tænaðstuboð um, hvussu uppskot til lögtingslógir, ríkislógir og kunngerðir, uppskot til samtyktar, rundskriv og leiðbeiningar skulu verða sett upp og eftirkannaði, sambært § 7, stk. 3 í málsbýtisfráboðanini.

Annað dømi er landsstýrismaðurin í figgjarmálum, sum hevur heimild at geva øllum stjórnarráðum og stovnum undir landinum tænaðstuboð um KT-nýtslu og trygd, sambært § 18, stk. 2, nr. 2 í málsbýtisfráboðanini.

Tá yvir-/undirskipanin ikki er til staðar, ella tá heimild ikki er í málsbýtisfráboðanini, krevst lógarheimild fyri at geva út rundskriv. Lógarheimild krevst t.d., tá ein landsstýrismaður gevur út eitt rundskriv, ið er stílað einum kommunustýri.

7.1.4. At broyta rundskriv

Ásetingar í rundskrivi eiga ikki at verða broyttar við einum broytingarrundskrivi. Mælt verður til at gera alt rundskrivið av nýggjum.

7.1.5. Ummæli

Rundskriv, sum eru stílað til undirskipaðan myndugleika, ella starvsfólk á hesum, verða ikki send til ummælis.

Rundskriv, sum hava heimild í málsbýtisfráboðanini, og sum eru stílað til øll stjórnarráðini og stovnar undir landinum, eiga at verða send til ummælis hjá stjórnarráðunum og stovnunum.

Rundskriv, sum hava heimild í lögtingslóg og venda sær til t.d. kommunustýri, eiga at verða send til ummælis hjá viðkomandi kommunustýrum og Føroya Kommunufelagi.

Ummælisfreistin eigur at vera 4 vikur.

7.1.6. Rundskriv skulu leggjast á logir.fo

Rundskriv verða ikki kunngjørd í Kunngerðarblaðanum, men verða lögð út á logasavnið logir.fo.

Avrit av rundskrivi, ið er undirskrivað, saman við Word-filuni, skal latast lógartænastuni á Løgmannskrivstovuni beinanvegin, tá tað eru undirskrivað. Avritið og Word-fílan skulu sendast til logasavn@tinganes.fo.

7.2. UPPSETING AV RUNDSKRIVUM

Øll rundskriv skulu vera sett upp tøkniligani, sum ásett í hesum rundskrivi. Krøvini eru ásett niðanfyri.

Tað er ávísur munur á uppsetingini av rundskrivum, lögtingslógum og kunngerðum. Greinateknið “§” verður ikki nýtt, tá talan er um uppseting av rundskrivum. Grundgevingin fyri hesum er, at borgarin skal ikki fáa ta fatan, at rundskrivið er vanligur lógartekstur, sum er bindandi fyri hann. Tað er eitt rundskriv ikki. Tí verða rundskriv sett upp í nummur. Hetta broytir tó ikki tað, at rundskrivið er bindandi fyri teir almennu myndugleikar og starvsfólk, sum rundskrivið er stílað til.

7.2.1. Skabelónir til rundskriv

Rundskriv verða skrivað í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tøknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

7.2.2. Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir

Rundskriv verða skrivað í Word. Skriftin skal vera Times New Roman, skriftstøddin skal vera 12 og reglugloppið skal vera 1,0. Teksturin skal vera vinstrastillaður og orðbýti skal ikki verða nýtt. Typografi og tabulator funktiúnin í Word skal ikki nýtast heldur. Er neyðugt at brúka talvir og myndir, eiga hesi ikki at verða sett inn í sjálvan rundskrivartekstin, men eiga at verða sett í eitt skjal. Slóðir til heimasíður og teldupost adressu skulu hvørki vera virknar ella undirstrikaðar. Tá serlig viðurskifti tala fyri tí kann lógartænastan loyva ella krevja undantøk frá ásetingunum í nr. 7.2.1. og 7.2.2.

Rundskriv verða ikki deild í teigar.

Ovast á uppskotinum verður tilskilað (hesin parturin sæst ikki á logir.fo):

Lógartænastan

Dagfesting:
Mál nr.:
Eftirkannað:

Dagfesting: Dagurin, uppskotið er sent til ummælis, til eftirkanning, til politiskan landsstýrisfund og er skrivað undir.

Mál nr.: Journal nr., ið stjórnarráðið hevur givið uppskotinum.

Eftirkannað: Lógartænastan dagfestir, nær eftirkanningin av uppskotinum er send stjórnarráðnum.

7.2.3. Heitið á rundskrivinum

Heitið á rundskrivinum verður miðsett og skrivað við feitum stavum.

Rundskriv fæa ikki stytta heiti ella frágreiðandi heiti. Heitið á rundskrivinum skal tí greiða frá høvuðsinnihaldinum í rundskrivinum og kann tí væl gerast eitt sindur langt.

Undir heitinum verður í klombur skrivað, hvønn rundskrivið er stílað til.

Uppskot til*

Rundskriv um gávur til starvsfólk á serligum starvsdegi

(Til stovnar hjá landinum)

* “Uppskot til” verður tilskilað, tá ið uppskotið verður sent lógartænastuni at eftirkanna. Tá ið uppskotið er liðugt eftirkannað, og rundskrivið verður sent lógartænastuni at leggja á logir.fo, verður “Uppskot til” strikað.

7.2.4. Inngangur

Inngangurin til rundskriv er ymiskur alt eftir hvønn rundskrivið er stílað til.

7.2.4.1. Á eins egna málsøki

Hevur rundskrivið heimild í yvir-/undirskipanini millum myndugleikarnar, hevur rundskrivið ongan serstakan inngang. Hesi rundskriv eiga tó í fyrsta nummarinum ella einum av fyrstu numrunum at vísa á, hvørja lóggávu rundskrivið knýtir seg at, tá rundskrivið knýtir seg at lóggávu, og um hetta ikki greitt gongur fram av heitinum.

1. Lógargrundarlag

1.1. Løgtingslóg nr. 109 frá 17. desember 1987 um alment kunngerðablað, sum broytt við løgtingslóg nr. 47 frá 30. mars 1990 og løgtingslóg nr. 131 frá 14. desember 2012.

1.2. Kunngerð nr. 2 frá 7. januar 2014 um alment talgilt kunngerðablað.

7.2.4.2. Sambært málsbýtisfráboðanini

Málsbýtisfráboðan er fráboðan frá lögmanni, har hann boðar frá, hvørji málsøki hoyra undir teir ymsu landsstýrismenninar. Umframt at boða frá, hvørji málsøki hoyra undir teir ymsu landsstýrismenninar, hevur hon eisini ásetingar um, hvørjar stovnar lögmaður ella landsstýrismaður kann geva tænastráboð. Eisini sæst í málsbýtisfráboðanini um lögmaður ella landsstýrismaður innan ávís øki hava heimild at áseta bindandi reglur fyri øll stjórnarráðini og stovnar undir landinum. Slíkar reglur krevja samtykki frá øllum landsstýrismonnunum.

Hevur rundskrivið heimild í málsbýtisfráboðanini, verður inngangurin orðaður soleiðis:

1. Heimild

1.1. Við heimild í § 30, stk. 2, nr. 5 í fráboðan nr. 109 frá 18. september 2015 um býti av málsøkjum landsstýrisins millum landsstýrismenninar, og eftir at hava fingið samtykki til tess á landsstýrisfundi, verður ásett:

7.2.4.3. Heimild í lögtingslóg

Hevur rundskrivið heimild í lögtingslóg, verður í innganginum víst til tær lógarásetingar, ið heimila rundskrivinum. Eisini verða skrivaðar tær broytingar, ið eru gjørdar í sjálvari lógarheimildini. Orðingin “sum broytt við ...” í innganginum til rundskriv vísir einans til broytingar í heimildarásetingini og ikki til allar aðrar broytingar, sum eru gjørdar í lógini.

1. Heimild

1.1. Við heimild í § 5, í lögtingslóg nr. 23 frá 17. januar 1987 um arbeiðsklæðir í stjórnarráðunum, sum broytt við lögtingslóg nr. 32 frá 30. mars 1990 og lögtingslóg nr. 48 frá 14. desember 2012, verður ásett:

7.2.5. Uppseting av teksti í rundskrivum

Teksturin í rundskrivinum verður settur í nummur. Numrini eru vinstrasett. Fyrsta nummarið í hvørjari rekkju, t.v.s. **1., 2., 3.** o.s.fr., er við feitum stavum. Undirnumrini eru ikki við feitum stavum.

1. Endamál við eftirkanning

1.1. Endamálið er at eftirkanna øll lógaruppskot og kunngerðir ...

1.2. Sambært stýrisskipanarlógini sita landsstýrismenn fyri ...

2. Uppskot, ið skulu eftirkannast

7.2.6. Ásetingar um gildiskomu og úrgildisseting

Meginreglurnar um gildiskomu og úrgildisseting í nr. 3.1 og 3.2 í rundskrivinum verða í størst møguligan mun fylgdar.

Fimm ymisk dømi:

9. Gildiskoma

9.1. Løgmaður hevur á landsstýrisfundi tann 19. mai 2014 fingið undirtøku fyri at seta rundskriv um eftirkanning í gildi.

9.2. Løgmaður fekk á landsstýrisfundi tann 23. februar 2015 undirtøku fyri at seta í gildi rundskriv Løgmannsskrivstovunnar dagfest 10. februar 2015 um uppseting og broyting av lögtingslógum og kunngerðum, um uppseting av ríkislógartilmælum og um uppseting av uppskotum til samtyktar. Hetta rundskrivið er ein dagføring í mun til hetta.

9.3. Hetta rundskriv kemur í gildi 1. januar 2016.

9.4. Hetta rundskriv kemur í staðin fyri rundskriv Løgmannsskrivstovunnar dagfest 4. juni 2014 um eftirkanning.

9.5. Hetta rundskriv kemur í staðin fyri rundskriv nr. 9001 frá 21. oktober 2016 um heldina.

7.2.7. Serstøk úrgildisseting

Skal rundskriv setast úr gildi uttan at annað rundskriv kemur í staðin, verður hetta gjørt við fráboðan.

Aðalstjórin í stjórnarráðnum boðar lógartænastuni frá hesum.

7.2.8. Undirskriftir

Í stjórnarráðunum er vanligt at landsstýrismaðurin undirskrivar rundskriv, og aðalstjórin undirskrivar sum embætisfólk. Landsstýrismaðurin kann tó heimila aðalstjóra ella øðrum embætisfólki at undirskriva rundskriv.

Dømi har landsstýrismaður skrivar undir:

Fiskimálaráðið, 1. januar 2018

Navn á landsstýrismanni
landsstýrismaður

/ Navn á embætisfólki

Dømi har eitt embætisfólk skrivar undir saman við einum øðrum embætisfólki: T.d. aðalstjóri / deildarstjóri, aðalstjóri / fulltrúi á fakøkinum ella deildarstjóri / fulltrúi á fakøkinum

Fiskimálaráðið, 1. januar 2018

Navn á aðalstjóra ella øðrum embætisfólki
starvsheiti

/ Navn á embætisfólki

Dømi har eitt embætisfólk skrivar undir:

Fiskimálaráðið, 1. januar 2018

Navn á aðalstjóra ella øðrum embætisfólki
starvsheiti

PARTUR VIII

Uppseting og nýtsla av leiðbeiningum

8.1.	UM LEIÐBEINGAR	230
8.1.1.	Hvat er ein leiðbeining?	230
8.1.2.	Hvønn binda leiðbeiningar?	230
8.1.3.	Heimild at geva út leiðbeiningar.	230
8.1.4.	At broyta leiðbeiningar	230
8.1.5.	Ummæli	231
8.1.6.	Leiðbeiningar skulu leggjast á logir.fo	231
8.2.	UPPSETING AV LEIÐBEINGUM	232
8.2.1.	Skabelónir til leiðbeiningar	232
8.2.2.	Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir	232
8.2.3.	Heitið á leiðbeiningini	232
8.2.4.	Inngangur	233
8.2.5.	Uppseting av teksti í leiðbeiningum.	233
8.2.6.	Ásetingar um gildiskomu og úrgildisseting	234
8.2.7.	Serstøk úrgildisseting	234
8.2.8.	Undirskriftir	235

8.1. UM LEIÐBEININGAR

8.1.1. Hvat er ein leiðbeining?

Leiðbeiningar verða nýttar til at leiðbeina um nýtslu og innihaldi av lógartilfari o.tíl. Leiðbeiningar verða t.d. nýttar til kunning um innihaldi í lógum og kunngerðum, har greitt verður frá innihaldinum í teimum á ein lætt skiljandi hátt. Leiðbeiningar verða eisini nýttar í sambandi við umsiting og tulkning av ásetingum í lógum og kunngerðum. Í leiðbeining kann eisini verða víst á, hvussu ein ávís bindandi áseting kann verða hildin. Hóast leiðbeiningar oftani leiðbeina um bindandi ásetingar, so er leiðbeiningin ikki bindandi sjálv. Tá víst verður til bindandi ásetingar í leiðbeining, og tá bindandi ásetingar verða endurgivnar í leiðbeining, skal hetta ganga greitt fram í leiðbeiningini.

Leiðbeiningarnar, ið verða umrøddar í hesum skjali, eru fyrst og fremst slíkar, ið verða givnar út fyri at lýsa og fremja fatanina av ásetingum í lógum, kunngerðum og rundskrivum. Leiðbeiningar, bóklingar, smárit o.tíl., ið verður givið út av almennum myndugleikum fyri at kunna borgaran um ymisk samfelagsviðurskifti, eigur sjálvandi at verða framleitt og givið út á ein slíkan hátt, at tað røkkur málbólkunum, tað er ætlað til, á besta hátt.

Tørvurin á leiðbeiningum er oftani størstur, tá nýggjar rættarreglur ella ásetingar verða gjørdar, bæði tá tær skulu umsitast av undirskipaðum myndugleikum, t.e. stovnum undir stjórnarráðunum, og tá tær skulu umsitast av miðspjaddum myndugleikum t.d. kommunum. Tað hevur ofta stóran týdning at leiðbeiningar verða givnar út skjótast gjørligt, og um møguligt, áðrenn ásetingarnar hava fingið gildi.

Tá rættarreglur og ásetingar hava verið í gildi eina tíð, er tað eisini tíðum tørvur á, í leiðbeining, at siga frá teimum royndum, man hevur gjørt sær hesum viðvíkjandi og lýsa tær siðvenjur, ið verða nýttar í umsitingini av hesum reglunum.

8.1.2. Hvønn binda leiðbeiningar?

Leiðbeiningar eru ikki bindandi, men verða vanliga nýttar at greiða frá tilfari, sum er bindandi. Leiðbeiningar áseta ikki í sjálvum sær bindandi reglur um rættarstöðuna hjá vanliga borgaranum, myndugleikum, stovnum ella starvsfólki.

8.1.3. Heimild at geva út leiðbeiningar

Tað krevst eingin lógarheimild fyri at geva út leiðbeiningar. Myndugleikin, ið varðar av málsøkinum, kann altíð geva eina leiðbeining út á økjum, hann hevur ábyrgdina av.

8.1.4. At broyta leiðbeiningar

Tekstur í leiðbeining eigur ikki at verða broyttur við einari broytingarleiðbeining. Mælt verður til, at øll leiðbeiningin verður givin út av nýggjum.

8.1.5. Ummæli

Leiðbeiningar verða vanliga ikki sendar til ummælis. Tað kann tó vera hent at senda leiðbeiningar til ummælis hjá undirskipaðum myndugleika, um undirskipaði myndugleikin hevur størri servitan á økinum, sum leiðbeiningin snýr seg um.

8.1.6. Leiðbeiningar skulu leggjast á logir.fo

Leiðbeiningar verða ikki kunngjördar í Kunngerðarblaðanum, men verða lagdar út á lógasavnið logir.fo.

Avrit av leiðbeining, ið eru undirskrivað, saman við Word-filuni, skal latast lógartænastuni á Løgmannsskrivstovuni beinanvegin, tá hon er undirskrivað. Avritið og Word-fílan skulu sendast til logasavn@tinganes.fo.

8.2. UPPSETING AV LEIÐBEININGUM

Allar leiðbeiningar skulu vera settar upp tøkniligani, sum ásett í hesum rundskrivu. Krøvini eru ásett niðanfyri.

8.2.1. Skabelónir til leiðbeiningar

Leiðbeiningar verða skrivaðar í Word-skabelónina, ið lógartænastan hevur gjørt til endamálið. Skabelónin inniheldur øll tøknilig krøv, sum hetta rundskriv ásetur.

Skabelónin er at finna á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni.

8.2.2. Word, skrift, skriftstødd, talvir, myndir og slóðir

Leiðbeiningar verða skrivaðar í Word. Skriftin skal vera Times New Roman, skriftstøddin skal vera 12 og reglugloppið skal vera 1,0. Teksturin skal vera vinstrastillaður og orðbýti skal ikki verða nýtt. Typografi og tabulator funktiúnin í Word skal ikki nýtast heldur. Er neyðugt at brúka talvir og myndir, eiga hesi ikki at verða sett inn í sjálvan leiðbeiningartekstin, men eiga at verða sett í eitt skjal. Slóðir til heimasíður og teldupost adressu skulu hvørki vera virknar ella undirstrikaðar. Tá serlig viðurskifti tala fyri tí kann lógartænastan loyva ella krevja undantøk frá ásetingunum í nr. 8.2.1. og 8.2.2.

Ovast á uppskotinum verður tilskilað (hesin parturin sæst ikki á logir.fo):

Lógartænastan

Dagfesting:
Mál nr.:
Eftirkannað:

Dagfesting: Dagurin, uppskotið verður sent til ummælis, til eftirkanning ella skrivað undir.

Mál nr.: Journal nr., ið stjórnarráðið hevur givið uppskotinum.

Eftirkannað: Lógartænastan dagfestir, nær eftirkanning av uppskotinum er send stjórnarráðnum.

8.2.3. Heitið á leiðbeiningini

Heitið á leiðbeiningini verður miðsett og skrivað við feitum stavum.

Fær leiðbeiningin tilskilað eitt stytta heiti, verður tað sett í klombur og skrivað við feitum stavum á linjuna undir vanligu heitinum.

Leiðbeiningar fáa ikki frágreiðandi heiti. Heitið á leiðbeiningini skal tí greiða frá høvuðsinnihaldinum í leiðbeiningini og kann tí væl gerast eitt sindur langt.

Tað verður vanliga heldur ikki skrivað, hvønn leiðbeiningin er stílað til, sum t.d. rundskriv gera. Leiðbeiningar eru ikki bindandi og venda sær tískil ikki beinleiðis til nakran ávísan, men eru alment leiðbeinandi um, hvussu viðkomandi rættarreglur ella ásetingar skulu skiljast.

Uppskot til*

Leiðbeining til kunngerð um stuðul til ávísar viðgerðir sbrt. § 17, stk. 1

* “Uppskot til” verður tilskilað, tá ið uppskotið verður sent lógartænastuni at eftirkanna. Tá ið uppskotið er liðugt eftirkannað, og leiðbeiningin verður send lógartænastuni at leggja á logir.fo, verður “Uppskot til” strikað.

8.2.4. Inngangur

Um leiðbeiningin knýtir seg at ávísari lóggávu, verður í fyrsta nummarinum ella einum av fyrstu numrunum víst á, hvørja lóggávu leiðbeiningin knýtir seg at. Um tað verður hildið, at tað er neyðugt at kunna um endamálið við leiðbeiningini, verður hetta eisini gjørt í tí fyrsta ella einum av fyrstu numrunum.

1. Leiðbeiningin fevnir um

1.1. Eftir § 17, stk. 1 í forsorgarlógini hava persónar, sum í heiminum ...

1.2. Stuðul til viðgerðir sambært § 17, stk. 1 í forsorgarlógini kann ikki verða ...

8.2.5. Uppseting av teksti í leiðbeiningum

Teksturin í leiðbeiningum verður settur í nummur. Nummur verða vinstrasett við feitum stavum. Fyrsta nummarið í hvørjari rekkju, t.v.s. **1.**, **2.**, **3.** o.s.fr., er við feitum stavum. Undirnumrini eru ikki við feitum stavum.

2. Málbólkur

2.1. Persónsskarin eru persónar, sum í heiminum uppihalda barni við líkamligum ella sálarligum breki, ið viðføra serligar meirútreiðslur, herundir til ávísar viðgerðir.

2.2. Orðingin líkamligum ella sálarligum breki fevnir eisini um sjúku, ið vanliga kann væntast at vara í fleiri ár.

3. Treytir fyri at fáa stuðul til viðgerðir

3.1. Fyrsta treytin fyri at fáa stuðul til viðgerðir sambært kunngerðini er, at viðkomandi er fevndur av omanfyri nevnda málbólki, men harumframt er tað ein treyt sbt. § 2 í kunngerðini, at brekið ella sjúkan hevur munandi avleiðingar fyri barnið í gerandisdegnum.

8.2.6. Ásetingar um gildiskomu og úrgildisseting

Leiðbeiningar eru ikki bindandi, tí er ikki neyðugt at hava ásetingar um gildiskomu í teimum. Um leiðbeiningin t.d. vísir á ásetingar í nýggjari lóg, kann tað tó vera hóskandi at vísa á, nær umrødda lóg varð sett í gildi.

Tá ein leiðbeining kemur í staðin fyri eina aðra:

9. Hendan leiðbeining kemur í staðin fyri

9.1. Henda leiðbeining kemur í staðin fyri leiðbeining Fíggjarmálaráðsins dagfest 24. juni 2015 um støðling og afturgjald av stuðli.

9.2. Henda leiðbeining kemur í staðin fyri leiðbeining nr. 8002 frá 12. mai 2009 til kunngerð um stuðul til ávísar viðgerðir sbt. § 17, stk. 1.

8.2.7. Serstøk úrgildisseting

Skal leiðbeining setast úr gildi uttan at onnur leiðbeining kemur í staðin, verður hetta gjørt við fráboðan.

Aðalstjórin í stjórnarráðnum boðar lógartænastuni frá hesum.

8.2.8. Undirskriftir

Í stjórnarráðunum er vanligt, at landsstýrismaðurin undirskrivar leiðbeiningar, og aðalstjórin undirskrivar sum embætisfólk. Landsstýrismaðurin kann tó heimila aðalstjóra ella øðrum embætisfólki at undirskriva leiðbeiningar.

Dømi har landsstýrismaður skrivar undir:

Fiskimálaráðið, 1. januar 2018

Navn á landsstýrismanni
landsstýrismaður

/ Navn á embætisfólki

Dømi har eitt embætisfólk skrivar undir saman við einum øðrum embætisfólki: T.d aðalstjóri / deildarstjóri, aðalstjóri / fulltrúi á fakøkinum ella deildarstjóri / fulltrúi á fakøkinum

Fiskimálaráðið, 1. januar 2018

Navn á aðalstjóra ella øðrum embætisfólki
starvsheiti

/ Navn á embætisfólki

Dømi har eitt embætisfólk skrivar undir:

Fiskimálaráðið, 1. januar 2018

Navn á aðalstjóra ella øðrum embætisfólki
starvsheiti

Gildiskoma av hesum rundskrivi

Gildiskoma av hesum rundskrivi

Samsvarandi § 7, stk. 3 í fráboðan lögmanns nr. 109 frá 18. september 2015 um býti av málsøkjum landsstýrisins millum landsstýrismenninar, sum seinast broytt við fráboðan nr. 135 frá 3. oktober 2018, hevur lögmaður á landsstýrisfundi tann 19. november 2018, fingið undirtøku fyri at seta hetta rundskriv í gildi frá 1. januar 2019.

Hetta rundskriv kemur í staðin fyri:

- 1) Rundskriv um uppseting og broyting av lögtingslógum og kunngerðum, um uppseting av ríkislógartilmælum og um uppseting av uppskotum til samtyktar frá landsfyrisingini frá 10. februar 2015.
- 2) Partur VI um uppseting og nýtsla av rundskrivum frá 16. juni 2017.
- 3) Partur VII um uppseting og nýtsla av leiðbeiningum frá 16. juni 2017.

Skjal 1: Dømi um uppsetan av broytingum

Skjal 2: Javntekstur

Viðmerkingar og rættingar kunnu sendast til: eftirkanning@tinganes.fo

Tinganes, 26. november 2018

Aksel V. Johannesen (sign.)
lögmaður

/ Marjun Hanusardóttir (sign.)

Dømi um uppseting av upprunalóg

Heiti á lögtingslógarruppskoti verður orðað soleiðis:

Uppskot til

Lögtingslóg um arbeiðsloysistrygging (Møguligt stytt heiti)

Gildiskoma:

Dømi:

§ 12. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Gildiskoma og úrgildisseting:

Dømi:

§ 13. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd, og samstundis fer úr gildi lögtingslóg nr. 17 frá 31. mars 1976 um Postverk Føroya.

Gildiskoma og skiftisreglur:

Dømi:

§ 15. Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. juli 2012.

Stk. 2. Tó kemur § 1, stk. 2 í gildi 1. september 2012.

§ 16. Persónar føddir millum 31. desember 1974 og 1. januar 1948, báðar dagar íroknaðar, skulu lúka treytirnar í §§ 4 og 5 seinast 31. desember 2015.

Stk. 2. Persónar føddir 31. desember 1947 og fyrr, skulu lúka treytirnar í §§ 4 og 5 seinast 31. desember 2016.

Dømi um uppseting av broytingarlóg

Heiti á lögtingslógaruppskoti verður orðað soleiðis:

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um ... (Møguligt stytt heiti) (Møguligt frágreiðandi heiti)

Í lögtingslóg nr. ... frá ... um ..., (sum broytt við ...), verða gjørdar hesar broytingar:

1. Heitið á lögtingslógini verður orðað soleiðis:

“Lögtingslóg um Trivnaðarráð og heilsuráð”

2. Heitið á kapitli 2 verður orðað soleiðis:

“Kommunuskattur”

3. Yvirskriftin yvir § 3 verður orðað soleiðis:

“Gildiskomuásetingar”

4. § 1 (sum bara hevur eitt stykki) verður orðað soleiðis:

“§ 1. Av tí kommunuskatti ...”

5. § 4, stk. 1 (sum hevur fleiri stykki) verður orðað soleiðis:

“Lögtingsmenn verða valdir fyri fyra ár í senn.”

6. § 6, stk. 2 verður orðað soleiðis:

“Stk. 2. Verður uppgerð ikki latin inn ...”

7. Í § 8 verður “kr. 10.000” broytt til: “kr. 5.000”.

8. § 10, stk. 2 verður strikað, og í stk. 3, sum verður stk. 2, verður orðið “øki” strikað.

9. § 13 verður strikað.

10. Tvey stykki verða broytt til eitt:
§ 20, stk. 2 og 3 verða strikað, og í staðin verður sett:
“Stk. 2. Reglurnar í stk. 1 eru tó bert ...”
11. § 23, stk. 1, 1. pkt. verður strikað.
12. Eitt stykki verður broytt til tvey:
§ 25, stk. 1 verður strikað, og í staðin verður sett:
“Millum ...
Stk. 2 ...”
Stk. 2–6 verða eftir hetta stk. 3–7.
13. Aftan á § 29 verður sett:

“§ 29 a. ...”

Er § 29 seinasta grein í einum kapitli, verður tilskilað, um nýggja greinin verður sett í nevnda ella eftirfylgjandi kapittul:

Aftan á § 29 verður í kapittul 5 sett:

“§ 29 a. ...”
14. Aftan á § 30 (sum er síðsta grein í kapitli 5) verður sett: (nýggjur kapittul)
- “Kapittul 5 a
Elektronisk tollavgreiðsla**
- § 30 a. Landsstýrismaðurin kann loyva elektroniskari tollavgreiðslu.
Stk. 2. Landsstýrismaðurin kann við kunngerð áseta nærri reglur um ...”
15. Í § 30 (sum bara hevur eitt stykki) verður sum stk. 2 sett:
“Stk. 2. Skattskylduga inntøkan ...”
16. Í § 31 (sum hevur fleiri stykki) verður aftan á stk. 1 sum nýtt stk. sett: (hetta er bara, tá ið eitt stykki kemur inn í sama stað, sum eitt annað stykki stóð frammanundan).
“Stk. 2. Um bygging og innrætting ...”
Stk. 2 og 3 verða eftir hetta stk. 3 og 4.
17. Í § 31 verða sum stk. 7, 8 og 9 sett:
“Stk. 7. Landingarmiðstöðin ...
Stk. 8. Er talan um ...
Stk. 9. Í heilt serligum førum ...”

18. Í § 35, stk. 3, sum verður stk. 4, verður “kr. 1000” broytt til: “kr. 5000”.
19. Í § 36, stk. 1 verður sum nr. 7 sett: (tá ið nr. 7 er seinasta nr.)
“7) Gjald verður ...”
20. Í § 40, stk. 1 (bert eitt punktum og fleiri verða sett afturat) verður aftan á 1. pkt. sum nýggj pkt. sett: “...”
21. Í § 45, stk. 1 (fleiri punktum) verður aftan á 1. pkt. sum nýtt pkt. sett: “.... eitt ella fleiri punktum ...” (tá ið punktum verður sett inn í millum verandi punktum ella aftast)
22. Í § 55, stk. 1, 1. pkt. verður aftan á “fólkapensjónistar” sett: “og fyrítíðarpensjónistar”.
23. Í § 60, stk. 1, 1. pkt. og tvær staðni í § 62, stk. 3, verður “landsstýri” broytt til: “landsstýrismaðurin”.

Gildiskoma og skiftisreglur:

§ 2

Dømi:

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Dømi:

Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. mars 2018.

Dømi:

Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. apríl 2018, og samstundis fer lögtingslóg nr. 75 frá 24. oktober 1978 um bókhaldsskyldu úr gildi.

Dømi:

Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð, nær lógin kemur í gildi.

Stk. 2. Samstundis sum lögtingslógin fær gildi, fer lögtingslóg nr. 34 frá 23. apríl 1999 um ítróttavедding o.a. úr gildi.

Dømi:

Stk. 1. Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. august 2018.

Stk. 2. Tó kemur § 1, nr. 3–7 í gildi 1. september 2018.

Dømi:

Stk. 1. Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. august 2018.

Stk. 2. Tó kemur § 29, stk. 3, sum ásett í § 1, nr. 4, í gildi 1. september 2018.

Dømi (afturvirkandi virknaður):

Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd, og hevur virknað frá 1. juli 2018.

Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. oktober 2018 og hevur virknað frá 1. juli 2018.

§ 3

Stk. 1. Tey, ið eru byrja útbúgvingina áðrenn 1. august 2018, eru fevnd av ...

Stk. 2. Skiftisreglur ...

Fíggjarmálaráðið, 27. mars 2018

Navn á landsstýrismanni
landsstýrismaður

/ Navn á embætisfólki
(Starvsheitið á embætisfólki skal ikki tilskilast)

Yvirlit yvir fylgiskjøl

Fylgiskjal 1: Javntekstur

Fylgiskjal 2: Ummæli frá Almannaverkinum

Fylgiskjal 3: Ummæli frá Dátueftirlitinum

Fylgiskjal 4: Ummæli frá Vinnuhúsinum

Fylgiskjal 5: Integratiónsálit

Fylgiskjal 6: Talvur um gongdina av fólkatálinum

Fylgiskjal 7: Samandráttur

(Javnteksturinn í einum lógaruppskoti skal allíð vera Fylgiskjal 1)

Javntekstur

Galdandi orðingar í lögtingslóginni samanbornar við broyttu orðingarnar í lögtingslógaruppskötinum

Galdandi orðingar	Lögtingslógaruppskotið
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>Í lögtingslóg nr. 18 frá 8. mars 2005 um barnavernd, sum seinast broytt við lögtingslóg nr. 104 frá 24. október 2012, verða gjörðar hesar broytingar:</p>
	<p>1. Í § 17, stk. 3, 1. og 2. pkt., § 19, stk. 2, § 21, stk. 2 og stk. 4, § 23, stk. 4, 1. pkt., § 28, stk. 1-3, § 29, stk. 1, 1. pkt., 29, stk. 4, § 30, § 31, stk. 1 og stk. 2, § 32, stk. 1 og stk. 2, § 33, stk. 1, § 34, § 35, stk. 2, 1. pkt., § 35, stk. 4, 1. pkt., § 35, stk. 5, § 40, stk. 1, § 41, stk. 2, § 42, stk. 4, § 43, stk. 2, § 45, stk. 2, 2. pkt., § 48, stk. 1 og stk. 4, § 53, stk. 2, 2. pkt., § 54, stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., § 56, stk. 1, § 58, stk. 2, 2. pkt., § 65 og § 78, stk. 4, 2. pkt. verður “Vanlukkuþryggingarráðið” broytt til: “Arbeids- og brunaeftirlitið”.</p>

	<p>2. Aftan á § 10 verður sett:</p> <p>“§ 10 a. Barnahúsið virkar sum karmur um tvørfakligt samstarv, tá ið børn undir 18 ár hava verið fyri kynsligum ágangi ella øðrum harðskapi, ella tá ið illgruni er um, at tey eru ella hava verið fyri kynsligum ágangi ella øðrum harðskapi.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Løgregla, ákæruvald, sosialir myndugleikar, heilsumyndugleikar, løggild heilsustarvsfólk og starvsfólk í Barnahúsinum kunnu í sambandi við málsviðgerð sbrt. stk. 1 lata upplýsingar um heilt privat viðurskifti hjá barninum og familjuni ímillum sín, tá ið umhugsni fyri viðurskiftum barnsins fer fram um fyrilitið fyri teimum áhugamálum, ið geva grund fyri dyljan.”</p>
<p>§ 14. <i>Stk. 2-4.</i> <i>Stk. 5.</i> Barnaverndartænastan skal boða fráboðara sbrt. stk. 1 frá, hvørt fráboðanin er móttikin.</p>	<p>3. Í § 14, stk. 5 verður sum 2. og 3. pkt. sett:</p> <p>“Um ikki serlig viðurskifti tala ímóti hesum, skal barnaverndartænastan boða fráboðara sbrt. stk. 1 frá, hvørt fráboðanin hevur ført til, at málið verður kannað, ella at fyriskipanir eru settar í verk sambært hesi lóg. Afturboðanin fevnir bert um tann, ið fráboðað er um.”</p>
	<p>4. Í § 14, verður sum stk. 6 sett:</p> <p>“<i>Stk. 6.</i> Um ikki serlig viðurskifti tala ímóti hesum, kann barnaverndartænastan, tá ið tað hevur avgerandi týdning fyri, hvørja hjálp og stuðul fráboðari sbrt. stk. 1 kann veita barninum, kunna um, hvørjar fyriskipanir eru settar í verk.”</p>

<p>§ 18. Í teimum fœrum, har orsök er at halda, at eitt barn hevur eina lívshóttandi ella álvarsama sjúku ella skaða, er úti fyri blóðskemd ella harðskapi, og um tann ella tey, ið hava foreldramyndugleikan, ikki syrgja fyri, at barnið kemur til kanningar ella viðgerð, kann barnaverndarnevndin uttan rættarúrskurð avgera, at barnið skal til hóskandi viðgerð ella kanning. <i>Stk. 2-3. ...</i></p>	<p>5. § 18, stk. 1 verður orðað soleiðis: “Í teimum fœrum, har orsök er at halda, at eitt barn hevur eina lívshóttandi ella álvarsama sjúku ella skaða, er fyri kynsligum ágangi ella øðrum harðskapi, og um tann ella tey, ið hava foreldramyndugleikan, og barnið, ið hevur fyllt 15 ár, ikki geva samtykki til, at barnið kemur til kanningar ella viðgerð, kann barnaverndarnevndin uttan rættarúrskurð avgera, at barnið skal til hóskandi viðgerð ella kanning, undir hesum viðgerð og kanning, ið Barnahúsið fyriskipar.”</p>
<p>§ 45. ... <i>Stk. 2-7. ...</i> <i>Stk. 8.</i> Barnaverndarumsitingin kann krevja at fáa samtalu við barnið í einrúmi, um møguligt saman við serkønum fólki. Barnið eigur í hesum fœrum at hava hjásitara. <i>Stk. 9-10. ...</i></p>	<p>6. § 45, stk. 8 verður orðað soleiðis: “<i>Stk. 8.</i> Barnaverndarumsitingin skal tosa við barnið í tann mun, barnsins búning og umstøðurnar í málinum ikki tala ímóti hesum. Kann barnaverndarumsitingin ikki tosa við barnið, eigur barnaverndarumsitingin á annan hátt at fáa lýst sjónarmið barnsins. Í tann mun, atlitid til barnið talar fyri hesum, kann barnaverndarumsitingin tosa við barnið uttan samtykki frá tí ella teimum, ið hava foreldramyndugleikan, og uttan at tey eru hjástødd. Barnið eigur í hesum fœrum at hava hjásitara.”</p>

	<p>7. Aftan á § 45 verður sett:</p> <p>“§ 45 a. Tá ið barnaverndartænastan fær fráboðanir sbrt. § 14 um barn, ið er undir fyriskipan sambært hesi lóg, skal barnaverndarumsitingin meta um málið av nýggjum. Í sambandi við eftirmetingina av málinum skulu onnur, ið gera uppgávur fyri barnaverndartænastuna, men sum ikki hava verið partur av málsviðgerðini áður, í størst møguligan mun, vera við til at endurskoða málið.”</p>
<p>§ 49. Ein kanning eftir § 45 skal gerast sum skjótast og í seinasta lagi innan trýggjar mánaðir eftir, at ein fráboðan er innkomin, ella at barnaverndarnevnd av sínum eintingum hevur tikið eitt mál upp til kanningar. <i>Stk. 2-4. ...</i></p>	<p>8. Í § 49, stk. 1 verður eftir “kanningar” sett: “, tó skal barnaverndartænastan beinanvegin og innan 24 tímar eftir eina fráboðan meta um, hvørt vandi er fyri barnsins heilsu og menning, og um bráðfeingis fyriskipan tí skal setast í verk”.</p>

Løgbitar

Innihaldsyvirlit yvir løgbitar

Løgbiti nr. 1: Stjórnarrættarlíga støða Føroya	255
Løgbiti nr. 2: Stýrisskipanarlógin § 55 og millumtjóðasáttmálar	263
Løgbiti nr. 3: Arbeiðsháttur Løgtingsins	265
Løgbiti nr. 4: Arbeiðsháttur landsstýrisins	271
Løgbiti nr. 5: Lóggáva í mun til kommunurnar.	275
Løgbiti nr. 6: Kunngerðaportalurin og lógarsavnið logir.fo – Hvat er munurin?	279
Løgbiti nr. 7: At senda til ummælis	283
Løgbiti nr. 8: Singuler lóggáva	285
Løgbiti nr. 9: Lóggávugongdin í landsstýrinum	287
Løgbiti nr. 10: Fíggjarlógargongdin – frá byrjan til enda.	291
Løgbiti nr. 11: Lóggáva búgvín til talgilding?	295

Inngangur

Ætlanin við hesum partinum er stutt at lýsa nøkur yvirskipað evni, sum tað er gott at hava sum undirstøði, tá ein lóg ella aðrar rættarreglur skulu gerast.

Eisini er ætlanin í hesum partinum at taka ávís lögfrøðilig ella faklig evni og lýsa tey nærri.

Løgbitarnir eru leiðbeinandi tekstur og eru ikki bindandi eins og rundskrivið. Hetta er tí eitt leiðbeinandi ískoyti til rundskrivið

Løgbitarnir eru gjørdir í samráð við tey stjórnarráð ella myndugleika, sum hava serligan kunnleika innan øki, sum lögbitin viðvíkur.

Løgbitin um arbeiðshátt Løgtingsins er gjørdur í samráð við umsitingina hjá Løgtinginum. Løgbitin um lóggávu í mun til kommunurnar er gjørdur í samráð við kommunudeildina í Heilsu- og innlendismálaráðnum, og lögbitin um fíggjarlógargongdina er gjørdur í samráð við Fíggjarmálaráðið

Nella Festirstein

Deildarstjóri á lógartænastuni

Løgbiti nr. 1**Stjórnarrættarlíga støða Føroya**

Tað er væl kent, at tá ið ræður um stjórnarrættarligu støðu Føroya, eru tað fleiri – eisini ósambærilig – sjónarmið um, hvussu hon eigur at tulkast og skiljast. Í partinum um grundlógina, heimastýrslógina og stýrisskipanarlógina hava vit gjørt av at lýsa hesar lógir við at endurgeva tey sjónarmið, sum eru um hesar lógirnar í Áliti um stýrisskipan Føroya frá 1994. Hetta er gjørt við tí í huga, at álitid og tey sjónarmið, sum eru í álitinum, er tað, vit kunnu siga lýsir best eina almenna føroyska støðu til stjórnarrættarligu støðu Føroya við tað, at hetta álitid er grundarlagid undir galdandi Stýrisskipanarlóg og hevur eisini verið grundarlagid fyri viðgerðina av stýrisskipanarlógini á Løgtingid.

1. Grundlógin ¹

Grundlóg ríkisins er lóg nr. 169 frá 5. juni 1953. Sambært § 1 er hon galdandi fyri allar partar av ríki Danmarkar og harvið eisini Føroyar. Lógin er formlíga og lóglíga lýst eisini at galda fyri Føroyar eftir reglunum í lóg nr. 51 frá 1. apríl 1896 om kundgørelse af love og anordninger paa Færøerne.

Ein sannroynd er eisini, at frá 1849 til í dag er hon tiki í fullum álvara og hildin uppi av teim rættarverjandi stovnunum í Føroyum, nevnilíga Løgtingi, landsstýri, lögreglu, fúta, sorinskrivara, biskupi o.ø., og frælsisrættindini í henni hava eisini verið hildin uppi í Føroyum. Eisini hava danska drotningin, danska stjórnin, hernaðarvaldið og eystari landsrættur og hægstirættur nýtt sínar heimildir sambært hesi lóg til fulnar í Føroyum.

Fólkaatkvøða hevur verið um lógina í Føroyum í 1920, 1939 og 1953. Núgaldandi grundlóg ríkisins er í samsvari við fyrr galdandi grundlógir aftur til 1849 grundlógina. Tað er tí ein lögfrøðilig sannroynd, at grundlóg ríkisins má roknast at hava fult lögfrøðiligt gildi her á landi.

Tað, sum serlíga hevur týdning fyri Føroyar, eru tey ávísu rættindi, sum grundlóg ríkisins veitir borgarum ríkisins, og sum lóggávvaldið, bæði ríkismyndugleikar og heima-stýrismyndugleikar, ikki kunnu skúgva til vikis. Hesar reglur standa í grundlógarinnar § 67 og § 68, §§ 70–79 og § 82. M.a. veita hesar reglur trúarfrælsi, ávísa rættartrygd undir handtøku, fongsling, húsarannsókn, rætt til at skriva uttan sensur og rætt til endurgjald undir ognartøku. Ásett er, at miðað skal verða ímóti, at hvør arbeidsførur borgari í landinum hevur arbeiði. Almannahjálpi hevur borgari eisini eftir hesum reglum krav uppá í ávísan mun umframt rætt til frían fólkaskúla.

1 - Teksturin er tiki úr Áliti um stýrisskipanarviðurskipti Føroya frá 1994, s. 48–49, og endurgevur sjónarmiðini í álitinum.

2. Heimastýrislógin ²

Grundarlagið undir skipanini. Heimastýrislógin er samtykt á Løgtingi 5. desember 1947 og staðfest og kunngjörd av amtmanninum sum „Kundgørelse nr. 11 af 31. marts 1948 af lov om Færøernes Hjemmestyre” í tvíteksti á føroyskum og donskum.

Í Danmark er sama lóg samtykt og staðfest av kongi og kunngjörd har sum lóg nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes Hjemmestyre. Hendan lógin er ikki kunngjörd í Føroyum eftir reglunum í lóg nr. 51 af 1. april 1896 om kundgørelse af love og anordninger på Færøerne og hevur sostatt ikki gildi í Føroyum.

Ofta hevur verið frammi í kjakinum, um heimastýrislógin kann sigast at vera innan fyri teir karmar, grundlógin setur fyri valdsbýtið í ríkinum. Ígjøgnum tíðirnar hevur dúgliga verið tjakast um, av hvørjum stýrisskipanarlíggum slagi heimastýrisskipanin er. Kendasta kjakið um henda spurning er millum dr. jur. Poul Meyer og Edvard Mitens, landsrættarsakførara. Dr. Meyer førir fram, at heimastýrisskipanin er ein víðfevnd delegatióin av lóggávuvaldi og fyrisitingarvaldi frá ríkisdegi og kongsvaldi av teim heimildum, teir hava sbt. grundlógini. Ímóti hesum førir Mitens landsrættarsakførari fram, at heimastýrislógin beinleiðis nevnir, at hin lóggevandi og fyrisitingarligi myndugleikin er hjá heimastýrinum, og at ognartøka og skattaútskriving kann fara fram sbt. lögtingslóg, hóast grundlógin ásetur, at hetta bert kann fara fram sbt. lóg. Lóggáva, sum heimastýrið útskrivar, má tí vera lóg í grundlógarinnar merking. Dr. jur. Alf Ross heldur í sínum stýrisskipanarlógarrætti, at heimastýrisskipanin er “en usædvanlig vidtgående delegation af lovgivningsmagt”.

Heimastýrislógin, sum er galdandi í Føroyum, er ikki ein vanlig donsk ríkislóg, við tað at lóg nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes Hjemmestyre ikki er kunngjörd her á landi eftir reglunum í lóg nr. 51 af 1. april 1896 om kundgørelse af love og anordninger på Færøerne og sostatt ikki hevur gildi her á landi.

Hinvegin hevur lógin sæð dagsins ljós við bráðfeingis stýrisskipanarháttinum frá 1940 sum grundarlagi, har Løgtingið og amtmaðurin høvdu alt lóggávuvald í Føroyum. Henda stýrisskipan hevði við rættarsiðvenju grundlógarstyrki og gildi, við tað at hon veik frá tágaldandi donsku grundlógini og virkaði í heili 5 ár, uttan at nakar ivaðist í, at hon hevði fult lögfrøðiligt gildi. Í 1945 verður henda rættarsiðvenja eisini viðurkend av donsku stjórnini sbt. telegrammi frá forsætismálaráðnum til amtmannin, sum var soljóðandi:

“Regeringen takker Dem og Deres Medarbejdere for godt udført Arbejde under Adskillelsen. Regeringen godkender, at Amtmanden under Krigen sammen med Lagtinget har administreret Færøerne, og at Administrationen foreløbig videreføres paa samme maade. Haaber snart at se Dem hernede til Konference.”

2 - Teksturin er tikin úr Áliti um stýrisskipanarviðurskifti Føroya frá 1994, s. 67–71, og endurgevur sjónarmiðini í álitinum.

Sostatt er stóðan í 1948 tann, at Løgtingið og amtmaðurin skriva út eina lóg, kundgørelse nr. 11 af 31. marts 1948 af lov om Færøernes Hjemmestyre, har lóggávu- og fyrisitingarvaldið í einum parti av samfelagsins málsøkjum, nevniliga felagsmálsøkjunum, verða lögð til danskar myndugleikar at lóggeva og fyrisita.

Rættast er tí helst at skilja heimastýrslógina sum eina lóg, sum hvílir á rættarsiðvenju, og at henda rættarsiðvenja heldur fram óbroytt og saman við grundlógini frá 1953.

Fólkatingið og kongur kunnu ikki taka heimastýrslógina av bert fyri sítt egna viðkomandi, við tað at lóggávuheimild Fólkatingsins í Føroyum byggir á kundgørelse nr. 11 af 31. marts 1948 af lov om Færøernes Hjemmestyre, sum býtir lóggávu- og fyrisitingarvaldið í Føroyum sundur millum danskar og føroyskar myndugleikar. Bert tað forum, sum í 1948 førði inn skipanina, Løgtingið við staðfesting amtmansins, ella teir myndugleikarnir, sum hava fingið heimildirnar sambært heimastýrslógini, kunnu broyta hana. Av hesi niðurstøðu kemur eisini tann avleiðing, at ríkismyndugleikarnir onga eftirlitisheimild hava við teim málsøkjum, sum yvirtikin eru; lóggávu- og fyrisitingarvaldið er endaliga latið Løgtingi og landsstýri.

Sostatt kann gildug broyting av heimastýrslógini bert fara fram, við at nýggj heimastýris- ella sjálvstýrslóg verður samtykt av Løgtinginum og staðfest av lögmanni og kunngjørd eftir føroysku kunngerðarreglunum, og at sama lóg verður samtykt og kunngjørd av Fólkatinginum og staðfest av drotningini og kunngjørd eftir kunngerðarreglunum fyri ríkislógir o.a. í Føroyum.

Alment um innihaldið í skipanini

Í heimastýrslógini § 1 stendur, at

“Føroyar eru sjálvstýrandi tjóð í danska ríkinum samsvarandi hesi lóg. Innan fyri ríkis- markið taka føroyingar við fólkavalda lögtingi sínum og einum av tinginum stovnaðum landastýri ræði yvir føroyskum sermálum sum í hesi lóg ásett.”

Lógin ásetur í § 2, at tey mál, sum sett eru á lista A í lógini, kunnu føroyingar sjálvir gera av at taka yvir lóggávuvald og fyrisiting, sum føroysk sermál sbt. § 4, stk. 1, og taka tá eisini á seg tær útreiðslur, sum standast av hesum. Á sama hátt kunnu danir krevja, at málsøki á lista A verða yvirtikin av føroyingum.

Í § 3 er ásett, at tey á lógarinnar lista B nevndu málsøki eftir nærri samráðing kunnu yvirtakast soleiðis, at føroyingar taka yvir málsøki sum frammanfyri umrøtt. Mál, sum ikki eru nevnd á lista A og B, taka danir sær av eftir donsku stýrisskipanarreglunum, tey sonevndu felagsmálini sbt. heimastýrslógarinnar § 6, stk. 1, men kunnu eisini leggja stýringum at fyrisita sbt. § 9.

Tað er heimastýrið, sum eru Løgting og landsstýri, sum føroyinga vegna gera av, um lista A mál skulu yvirtakast, og um samráðingar skulu verða um lista B mál.

Heimastýrislógin veitir ávís avmarkað tjóðskaparrættindi. Í § 10 er ásett, at í danska passi føroyinga kann setast afturat “Dansk” og “Danmark”, “Føroyingur” og “Føroyar”, og at munur kann vera gjørdur á føroyingum og dønum, tá ið veljast skal til føroyskar stovnar, men at tað á annan hátt ikki kann gerast munur. Í § 11 verður føroyskt viðurkent sum høvuðsmál, men danskt kann á sama hátt verða nýtt í øllum almennum viðurskiptum. Í § 12 verður føroyska flaggið viðurkent sum alment flagg í Føroyum.

Avmarking í føroyska heimaræðinum. Føroyska heimaræðið er avmarkað av teimum til eina og hvørja tíð verandi sáttmálaligu og øðrum millumtjóða rættindum og skyldum sbrt. § 5, stk. 1, og eingin lögtingslóg má sostatt ganga ímóti einum millumtjóða sáttmála, sum bindandi er fyri Føroyar. Avleiðingin av, at gingið verður ímóti galdandi millumtjóða sáttmála, er, at viðkomandi lögtingslóg er ógildug, við tað at farið er út um ta heimild, sum heimastýrislógin gevur at lóggeva, av tí at § 5 beinleiðis sigur, at lóggávurætturin er avmarkaður orsakað av teimum til eina og hvørja tíð verandi sáttmálaligu og øðrum millumtjóða rættindum og skyldum.

Trætur um málsræði. Eftir heimastýrislógarinnar § 6, stk. 2, verða trætur millum ríkismyndugleikarnar og heimastýrið um, hvørt eitt mál er sermál ella felagsmál, loystar av eini serligari nevnd, skipað av tveimum limum, valdum av ríkisstjórnini, tveimum valdum av landsstýrinum og trimum hægstarættardómarum. Eru limirnir, valdir av landsstýrinum og ríkisstjórnini, samdir, er málið loyst. Um ikki verður málið avgjørt av hægstarættardómarunum.

Einki stendur um, hvør hevur heimild at leggja spurningar fyri nevndina; helst er tað bert landsstýrið og ríkisstýrið, sum kunnu tað (dómur í Føroya rætti um grindalógina).

2.1. Yvirkulógin ³

Yvirkulógin er lóg nr. 79 frá 12. mai 2005 um mál og málsøki føroyska myndugleika at yvirtaka. Henda lógin er eitt ískoyti til Heimastýrislógina. Í lógini verður staðfest formliga, at føroyskir myndugleikar kunnu yvirtaka øll mál og málsøki, tó undantikin ávís nevnd málsøki.

Hesi eru:

- Stjórnarskipan danska ríkisins.
- Heimarættur danska ríkisins.
- Hægstirættur danska ríkisins.
- Uttanríkis-, trygdar- og verjupolitikkur.
- Gjaldoyra- og peningapolitikkur.

3 - Teksturin er tikin úr viðmerkingunum til uppskotið til lóg nr. 79 frá 12. mai 2005 um mál og málsøki føroyska myndugleika at yvirtaka og endurgevur sjónarmiðini í uppskotinum.

Við hesi lógini varð skipanin viðvend og víðkað í mun til heimastýrslógina, skilt á tann hátt, at meðan heimastýrslógin beinleiðis nevnir málsøki, ið kunnu verða yvirtikin, nevnir henda lógin nøkur fá málsøki, ið ikki kunnu verða yvirtikin eftir hesi lóg; tað merkir, at lógin beinleiðis heimilar at yvirtaka øll onnur málsøki.

Í mun til heimastýrslógina fevnir Yvirkulógin um øll tey trý vøldini: lóggávvaldið, útinandi valdið og dómsvaldið. Harvið kann føroyska myndugleikaskipanin gerast fullkomnari.

2.2. Ræðislógin ⁴

Ræðislógin er løgtingslóg nr. 41 frá 10. mai 2006 um ræði á málum og málsøkjum, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 69 frá 29. mai 2017.

Endamálið við lógini er m.a. í eini løgtingslóg greidliga at seta upp, hvørji mál og málsøki eru á føroyskum hondum, og hvørji eru á danskum og at fáa størri greiðu á yvirkulívamálum.

Síðan heimastýrslógin fekk gildi í 1948, hevur byrjunarstøðið verið, at øll mál hava verið á danskum hondum, hava føroyingar ikki serstakt yvirtikið økið. Hetta er broytt við Ræðislógini, sum vísir, um eitt málsøkið er á føroyskum hondum ella ikki. Framtíðar yvirkur verða nú framdar við, at økið, sum ætlast yvirtikið, verður strikað av listanum við broytingarlóg.

Kjakmál um ivamál og um framtíðar málsøki, sum nú ikki eru kend, verða ikki í eins stóran mun. Er kjak, um ávíst málsøki er danskt ella føroyskt, so er byrjunarstøðið, at tað er føroyskt.

Ræðislógin ásetir, at tá ið yvirtikið er, stendur galdandi lóggáva við sbrt. heimastýrslógini § 13, men lógaheimildirnar liggja tá hjá føroyingum. Er heimild ella skylda á yvirtiknum málsøki lögð til danskan myndugleika sambært lóg, liggja tær aftan á eina yvirkulív hjá avvarðandi føroyskum myndugleika.

Yvirkulív av einum málsøki krevur tí í grundregluni ongar lógarbroytingar, men føroyska fyrisingin má sjálvsagt lagast til broytingina. Yvirkulív kunnu sostatt frá einum politiskum sjónarmiði einans vera ein spurningur um, hvør lóggáva og fyrisita skal – føroyingar ella danir – og ikki til ein spurningur um, hvør rættarstandur skal verða á økinum. Tað ber tí til at yvirtaka eitt málsøki við bert at strika eitt av teimum tølum, sum standa í § 1, stk. 2 og onga fylgilóggávu gera annars. Fyritreytin er tó, at samráðst hevur verið frammanundan í teimum førum, yvirkulív krevur tað.

4 - Teksturin er tikin úr viðmerkingunum til uppskotið til løgtingslóg nr. 41 frá 10. mai 2006 um ræði á málum og málsøkjum og endurgevur sjónarmiðini í uppskotinum.

2.3. Uttanríkispolitiska heimildarlógin (DFG) ⁵

Uttanríkispolitiska heimildarlógin er lögtingslóg nr. 80 frá 14. mai 2005 um altjóðarættarligu sáttmálar Føroya landsstýris at gera. Henda lógin er eisini eitt ískoyti til Heimastýrslógina.

Í heimastýrslógini § 5, stk. 2 er ásett, at Danmarkar kongsríki situr fyri uttanríkismálum Føroya. Í § 5, stk. 1 er ásett, at Føroyar skulu virða altjóðarætt, ið er virkin í landinum. Aftur at nevndu reglum í § 5 í heimastýrslógini koma reglurnar í § 8. Sambært § 8, stk. 4 er ásett, at har um serlig føroysk mál er at røða, kann danski uttanríkisráðharrin, tá ið tað verður ikki hildið vera ósambæriligt við áhugamál Danmarkar kongsríkis, heimila føroyskum sendimonnum at samráðast beinleiðis saman við donsku uttanríkistænastuna, um ynski verður sett fram um tað.

Í mun til § 8 í heimastýrslógini gevur Uttanríkispolitiska heimildarlógin hesar viðkaðu heimildir:

- 1) Føroyar hava av sínum eitingum myndugleika at samráðast við fremmand ríki og millumtjóðafelagsskapir, gera sáttmálar og siga úr gildi sáttmálar við tey viðvíkjandi øllum málsøkjum, ið eru yvirtikin til fulnar, uttan at biðja Danmarkar kongsríki um heimild. Løgmaður undirritar einsamallur altjóðarættarligar sáttmálar ella tann, ið løgmaður gevur fulltrú at undirrita.
- 2) Føroyar hava av sínum eitingum beinleiðis diplomatiskt samskipti við fremmand ríki og millumtjóðafelagsskapir viðvíkjandi øllum málsøkjum, ið eru yvirtikin til fulnar.
- 3) Føroyar kunnu hava sendimenn í øllum fremmandum ríkjum og millumtjóðafelagsskapum viðvíkjandi øllum málsøkjum, ið eru yvirtikin til fulnar.
- 4) Føroyar kunnu í ávísam førum í egnum navni fáa limaskap og atlimaskap í millumtjóðafelagsskapum, tá ið slíkir felagsskapir eftir egnum samtyktum loyva tí, og tá ið tað er í samsvari við stjórnarskipanarligu støðu Føroya.

3. Stýrisskipanarlógin ⁶

Stýrisskipanarlógin er lögtingslóg nr. 103 frá 26. juli 1994 um stýrisskipan Føroya, sum broytt við lögtingslóg nr. 75 frá 25. mai 2009. Karmurin og heimildin fyri lógina er heimastýrslógin.

Í Stýrisskipanarlógini er politiskt tríbýti í Føroyum skipað eftir tí mynstri, sum er í øllum fólkaræðiligum londum á okkara leiðum. Sambært § 1 er lóggávuvaldið hjá Løgtingi og lögmanni. Hetta merkir, at ikki er heimilað við lögtingslóg at leggja lóggávuveld til annan myndugleika ella stovn. Útinnandi valdið er landsstýrið, sum hevur politisku og rættarligu ábyrgdina av hesi fyrising. Dømandi valdið er hjá dómstólunum.

5 - Teksturin er tikin úr viðmerkingunum til uppskotið til lögtingslóg nr. 80 frá 14. mai 2005 um altjóðarættarligu sáttmálar Føroya landsstýris at gera og endurgevur sjónarmiðini í uppskotinum.

6 - Teksturin er tikin úr Áliti um stýrisskipanarviðurskipti Føroya frá 1994, s. 170-171, og endurgevur sjónarmiðini í álitinum.

Í lógini eru reglur um, hvussu lóggávuvaldið, útinnandi valdið og dómsvaldið virka. Eisini eru reglur í fíggarviðurskiftum landsins, felagsmál, millumtjóðasáttmálar og kommunurnar.

Lógin ásetir, at Løgtingið eftir 3 viðgerðir samtykkir løgtingslógir, sum lögmaður staðfestir og kunnger. Løgtingsmenn og landstýrið hava rætt at leggja lógaruppskot fyri Løgtingið.

Sambært § 57 í Stýrisskipanarlógini kann broyting í løgtingslógini bert gerast við, at Løgtingið fyrst samtykkir uppskot til broyting av løgtingslógini, men samtykta løgtingslógaruppskotið verður ikki beinanvegin staðfest av lögmanni. Tað soleiðis samtykta løgtingslógaruppskotið skal eftir næsta val verða samtykt óbroytt í fyrstu setu nývalda tingsins og kann síðan verða staðfest á vanligan hátt av lögmanni. Verður heimastýrslógin broytt, kunnu uppskot um at broyta hesa løgtingslóg orsakað av broytingini í heimastýrslógini verða samtykt og staðfest eftir vanligum reglum.

4. Evropeiski Mannarættindasáttmálin⁷

Mannarættindasáttmálin er settur í gildi fyri Føroyar við Anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Mannarættindasáttmálin hevur til endamáls at verja borgarar í teimum evropeisku londunum ímóti mannarættindabrotum. Sáttmálin varð samtyktur í Evroparáðnum í 1950 við íblástri frá heimsyvirlysingini hjá ST.

Mannarættindasáttmálin er settur í gildi í Føroyum við lóg hin 1. mai 2000, og tí kunnu dómstólar í Føroyum døma eftir sáttmálanum.

Ein røð av ískoytissáttmálum er lögð aftur at sáttmálanum gjøgnum árin. Ískoytissáttmáli nr. 1, 4, 6 og 7 eru settir í gildi við lóg í Føroyum. Hinir eru ikki settir í gildi við lóg, men føroysk lóggáva er broytt samsvarandi, har tað hevur verið neyðugt, so hon er í samsvari við ásetingarnar í ískoytissáttmálunum.

Evropeiski Mannarættindadómstólurin var stovnaður í 1959. Endamálið við dómstólinum er at tryggja, at limalondini halda ásetingarnar í sáttmálanum. Borgarar og stjórnir kunnu tí klaga, um tey halda seg hava verið fyri mannarættindabrotum. Hetta er størsti munurin á evropeiska Mannarættindasáttmálanum og ST-Mannarættindasáttmálunum, tí teir hava bert nevndir, ið hava eftirlit við, um limalondini halda ásetingarnar í sáttmálunum.

Til ber eisini at leggja mál fyri evropeiska mannarættindadómstólin, men hetta kann ikki gerast, fyrr enn allir móguleikar eru troyttir í heimlandinum.

7 - Teksturin er tikin av heimasíðuni hjá Uttanríkis- og vinnumálaráðnum.

Løgbiti nr. 2

Stýrisskipanarlógin § 55 og millumtjóðasáttmálar

Sambært § 55 í stýrisskipanarlógini hevur ein lögtingslóg ikki gildi, um hon gongur ímóti millumtjóðasáttmála, sum heimastýrið hevur gjørt við onnur lond, ella um hon gongur ímóti millumtjóðasáttmála, sum Danmørk hevur gjørt við onnur lond, og sum eisini fevnir um Føroyar.

1. Millumtjóðasáttmálar

Millumtjóðasáttmálar eru bindandi fyri statir. Teir eru tí ikki beinleiðis galdandi í landinum, men kunnu vera útfyllandi, har lóggávan er tvískild ella ikki er til. Ein borgari kann ikki styðja sítt rættarkrav einans við at vísa til áseting, sum stendur í millumtjóðasáttmála. Tá ið landið hevur tikið undir við einum millumtjóðasáttmála, hevur landið skyldu til at innrætta tjóðarlóggávuna í samsvari við hann.

2. Millumtjóðasáttmálar í Føroyum

Danmark er sáttmálapartur í okkara millumtjóðasáttmálum. Danmark tekur vanliga fyrivarni um, at millumtjóðasáttmálar ikki skulu galda fyri Føroyar og Grønland í fyrstu syftu. Við Løgtingsins samtykki kann sáttmálin víðkast til eisini at fevna um Føroyar. Men tað er Danmark, sum ábyrgdast, um Føroyar ikki halda sáttmálaskyldur.

3. Tjóðarlóggáva

Hetta er lóggáva, sum Løgtingið og Fólkatingsið hava samtykt, t.e. lögtingslógir og fólkatingslógir. Eisini kunngerðir og donsk bekendtgørelser. Ein borgari kann styðja sítt rættarkrav við at vísa til áseting, sum stendur í tjóðarlóggávu og kann leggja málið fyri dómstólarnar, um fyrisitingin ikki gongur umsókn hansara á mæti. Fyrisitingin – stjórnarráð og stovnar – heldur seg bert til lögtingslóggávu og ríkislóggávu og rættarreglur við heimild í teimum í síni fyrisiting.

4. Hvat um tjóðarlóggáva ikki samsvarar við millumtjóðasáttmála?

Tað eru ikki stjórnarráðini ella stovnar undir stjórnarráðunum, ið skulu seta til viks eina løgtingslóg, sum er í stríð við millumtjóðasáttmála sambært § 55 í stýrisskipanarlógini. Virðingin fyri eini løgtingslóg má vera stór. Tað eru fólksins umboð, sum hava samtykt hana. Skal rættast í eini lóg, má tað vera Løgtingið sjálvt, sum ger tað. Landsstýrismaðurin hevur heimild at leggja lógaruppskot fyri Løgtingið at broyta lógina, soleiðis at lóggávan fer at samsvara við millumtjóðasáttmálan. Í lógaruppskotinum má vera greitt frá, hví galdandi lóggáva gongur ímóti millumtjóðasáttmálanum. Løgtingið kann so kjakast um málið og siga frá, hvørt tað er samt við landsstýrismanninum um, at lógin gongur ímóti sáttmálanum og so samtykkja at broyta lóggávuna.

5. Heimastýrislógin § 5 og Stýrisskipanarlógin § 55

§ 5. Føroyska heimaræðið er avmarkað av teimum til eina og hvørja tíð verandi sáttmálagu og øðrum internationalum rættindum og skyldum (Heimastýrislógin).

§ 55. Løgtingslóg, ella partur av løgtingslóg, hevur ikki gildi, um

- a) hon gongur ímóti millumtjóðasáttmála, heimastýrið hevur gjørt við onnur lond,
- b) hon gongur ímóti millumtjóðasáttmála, Danmørk hevur gjørt við onnur lond, og sum eisini fevnir um Føroyar (Stýrisskipanarlógin).

6. Hvør avger, um lóggáva er í stríð við millumtjóðasáttmálar?

Tað eru dómstólarnir, sum endaliga taka støðu til, hvørt løgtingslóg skal setast til viks fyri millumtjóðasáttmála sambært heimastýrislógini § 5, stk. 1 og stýrisskipanarlógini 55, og tá gerst ikki annað hjá fyrisingini enn at taka slíka niðurstøðu til eftirtektar.

Løgbiti nr. 3

1. Arbeiddsháttur Løgtingsins

Løgtingið starvar eftir teim formligu reglum, sum ásettar eru í stýrisskipanarlógini og tingskipanini. Mál koma fyri Løgtingið í fimm formum:

- 1) Uppskot til løgtingslóg.
- 2) Uppskot til ríkislógartilmæli.
- 3) Uppskot til samtyktar.
- 4) Frágreiðingar, skrivligir ella munnligir ella ófráboðaðir fyrispurningar.
- 5) Misálit á lögmann ella landsstýrismenn.

Aðrir viðgerðarformar eru ikki. Bert lögmaður, landsstýrismaður ella løgtingsmaður kunnu taka mál upp í Løgtinginum. Skrivar borgari ella felag løgtinginum bræv um eithvørt, so verður tað ikki tikið til viðgerðar uttan so, at løgtingsmaður tekur málið upp í einum av teim formum, sum omanfyri eru nevndir.

1.1. Uppskot til løgtingslógir

Eftirkanning hjá umsiting Løgtingsins

Áðrenn uppskot verða lögð fram í Løgtinginum, verða tey send til Løgtingsins umsiting, har tey verða lögfrøðiliga og másliga eftirkannað.

Endaliga orðað uppskot til løgtingslóg, ríkislógartilmæli og uppskot til samtyktar skulu vera løgtingsformanninum í hendi í seinasti lagi 3. yrkadagin fyri framløgufundin. Tó skulu uppskot, sum verða lögð fram seinasta framløgudag eftir § 54 í Tingskipanini, verða løgtingsformanninum í hendi í seinasta lagi 6. yrkadagin frammanundan. Sí § 38 í Tingskipanini.

Uppskot til løgtingslóg skal verða fyri á fyra ymiskum tingfundum fyri at verða samtykt. Harumframt fær málið nevndarviðgerð í løgtingsnevnd og hjá lögmanni.

Framløga

Tá mál verður lagt fyri tingið, boðar løgtingsformaðurin frá framløgu. Á hesum fundi verður málið ikki umrøtt og kann ei heldur beinast í nevnd.

1. viðgerð

Uppskot kann fáa 1. viðgerð 2. yrkadagin eftir framløgu. Við 1. viðgerð verður uppskotið umrøtt sum heild. Broytingaruppskot kann verða fráboðað og umrøtt.

Nevndarviðgerð

Eftir 1. viðgerð fáa málini vanliga nevndarviðgerð. Tað er lögtingsformaðurin, ið ger av, um mál skal beinast í nevnd, og hvørja nevnd tað skal í. Nevndin skrivar álit til tingið, og ein samd nevnd, meirlutin ella minnilutar í nevndini kunnu seta fram broytingaruppskot. Vanliga fáa mál bara nevndarviðgerð millum 1. og 2. viðgerð. Tingið kann tó á øðrum viðgerðarstigum samtykkja at beina mál í nevnd. Undir nevndarviðgerðini granska nevndarlimirnir uppskotið gjøllari og fáa til vega eyka upplýsingar frá almennum og privatum, og í ávísum førum kallar nevndin eisini fólk inn á fund at fáa tey at siga sína hugsan um uppskotið.

2. viðgerð

2. viðgerð kann vera 3. yrkadagin eftir, at 1. viðgerð endaði, tó ikki fyrr enn 2. dagin eftir, at møguligt nevndarálit er lagt fram. Tingmaður kann skrivliga seta fram broytingaruppskot, men skal tað vera gjørt, áðrenn orðaskiftið við 2. viðgerð er byrjað. Nevndin, meirluti ella minniluti í henni kann eisini skrivliga seta fram broytingaruppskot, eftir at 2. viðgerð er byrjað, men áðrenn orðaskiftið er endað. 2. viðgerð endar við atkvøðugreiðslu. Fellur uppskotið, steðgar viðgerðin her.

3. viðgerð

3. viðgerð kann vera 2. yrkadagin eftir, at 2. viðgerð endaði, ella eftir at møguligt nevndarálit er lagt fram. 4 tingmenn kunnu í felag skrivliga seta fram broytingaruppskot, og um málið er beint í nevnd við 2. ella 3. viðgerð, so kann meirluti ella minniluti í nevndini skrivliga seta fram broytingaruppskot. Broytingaruppskot kann leggjast fram við 3. viðgerð, áðrenn orðaskiftið byrjar. Við 3. viðgerð verða broytingaruppskot og tær greinar, broytingaruppskotið viðvíkir, umrøddar fyrst og koma fyrst til atkvøðugreiðslu. Eftir hetta verður endalig viðgerð, tá ið tingið samtykkir ella fellir uppskotið.

Lögtingsformaðurin sendir samtykta uppskotið til lögmann at staðfesta og kunngera.

Staðfesting og kunngerð

Hóast Løgtingið endaliga hevur samtykt lögtingslógaruppskot, so er tað ikki bindandi fyri borgaran. Tað gerst tað ikki, fyrr enn lögmaður hevur staðfest uppskotið sum lögtingslóg og kunngjørt tað í Kunngerðablaðnum. Lögmaður hevur fullan rætt at nokta at staðfesta uppskotið, og tá verður so eingin lögtingslóg, men í flestu førum ger hann tað, tí annars fær hetta helst ta avleiðing, at tingið noyðir hann frá sum lögmann.

1.2. Uppskot til ríkislógartilmæli

Uppskot til ríkislógartilmælini fáa á Løgtingi púra eins viðgerð og uppskot til lögtingslógir. Einasti munur er, at samtykt Lögtingsins ikki verður kunngjørd alment, men harafturímóti fráboðað ríkismyndugleikunum av lögmanni. Tað samtykta uppskotið er ikki bindandi fyri borgaran, men sum orðið sigur, harafturímóti eitt óbindandi tilmæli til ríkismyndugleikarnir at gera eina lóg. Aloftast fylgja ríkismyndugleikarnir tilmælinum, og tá senda ríkismyndugleikarnir lógina til kunngering í Kunngerðarblaðnum B.

1.3. Uppskot til samtyktar

Hesi mál verða viðgjörd sum uppskot til lögtingslógir. Tó enda hesi mál eftir atkvøðugreiðsluna við 2. viðgerð og skulu ikki staðfestast og kunngerast av lögmanni. Lögtingsformaðurin sendir skrivliga fráboðan um samtyktina til lögmann. Uppskot til samtyktar eru ikki bindandi, hvørki fyri landsstýrið ella borgaran. Í onkrum førum krevst tó eftir stýrisskipanarlógini, at ein tingssamtykt skal til, fyri at landsstýrið kann gera eitt hvørt, eitt nú gera týðningarmiklar sáttmálar við onnur lond.

1.4. Skrivligir, munnligir ella ófráboðaðir fyrispurningar

Eyðkenni fyri fyrispurningar er, at Løgtingið ger onga niðurstøðu undir hesum viðgerðarformum. Málið verður umrøtt á tingi, og so er liðugt, eingin atkvøðugreiðsla og eingin nevndarviðgerð. Við hesum viðgerðarformum kann lögtingsmaður fáa tær upplýsingar, hann hevur fyri neyðini frá lögmanni ella landsstýrismanni og út frá hesum gera sær sínar politisku niðurstøður um, hvat ið hann ætlar.

1.5. Frágreiðingar

Løgmaður og landsstýrismenn kunnu geva Løgtinginum frágreiðing um støðuna í máli, sum er teirra málsøki, og hvørjar ætlanir teir hava í hyggju at fremja hesum viðvíkjandi. Hesar frágreiðingar verða vanligar nevndar aðalorðaskifti. Málið verður umrøtt á tingi, og so er liðugt, eingin atkvøðugreiðsla og eingin nevndarviðgerð. Sí § 51 í Tingskipanini. Ólavsøkufrágreiðing løgmans verður viðgjörd eftir somu reglum.

1.6. Misálit

Eftir stýrisskipanini er tað so, at løgmaður ella landsstýrismenn eru óheftir av lögtinginum. Landsstýrismenninir verða tilnevndir av lögmanni, meðan løgmaður verður tilnevndur av lögtingsformanninum, um so verður, at ikki 17 tingmenn eru ímóti lögmansevni lögtingsformansins.

Løgmaður og landsstýrismenninir eru tó ikki óheftari enn so, at um so er, at 17 tingmenn eru ímóti einum teirra, so mugu teir leggja frá sær.

Mál um misálit á lögmann ella landsstýrismann verða bert viðgjörd á einum tingfundi. Uppskot verður framlagt um hetta av lögtingsmanni og verður alt fyri eitt sett á skrána at vera næsta mál á sama fundi. Tá ið umrøðan endar, verður farið beinleiðis til endaliga atkvøðugreiðslu í málinum.

2. Samleiki (identitetur) á lógaruppskoti

Sambært stýrisskipanarlógini § 15, stk. 2 kann uppskot til lögtingslóg ella ríkislógartilmæli ekki vera endaliga samtykt, uttan at tað hevur fingið triggjar viðgerðir á Løgtingi.

Henda reglan setir mörk fyri, hvørjar broytingar kunnu gerast í teimum uppskotum, sum eru framløgd í Løgtinginum. Høvuðsreglan er, at broytingar ikki kunnu gerast, sum broyta samleikan í upprunaliga lógaruppskotinum. Til ber at siga, at í viðgerðini í Løgtinginum er tað ein treyt, at tað skal vera tað sama uppskotið, sum fær triggjar viðgerðir á tingi.

Um eitt lógaruppskot ikki er eitt uppskot til nýggja høvuðslóg, men eitt broytingaruppskot, er tað avmarkað, hvørjar broytingar kunnu gerast í uppskotinum undir viðgerðini í Løgtinginum. Ein broyting kann einans gerast í mun til broytingarlógina, sum er framløgd í Løgtinginum og ikki í mun til alla høvuðslógina.

Tað er umsitingin í Løgtinginum, sum ger eina ítøkiliga meting av, um eitt broytingaruppskot í mun til sítt innihald og endamál má metast at vera so ólíkt tí upprunaliga lógaruppskotinum, at tað verður hildið ikki at vera ráðiligt, at tað ikki fær triggjar viðgerðir í Løgtinginum. Umsitingin kann mæla til burturvísing, um samleiki ikki er.

Kann eitt broytingaruppskot ikki setast fram orsakað av kravinum um samleika, má uppskotið antin verða slept, ella kann tað verða sett fram sum eitt sjálvstøðugt lógaruppskot.

3. Støða landsstýrisins, tá uppskot er lagt fyri Løgtingið

Tað er vert at leggja sær í geyma, at tá eitt uppskot frá landsstýrinum er lagt fram á Løgtingi, fer tað út hondunum hjá landsstýrismanninum, og tað er eftir hetta Løgtingið, sum einsamalt ræður fyri viðgerðini av uppskotinum. Henda viðgerðin fer fram í tingsalinum og í tingnevndunum.

Vil ein landsstýrismaður t.d. gera broyting í tí lógaruppskotinum, sum hann hevur lagt fyri tingið, kann hetta verða gjørt við eini áheitan til ta tingnevndina, sum viðger uppskotið, um at seta fram broytingaruppskot við ynsktu broytingini. Landsstýrismaðurin kann ikki krevja, at tingnevndin skal seta fram broytingaruppskot. Tað er tingnevndin, sum avger, um hon vil eftirlíka áheitanini.

Landsstýrismaðurin kann eisini heita á ein lögtingsmann um at seta broytingaruppskotið fram.

4. At taka uppskot aftur, sum er lagt fram í Løgtinginum

Landsstýrismaðurin kann taka uppskot aftur á øllum viðgerðarstigum. Men beint eftir at landsstýrismaðurin hevur boðað tinginum frá afturtøku, spyr lögtingsformaðurin, um annar lögtingsmaður, lögmaður ella landsstýrismaður tekur upp aftur uppskotið. Um so er, verður uppskotið viðgjørt á tí stigi, sum tað er komið til. Sí § 55, stk. 3 í Tingskipanini.

So hóast landstýrið tekur eitt uppskot aftur, kann tað vera, at t.d. ein løgtingmaður í andstøðuni tekur uppskotið upp aftur. Viðgerðin av uppskotinum heldur tá fram sum vanligt.

Lögbiti nr. 4

Arbeiðsháttur landsstýrisins

Um at samskipa politisk mál

Sambært stýrisskipanarlógini § 33 stk. 2 samskipar lögmaður starv landsstýrismanna og boðar í hesum sambandi regluliga til landsstýrisfundar, har m.a. øll uppskot landsstýrisins til lögtingslógir og ríkislógartilmæli o.a. verða framløgd, áðrenn tey verða lögð fyri Løgtingið.

Landsstýrisfundir eru sostatt ásettir í stýrisskipanini og eru týðningarmesta amboðið at fáa heild og samanhang í politikkin og ikki minst til tess at tryggja samljóð í landsstýrinum. Landsstýrisfundirnir eru kjarnin í landsstýrisarbeiðinum.

Landsstýrisfundir

Endamálið við regluligum landsstýrisfundum er, at lögmaður samskipar politikk landsstýrisins og tryggjar landsstýrinum hókandi kunning og móguleika at umrøða og viðgera týðandi viðurskifti og mál, ið skulu fara fram á ymsu málsøkjunum.

Lögmaður skipar landsstýrisfundirnar. Er lögmaður burturstaddur ella av øðrum orsøkum hevur forfall, skipar varalögmaður fyri fundunum. Umframt landsstýrismenninar eru løgmanstjórin og ráðgevi á Løgmannsskrivstovuni á fundunum.

Tá ið árliga figgjjarlógaruppskotið er fyri á landsstýrisfundi, er aðalstjórin í Fíggjarmálaráðnum ella annar í hansara stað eisini hjástaddur undir viðgerðini av málinum.

Í serligum førum kann landsstýrismaður eftir avtalu við lögmann hava embætisfólk ella onnur við á fundin.

Tá lögtingsmál er klárt at leggja fyri Løgtingið, tekur Løgmannsskrivstovan stig til form-ligan landsstýrisfund samsvarandi stýrisskipanarlógini § 33 stk. 2.

Mál

Á landsstýrisfundi eiga mál sum hesi at verða lögð fram:

- Uppskot til lógir og samtyktir at leggja fyri Løgtingið
- Fíggjarlógarruppskot, eykafíggjarlóg, eykajáttanarlógir og fíggjarnevndarskjøl
- Kunngerðir
- Frásagnir at leggja fyri Løgtingið um týðningarmikil viðurskifti og evni, t.d. frágreiðingar um vinnupolitikk, búskaparpolitikk, almannapolitikk, fiskivinnupolitikk o.t.
- Løgmansfrágreiðing og löglisti
- Mál til aðalorðaskifti
- Størri politiskar ætlanir, tiltøk ella fundir, ið hava víðfevnandi ella altjóðalig eyðkenni
- Mál, ið gerast áleikandi, tí tey t.d. við eitt fáa politiskan týðning og/ella verða viðgjørd í fjølmiðlunum, og sum landsstýrið má hava eina felags støðu til
- Týðningarmikil mál, sum at seta ráð, nevndir og almennar stjórar
- Størri bygnaðarbroytingar og flyting av stovnum

Viðgerð

Til tess at fáa eina nøktandi viðgerð á landsstýrisfundi er neyðugt, at avvarðandi stjórnarráð fyrireikar málið, um neyðugt eisini tvørvegis av stjórnarráðunum, áðrenn tað kemur fyri á landsstýrisfundi.

Viðgerð á landsstýrisfundi verður sum meginregla grundað á skrivligt tilfar sum upprit, álit ella lógarruppskot.

Skrivligt tilfar um mál, ið eisini fevnir um ella fær avleiðingar fyri málsøki hjá øðrum landsstýrismanni, skal hava møguligar viðmerkingar ella átekning um, at ongar viðmerkingar eru frá viðkomandi stjórnarráði.

Er ætlanin, at politisk støða skal takast til málið, eigur skrivliga tilfarið at lýsa tað, ið landsstýrismaðurin ætlar. Ætlar landsstýrismaðurin einans at gáa eftir, hvørja hugsan landsstýrið hevur um ávísar spurningar, áðrenn tað sjálvst tekur samanum, er ikki neyðugt, at niðurstøðan er eins ítøkilig.

Landsstýrið tekur meginregluliga ikki felags avgerðir í einstøkum málum. Landsstýrið sameinar sjónarmið og viðger viðurskifti og mál, ið lögmaður ella landsstýrismaðurin einsamallur ger av.

Frásøgn

Ein stutt avgerðarfrásøgn við niðurstøðum verður skrivað og send landsstýrismonnunum og aðalstjórunum.

Mannagongdir

Tað er umráðandi, at málini eru væl fyrireikað og gjølla viðgjørd bæði politiskt og fyrirsitingarliga, áðrenn tey verða lögð fyri Løgtingið. Tí verður henda mannagongd at fylgja:

- 1) Áðrenn farið verður undir at evna til lógaruppskot, skal landsstýrismaðurin tryggja sær, at høvuðsendamálið við uppskotinum samsvarar við politikk landsstýrisins á økinum. Landsstýrismaðurin skrivur eitt stuttorðað og nágreiniligt upprit. Leisturin: “Upprit til landsstýrisfund” verður brúktur.
- 2) Hvønn hós morgun kl. 8.30 er fyrireikandi fundur til landsstýrisfundin á stjóraráðsstigi. Løgmannsskrivstovan ger skrá, og skráin verður saman við landsstýristilfari send stjórnarráðunum mikudag seinnapart. Tilfar um málini skulu verða Løgmannsskrivstovuni í hendi í seinasta lagi mikumorgun kl. 8.00.
- 3) Politiskur landsstýrisfundur er hvønn mánamorgun kl. 9.00. Løgmaður ger av, hvørji mál verða sett á dagsskrá. Skráin verður send landsstýrismonnunum saman við tilfarinum fríggjadag fyri kl. 12.00. Mál, ið ikki eru fráboðað, kunnu ikki væntast at verða viðgjørd.
- 4) Fær landsstýrismaðurin undirtøku fyri at arbeiða víðari við málinum, verður lógaruppskot evnað til. Stjórnarráðið hevur ábyrgdina av, at uppskotið er í lagi málsliga, innihaldsliga og sambært rundskrivinum um lógarsmið og § 37 í Tingskipan Føroya løgtings.
- 5) Stjórnarráðið skal tryggja, at lógaruppskotið hevur verið til ummælis hjá viðkomandi pørtum við hós kandi freist, er eftirkannað av lógartænastuni, og at tað er lögfrøðiliga og málsliga lýtaleynt.
- 6) Lógaruppskot, sum viðvíkja landsins roknskaparverki, skulu sambært kunngerð um roknskaparverk landsins o.a. góðkennast av Føroya gjaldstovu. Fevnir uppskotið um ella fær avleiðingar fyri málsøkið hjá øðrum landsstýrismanni, skal tað latast avvarðandi stjórnarráði til ummælis.
- 7) Lógaruppskotið verður lagt fram á politiskum landsstýrisfundi. Tá tað skal á skrá, skal tað sendast Løgmannsskrivstovuni á fundur@tinganes.fo í seinasta lagi kl. 8.00 mikumorgun fyri fundin mánadag.
- 8) Fær landsstýrismaðurin undirtøku fyri uppskotinum á politiskum landsstýrisfundi, verður tað latið samgonguflokkunum til kunningar og møguligar viðmerkingar. Løgmannsskrivstovan kannar avvarðandi stjórnarráð um møguligar viðmerkingar frá flokkunum.
- 9) Tá ið lógaruppskotið er klárt at leggja fyri Løgtingið, verður tað í endaligum líki sent til formfundur@tinganes.fo við átekning um, at tað er klárt at leggja fyri formligan landsstýrifund. Eftir formliga landsstýrisfundin boðar Løgmannsskrivstovan stjórnarráðnum frá, at uppskotið er greitt at lata Løgtinginum.
- 10) Avvarðandi stjórnarráð avgreiðir beinanvegin lógaruppskotið til Løgtingið og letur samstundis Løgmannsskrivstovuni í telduposti til formfundur@tinganes.fo avrit av uppskotinum við løgtingsnummarinum áteknað.

Lögbiti nr. 5

Lóggáva í mun til kommunurnar

1. Løggildisgrundreglan

Kommunurnar er fevndar av vanligu løggildisgrundregluni. Hetta merkir, at tær uppgávur, sum kommunurnar hava ábyrgd av, skulu hava heimild í lóg, og at røktanin av hesum uppgávum má ikki stríða móti nakrari lóg.

2. Sjálvstøðuga støðan hjá kommununum

Sjálvstøðuga støða hjá kommununum sæst í Stýrisskipanarlógini § 56 (Grundlógini § 82), har tað er ásett, at rættur kommunanna at skipa egin viðurskifti undir eftirliti landsstýrisins verður ásettur í lögtingslóg, m.a. í hvønn mun kommunur og millumkommunufelagsskapir kunnu skuldbindast við láni, borgan o.ø.m.

Kommunur eru sjálvstøðugar eindir og eru fyrisitingarlíga ikki undirgívnar landinum. Tað merkir m.a. at bindandi regulering av virkseminum hjá kommununum einans kann gerast við lóg ella við heimild í lóg. Er ongin heimild, kann tað ikki við bindandi virknaði regulerast í viðurskiftum hjá kommununum.

3. Serligt viðvíkjandi kærur

Av tí at tað eru ikki nøkur yvir-/undirskipanarviðurskifti millum landsfyrisitingina og kommunurnar, eru avgerðir, sum kommunurnar taka móttvegis borgarunum, endaligar innan fyrisitingina. Skal ein avgerð kunna kærast til landsstýrismannin, skal hetta verða ásett beinleiðis í lögtingslógini.

4. Skyldan hjá kommununum

Er tað í lögtingslóg álagt kommununum at røkja eina uppgávu, hava kommunurnar skyldu at fylgja lögtingslógini og kunnu ikki sleppa sær undan hesi uppgávuni. Tað kann t.d. eisini verða ásett í lóg, at ein kommuna ikki kann átaka sær ávísar uppgávur.

Eisini kann tað í lögtingslóg verða ásett, hvussu ein uppgáva skal røkjast. Í hesum førum skal havast í huga, at ásetingar um, hvussu ein uppgáva skal røkjast, skerja frælsið hjá kommununum til sjálvar at leggja til rættis, hvussu uppgávan best verður røkt í mun til staðbundin viðurskifti og raðfestingar.

5. Kommunustýrislógin o.a.

Rættarligu karmarnar fyri kommunurnar er lögtingslóg frá 17. mai 2000 um kommunustýri (kommunustýrislógin) sum broytt við lögtingslóg nr. 71 frá 6. mai 2003. Í lógini er ásett, hvussu kommunurnar verða skipaðar, hvussu avgerðir verða tiknar, og at kommunustýrið er ovasti myndugleiki fyri øll viðurskifti í kommununi. Innlitslógin, Fyrisitingarlógin og Persónsupplýsingarlógin er eisini galdandi fyri kommunurnar.

6. Kommunala eftirlitið

Kommunala eftirlitið avgreiðir fyrispurningar og klagur um ymisk kommunal viðurskifti. Talan er um eitt rættargildiseftirlit, sum hyggur eftir, at galdandi lóggáva verður hildin. Eftirlitið kann m.a. snúgva seg um innihaldið/løggildið í kommunalum avgerðum, ymiskar mannagongdir sambært kommunustýrislóggávuni, heimildir hjá kommunustýrunum og uppgávur teirra. Eftirlitið hevur fyrst og fremst eftirlit við kommunustýrinum sum fyrisitingarligur myndugleiki og ikki sum privatrættarligur partur ella sum arbeiðsgevandi.

Tað, sum eyðkennir rættargildiseftirlitið, er, at tað kann verða framt av sínum eintingum. Hetta merkir, at eftirlitið ikki er treytað av einhvørjum skumpi uttanífrá, men kann fara til verka av sínum eintingum. Kommunala eftirlitið hevur einans týðning í teimum førum, at kommunustýrið er endaligur fyrisitingarmyndugleiki.

Rættargildiseftirlitið við kommununum er hjá landsstýrismanninum í kommunumálum, meðan figgjjarliga eftirlitið við kommununum er hjá landsstýrismanninum í figgjarmálum.

7. Kommunufulltrúin. Allýsing og innihald

Sum nevnt omanfyri eru kommunurnar fevndar av vanligu løggildisregluni. Kommunur kunnu tó fara undir ymisk tiltøk av figgjjarligum slag við heimild í kommunufulltrúini. Rættarliga heimildin undir kommunufulltrúini er ikki onnur enn, at kommunan er eitt lokalt samfelag, ið kann krevja skatt frá sínum borgarum og tí hevur sítt egna figgjjarliga grundarlag.

Kommunufulltrúin heimilar ikki inntriv í rættarstöðuna hjá borgarum, sum eitt nú at seta forboð ella krøv. Kommunufulltrúin heimilar heldur ikki, at undantak ella líknandi verður givið fyri tí, sum er ásett við lóg. Heldur heimilar kommunufulltrúin, at farið verður undir tiltøk av figgjjarligum slag uttan lógarheimild, so sum at veita borgarum á staðnum ávísar tænastr.

7.1. Kommunalur áhugi og almannagagn

Tá ið ein kommuna fer undir eitt virksemt við heimild í kommunufulltrúini, er tað vanlig fatan, at virksemt eigur at koma einum breiðum skara av borgarum til góðar. Um ætlanin er at sæta einstaklingum ella ávísam bólki av borgarum, krevst heimild í lóg, og tá er kommunufulltrúin sum meginregla ikki nóg góð heimild. Virksemt, sum farið verður undir, skal eisini hava kommunalan áhuga, tvs. at virksemt skal tæna felags

áhugamálum í staðbundna økinum. Talan er aloftast um, at kommunan veitir borgarum á staðnum tænastr.

Dømi um á hvørjum økjum, ein kommuna kann fara undir tiltøk við heimild í kommunufulltrúini, eru vegarbeiði, staðbundið busssamband, ítróttar- og mentanartilboð, kvøldskúlar, karmar fyri vinnuna á staðnum, ferðavinnu o.a.

7.2. Avmarkingar

Ein kommuna kann bara átaka sær uppgávur við heimild í kommunufulltrúini, um uppgávan hevur áhuga fyri borgarar í viðkomandi kommunu. Kommunur kunnu eitt nú ikki stuðla uppgávum, ið bert ella í mestan mun hava áhuga fyri borgarar í øðrum kommunum.

Ein kommuna kann sum meginregla ikki stuðla virksemini, sum hoyrir til landið. Sum dømi kann nevast lóggávuøkið, lögreglan, uttanríkismál o.a. Tað er tó møguligt hjá kommunum at taka sær av ella stuðla virksemini, sum er ein uppgáva hjá landsmyndugleikum, um kommunalur áhugi er til tað.

Ikki er loyvt at stuðla einstaklingum ella bólkum av borgarum við heimild í kommunufulltrúini. Tó kann kommunalur stuðul veitast í ávísam førum, um kommunali áhugin er í miðdeplinum. Tá ið ein kommuna veitir stuðul, skal stuðulin lutfalsliga vera í samsvari við kommunala áhugan.

Ein kommuna kann ikki fara undir eitt virksemini við heimild í kommunufulltrúini, um virkseminið hevur fíggarligan vinning fyri eyga.

Eftir vanligum almennum rættaraðalreglum viðvíkjandi kommunalum uppgávum er tað ikki ein kommunal uppgáva at reka handil, handverk, ídnað ella fíggarligt virksemini uttan so, at lógarheimild er fyri hesum. Tað finnast tó undantøk:

Framleiðsla til egið brúk

Kommunur kunnu framleiða vørur og tænastr, ið eru knýttar at teimum uppgávum, sum kommunan sambært lóg ella kommunufulltrúini hevur átikið sær. Tað má tó ikki vera nógv dýrari at framleiða hjá kommununi, enn um kommunan keypti vøruna ella tænastruna frá privatum.

Hjáframleiðsla

Kommunur kunnu selja vørur, ið eru hjáframleiðsla av eini annars lógligari kommunalari uppgávu. Hjáframleiðslan skal vera ein natúrlig, tilvildarlig og óumberlig avleiðing av eini lógligari kommunalari uppgávu.

Avlop

Kommunur kunnu í vissan mun gagnnýta tað avlop, sum stendst av eini annars lógligari kommunalari uppgávu.

Hjávirksemi

Kommunur kunnu í avmarkaðan mun rækja hjávirksemi, sum í sjálvum sær fellur uttan fyri kommunufulltrúina, men sum hevur tætt og natúrligt tilknýti til lógligt kommunalt virksemi. Kommunan kann tó bert eiga slíkt virksemi, ikki reka.

7.3. Tá ið lóggivið verður innan fyri kommunufulltrúina

Komunufulltrúin sæst aftur og er ment í siðvenjuni, og hon víkir fyri tí skrivaðu lógini. Lóggávan kann eitt nú seta avmarkingar í mun til, hvat ein kommuna kann og ikki kann fara í holt við. Um eitt øki, sum annars er fevnt av kommunufulltrúini, verður ásett við lóg, skal havast í huga, um talan er um tømanti ásetingar. Tílíkar ásetingar kunnu føra við sær, at kommunufulltrúin ikki verður galdandi framyvir.

Tað hevur týdning at lýsa sambandið millum kommunufulltrúina og lógaruppskotið í viðmerkingum til uppskotið, um lógaruppskotið avmarkar ella víðkar heimildirnar hjá kommununum í mun til kommunufulltrúina.

Lögbiti nr. 6

Kunngerðaportalurinn og Lógasavnið – hvat er munurinn?

Lógartænanastan hefur tvær lógarskipanir undir hond: Kunngerðaportalinn og Lógasavnið (logir.fo).

Munurinn á teimum er í stuttum hesin:

- Innihald 2013 og fram
- Lögfræðiliga bindandi
- Rættarreglur í upprunalíki
 - Einkil broytt
 - Einkil stríkað
 - Ongar slóðir
- Einans kunngerðaevni

- Øll galdandi lóggáva
- Ein tænanastumiðil
- Rættarreglur samanskrivaðar
 - Gildisstæður
 - Slóðir til lögtingsmál
 - Slóðir millum rættarreglur
- Rundskriv, leiðbeiningar o.a.

Kunngerðaportalurinn – har lógir verða kunngjörðar og fáa lóggildi

Kunngerðaportalurinn hýsir Kunngerðablaðnum.

Í Kunngerðablaðið skulu allar lögtingslógir, kunngerðir, reglugerðir og aðrar almennar fyriskipanir yvirhøvur, givnar av landsstýrinum, kunngerast fyrri at fáa lóggildi.

Rættarreglur, sum verður kunngjörðar á Kunngerðaportalinum, verða ongantíð stríkaðar og ongantíð broyttar á nakran hátt. Tær fáa t.d. heldur ikki nakað frámerki, har tað sæst, um tær eru galdandi ella kanska farnar úr gildi. Har eru heldur ikki nakrar slóðir, ið vísa sambond millum rættarreglurnar.

Frá 1. januar 2013 eru lögtingslógir, kunngerðir o.s.fr. einans givnar út talgilt á Kunngerðaportalinum og ikki í pappírsútgávu sum áður. Rættarreglur, kunngjörðar undan hesi dagfesting, kunnu ikki leitast fram á Kunngerðaportalinum.

Lógasavnið logir.fo - har tú leitar fram galdandi lóggávu
Logir.fo er ein skipan, hvørs høvuðsendamál er, at borgarin ómakaleyst skal kunna leita fram alla galdandi lóggávu í Føroyum.

Nógv er gjørt fyri at lætta um hjá borgaranum, tá ið hann skal gera seg kunnugan við og leita fram lóggávu í Lógasavninum – úr rúgvuni av hentleikum kann nevast:

Rættarreglurnar í lógasavninum fáa ymisk frámerki. Tað sæst m.a., um rættarreglurnar eru galdandi ella ikki.

Broytingar, ið verða gjørdar í lógum, verða skrivaðar inn í upprunalógina, so høvuðslógirnar altíð kunnu síggjast í fullum galdandi líki.

Slóðir eru frá lögtingslógum til lögtingsmál, og slóðir eru eisini millum rættarreglur, so til ber at síggja sambond millum rættarreglurnar. Eitt nú sæst, hvørjar kunngerðir knýta seg at einari lögtingslóg, hvørjar broytingarlógir, ið knýta seg at einari høvuðslóg, og hvørjar lógir taka aðrar lógir av.

Umframt galdandi lóggávu hevur lógarsavnið frá 1. januar 1999 allar tær ásetingar, sum eru kunngjörðar í Kunngerðablaðnum. Eldri ásetingar, ið vóru farnar úr gildi fyri 1. januar 1999, eru tó ikki at finna í logir.fo

Ósamsvar millum Kunngerðaportalin og logir.fo

Er ósamsvar millum tekstin í Lógasavninum og Kunngerðaportalinum, er tað altíð tann kunngjörði teksturin á Kunngerðaportalinum, ið er lögfrøðiliga bindandi.

Hvar varð kunngjørt?

1897	Frá 1. januar 1897 verða lógir fyri Føroyar kunngjørdar í <i>Lovtidende</i> , harumframt skuldi dagfesting, nummar og lógheiti verða kunngjørt í <i>Dimmalætting</i> , Færø Amtstidende.
1940	Frá 1940 verða allar lógir, samtyktar á lögtingi, eisini savnaðar í Føroya Kunngerðasavni, Færøernes Kundgørelsessamling. <i>Dimmalætting</i> er tó framvegis løggildi kunngerðamiðilin.
1988	Frá 1. oktober 1988 verða lögtingslógir og kunngerðir kunngjørdar í <i>Kunngerðablaðnum</i> , ið seinni fær heitið <i>Kunngerðablað A</i> .
1990	Frá 1. januar 1990 verða ríkislógir og ríkiskunngerðir kunngjørdar í <i>Kunngerðablaðnum B</i> .
2013	Frá 1. januar 2013 verða bæði <i>Kunngerðablaðið A</i> og <i>B</i> givin út talgilt á <i>Kunngerðaportalinum</i> .

Hvar finni eg kunngjørt tilfar?

Lovtidende

Frá 1. januar 2008 er *Lovtidende* givið út talgilt á lovtidende.dk

Eldri árgangir av *Lovtidende* eru enn einans at finna í pappíriformi og kunnu, eitt nú útvegast umvegis bókasøvnini.

Dimmalætting

Dimmalætting – allir árgangirnir eru at finna á tidarrit.fo

Kunngerðasavnið

- Føroya Kunngerðasavn frá 1940 til 2003 er at finna á tidarrit.fo
- Føroya Kunngerðasavn frá 2001 og fram til í dag finst undir slóðini [Kunngerðasavnið á logir.fo](http://Kunngerðasavnið.fo)
- Føroya Kunngerðablað frá 2013 og fram til í dag er eisini at finna á Kunngerðaportalinum.
- Kunngerðasøvnini frá 1940 og fram til í dag eru eisini tøk í pappíriformi á eitt nú Landsbókasavninum.

Løgbiti nr. 7

At senda til ummælis

Hví?

Eitt lógaruppskot eigur sum avgerandi meginregla at verða sent til ummælis. Tað hevur stóran týdning at fáa greiðu á, hvørja støðu almennir og kommunalir myndugleikar, stovnar, vinnulív, áhugafeløg, borgarar o.o., sum verða ávirkað av lógaruppskotinum, hava til uppskotið, fyri at stjórnarráðið kann gera eina meting av, um lógaruppskotið tekniliga og innihaldsliga í roynd og veru er í lagi.

Tað er sostatt umráðandi at senda uppskot til ummælis fyri at fáa lýst málið til fulnar, soleiðis at lóggávan verður hóskað og so lítið fyrisingarliga tyngjandi, sum til ber. Neilig sjónarmið hava eisini týdning í mun til at fáa lýst grundarlagið fyri lóggávuni til fulnar. Vandin fyri at fáa neilig og atfinnandi sjónarmið er ikki haldgóð grundgeving fyri ikki at senda uppskot til ummælis.

At senda lógaruppskot til ummælis er við til at betra um sakligu góðskuna á lógaruppskotinum, tí tey, sum kenna økið, fáa høvi at siga sína hugsan um uppskotið. Samstundis kann kunnleiki um ymiskar fatanir av lógaruppskotinum gera tað lættari at finna semjur, sum eisini kann lætta um viðgerðina í Løgtinginum seinni. Ummæli hava eisini týdning fyri metingina hjá Løgtinginum av, um uppskotið er gagnligt.

Verður eitt lógaruppskot hóast hetta ikki sent til ummælis, eigur tað í viðmerkingunum til uppskotið at verða grundgivið fyri, hví so er.

Hvør?

Tá ið uppskot verða send til ummælis, eigur ein ikki at avmarka seg óneyðugt, men heldur senda uppskotið til ein breiðan skara. Endamálið við at senda uppskotið til ummælis er at fáa til vega so nógv sjónarmið sum til ber.

Um ein nevnd ella arbeiðsbólkur hevur gjørt álit í samband við lógaruppskotið, eiga teir myndugleikar, felagsskapir o.o., ið hava havt umboð í nevndini, at fáa uppskotið til ummælis. Hetta er fyri at geva hesum þørtum móguleika til, eftir at nevndararbeiðið er liðugt, at koma við virðismiklum ískooytisupplýsingum, sum kunnu hava týdning fyri endaligu tilevningina av lógaruppskotinum.

Uppskotið eigur at verða sent beinleiðis til øll tey, sum stjórnarráðið veit, verða ávirkað av uppskotinum, umframt at øll uppskot skulu leggjast alment út á ummælisportalin hjá Føroya landsstýri, har øll hava móguleika at senda inn ummælisvar.

Verklagslógir eiga altíð at sendast til ummælis hjá Fíggjarmálaráðnum.

Freistir

Tað er umráðandi at seta eina hóskaði ummælisfreist, soleiðis at ummælispartarnir fáa stundir at seta seg inn í uppskotið. Vanliga verður sagt, at ummælisfreistin ikki eigur at vera styttri enn 4 vikur.

Verður uppskotið sent til ummælis, samstundis sum frítíð er, eitt nú summarfrí, jólafrí og páskafrí, eigur ummælisfreistin at leingjast samsvarandi.

Eitt lógaruppskot eigur ikki at verða sent til ummælis, fyrr enn tað er liðugt. Tað vil siga, at viðmerkingarnar til uppskotið eiga at vera lidnar, heruppi eiga figgjarligar og fyrisitingarligar avleiðingar at síggjast í uppskotinum. Um neyðugt eigur annað týðandi tilfar, sum hevur týðning fyri metingina av lógaruppskotinum, at leggjast við.

Lógaruppskot eiga at hava verið til ummælis, áðrenn tey verða send til eftirkanningar hjá Lógartænastuni.

Kunngerðir

Somu atlit sum til lógaruppskot eru galdandi fyri sakligu góðskuna á kunngerðauppskotum. Hesi uppskot eiga eisini at verða send til ummælis sum liður í málsviðgerðini eftir som meginreglum, sum frammanfyri eru fyri lógaruppskotini.

Einasti munur millum lógaruppskot og kunngerðauppskot er, at lógaruppskot verða endaliga samtykt í Løgtinginum, meðan kunngerðauppskot verða endaliga avgjörd av viðkomandi landsstýrismanni.

Lögbiti nr. 8

Singuler lóggáva

Sambært grundlógini § 3, 3. pkt. og stýrisskipanarlógini § 1, 3. pkt. er dómsvaldið hjá dómstólunum. Henda ásetingin setir í ein ávísan mun tað rættarlíga markið fyri heimildini hjá lóggávuvaldinum at lóggeva um ítøkilig rættarviðurskifti.

Við dómi frá 19. februar 1999, U.1999.841 H, í sokallaða Tvinddóminum staðfesti Hægstirættur, at ein lóg, sum m.a. hevði við sær, at ávísur statsligur og kommunalur stuðul ikki kundi veitast nøkrum nærri tilskilaðum skúlum, var ógyldug og í stríð við § 3, 3. pkt. í grundlógini. Hægstirættur legði dent á, at lógarinntrivið – hvørs avleiðing var, at skúlarir vórðu útilokaðir frá rættarkanning av teirra rætti til stuðul – í veruleikanum var ein endalig avgerð av einum ítøkiligum rættartrætumáli.

Harumframt hevur meginreglan um valdbýtislærana í § 3 í grundlógini og § 1 í stýrisskipanarlógini við sær, at tað eftir umstøðunum eigur at verða víst stórt afturhaldni við at lóggeva um viðurskifti hjá einstøkum líkamligum ella lögfrøðiligum persónum (ítøkilig ella “singuler” lóggáva).

Grundarlagið fyri hesum er m.a., at avgerð um rættarviðurskiftini hjá einstaklingum vanligu eigur at vera tikin av fyrisingini ella av dómstólunum grundað á almennar rættarreglur, sum eru ásettar av lóggávuvaldinum. Ein singuler lóggáva kann tessvegna vera orsök til týðandi meginregluligan iva og kann eisini lætt bera brá av tilvild hjá lóggávuvaldinum.

Løgbiti nr. 9

Lóggávumannagongdin í landsstýrinum

Henda mannagongd er galdandi fyri lögtingslógir, ríkislógartilmæli og uppskot til samtyktar frá landsstýrinum. Mannagongdin er í størstan mun eisini galdandi fyri kunngerðir, sí nr. 17 hesum viðvíkjandi.

1. Hugskot

Alt byrjar við einum hugskoti hjá landsstýrismanninum ella stjórnarráðnum. Fyrst má metast um, hvørt hugskotið kann verða framt í verki, uttan at nýggj lögtingslóg verður gjørd, galdandi lögtingslóg verður broytt, ella at lögtingslóg verður sett úr gildi. Kann hugskotið t.d. verða framt í verki við upplýsing, áheitan ella øðrum tiltøkum, eigur tað at verða gjørt. Nýggjar lögtingslógir eiga bara at verða gjørdar ella galdandi lögtingslógir broyttar ella settar úr gildi, um hetta er neyðugt.

2. Upprit

Verður mett, at hugskotið krevur, at lögtingslóg verður gjørd, broytt ella sett úr gildi, má landsstýrismaðurin fyrst fáa politiska undirtøku fyri hesum í samgonguni.

Skrivað verður eitt upprit, sum lýsir málið, og sum verður lagt fyri á *politiskum* landsstýrisfundi. Uppritið verður skrivað í serligan leist, sum stjórnartænastan á Løgmannsskrivstovuni hevur tilevnað til endamálið. Leisturin er tøkur á heimasíðuni hjá Løgmannsskrivstovuni og eitur “Leistur til upprit til landsstýrisfund”.

Sí eisini skrivið “Um at samskipa politisk mál” frá stjórnartænastan á Løgmannsskrivstovuni.

3. Upprit til politiskan landsstýrisfund

Politiskir landsstýrisfundir eru hvønn mánamorgun kl. 9:00.

Uppritið skal vera Løgmannsskrivstovuni í hendi seinast mikumorgunin fyri kl. 8:00.

Uppritið skal sendast til: fundur@tinganes.fo

4. Uppskot verður tilevnað

Hevur landsstýrismaðurin fingið undirtøku á landsstýrisfundinum fyri at arbeiða víðari við uppskotinum, fer stjórnarráðið undir at tilevna sjálvt uppskotið.

Uppskotið kann vera gjørt av stjórnarráðinum einsamalt, stjórnarráðið kann leita sær hjálp hjá einum av stovnunum, hann hevur undir sær, ella stjórnarráðið kann seta ein arbeiðsbólk, nevnd ella tilíkt at tilevna uppskotið.

Sama hvønn arbeiðshátt stjórnarráðið velur at nýta, so er tað altíð stjórnarráðið einsamalt, sum hevur endaligu ábyrgdina av uppskotinum.

5. Undaneftirkanning

Størri løgtingslógarruppskot, eitt nú nýggjar høvuðslógir, umfatandi broytingarlógir og lógarpakkar, eiga at latast lógartænastuni á Løgmansskrivstovuni til undaneftirkanningar. Sí rundskriv um eftirkanning viðvíkjandi undaneftirkanningum.

Tað er stjórnarráðið sjálvt, sum metir um, hvørt uppskotið eigur at sendast til undaneftirkanningar.

6. Uppskot verður sent til ummælis hjá útvaldum ørtum

Snýr uppskotið seg um at einskilja fyrítøkur landsins, skulu “Leiðreglur um at einskilja fyrítøkur landsins” fylgjast. Leiðreglurnar eru tøk á heimasíðuni hjá Løgmansskrivstovuni. Snýr uppskotið seg um at áseta reglur, sum viðvíkja landsins roknskaparverki, skal uppskotið leggjast fyri Fíggjarmálaráðið til góðkenningar. Sí kunngerð um roknskaparverk landsins o.t.

Snýr uppskotið seg um eitt verklag, skal uppskotið altíð sendast Fíggjarmálaráðnum til ummælis.

7. Uppskot verður sent til ummælis alment

Tá stjórnarráðið metir, at uppskotið er liðugt, verður tað sent almenninginum til ummælis. Uppskotið verður sent beinleiðis øllum teimum, sum mugu metast at hava ein serligan áhuga í uppskotinum, og uppskotið verður harumframt lagt út á almenna ummælisportalin hjá Føroya landstýri. Uppskotið skal sendast til: hoyring@tinganes.fo

Ummælisfreistin eigur at vera minst 4 vikur.

8. Viðgerð av ummælum

Stjórnarráðið viðger tey ummæli, sum koma til uppskotið, og tillagar uppskotið samsvarandi tí, sum stjórnarráðið metir tæna uppskotinum best.

Verður uppskotið broytt grundleggjandi, eigur stjórnarráðið at umhugsa at senda broytta uppskotið til ummælis av nýggjum sambært nr. 9 niðanfyri.

9. Uppskot verður sent til endurummælis

Um innkomnu ummælini hava við sær, at uppskotið verður broytt grundleggjandi, ella at stórir partar av uppskotinum verða broyttir, eigur uppskotið at vera sent út aftur til ummælis alment sambært mannagongdini í nr. 9. Tað er stjórnarráðið, sum metir um, hvørt hetta er neyðugt.

Ummælisfreistin eigur at vera minst 4 vikur.

10. Uppskot verður sent til eftirkanningar

Tá uppskotið er endaligt, og tær broytingarnar eru gjørdar, sum stjórnarráðið metir skulu gerast í uppskotinum, verður uppskotið sent til eftirkanningar hjá lógartænastuni á Løgmannsskrivstovuni.

Við uppskotinum skulu eisini leggjast tey innkomnu ummælisvarini umframt annað tilfar, sum er viðkomandi fyri uppskotið. Uppskot og tilfar skulu sendast til: eftirkanning@tinganes.fo.

Lógartænastan skal hava í minsta lagi 5 yrkadagar til eftirkanningina. Í serligum førum, tá ið arbeiðsbyrðan hjá lógartænastuni kann væntast at vera stór, t.d. undan seinasta framløguðegi, kann roknast við, at eftirkanningin varir longur enn 5 yrkadagar.

11. Uppskot verður sent til politiskan landsstýrisfund

Tá ið stjórnarráðið hevur viðgjørt viðmerkingarnar frá lógartænastuni á Løgmannsskrivstovuni og hevur gjørt tær broytingarnar, sum stjórnarráðið metir vera neyðugar, verður endaliga uppskotið sent til politiskan landsstýrisfund.

Uppritið, nevnt í nr. 2, og mannagongdin í nr. 3 verða at nýta.

12. Uppskot verður sent til ummælis hjá samgonguflokkunum

Um landsstýrið tekur undir við uppskotinum, sum tað nú er, verður uppskotið sent til ummælis hjá samgonguflokkunum.

Ummælisfreistin eigur vanliga at vera 4 vikur og í minsta lagi 2 vikur.

13. Ummælini frá samgonguflokkunum verða viðgjørd

Tá ið ummælini eru komin frá samgonguflokkunum, verða tey viðgjørd av stjórnarráðnum.

14. Uppskot verður sent á formligan landsstýrisfund

Sambært § 33, stk. 2 í løgtingslóg um stýrisskipan Føroya samskipar lögmaður starv landsstýrismanna og boðar í hesum sambandi regluliga til landsstýrisfundar, har m.a. øll uppskot landsstýrisins til løgtingslógir og ríkislógartilmæli o.a. verða lögð fram, áðrenn tey verða lögð fyri Løgtingið.

Hesir fundir verða kallaðir formligir landsstýrisfundir í mun til teir politisku landsstýrisfundirnar.

Á formligum landsstýrisfundi verður bert staðfest, at uppskotið verður lagt fyri Løgtingið. Eingin viðgerð av uppskotinum fer fram. Uppskotið skal sendast til: formfundur@tinganes.fo

15. Uppskot verður latið umsitingini í Løgtinginum

Uppskotið verður síðani latið umsitingini í Løgtinginum. Tað er stjórnarráðið sjálvt, sum letur umsitingini í Løgtinginum uppskotið. Har skal serlig mannagongd fylgjast, sum Løgtingið hevur ásett í “Mannagongd í sambandi við løgtingsmál at lata Løgtinginum”. Mannagongdin liggur á heimasíðuni hjá Løgtinginum.

16. Uppskot verður lagt fram í Løgtinginum

At enda verður uppskotið lagt fram í Løgtinginum. Har eru serligar mannagongdir og tíðarfreistir galdandi, sí Tingskipan Løgtingsins. Tá ið uppskotið er lagt fram í Løgtinginum, er tað ikki longur landsstýrið, sum varðar av uppskotinum, men Løgtingið. Landsstýrið kann tá ikki longur gera broytingar í uppskotinum. Landsstýrið kann tó heita á Løgtingið, t.v.s. løgtingsnevndina, sum hevur uppskotið til viðgerðar, um at gera móguligar broytingar í tí.

17. Serligt um kunngerðir

Tá kunngerð hevur verið á politiskum landsstýrisfundi sambært nr. 11, verður hon send til kunngerðing. Sí mannagongd í rundskrivi um kunngerðing av løgtingslógum og kunngerðum o.tíl.

Lögbiti nr. 10

Fíggjarlógargongdin – frá byrjan til enda

Hvat er Fíggjarlógin?

Fíggjarlógin er grundarlag undir virkseminum hjá landinum í einum fíggjarári.

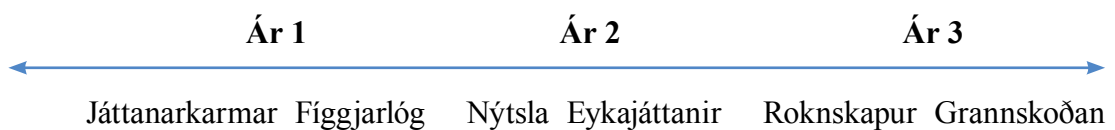
Fíggjarlóg, fíggjarlógaruppseting, játtanarslög og viðmerkingar eru týðandi amboð hjá lögtinginum at stýra, ávirka og raðfesta útreiðslur og inntøkur landsins og eru við til at áseta, hvørjar heimildir, skyldur og hvørja ábyrgd ein landsstýrismaður hevur viðvíkjandi umsiting av játtanum.

Fíggjarlógin er eisini týðandi miðil til at kunna almenningin um politiskar avgerðir.

Fíggjarlógin, sum verður samtykt av Lögtinginum, er samanteljing av fleiri hundrað játtanum.

Tíðargongdin frá játtanarkørmum til grannskoðan av landsroknskapinum

Tað ganga nærum 3 ár frá, at arbeiðið við játtanarkørmum byrjar tíðliga 1. árið, til landsroknskapurin er grannskoðaður seint 3. árið. Hetta endurtekur seg, soleiðis at á hvørjum ári verður arbeitt við roknskapar- og grannskoðanarmálum viðvíkjandi farna ári, játtanareftirlit við nýtslu og eykajáttanaruppskotum í fíggjarárinum og játtanarkørmum og fíggjarlógaruppskoti fyri komandi ár.

1. Játtanarkarmar

Byrjað verður í februar við arbeiðnum hjá umsitingini og politisku skipanini av játtanarkørmunum fyri komandi ár. Sambært játtanarskipanini skal uppskot til samtyktar um játtanarkarmar verða lagt fyri Lögtingið innan 1. apríl. Í viðmerkingunum til uppskot til samtyktar eru framskrivingar fyri 5 ár.

Saman við játtanarkørmunum verður lögð Búskaparfrágreiðing I um búskaparstöðuna og útlit, um fíggjarstöðuna í samlaða almenna geiranum, framskrivingarfortreytir, framskrivaðar játtanir og ætlað inntøku- og útreiðslutiltøk.

Vanliga verða játtanarkarmarnir samtyktir í mai.

2. Fíggjarlógaruppskot

Byrjað verður við arbeiðnum hjá umsitingini og politisku skipanini av fíggjarlógaruppskotinum beint eftir, at játtanarkarmarnir eru samtyktir, men gongd kemur ikki veruliga á arbeiðið fyrr enn í seinni helvt av august. Fíggjarlógaruppskotið skal í stóran mun endurspeгла samtyktu játtanarkarmarnar. Sambært stýrisskipanini skal uppskot til løgtingsfíggjarlóg verða lagt fyri Løgtingið innan 1. oktober.

Saman við fíggjarlógaruppskotinum verður lögð Búskaparfrágreiðing II um búskaparstøðuna, innihaldið í uppskotinum og játtanareftirlit.

Lógaruppskot um neyðuga fylgilóggávu skulu leggjast fyri Løgtingið í seinasta lagi samstundis sum fíggjarlógaruppskotið.

3. Dagførd fíggjarlóg

Sum onnur løgtingslógaruppskot fær fíggjarlógaruppskotið 3 viðgerðir í Løgtinginum. Eftir fyrstu viðgerð verður tað beint í Fíggjarnevndina. Fíggjarnevndin hevur fíggjarlógaruppskotið til viðgerðar í góðar 2 mánaðir, áðrenn álit verður skrivað í løgtingsmálinum, og málið fer víðari til 2. og 3. viðgerð í Løgtinginum.

Eftir at fíggjarlógin er samtykt við 3. viðgerð, skal hon staðfestast av Løgmanni og kunngerast innan árslok, so hon kann fáa gildi 1. januar. Um tað ikki eru útlit til, at fíggjarlógin verður samtykt innan árslok, skal bráðfeingis játtanarlóg leggjast fyri Løgtingið. Hon heimilar landsstýrinum at hava inntøkur og halda útreiðslur á verandi bundnum virksemissstigi, inntil fíggjarlógin er samtykt. Í tíðarskeiðnum fram til samtyktu fíggjarlógina er ikki loyvt at fara undir nakað nýtt virksemi.

Eftir at fíggjarlógin er samtykt, samanskrivar Fíggjarmálaráðið broytingarnar í Løgtinginum, bæði játtanir og viðmerkingar, og uppruna fíggjarlógaruppskotið í eina dagfórða fíggjarlóg.

4. Nýtsla og játtanareftirlit

Játtanirnar, sum eru veittar við fíggjarlógini, eru galdandi fyri alt fíggjarárið. Fíggjarárið fylgir kalendaraárinum frá 1. januar til 31. desember. Fyri inntøkujáttanir er galdandi, at játtanarupphæddin er meting av inntøkunum í fíggjarárinum. Fyri útreiðslujáttanir er galdandi, at játtanarupphæddin er loftið fyri, hvat útreiðslurnar kunnu vera í fíggjarárinum. Hvønn mánað skulu stovnsleiðarar, sum varða av játtan, góðkenna, at nýtslan er í samsvari við játtan. Um ikki skal tað viðmerkjast. Stjórnarráðini góðkenna hvønn mánað fyri teirra landsstýrismannagrein, at heildarnýtslan er í samsvari við samlaðu játtanirnar. Stjórnarráðini viðgera møguligar viðmerkingar um frávik í játtanarnýtslu frá stovnsleiðarum og gera av saman við landsstýrismanninum, um neyðugt er við tiltøkum fyri at fáa hetta í rættlag.

5. Eykajáttanir

Hóast meginregluna um, at veitt játtan er galdandi fyri alt figgjarárið, so koma fyri óvæntaðar hendingar, sum hava við sær, at neyðugt verður við játtanarbroyting í figgjarárinum. Sambært Stýrisskipanini kunnu umbønir um eykajáttan leggjast fyri Løgtingið við eykajáttanarløgtingslóg.

Við árligum rundskrivi um eykajáttanir leggur Fíggjarmálaráðið upp til, at 2 umfør eru við eykajáttanum, á vári og á heysti.

6. Fíggjarnevndarskjøl og eykafíggjarlóg

Hevur tað skund at fremja játtanarbroyting, kann slík umbøn um eykajáttan við fíggjarnevndarskjali verða lögð fyri løgtingsins Fíggjarnevnd til støðutakan.

Innan 1. desember skal uppskot til eykafíggjarlóg, sum inniheldur samtyktu fíggjarnevndarskjølini í figgjarárinum, leggjast fyri Løgtingið. Samtykta eykafíggjarlógin er Løgtingsins góðkenning av samtyktu fíggjarnevndarskjølunum í figgjarárinum. Eykafíggjarlógin skal samtykkjast innan árslok.

7. Ráðfærsluskjøl

Eisini er møguligt at venda sær til Fíggjarnevndina við ráðfærsluskjali sambært §24 í Tingskipanini. Ráðfærsluskjøl verða nýtt til at ráðfæra seg við og fáa undirtøku frá fíggjarnevnd Løgtingsins til játtanarbroytingar, har játtanarupphæddin er óbroytt. Hetta er galdandi í slíkum førum, tá játtan ynskist at verða nýtt øðrvísi enn upplýst í kontuheiti og viðmerkingum til játtanina.

8. Landsroknskapur

Hóast figgjarárið endar 31. desember, kunnu rokningar sambært stýriskipanini skrásetast upp á gamla árið fram til 1. apríl, men Gjaldstovan hevur við síðvenju framskundað hetta til 15. februar. Bert um størri og týðandi viðurskifti gera seg galdandi, verður skráseting á gamla árið framd eftir 15. februar.

Gjaldstovan ger og setur upp landsroknskapin. Sambært lóg um landsins almenna roknskaparhald skal landsroknskapurin leggjast fyri Løgtingið innan 1. juni.

9. Grannskoðan av landsroknskapinum

Eftir at landsroknskapurin er latin Løgtinginum, er hann til viðgerðar hjá Landsgrannskoðanini, sum ger frágreiðing um landsroknskapin. Innan 1. juni skulu landsstýrisfólkini lata Landsgrannskoðanini frágreiðing um frávík ímillum játtanar- og roknskapartøl. Sambært lógini um grannskoðan av landsroknskapinum skal frágreiðingin um ársroknskapin latast løgtingsgrannskoðaranum innan 1. september. Innan 1. desember skulu løgtingsgrannskoðararnir leggja fyri Løgtingið uppskot til samtyktar um góðkenning av landsroknskapinum saman við niðurstøðum og viðmerkingum sínum.

Lögbiti nr. 11

Lóggáva búgvín til talgilding?

Nógv verður tosað um talgilding, og skjótt verða óivað fleiri av okkara arbeiðsuppgávum automatiseraðar ella talgildar. Spurningurin er, um lóggávan megnar at fylgja við hesi stóru menningini í tæknini. Hvussu tryggja vit okkum, at lóggávan er nøktandi, tá ið umheimurin, sum skal stýrast, alla tíðina broytist?

Hvat verður hugsað um, tá ið vit siga, at lóggávan skal vera búgvín til talgilding? Er tað, at lóggávan skal kunna umsitast talgilt? Ella er tað, at lóggávan heimilar, at samfelagið verður talgilt? Hetta eru tvey sera ymisk sjónarmið um talgildingarbúna lóggávu.

1. Avgerandi markið: talgilding av lóggávuni ella lóggáva, sum stuðlar undir talgilding í samfelagnum

Fyrst av øllum mugu vit gera okkum greitt, hvat endamálið skal vera við eini talgildingarbúnari lóggávu. Er endamálið, at lóggávan ella myndugleikaumsitingin í sjálvum sær skal talgildast? Ella er endamálið, at lóggávan skal seta karnarnar fyri, at samfelagið kann gagnnýta møguleikarnar við talgilding betur?

Fyritreytirnar fyri eini talgildingarbúnari lóggávu, skilt sum lóggáva, sum skal umsitast talgilt, eru heilt øðrvísi enn neyðugu fyritreytirnar fyri talgildingarbúnari lóggávu, skilt sum lóggáva, sum ger ta tækniligu menningina í samfelagnum møguliga, tvs. lóggáva, sum stuðlar undir talgilding í samfelagnum.

2. Talgildingarbúgvín lóggáva sum heimild til meira munadygga fyrisiting

Talgilding merkir grundleggjandi, at avgerðir kunnu brótast niður til eina røð av smærri tvívalum: 0 ella 1. Hetta hevur stóran týðning fyri talgilding.

Nógvar reglur kunnu nevniliga ikki brótast niður til eitt størri tal av tvítalsvalum og allýsast matematiskt. Skal ein talgild skipan gerast, sum skal kunna umsita hesar reglur, skal innliman/implementering av eini slíkari skipan takast við heilt frá byrjanini av tí politisk-løgfrøðiligu tilgongdini, tá ið lógir verða skrivaðar. Tá er tað alneyðugt, at reglurnar frammyvir verða orðaðar soleiðis, at tær júst kunnu brótast niður til ein røð av tvítalsvalum.

Heilt ítøkiliga merkir tað, at ein fullkomin talgilding av lóggávuni krevur, at reglurnar einans innihalda objektiv atlit, sum lættliga kunnu metast binært og á hendan hátt talgildast. Hetta er nógv truplari at gera við subjektivum atlitum, meting o.tíl. Tí merkir talgildingarbúgvín lóggáva eisini, at gerast má upp við ætl og menniskjaligar metingar.

Hetta er ein rættuliga víðgongd niðurstøða, tí tað er heilt nógvastaðni í galdandi lóggávu, at ætl og subjektivar metingar hava stóran týðning.

Hetta merkir, at longu tá lógaruppskotið verður gjørt, má tað eyðmerkjast og umhugsast, um uppskotið hevur reglur, sum eru ein forðing fyri talgilding. Tað er neyðugt beinanvegin at taka støðu til, um lóggávan skal orðast soleiðis, at hon er búgvín til talgilding, og eisini má beinanvegin umhugsast, hvussu lóggávan skal verða gjørd talgilt.

Í roynd og veru eru heilt ella lutvíst sjálvvirkandi kt-skipanir á nærum øllum fyrisingarøkjum. Slíkar skipanir eru tó serliga vælegnaðar á málsøkjum, sum í stóran mun eru grundað á matematiskar útrokningar ella aðrar dátur, sum kunnu skamtast, tvs. gerast um til stødd, ið kann verða mátað.

Hetta er t.d galdandi, tá útrokningar verða brúktar sum grundarlag fyri at krevja pening frá borgarum (t.d. við sjálvvirkandi skattaálíkning, innheinting o.tíl.) og sum grundarlag fyri at veita borgarum pening (t.d. útgjalding av almannaveitingum).

3. Lóggáva, sum stuðlar undir talgilding í samfelagnum

Tá vit tosa um talgildingarbúna lóggávu, skilt sum lóggáva, sum ger, at samfelagið kann talgildast, er talan um nakað heilt annað enn nevnt frammanfyri. Tá er denturin ikki á, um lóggávan kann umsitast talgilt, men hvat stendur í lógini, tvs. tað tilfarsliga innihaldið í lógini.

Byrjanarstöði fyri at brúka nýggja tøkni er sjálvandi, at hetta ikki stríðir ímóti galdandi reglum. Talgildingarbúgvín lóggáva kann eisini merkja, at lóggávan ikki forðar fyri, at samfelagið brúkar teir móguleikar, sum talgilding hevur við sær.

Um lóggávan ikki skal forða fyri móguleikum og tøkni, sum enn ikki er kend, so má lóggávan skrivast soleiðis, at hon ikki er knýtt at tøkni, sum verður brúkt beint nú. Lógin skal við øðrum orðum vera tøkniartleys. Um lóggávan ikki er tað, kann hetta gerast ein mógulig forðing fyri talgilding og fyri, at samfelagið kann brúka nýggja tøkni. Tessvegna er tøkniartloysi ein neyðug fyrirtreyt fyri talgildingarbúna lóggávu.

4. At umhugsa talgilding í sambandi við lóggávuarbeði

Longu tá ið eitt lógaruppskot verður gjørt, eigur tú at tryggja tær, at eisini móguleikin fyri talgilding verður tikin við og væl lýstur í lógaruppskotinum. Hetta merkir ikki neyðturviliga, at orð sum “talgilding” ella “kt” skulu standa beinleiðis í lógini. At umhugsa talgilding inn í lóggávuarbeðið er eisini at skriva lógartekstin soleiðis, at orðaljóð og avleiðingarnar av lógini ikki forða fyri móguleikanum at talgilda nú ella seinni. Tað snýr seg um at orða seg tøkni- og tilgongdarpartleyst.

Í hesum sambandi er viðkomandi at hava hetta í huga:

- 1) Einfaldar og greiðar reglur eru lættari at skilja hjá borgarum og virkjum, eru lættar at umsita og stuðla undir eini einsháttaðari umsiting og móguleika fyri talgilding.
- 2) Talgilt samskifti. Er tað ynskiligt, at alt ella partur av samskiftinum við borgarar og virkir skal vera talgilt? Er heimild fyri hesum kravi?
- 3) Er tað ynskiligt, og ber til at gera málsviðgerðina sjálvvirkna. T.d. at tað í lógini í minst móguliga mun skal verða ásett, at avgerðir verða tiknar sambært ætli og subjektivum metingum.
- 4) Kunnu upplýsingar/dátur, sum aðrir myndugleikar longu hava savnað inn, brúkast í staðin fyri at savna upplýsingarnar umaftur? T.d. ymiskar grundupplýsingar, sum tað almenna longu skrásetr, t.d. um bústað, fólk, virkir, sjálvsagt við virðing fyri lóggávuni um persónupplýsingar.
- 5) Trygga og fullgóða dátuviðgerð. Talgilding krevur, at dátutrygdin verður raðfest frammalaga. Í nýggjari lóggávu má umhugsast væl, hvussu nýggja lóggávan tryggjar eina trygga og fullgóða viðgerð av dáta hjá borgarum og virkjum.
- 6) Eru tað almennar felags kt-loysnir og fyrimyndir, sum kunnu brúkast í staðin fyri at menna egnar loysnir? T.d. Talgildi samleikin, MínBoks, Heldin, skipanir hjá Gjaldstovuni o.tíl.
- 7) Ber til at forða fyri feilum og sviki? T.d. verður tað í lógaruppskotinum lagt upp fyri at kunna hava talgilt eftirlit við, at upplýsingar, sum eru grundarlag fyri útgjaldingum, eru rættar.

5. Fyrisitingarlig krøv til kt-skipanir hjá tí almenna

Danski umboðsmaðurin hevur viðgjørt fleiri mál, har KT eisini hevði ein týðandi leiklut, og har tað varð staðfest, at KT-skipanirnar ikki lúku tey fyrisitingarligu krøvini. Umboðsmaðurin vísti á, at hesi krøv galda, uttan mun til hvussu ein fyrisitingarmyndugleiki umsitingarliga velur at loysa eina uppgávu. Tær vanligu fyrisitingarrættarligu reglurnar, sum myndugleikin skal halda, eru eisini galdandi, tá ið telda kemur í staðin fyri pappír. Tað er ábyrgdin hjá hvørjum einstøkum myndugleika, at tess skipanir lúka fyrisitingarrættarlig krøv. Hetta er ábyrgd myndugleikans eisini, um ein eindarskipan er vald, sum vísir seg ikki at vera nøktandi, ella um KT veitarin als ikki bjóðar skipanir, sum kunnu lúka krøvini.

5.1. Álítandi avrit og varðveiting av teimum

Tað er eitt treytaleyst krav, at í einum máli skal ein myndugleiki antin hava avrit av skjølum, sum myndugleikin hevur gjørt, ella skal tað í telduni bera til trygt og skjótt at fáa eina fullkomuliga sanna útskrift (svarandi til avrit) av skjalinum. At myndugleikin hevur valt at brúka elektroniskan miðil í staðin fyri pappír, gevur ikki myndugleikanum rætt til at leggja eitt skjal burtur fyrr, enn um tað hevði verið á pappíri.

Treytirnar til eitt álitandi avrit, sum myndugleikin hefur skyldu at goyma, eru, at útgangandi skriv antin skulu goymast sum verulig avrit av skrivinum ella í elektroniskari útgávu, sum fullkomiliga samsvarar við frumritið, og har tað sæst, hvør hefur undirskrivað brævið. Tað er ikki neyðugt, at elektroniska útgávan hefur avrit av sjálvari undirskriftini, men tað skal við vissu kunna síggjast, hvør hefur undirskrivað frumritið.

Um myndugleikin bara samskiftir talgilt, skal álitandi avrit eisini varðveitast, soleiðis at teldubrævið antin verður goymt sum ein útskrift ella í elektroniskum formi.

5.2. Falsloysiskrøv til skjøl, sum verða send elektroniskt

Tað er eitt minstakrav, at innihaldið í teimum skjølum, sum ein myndugleiki sendir borgarunum elektroniskt, ikki skal kunna verða broytt, eftir at tað er sent.

Umboðsmaðurin vísti til eitt dømi, har myndugleikin hevði sent borgaranum avgerð sína sum vanligu word-fílu. Tað hevði við sær, at avgerðin broytti dagfesting, hvørja ferð skjalið varð latið upp, og at innihaldið í skjalinum kundi vera broytt, tá ið skjalið varð latið upp. Eitt skjál, sum skal sendast elektroniskt, eigur heldur at verða sent sum pdf-skjál, ella tað kann umskapast til eina mynd og sendast í góðkendum myndasniði, t.d. sum tiff-fílu. Hetta forðar fyri, at skjalið av sær sjálvum broytir dagfesting, hvørja ferð tað verður latið upp, eins og tað forðar fyri, at tað kunna verða gjørdar óætlaðar broytingar í skjalinum.

5.3. Leitimøguleikar og skrásetingar í KT-skipanum

Fyrisitingarligar KT-skipanir skulu gerast soleiðis, at tað ber til at finna viðkomandi mál eftir innihaldsligum eyðkennum. Ein myndugleiki skal lúka ta fyrisitingarligu líkagrundregluna, og tað kann hann bert, um tað ber til at finna fram fyrr viðkomandi mál, og um myndugleikin annars hefur eitt nøktandi yvirlit yvir sína egnu siðvenju. Eisini skulu skrásetingarnar í KT-skipanunum hjá myndugleikunum vera greiðar og nøktandi. Víst varð á dømi, har myndugleikin í teiginum “brævadagfesting” skrásetti, hvønn dag myndugleikin hevði móttikið brævið, meðan dagfestingin á sjálvum brævinum ikki var skrásett. Hetta var ikki nøktandi.

5.4. Undirskrift, dagfesting, sendaraheiti, avgreiðsla og sending av skrivum

Í ávísum førum hefur tað avgerandi týðning, at tað er sonn skjalfesting fyri, nær ein myndugleiki hefur sent eitt bræv. Hetta er t.d. galdandi í sambandi við útrokning av freistum, m.a. kærufreistum. Við útrokning av kærufreistum má kunna vera roknað við, at avgerðir hjá myndugleikum verða sendar tann dagin, tær eru dagfestar. Myndugleikar mugu tí gera skipanir og mannagongdir viðvíkjandi dagfesting og sending av brøvum við hesum í huga.

Öll avgerðarskriv frá einum myndugleika eiga at vera undirskrivað. Tað er ikki neyðugt, at avgerðarskrivini eru undirskrivað í hond; tað kann eisini vera ein ljósprentað eftirmynd av undirskriftini, sum verður sett elektroniskt inn í skrivið. Tað eru fleiri orsakir til kravið um undirskrift í avgerðarmálum. Ein embætislig ábyrgd skal kunna staðfestast. Tað skal kunnu síggjast, at avgerðin er tikin av einum málførum starvsfólki, og at talan er um eitt endaligt skjal og ikki eitt uppskot. Undirskriftin forðar fyri falsking, og móttakarinn av skrivinum skal kunna meta um, hvørt undirskrivarin er ógegnigur.

Eitt enn meira grundleggjandi krav enn undirskriftakrivið er, at tað skal kunna síggjast, frá hvørjum myndugleika ein fráboðan stavar.

Í sambandi við val av t.d. elektroniskum postskipanum eigur myndugleikin at tryggja sær, at postskipanin er gjørt soleiðis, at hon lýkur grundleggjandi fyrisingarlig krøv um, at ein fráboðan frá einum myndugleika skal hava rætta sendaraheitið.

5.5. Partsumboðan

Tá ið ein myndugleiki samskiftir við ein borgara í einum máli, skal borgarin hava móguleika fyri at lata seg umboða av øðrum sbrt. Fyrisingarlógini § 8. Eisini um samskifti fer fram elektroniskt.

Rætturin til partsumboðan kann játtast við, at myndugleikin ger KT-skipanina soleiðis, at tað ber hjá einum at brúka skipanina vegna ein annan, ella at tað ber til at fáa undantak um elektroniskt samskifti, um viðkomandi vil lata seg umboða av einum øðrum.

Eisini eigur KT-skipanin at kunna borgarar um móguleikan at lata seg umboða av øðrum, og um móguleiki er at fáa undantak frá at brúka elektroniskt samskifti.

5.6. Fráboðan av avgerðum og skyldbundnar talgildar áheitanir frá borgara til myndugleika

Ein borgari, sum er partur í einum máli, skal hava fráboðan beinleiðis um avgerðina, tá ið myndugleikin hevur tikið avgerð í málinum. Hetta er eisini galdandi í teimum førum, tá ið t.d. ein annar myndugleiki hevur søkt um t.d. ávísan stuðul til borgarin. Tá er tað ikki nøktandi, at avgerðin einans verður send myndugleikanum, sum sendi inn umsóknina. Ein myndugleiki kann ikki av sær sjálvum krevja, at borgarar skriva elektroniskt til teirra. Hetta krevur beinleiðis heimild í lóg. Tað krevst eisini beinleiðis heimild í lóg at krevja, at borgarar skulu brúka eina talgilda sjálvavgreiðsluskipan, tá ið teir venda sær til myndugleikarnar.

5.7. Menning av nýggjum KT-skipanum hjá myndugleikum

Tá ið myndugleikin ger nýggja KT-skipan, skal myndugleikin tryggja sær, at skipanin verður gjørd soleiðis, at hon lýkur tær fyrisitingarligu treytirnar. Umboðsmaðurin vísti á, at hann í fleiri førum, har KT-skipan varð brúkt til hópumsiting, hevði sæð, at grundleggjandi fyrisitingarlig krøv vóru skúgvað til viks.

Ein fullfiggjað lýsing av, hvussu fyrisitingarligu krøvini verða hildin í nýggju KT-skipanini, eigur at vera gjørd skjótast tilber, og áðrenn skipanin partvíst verður sett í rakstur. Undir menningini av nýggju KT-skipanini skal støðugt skjalfestast, at skipanin lýkur fyrisitingarligu krøvini.

